

Bundel van de Raadsplein besluitvormend van 9 januari 2017

Agenda documenten

Korte terugblik Raadsplein besluitvorming 9 januari 2017

- 1 Mededelingen
 - S-Zorgt Onderzoek naar de behoefte voor dagbestedingslocatie onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevendenden
 - 2017-01-09 Raadsbesluit getekende presentielijst raad
- 2 Vaststelling agenda
- 3 Bekrachtiging geheimhouding
- 4 Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
 - 4-1 MV VVD - Haperende ICT gemeente Zwolle, Kampen en Provincie Overijssel
 - 4-2 MV PvdA- verlenging proef anoniem solliciteren
 - 4-3 MV CU - Verbeteren emailbeveiliging
 - 4-4 MV GL - stallingsproblemen fietsen, bioscoop, binnenstad
- 5 Ingekomen stukken
 - 5-1 Agenderingsverzoek SP- informatienota Proces Reeve
 - 5-2 Agenderingsverzoek SW - informatienota Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
 - 5-3 Agenderingsverzoek CU - doorstroom quatomwoningen, beschermd wonen en crisisopvangplekken
 - 2017-01-09 Lijst ingekomen stukken
 - 5.A Informatienota's voor de raad / ter kennisname
 - 5.A.1 Evaluatie BANZ
 - Informatienota evaluatie BANZ
 - 5.A.2 Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
 - Informatienota Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
 - 5.A.3 Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte
 - Informatienota Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte
 - 5.A.4 Geothermie
 - Informatienota geothermie
 - 5.A.5 Proces Reeve
 - Informatienota Proces Reeve
 - Bestuurlijke Afspraken Reeve 2 december 2016
 - Achtergrondinformatie Reeve bij informatienota raad
 - 5.A.6 Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017
 - Informatienota Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2016
 1. Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017 gemeente Zwolle
 - 5.A.7 Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016
 - Informatienota Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016
 - 5.A.8 ICT problemen gemeente Zwolle
 - Informatienota ICT problemen Gemeente Zwolle
 - 5.A.9 Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III en de effecten daarvan in december 2016
 - Informatienota Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III en de effecten daarvan in december 2016
 - 5.A.10 Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016
 - Informatienota Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016
 1. Evaluatie Kracht on tour 2015/2016
 - 5.A.11 Motie M39 Nieuwe beroepen

Informatienota Motie M39 Nieuwe beroepen

1. Motie M30 Nieuwe Beroepen

5.A.12

Informatienota t.a.v. Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt

Informatienota Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid

5.B1

Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken

1. Bestuur van de Stichting Diezerbrink- de winkeliers van de Diezerbrink zoeken uw hulp

2. Dhr. Oostingh- op de bres voor Zwolle

3. Provincie Overijssel- toezichtsvorm begroting 2017

4. VNG- Accountantscontrole 2016

5a. Dhr. De Vries- verbinding tussen Zwolle en Den Bosch ondergronds varen en onderwijs

5b. Grote Aa onder het Gasthuisplein Zwolle

5.B2

Diversen / ter afdoening in handen stellen van het College

1. BillyBird park Hemelrijk- inspiratiereis gemeenteraad

5.B3

Diversen / ter advies in handen stellen van het College

1a. GGD IJsselland - Kaderbrief voor begroting 2018 GGD IJsselland

1b. Kaderbrief programmabegroting 2018 GGD IJsselland

5.C

Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen

5.C.1

Beantwoording artikel 45 vragen D66 - Belvédèrelaan-Frankhuizerallee

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen D66 - Belvédèrelaan-Frankhuizerallee

Vragen D66 - Verkeerssituatie Belvédèrelaan-Frankhuizerallee

5.C.2

Beantwoording artikel 45 vragen SP - Passend Onderwijs

Informatienota Beantwoording artikel 45 vragen SP - Passend onderwijs

5.C.3

Beantwoording artikel 45 vragen GroenLinks- Wildplassen de Markte

Beantwoording artikel 45 vragen GroenLinks- Wildplassen de Markte

Vragen GroenLinks- Wildplassen De Markte

6

A-onderwerpen

7

Voorschoolse voorzieningen

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.

Op 10 oktober 2016 heeft de raad ingestemd met de Strategische Onderwijsagenda 2016-2022. In dit kader zijn er gesprekken geweest met scholen, kinderopvang, peuterspeelzalen, welzijn, Stadkamer, GGD en sociaal wijkteam over de uitwerking van de eerste lijn van de onderwijsagenda: Spelen, leren, werken. Goede voorschoolse voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. Ook het Rijk ziet het belang van voorschoolse voorzieningen en heeft samen met de VNG bestuursafspraken gemaakt over de uitbreiding hiervan. Einddoel is dat alle peuters naar de opvang gaan. Het Rijk stelt hiervoor structureel geld ter beschikking aan gemeenten. Met kinderopvang en peuterspeelzalen werken we toe naar een integraal beleidsplan voorschoolse voorzieningen dat in 2017 aan de raad wordt voorgelegd. Voorstel is om de extra middelen voorschoolse voorzieningen die de gemeente bij de meicirculaire heeft ontvangen voor 2016 en 2017 te besteden aan pilots in 2017 als onderdeel van het nieuwe beleid. Uitgangspunten hierbij zijn gelijke kansen, gemengde groepen, kwaliteit en vraagsturing.

Voor technische en feitelijke vragen: Johanna Kolk (2071) j.kolk@zwolle.nl

Beslisnota Voorschoolse voorzieningen

2017-01-09 Raadsbesluit Voorschoolse voorzieningen

8

Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017

Deze beslisnota is behandeld in de debatronde op 19 december 2016. De korte terugblik is bijgevoegd. Ieder jaar wordt in het voorjaar de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) door de raad vastgesteld. De MPV is de financieel-economische weerslag van het gemeentelijk grondbeleid. Voordat deze prognose kan worden opgesteld dienen de uitgangspunten te worden bepaald. Met de voorliggende nota wordt de raad gevraagd in te stemmen met de relevante uitgangspunten. Door invoering van vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen (Vpb-plicht) en door verandering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de nota dit jaar uitvoeriger dan normaal. Er wordt dan ook uitgebreid ingegaan op de aanscherping van de BBV-verslaggevingsregels voor grondexploitaties en de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen. Tevens is dit kader de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. De grondprijzen zijn eveneens een uitgangspunt voor de MPV. Daarom is de informatienota Grondprijzennota 2017 bij de stukken gevoegd. De bepalingen en richtlijnen van de nota van uitgangspunten treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2017 en hebben consequenties voor de grondexploitaties en de MPV 2017.

Voor technische en feitelijke vragen: Johan Balk (3362) J.Balk@zwolle.nl

Belisnota Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed MPV 2017

Nota van Uitgangspunten 2017

2017-01-09 Raadsbesluit Nota van uitgangspunten MPV 2017

9

Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente Zwolle

Deze beslisnota is rechtstreeks geagendeerd voor de besluitvormingsronde A.

Op 4 juli 2016 heeft de raad de Cultuurnota 2016-2020 vastgesteld. Dat is de aanleiding dat er voorgesteld wordt om de huidige regeling Culturele Activiteiten per direct in te trekken.

Door de vaststelling van de Cultuurnota is tevens besloten tot de instelling van een nieuwe subsidieregeling voor nieuwe en vernieuwende culturele initiatieven, speciaal gericht op innovatie en experiment. Ook wordt er uitvoering gegeven aan de aangenomen motie "Ruimte voor vernieuwende culturele initiatieven met een nieuw productiefonds (raadsplein d.d. 04-07-2016). De motie roept op om ruimte te bieden aan professionals om een beroep te doen op het productiefonds en dit fonds zichtbaar te maken bij de doelgroep.

De oude regelingen maken daarmee plaats voor een nieuw sturingsinstrumentarium, gekoppeld aan de nieuwe ambities en doelen zoals vastgesteld in de Cultuurnota.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om de deelverordening Subsidiering Culturele Activiteiten (hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle) in te trekken per direct. Daarnaast de in de Cultuurnota 2016-2020 daartoe vastgestelde budgetten ter beschikking te stellen voor de nieuw in te stellen subsidieregeling voor vernieuwende culturele activiteiten.

Voor technische en feitelijke vragen: Wim Heersink (2419) w.heersink@zwolle.nl

Beslisnota Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle

1. Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle, Hoofdstuk 3

2017-01-09 Raadsbesluit Intrekken hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente

10

Moties Vreemd aan de orde van de dag

2017-01-09 M10-1 Verbetering kwaliteit aanbieder(s) hulpmiddelen WMO

11

Sluiting

Raadsplein besluitvormend

Vergadering d.d.	9 januari 2017
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	20.15
Voorzitter	Drs. H.J. Meijer
Griffier/secretaris	Drs. A.B.M. ten Have

1. Mededelingen
-Er is een onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan dagbestedingslocaties onder Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden. De onderzoeker, de heer Pas, overhandigt de burgemeester de uitkomsten van het onderzoek
2. Vaststelling agenda
Met de voorgestelde agenda wordt ingestemd.
3. Bekrachtiging geheimhouding
Er zijn geen stukken voor bekrachtiging geheimhouding aangeleverd.
4. Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
-Vragen van de VVD over haperende ICT Wethouder Brink zegt dat de ICT-problemen vooral vervelend en frustrerend zijn, maar dat gelukkig de gevolgen beperkt zijn gebleven. Het college heeft er vertrouwen in dat de nu voorgestelde oplossingen er toe zullen leiden dat er geen grote verstoringen meer zullen optreden. Medio 2017 zullen alle voorgestelde maatregelen zijn uitgevoerd. Er is goed inzicht in de directe en indirecte kosten, die veroorzaakt zijn door deze problemen. De werkachterstanden bij medewerkers zijn inmiddels grotendeels ingehaald.
De kosten zullen worden verhaald op de leverancier. Dat geldt zeker voor de directe kosten. Over de indirecte kosten zal ongetwijfeld wat meer discussie ontstaan. Hiervoor is een juridisch traject gestart. Samen met de leverancier is de focus echter momenteel in eerste instantie gericht op het oplossen van de problemen.
Het is ook van belang het proces, samen met Kampen en de Provincie, goed te evalueren en te kijken welke lessen er geleerd kunnen worden. De uitkomsten van de evaluatie zullen ook met de raad gedeeld worden.
Tot slot meldt de wethouder dat er geen bestanden verloren zijn gegaan en er ook geen lekken zijn geconstateerd. De VVD-fractie geeft aan dat er wel sprake is geweest van data verwarring en dit nog onderbouwd te zullen terugkoppelen naar de portefeuillehouder.
-Vragen van de ChristenUnie over email-beveiliging Wethouder Brink antwoordt dat er bij de gemeente wel degelijk sprake is van emailbeveiliging. Wel is het zo dat de protocollen in laatste versie nog hersteld moeten worden. Dit was voorzien voor eind 2016, maar door de eerder genoemde ICT-problemen is gestopt met deze updates. Inmiddels zijn van de 5 getoetste protocollen er 2 klaar, volgt er deze week nog 1 en komt de rest wat later.
-Vragen van de PvdA over anoniem solliciteren Wethouder Brink stelt dat de door de raad aangenomen motie over een proef met anoniem solliciteren qua uitvoering zorgvuldig ter hand is genomen. De website is aangepast en de processen bij het solliciteren eveneens. De resultaten van de proef tot nu toe zijn nog niet beschikbaar en omdat er niet veel vacatures zijn geweest de afgelopen tijd is besloten tot verlenging van de proef tot 31 maart. Daarna wordt door het Managementteam gekeken wat de bevindingen zijn en die worden kortgesloten met de portefeuillehouder. De raad wordt daar vervolgens over geïnformeerd.

-Vragen van GroenLinks over stallingsproblemen fietsen Wethouder Van As zegt dat de stallingsproblemen voor fietsers bij de nieuwe bioscoop bekend zijn maar dat de gedane metingen nog geen goed beeld geven. De bioscoop is net open en dan ook nog in een topmaand qua bezoeken. Zoals altijd wordt er eerst enkele maanden gewacht en dan opnieuw gekeken of er problemen zijn en dan wordt er in overleg gekeken naar mogelijke oplossingen. Overigens heeft de fietsstallingsproblematiek bij de nieuwe bioscoop niet geleid tot problemen op de doorgaande wegen.

De fietsstallingsvoorzieningen bij de nieuwe bioscoop voldoen overigens aan de geldende norm voor de binnenstad. De gemeente blijft met Pathe in gesprek, maar te snel nu iets doen is niet aan de orde.

Bij HudsonBay in het oude V&D gebouw verwacht de wethouder geen grote problemen.

Ook naar V&D kwamen veel mensen op de fiets en bovendien komen er 50 fietsparkeerplaatsen bij op het Meerminneplein. Mochten er toch nog aanpassingen nodig zijn dan zal dat in overleg met HudsonBay gebeuren en zal er ook van hen een bijdrage worden gevraagd.

Wat de fietsparkeerproblematiek in het algemeen betreft wordt er momenteel gewerkt aan een fietsparkeerprotocol. Met zo'n protocol is het mogelijk vooraf afspraken te maken over het fietsparkeren. De verwachting is dat dit protocol voor de zomer gereed is.

5. Ingekomen stukken

-Verzoek van de fractie van de SP en GroenLinks om de informatienota Proces Reeve te agenderen voor een debatronde.

Met dit verzoek stemt de raad in.

-Agenderingsverzoek van Swollwacht om agendering van de informatienota Traject museale samenwerking in een informatieronde. De fractie van Swollwacht trekt dit verzoek in. De overige fracties besluiten echter om deze informatienota, samen met de binnenkort te verschijnen nieuwe informatienota over dit onderwerp wel te agenderen voor een informatieronde.

-De fractie van de ChristenUnie heeft een algemeen agenderingsverzoek ingediend om het onderwerp Doorstroom Quotumwoningen, beschermd wonen en crisisopvangplekken te agenderen voor een informatieronde.

Op de fractie van Swollwacht na wordt ingestemd met dit verzoek.

-De fractie van de VVD geeft aan de informatienota over geothermie te willen betrekken bij de nog te voeren debatten over de toekomstige energievoorzieningen.

-Voor het overige wordt de lijst ingekomen stukken, inclusief de voorgestelde wijze van afdoening, vastgesteld.

6. A-onderwerpen

7. Voorschoolse voorzieningen

Met algemene stemmen aangenomen.

8. Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017

Met algemene stemmen aangenomen.

9. Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente Zwolle

Met algemene stemmen aangenomen.

10. Moties Vreemd aan de orde van de dag

-Motie 10-1 van de ChristenUnie, VVD, D66, CDA en Swollwacht over de verbetering kwaliteit aanbieder(s) hulpmiddelen WMO.

Deze motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.30 uur.

Onderzoek naar de behoefte voor dagbestedingslocatie
onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden

Dit onderzoek is door S-Zorgt B.V. en verschillende onderzoekers uitgevoerd in opdracht van de heer Serdar Pas. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juni t/m nov 2016. Dit onderzoek is volledig gefinancierd door S-Zorgt B.V.
S-Zorgt B.V., November 2016

Hoofdonderzoeker:

S-Zorgt heeft Amrullah Alokozai (MSc) als hoofdonderzoeker aangesteld voor dit onderzoek. Amrullah is Master of Science in Health Care Management en afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam. Amrullah heeft al verschillende onderzoeken succesvol afgerond en zijn laatste onderzoek “het effect van de keuzehulp op artsen en patiënten: een kwalitatief onderzoek” wordt binnenkort gepubliceerd. Daarnaast is hij de winnaar van het Zorginnovatie Battle 2015.

Onderzoekers, auteurs:

	Serdar Pas, <i>Directeur S-Zorgt</i>
	Amrullah Alokozai, <i>MSc (Master of Science, Hoofdonderzoeker)</i>
	Mr. Henk Fakkert, <i>Fiscaal jurist</i>
	Bagdat Celik, <i>Informatieanalist</i>
	Sema Duyan, <i>Maatschappelijk werker</i>
	Mehmet Calisir, <i>Multicultureel adviseur</i>
	Nezahat Calisir, <i>Medisch zorgverlener</i>
	Enes Senturk, <i>Farmaceutisch adviseur</i>

© 2016 S-Zorgt B.V. Zwolle

Dokter van Deenweg 108, Postcode 8025 BK, Zwolle, T 06 408 284 25, E info@s-zorgt.nl, www.s-zorgt.nl.
S-Zorgt B.V. heeft een DIAH-contract met gemeente Zwolle en is officieel lid van de zorgcoöperatie Klaver4You.

Copyright © 2016, S-Zorgt B.V. Alle rechten voorbehouden. De gebruiker mag het werk niet kopiëren, verspreiden, doorgeven en afgeleide werken maken. Materiaal van derden waarvan in het werk gebruik is gemaakt en waarop intellectuele eigendomsrechten berusten, mogen niet zonder voorafgaande toestemming van derden gebruikt worden.

S-Zorgt B.V. is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Certificaat				
	Nummer	KSC-K91474/01	Vervangt	-
	Uitgegeven	2016-05-15	Eerste uitgave	2016-05-15
	Geldig tot	2018-09-15		
Certificaat ISO 9001				
Kiwa heeft vastgesteld dat het door S-Zorgt B.V. gehanteerde kwaliteitssysteem en de toepassing daarvan voldoen aan NEN-EN-ISO 9001:2008 voor het toepassingsgebied: Het bieden van ambulante begeleiding, dagbesteding, persoonlijke verzorging en huishoudelijke hulp. Luc Leroy Kiwa				
Nadere informatie over het toepassingsgebied van dit certificaat en de van toepassing zijnde eisen uit ISO 9001:2008 kunt u opvragen bij de gecertificeerde onderneming. Dit certificaat bestaat uit 1 pagina. Openbaarmaking van het certificaat is toegestaan.				
 Kiwa Nederland B.V. Sir Winston Churchillaan 273 Postbus 70 Z280 AB RUSWIJK Tel. 088 998 44 00 Fax 088 998 44 20 info@kiwa.nl www.kiwa.nl	Onderneming S-Zorgt B.V. 2e verdieping, Kantoorruimte: 253 Dokter van Deenweg 108 8025 BK ZWOLLE Tel. 06-40828425 info@s-zorgt.nl www.s-zorgt.nl			

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
1. INLEIDING	6
2. ONDERZOEKSOPZET	7
3. ONDERZOEKSRESULTATEN	8
3.1 AANGEPASTE DAGBESTEDINGSLOCATIE.....	9
4. INTERVIEWS.....	13
4.1 INTERVIEW MET CEMAL YILDIRIM, RAADSLID VAN DE ZWOLSE GEMEENTERAAD.....	13
4.2 INTERVIEW MET ÖMER KANYILMAZ, TURKSE IMAM VAN DE ULU MOSKEE TE ZWOLLE.....	16
4.3 SEMA DUYN, MAATSCHAPPELIJK WERKER VAN S-ZORGT.....	18
5. CONCLUSIE.....	19
REFERENTIELIJST	21
APPENDIX 1: VRAGENLIJST	22
APPENDIX 2: OVER S-ZORGT B.V.....	24
APPENDIX 3: PROGNOSE EN LIQUIDITEIT S-ZORGT B.V. 2016.....	26
APPENDIX 4: S-ZORGT TEKENT OVEREENKOMST LIDMAATSCHAP MET ZORGCOÖPERATIE KLAVER4YOU.....	28
APPENDIX 5: SERDAR PAS IS MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN EN ZET ZICH AL JAREN IN VOOR DE MULTICULTURELE SAMENLEVING.....	29

Voorwoord

Als directeur van S-Zorgt constateer ik dat de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zichzelf isoleren, maar tevens de behoefte voelen voor een dagbestedingslocatie. Ook heb ik geconstateerd dat Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maken van de huidige dagbestedingsvoorzieningen. Deze doelgroep valt duidelijk tussen **Wal en Schip**. Dit is voor mij genoeg reden om op onderzoek uit te gaan. Met behulp van dit onderzoek wil ik de volgende hoofdvragen beantwoord hebben:

- *Waarom wordt er op dit moment geen gebruik gemaakt van de huidige dagbestedingslocaties door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden?*
- *Hebben de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte aan een aangepaste dagbestedingslocatie? Waarom wel of niet?*

Onze cliënten, familieleden van cliënten, Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zeggen hier verschillende dingen over, maar is er ooit onderzoek gedaan naar de bovenstaande vragen? Als directeur van S-Zorgt B.V. heb ik besloten om hier onderzoek naar te doen. De vragen zullen beantwoord en onderbouwd worden met feiten en cijfers. Er zullen vanuit verschillende disciplines aan dit onderzoek gewerkt worden. Denk hierbij aan de directie, maatschappelijke werkers en begeleiders van S-Zorgt, maar ook andere onderzoekers.

Serdar Pas, directeur S-Zorgt

1. Inleiding

Dat Nederland aan het vergrijzen is, is geruime tijd bekend. Deze vergrijzing is ook te zien onder de allochtone bevolking. De eerste migranten kwamen immers 50 jaar geleden naar Nederland. Dit brengt met zich mee dat de populatie ouderen ook kleurrijker is. In 2009 schatte het CBS zelfs dat het aantal niet-westerse 65-plussers tussen 2009 en 2050 van 70.000 naar ruim 520.000 zal gaan groeien [1].

In 2015 telde Nederland 3.665.231 allochtonen, waarvan 396.555 van Turkse afkomst [2]. Volgens Schellingerhout leefden er in 2010 rond 36.000 Turkse 55-plus ouderen in Nederland en naar verwachting zal het aantal in 2020 gaan stijgen naar 65.000 [3]. Overijssel telt ongeveer 10.000 Turkse 50-plussers en ongeveer 2.000 Turkse 70-plussers [4].

In Nederland zijn er dagbestedingslocaties. Dit zijn locaties waar mensen, in dit geval ouderen en zorgbehoevenden, ter vervanging van school en/of werk een zinvolle besteding van de dag uit kunnen voeren. Zoals bijvoorbeeld het uitvoeren van activiteiten, hobby's en klussen [5].

In de gemeente Zwolle zijn er diverse dagbestedingslocaties voor zowel ouderen als zorgbehoevenden waar zij gebruik van kunnen maken [6]. De dagbesteding voor volwassenen in de gemeente Zwolle is een algemene voorziening. Dit betekent dat volwassenen geen beschikking of verwijzing nodig hebben. Ze kunnen zelf bij een dagbestedingslocatie aankloppen en er gebruik van maken [6].

Echter, maken weinig Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden gebruik van de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. Terwijl door S-Zorgt is geconstateerd dat de cliënten, familieleden van cliënten, de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte hebben aan een dagbestedingslocatie. Het doel van dit onderzoek is om uit te zoeken waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties. Daarnaast is het ook belangrijk om te onderzoeken of de Turkse ouderen en zorgbehoevenden behoefte hebben aan een aangepaste dagbestedingslocatie en/of ze daar dan gebruik van willen maken.

2. Onderzoeksopzet

Voorafgaand aan dit rapport heeft S-Zorgt een petitie afgenomen onder de Turks islamitische gemeenschap met de vraag of er behoefte is voor een dagbestedingslocatie onder deze doelgroep. De petitie is door circa 150 mensen getekend. Uit deze petitie kon de conclusie getrokken worden dat er daadwerkelijk behoefte is aan een dagbestedingslocatie onder de Turks islamitische gemeenschap.

In de gemeente Zwolle zijn veel dagbestedingslocaties te vinden. Veel Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden maken daar echter geen gebruik van. In dit rapport worden de volgende vragen beantwoord:

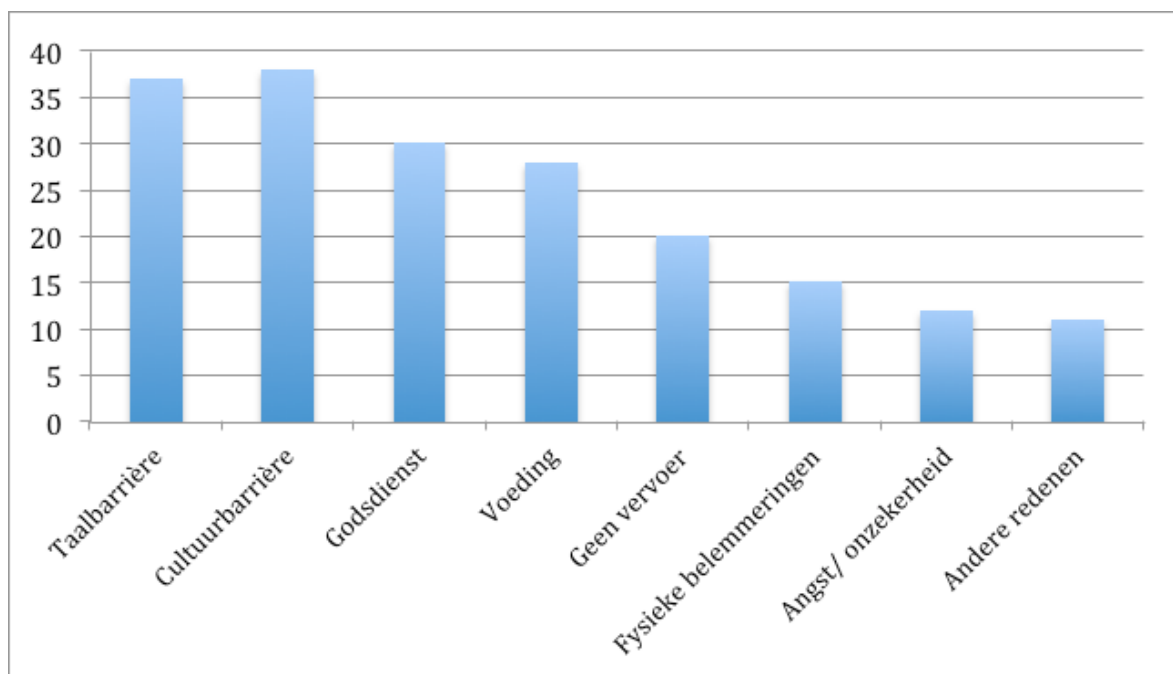
- *Waarom wordt er op dit moment geen gebruik gemaakt van de huidige dagbestedingslocaties door de Turks Islamitische ouderen en zorgbehoevenden?*
- *Hebben de Turks Islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte aan een aangepaste dagbestedingslocatie? Waarom wel of niet?*

In dit rapport worden deze vragen beantwoord door middel van enquêtes af te nemen onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden. Deze enquêtes zijn opgenomen in de bijlagen. Vervolgens zijn deze enquêtes geanalyseerd. De resultaten zullen in hoofdstuk 3 worden toegelicht. De ingevulde enquêtes van dit onderzoek zijn gearhiveerd. Daarnaast zijn door de medewerkers van S-Zorgt gesprekken afgenomen met de cliënten van S-Zorgt. Quoten en ervaringen van deze mensen zijn te vinden in hoofdstuk 4.

3. Onderzoeksresultaten

Voor dit onderzoek hebben in totaal 57 Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden de door S-Zorgt opgestelde vragenlijsten ingevuld. 35 mannen en 22 vrouwen hebben de vragenlijsten ingevuld. Van deze groep hadden 37 deelnemers één of meer gezondheidsbeperkingen en 20 deelnemers hadden geen gezondheidsbeperkingen. Van de 57 Turks islamitische ouderen welke de vragenlijst hebben ingevuld, bezoeken slecht 9 de huidige dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. De meeste van deze mensen brengen bezoek aan het wijkcentrum van Holtenbroek en WijZ.

Een belangrijk doel van dit rapport is om erachter te komen waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties in Zwolle. Het grootste deel van de deelnemers gaf de cultuurbarrière aan als de voornaamste reden en belemmering voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties, gevolgd door de taalbarrière en godsdienst (figuur 1). Bijna alle Turken die de vragenlijsten hebben ingevuld zijn islamitisch, dan spelen gebedsruimte om de religie uit te oefenen en de voeding tevens een rol bij het bezoeken van de dagbestedingslocaties. Moslims willen bijvoorbeeld 5 keer per dag bidden en halal eten. Bij de huidige dagbestedingslocaties wordt hier geen rekening mee gehouden.

Figuur 1: Redenen of belemmeringen van niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties in Zwolle door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden.

Medewerkers van S-Zorgt constateerden dat er bij de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden behoefte is om de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle te bezoeken. Sommige cliënten gaven echter aan dat het bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties lastig is door de boven genoemde redenen.

“Dagbestedingen bezoeken lijkt mij erg leuk, maar ik ga niet naar de huidige dagbestedingslocaties. Ik wil 5 keer per dag bidden en dat kan niet overal.” – Client A van S-Zorgt.

“De huidige dagbestedingslocaties houden geen rekening met de voeding, wij eten namelijk halal.” – Cliënt B van S-Zorgt

Daarnaast voelen sommige cliënten van S-Zorgt zich niet begrepen door de taalbarrière, waardoor ze onzeker zijn om dagbestedingslocaties te bezoeken.

“Ik voel mijzelf niet altijd begrepen bij de huidige dagbestedingslocaties, omdat we niet altijd dezelfde taal spreken” – Client C van S-Zorgt

“Ik vind het enorm leuk om dagbestedingslocaties te bezoeken. Maar omdat ik mezelf niet begrepen voel, heb ik de neiging om vaker thuis te blijven.” – Client D van S-Zorgt

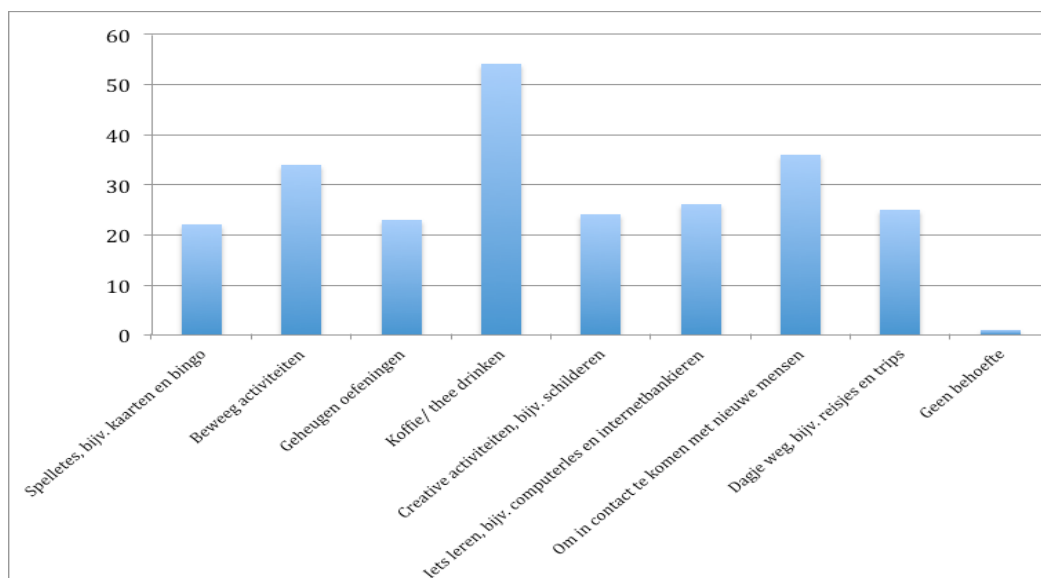
3.1 Aangepaste dagbestedingslocatie

Een ander belangrijk doel van dit onderzoek is om achter te komen of er behoefte is onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden voor een aangepaste dagbestedingslocatie, waar bijvoorbeeld wel rekening wordt gehouden met de taal, religie, voeding enz.

Dat hier behoefte aan is, is al gebleken uit de petitie, welke voorafgaand aan dit onderzoek getekend is door 143 mensen van de Turks islamitische gemeenschap. Ook tijdens het afnemen van de vragenlijsten en tijdens gesprekken met de cliënten van S-Zorgt is gebleken, dat er vraag is naar een aangepaste dagbestedingslocatie. S-Zorgt denkt dat de bovengenoemde belemmeringen of redenen opgelost kunnen worden door een aangepaste dagbestedingslocatie te openen.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen in de gemeente Zwolle, aan wat voor soort activiteiten zouden de deelnemers dan deel willen nemen?

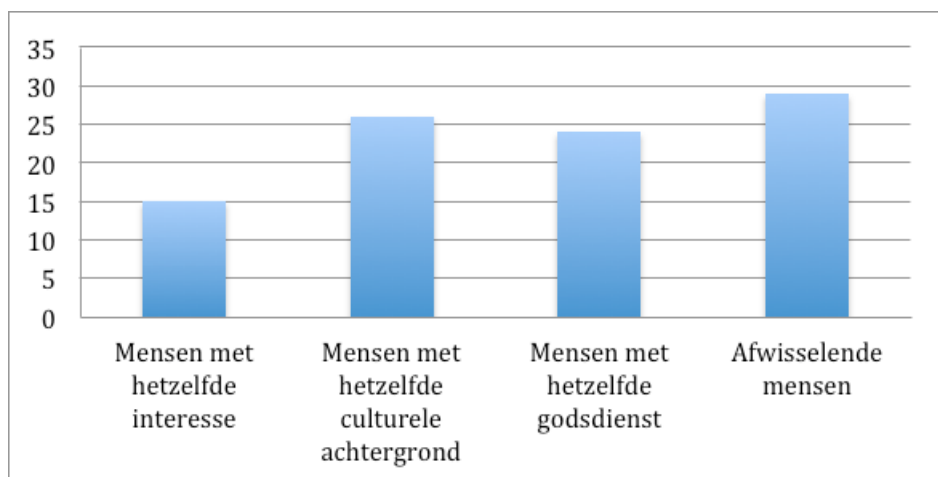
Bijna alle deelnemers zouden graag deel willen nemen aan het drinken van thee of koffie. Ook zouden ze graag deel willen nemen aan beweegactiviteiten. Het in contact komen met nieuwe mensen is ook belangrijk. Deelname aan activiteiten zoals dagjes weg, spelletjes spelen, geheugenoefeningen en creatieve activiteiten zijn ook in trek (figuur 2).

Figuur 2: Deelname aan soorten activiteiten in een aangepaste dagbestedingslocatie.

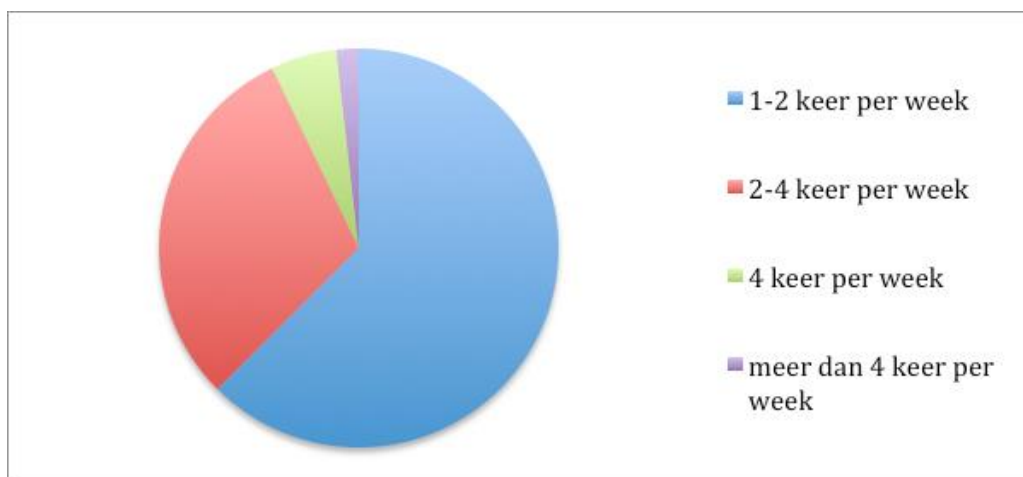
Maar met welke doelgroep willen de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden deelnemen aan de activiteiten bij de aangepaste dagbestedingslocatie?

Het overgrote deel van de deelnemers is bereid om met afwisselende mensen deel te nemen aan de activiteiten. Dit is interessant omdat de meeste van de deelnemers de huidige dagbestedingslocaties niet bezoeken door de cultuurbarrière of taalbarrière. Maar mocht er een aangepaste dagbestedingslocatie komen, dan willen ze graag en zijn ze bereid om deel te nemen aan activiteiten met afwisselende mensen. Verder willen ze deelnemen aan activiteiten met mensen die dezelfde culturele achtergrond en godsdienst hebben (figuur 3).

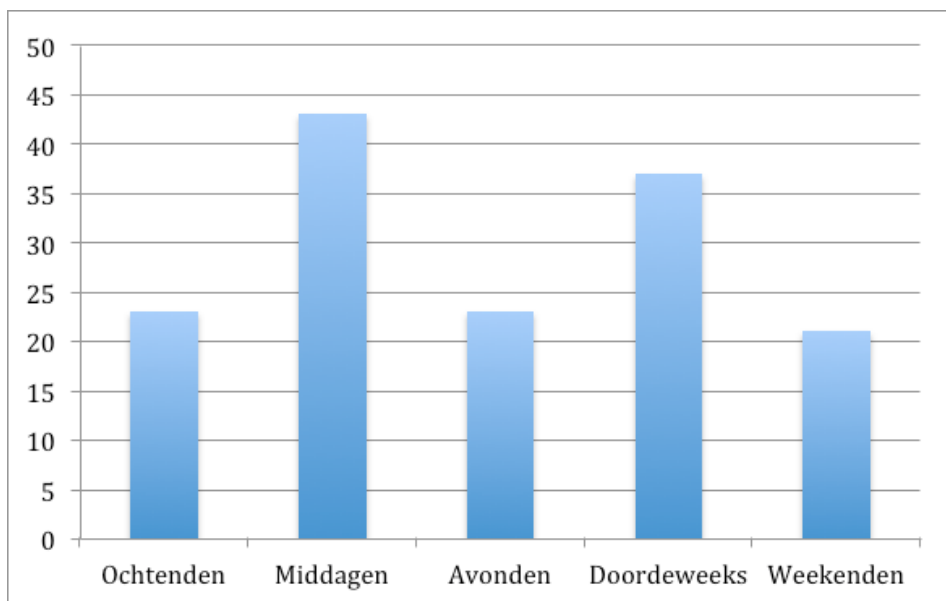

Figuur 3: Deelname aan activiteiten met mensen in een aangepaste dagbestedingslocatie.

Bovendien wil het overgrote deel van de deelnemers de aangepaste dagbestedingslocatie 1 tot 2 keer per week bezoeken. Verder hebben een aantal deelnemers op de vragenlijsten aangegeven dat zij de aangepaste dagbestedingslocatie 2 tot 4 keer per week willen bezoeken, of zelfs meer dan 4 keer per week (figuur 4). Daarnaast zijn er deelnemers die de aangepaste dagbestedingslocatie zowel doordeweeks als in de weekenden willen gaan bezoeken. De grootste groep van de deelnemers wil doordeweeks en in de middagen de aangepaste dagbestedingslocatie bezoeken en aan de activiteiten deelnemen. Ze willen echter ook de aangepaste dagbestedingslocatie in de ochtenden en avonden kunnen bezoeken om aan activiteiten te kunnen deelnemen (figuur 5).

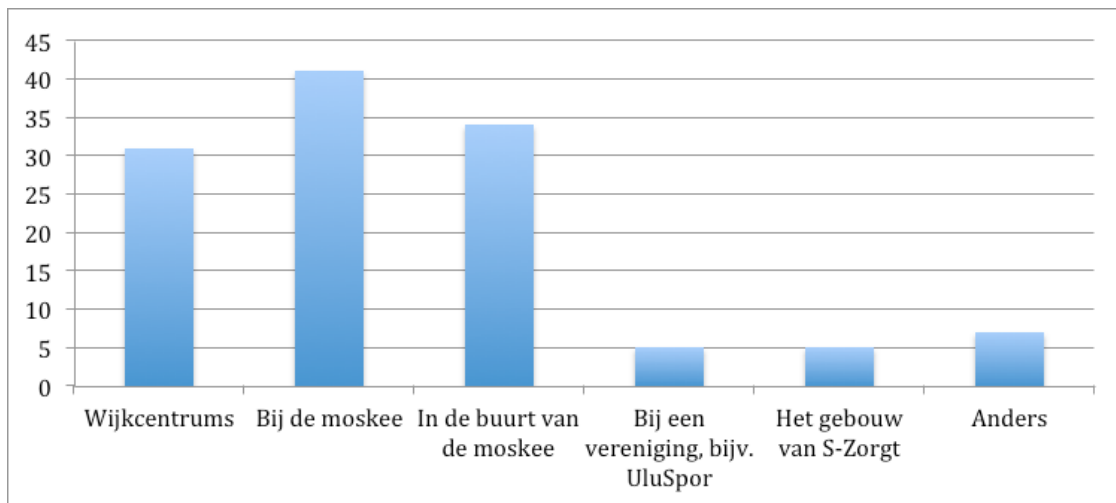
Figuur 4: Frequentie van de bezoeken van de aangepaste dagbestedingslocatie.

Figuur 5: Dagen en tijden voor het bezoeken van de aangepaste dagbestedingslocatie en aan deelname van activiteiten.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen voor de Turks islamitische gemeenschap, wat zou dan de ideale locatie hiervoor zijn?

Deze vraag werd eveneens aan de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden die meededen aan dit onderzoek gesteld. De grootste groep van de deelnemers heeft aangegeven dat de aangepaste dagbestedingslocatie het beste bij de moskee opgezet kan worden of in de buurt van de moskee (figuur 6). Maar een grote groep vindt dat de aangepaste dagbestedingslocatie ook bij de huidige wijkcentrums kan komen, zolang er rekening wordt gehouden met de behoeften van de Turks islamitische gemeenschap, zoals bijvoorbeeld aangepaste voeding, gebedsruimte enz.

Figuur 6: Ideale plek voor de aangepaste dagbestedingslocatie in de gemeente Zwolle.

4. Interviews

Naast de vragenlijsten die zijn ingevuld door de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden en de gesprekken die gevoerd zijn met de cliënten van S-Zorgt, zijn ook Cemal Yıldırım, raadslid in de Zwolse gemeenteraad en de Turkse imam Ömer Kanyılmaz van de Ulu moskee te Zwolle geïnterviewd voor dit onderzoek. Deze interviews worden in dit hoofdstuk behandeld, samen met de ervaringen van Sema Duyan, Maatschappelijk werkster van S-Zorgt, over de huidige doelgroep en dagbestedingslocaties.

4.1 Interview met Cemal Yıldırım, raadslid van de Zwolse gemeenteraad.

Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor de Turks islamitische gemeenschap de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle niet bezoeken en/of hier geen gebruik van maken?

Ten eerste is er een taalbarrière onder deze gemeenschap. Ze hebben moeite met het begrijpen van wat er besproken wordt. Ook is er moeite met het begrijpen van de in de huidige dagbestedingslocaties uitgevoerde activiteiten. Ook is het een feit dat er een cultuur- en geloofsbarrière aanwezig is. Eén van deze barrières is dat mannen en vrouwen uit de Turks

islamitische gemeenschap liever apart deelnemen aan activiteiten. Dit heeft te maken met zowel cultuur als geloof. Zo verrichten mannen en vrouwen in de moskee bijvoorbeeld, ook hun activiteiten apart. Dit geldt eveneens voor het gebed. Daarnaast is de voeding een probleem, deze gemeenschap eet geen varkensvlees, maar enkel halal voeding. Dit betekent dat het vlees op islamitische wijze geslacht moet zijn. Voor de ouderen en personen die slecht ter been zijn is het vervoer van en naar de dagbestedingslocaties een probleem. Het vervoer en fysieke belemmeringen zijn ook redenen en belemmeringen voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen, waar ze rekening houden met deze doelgroep, aan wat voor activiteiten zou deze doelgroep dan deel willen nemen?

Ik denk dat deze gemeenschap graag deel wil nemen aan bijvoorbeeld spelletjes, kaarten of bingo. Ook denk ik dat ze graag aan activiteiten deel willen nemen waar men moet bewegen, bijvoorbeeld wandelen of ochtendsport. Daarnaast denk ik dat ze graag bij elkaar willen komen om koffie en thee te drinken, om te socializen zodat ze uit hun isolement komen. Ook denk ik dat deze doelgroep dagjes weg wil in groepsverband. De meeste mensen uit deze doelgroep komen de stad niet uit. Het zou een mooie ervaring voor ze zijn.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, op welke dagen zou deze doelgroep aan de activiteiten deel willen nemen of de dagbestedingslocatie willen bezoeken?

Ik denk dat deze doelgroep graag doordeweeks of in de weekenden aan activiteiten wil deelnemen en de aangepaste dagbestedingslocatie wil bezoeken. Ik denk dat ze dit voornamelijk in de middag willen gaan doen.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, wat zal de ideale bezoekfrequentie zijn van deze doelgroep?

Ik denk dat 1 of 2 keer per week wel gemiddeld is voor deze doelgroep. Misschien ook wel 2 tot 3 keer.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, wat zou de ideale locatie zijn voor de aangepaste dagbestedingslocatie?

Ik denk dat de ideale locatie voor deze doelgroep en voor de aangepaste dagbestedingslocatie de Turkse moskee is. De meeste mensen bezoeken de moskee al om hun geloof uit te oefenen. Daarnaast is het een plek waar de doelgroep elkaar graag wil ontmoeten. Het is ook een plek waar mogelijkheden zijn voor het opzetten van een aangepaste dagbestedingslocatie. Maar ik denk dat het wijkcentrum of een locatie in de buurt van de moskee ook erg gewenst is.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, met wie zou deze doelgroep volgens u aan activiteiten willen deelnemen?

Ik denk dat ze vooral deel willen nemen aan activiteiten met mensen die dezelfde culturele achtergrond en godsdienst hebben. Ook hierbij geldt dat deze gemeenschap het heel fijn vindt als mannen en vrouwen apart aan activiteiten deelnemen.

Heeft u nog iets toe te voegen?

Ik vind het een leuk initiatief dat dit onderzoek wordt uitgevoerd. In de gemeente Zwolle is er tot op heden geen onderzoek uitgevoerd naar de behoefte van dagbesteding voor de Turks islamitische gemeenschap en ik ben benieuwd naar de uitslagen van dit onderzoek. Wellicht wordt er dankzij dit onderzoek, de nodige aandacht getrokken aan de wensen van deze doelgroep. Ook om te voorkomen dat deze ouderen weggezet worden en aan hun lot worden overgelaten. Wij moeten ervoor zorgen dat deze ouderen daadwerkelijk kunnen meedoen. Tot op heden was/is dit niet het geval, want de taal is de grootste barrière. De meeste Turks islamitische ouderen met name de eerste generatie beheerst niet of nauwelijks de Nederlandse taal en hierdoor hebben ze erg veel moeite om mee te doen. Tot op heden heeft de overheid besloten hoe deze ouderen moesten leven, maar het wordt tijd dat zij inspraak krijgen over hun laatste levensfase. Het wordt tijd dat ze zelf kunnen en mogen beslissen hoe ze hun laatste levensfase mogen invullen en deze keuze moeten wij ze gunnen.

Deze doelgroep vraagt duidelijk naar een omgeving waar er geen taal, cultuur en geloofsbarrière heerst. Dit is in mijn ogen niet veel gevraagd en dat zou volgens mij geen probleem moeten zijn. Het is vooral de vraag: "Gunnen wij dit ook aan deze doelgroep?" Mijn antwoord hierop is: "Ja, dat moeten wij zeker doen." Hier in de gemeente Zwolle is het motto: "Iedereen doet mee". Dan moeten wij er ook voor zorgen dat deze doelgroep ook daadwerkelijk mee kan doen en op de wijze zoals zij dat graag wensen. Dit is op zijn minst

wat wij deze ouderen nog kunnen en moeten geven. Zij tellen net zo hard mee als ieder ander. In gemeente Zwolle doet iedereen mee. Laat zien dat dat ook zo is!!!!

4.2 Interview met Ömer Kanyılmaz, Turkse imam van de Ulu moskee te Zwolle.

Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor de Turks islamitische gemeenschap de dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle niet bezoeken of geen gebruik van maken?

Ik ben al 4 jaar als imam werkzaam bij de Ulu moskee in Zwolle. Wat ik merk is dat er bij deze doelgroep een taal- en cultuurbarrière aanwezig is. Ik denk dat deze gemeenschap ook bij de huidige dagbestedingslocaties problemen hebben met de taal en cultuur. Ook denk ik dat ze op het gebied van het geloof problemen ondervinden. De meesten uit deze gemeenschap willen graag 5 keer per dag bidden. De huidige dagbestedingslocaties houden hier geen rekening mee. Zo zijn er bijvoorbeeld geen aparte gebedsruimtes waar men, indien ze willen, kunnen bidden. Daarnaast wil deze gemeenschap graag halal eten en bij de meeste dagbestedingslocaties ondervindt men hier problemen mee. Er wordt namelijk niet altijd rekening gehouden met deze doelgroep die geen varkensvlees eet en alleen halal vlees eet. Een andere reden waarom ze niet de dagbestedingslocaties bezoeken is, omdat het ver voor ze is en omdat er geen vervoer is.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening houden met deze doelgroep, aan wat voor activiteiten zou deze doelgroep deel willen nemen?

Ik denk dat deze doelgroep het vooral belangrijk vindt om elkaar te ontmoeten, gesprekken te voeren en elkaar mentaal willen steunen. De Turkse ouderen hebben in het verleden niet de Nederlandse taal kunnen leren. Daarnaast denk ik dat ze graag spelletjes willen doen om te ontspannen. Ik denk dat ze ook graag iets willen leren, bijvoorbeeld: computerlessen of internetbankieren waar heel veel ouderen problemen mee hebben. Bovendien denk ik dat ze graag in contact willen komen met nieuwe mensen. Dagjes uit en activiteiten buiten de gemeente Zwolle zouden ze zeer op prijs stellen, omdat deze doelgroep bijna nooit buiten de gemeente Zwolle komt.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, op welke dagen zou deze doelgroep aan de activiteiten deel willen nemen of de dagbestedingslocatie willen bezoeken?

Ik denk dat deze doelgroep geen problemen zal hebben met de dagen. Ik denk dat ze vooral in de ochtenden en middagen deel zouden willen nemen aan de activiteiten en de dagbestedingslocaties zouden willen bezoeken.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, wat zal de ideale bezoekfrequentie zijn van deze doelgroep?

Ik denk dat deze gemeenschap gemiddeld 2 keer per week aan de activiteiten deel zou willen nemen in de aangepaste dagbestedingslocatie.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, wat zou de ideale locatie zijn voor de aangepaste dagbestedingslocatie?

Ik denk dat de beste locatie bij de moskee is. Het grotendeel van de gemeenschap bezoekt de moskee regelmatig. Daarnaast heeft de moskee de capaciteiten en de ruimtes om zo iets te organiseren. Als dat niet lukt, dan is de beste locatie voor de aangepaste dagbestedingslocatie in de buurt van de moskee.

Stel dat er een aangepaste dagbestedingslocatie zou komen waar ze rekening zouden houden met deze doelgroep, met wie zou deze doelgroep volgens u aan activiteiten willen deelnemen?

Ik denk dat deze doelgroep graag aan activiteiten deelneemt met mensen die dezelfde culturele achtergrond en geloof hebben. Hierbij zou tevens rekening moeten worden gehouden met het feit dat mannen en vrouwen graag apart deel zouden willen nemen aan de activiteiten.

Heeft u nog iets toe te voegen?

Ik ben blij dat jullie dit onderzoek hebben verricht. In de 4 jaar dat ik hier actief ben, is zo'n onderzoek nog niet gedaan. Er zijn wel dagbestedingslocaties opgericht, maar deze houden geen rekening met de Turks islamitische gemeenschap. Ook zien we dat deze gemeenschap geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingsactiviteiten van andere aanbieders.

4.3 Sema Duyan, maatschappelijk werker van S-Zorgt.

Tegenwoordig worden de volgende doelstellingen vaak gesteld door de overheid en de gemeente:

- *het bevorderen van sociale contacten*
- *het deelnemen aan activiteiten en aan de maatschappij*

Soms wordt dit zelfs als een eis opgesteld om begeleiding te kunnen ontvangen. Als maatschappelijk werker is mijn taak om die doelstellingen te behalen. Helaas gaat dit niet zo makkelijk bij de cliënten met een Turkse afkomst. Turkse cliënten

proberen wel naar de huidige dagbestedingslocaties te gaan, maar haken halverwege af. Redenen hiervoor zijn vaak dat ze zich niet lekker in hun vel voelen. Ze schamen zich dat ze zichzelf niet verstaanbaar kunnen maken. Een cliënt vertelde mij bijvoorbeeld dat hij het jammer vond dat er destijds geen verplichting was voor het leren van de Nederlandse taal. Het niet kunnen zeggen wat ze willen zeggen zorgt ervoor dat ze zich onzeker gaan voelen.

Daarnaast hebben ze vaak te maken met botsingen door de verschillende normen en waarden. Vrouwen willen bijvoorbeeld graag met vrouwen activiteiten doen en mannen met mannen. Dit in verband met de religieuze en culturele achtergrond. Religie, de Turkse normen en waarden zijn de belangrijkste redenen waarom Turkse ouderen of zorgbehoevenden niet de huidige dagbestedingslocaties bezoeken. Zo kunnen ze niet vijf keer per dag bidden en als er eten wordt aangeboden; moeten ze rekening houden met halal voedsel.

Door mijn zoektocht naar geschikte dagbestedingslocaties voor de cliënten van S-Zorgt is mij opgevallen dat er helemaal niets beschikbaar is voor de mannelijke ouderen en zorgbehoevenden met een Turkse afkomst. Zij vallen tussen wal en schip. Denk hierbij vooral aan ouderen met een Turkse afkomst die aan het dementeren zijn en hierdoor ook de Nederlandse taal langzamerhand aan het vergeten zijn. Zij kunnen eigenlijk nergens terecht.

5. Conclusie

Het doel van dit onderzoek was om achter te komen waarom de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden geen gebruik maken van de huidige dagbestedingslocaties in de gemeente Zwolle. Uit dit onderzoek is gebleken dat cultuurbarrière, gevolgd door de taalbarrière en godsdienst de belangrijkste redenen en belemmeringen zijn voor het niet deelnemen van de huidige dagbestedingslocaties door deze doelgroep. Het vervoer en fysieke belemmeringen zijn ook redenen en belemmeringen voor het niet bezoeken van de huidige dagbestedingslocaties.

Een ander doel van dit onderzoek was om erachter te komen of er behoefte was onder de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden voor een aangepaste dagbestedingslocatie, waar ze bijvoorbeeld wel rekening houden met de taal, religie, voeding enz.

Gebleken is dat er duidelijk vraag naar een aangepaste dagbestedingslocatie onder deze doelgroep is. Door een aangepaste dagbestedingslocatie te openen zouden bovengenoemde belemmeringen of redenen verholpen worden. Waardoor de bereidheid ontstaat om deze frequent te bezoeken en aan verschillende activiteiten deel te nemen.

Wat kan S-Zorgt betekenen voor de specifieke doelgroep: Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden?

Als directeur van S-Zorgt heb ik geconstateerd dat onze cliënten, familieleden van cliënten, de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zichzelf isoleren en behoefte hebben aan een dagbestedingslocatie. Ook heb ik geconstateerd dat de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maken van de huidige dagbestedingsvoorzieningen. Dankzij dit onderzoek hebben we duidelijk in kaart gebracht wat de redenen en belemmeringen zijn en waarom deze doelgroep op dit moment geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingslocaties. Ik vind dit erg zorgelijk en ik vind dat daar wat aan gedaan moet worden. Dit is dan ook de grootste reden waarom dit onderzoek is uitgevoerd en gefinancierd. Onze ouders, de Turks islamitische ouderen zijn 40 a 50 jaar geleden naar Nederland gekomen met het doel een beter toekomst te creëren voor ons. Ze hebben alles en iedereen achtergelaten. In Nederland aangekomen werkten ze hard met het idee om ook weer terug te keren naar hun vaderland. De meesten is dit echter niet gelukt. De Nederlandse taal leren was destijds niet verplicht. Dit is een van de redenen waarom de Turkse ouderen nu slecht Nederlands spreken. Daarnaast vergeten de Turkse ouderen in eerste instantie de tweede taal en vallen terug op hun moedertaal. De Turkse ouderen hebben vooral hard gewerkt en een grote bijdrage geleverd aan de Nederlandse economie. Nu zijn ze oud en kwetsbaar geworden en ze beginnen zichzelf te isoleren. Ook hier in de gemeente Zwolle gebeurt dit. Het is tijd dat we gaan kijken wat daadwerkelijk de behoefte is van deze doelgroep om te voorkomen dat deze doelgroep zich verder gaat

isoleren en buiten beeld komt van hulpverleners. Het is tijd om **bruggen** te bouwen voor deze doelgroep die tussen **wal en schip** is gevallen. Het is tijd dat we iets gaan betekenen voor deze kwetsbare doelgroep.

S-Zorgt heeft geconstateerd dat een kwetsbare doelgroep namelijk de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden weinig tot geen gebruik maakt van de huidige dagbestedingslocaties door obstakels als taal, geloof en cultuurbarrières. Dit zorgt ervoor dat deze kwetsbare doelgroep zichzelf steeds meer isoleert en ook buiten beeld komt van professionals en hulpverleners. S-Zorgt is in staat om op het gebied van dagbesteding een **brug** te vormen voor deze specifieke doelgroep, die op dit moment tussen **Wal en Schip** valt. S-Zorgt kan de dagbesteding cultuurspecifiek en in eigen taal aanbieden aan de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden. Doordat er geen taal, geloof en cultuurbarrières zijn kan S-Zorgt de dagbesteding aan deze doelgroep zonder obstakels aanbieden. Het opzetten van een aangepaste dagbestedingslocatie voor de Turks islamitische ouderen en zorgbehoevenden zal ervoor zorgen dat deze kwetsbare doelgroep zich minder gaat isoleren en beter in beeld blijft voor professionals en hulpverleners. S-Zorgt is ISO 9001:2008 gecertificeerd en beschikt over voldoende bekwame medewerkers die de dagbesteding voor deze specifieke doelgroep kunnen aanbieden.

"S-Zorgt wil ook dagbestedingsactiviteiten ontplooiën om in bijvoorbeeld coproductie- deelname aan het maatschappelijke proces te bevorderen. Daarbij moet gedacht worden aan vormen van dagbesteding, sociale activering en re-integratie mogelijkheden, waarbij onder andere ingezet kan worden op het creëren van beschutte werkplekken en waarbij gedacht kan worden aan het doen uitvoeren van groen- en onderhoudsklussen."

Het bieden van een aangepaste dagbestedingslocatie voor deze specifieke doelgroep is voor S-Zorgt niet iets nieuws. De cliënten van S-Zorgt bestaan op dit moment uit 90% Turks islamitische ouderen en/of zorgbehoevenden. S-Zorgt heeft op dit moment 80% Turks islamitische medewerkers. S-Zorgt houdt op dit moment al duidelijk rekening met de wensen en behoeften van zijn cliënten en medewerkers. Zo heeft S-Zorgt intern twee afdelingen opgericht. Een mannenafdeling en een vrouwenafdeling. Het invoeren van deze twee afdelingen heeft een zeer positief effect op de huidige cliënten van S-Zorgt en op de medewerkers van S-Zorgt. Zowel de cliënten als medewerkers geven duidelijk aan dit enorm te waarderen en dit is ook terug te zien aan de toegenomen interesse in de diensten van S-Zorgt en aanmeldingen van nieuwe cliënten bij S-Zorgt.

Referentielijst

- [1] Aantal allochtone 65-plussers groeit snel. CBS, geraadpleegd op juni 2016., <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2009/26/aantal-allochtone-65-plussers-groeit-snel>.
- [2] Bevolking; generatie, geslacht, leeftijd en herkomstgroepering, 1 januari. CBS, geraadpleegd op juni 2016, <http://statline.cbs.nl/statweb/publication/?vw=t&dm=slnl&pa=37325&d1=a&d2=0&d3=0&d4=0&d5=0-4,137,152,220,237&d6=0,4,9,14,18-19&hd=151214-1201&hdr=g2,q1,q3,t&stb=g4,q5>.
- [3] Schellingerhout R. Gezondheid en welzijn van allochtone ouderen. 2016. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau (Publicatie 2004/16).
- [4] Turkse 70-plussers in Overijssel een kwetsbare groep. RTV Oost, geraadpleegd op juni 2016, http://www.rtvoost.nl/nieuws/default.aspx?nid=235863&_ga=1.33172606.1561413175.1465307061.
- [5] Verklarende woordenlijst. De Zorgplanner, geraadpleegd op juni 2016, <http://dezorgplanner.nl/CGraadZorgNavigator/navigator/woordenlijst.html>.
- [6] Dagbesteding. Sociaal Wijkteam, geraadpleegd op juni 2016, <https://swtzwolle.nl/wtdagbesteding>.

Appendix 1: Vragenlijst

Onderzoek naar behoefte dagbesteding Turkse ouderen en zorgbehoevenden in Zwolle

Voor wie is het?

Turkse ouderen en zorgbehoevenden

Waarom dit onderzoek?

In de gemeente Zwolle zijn er diverse dagbestedingslocaties waar ouderen en zorgbehoevenden terecht kunnen en gebruik van kunnen maken. Echter maken niet veel Turkse ouderen en zorgbehoevenden daar gebruik van. Door middel van dit onderzoek willen we, **samen met u**, achter komen wat de redenen hiervan zijn. Daarnaast willen we, **samen met u**, onderzoeken wat er aan de huidige dagbestedingslocaties gewijzigd kunnen worden zodat Turkse ouderen en zorgbehoevenden deze bezoeken en gebruik van maken. Daarom is uw input belangrijk voor dit onderzoek!

Vragenlijst

Voor alle vragen geldt dat u meerdere antwoorden mag aankruisen, indien van toepassing.

1. Tot welke doelgroep behoort u:

- ☐ Zorgbehoevende
- ☐ Leeftijd 40-55
- ☐ Leeftijd 55+

2. Wat is uw geslacht:

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

3. Heeft u bepaalde (gezondheids-) beperkingen/ kwetsbaarheden:

- ☐ Ja, namelijk
- ☐ Nee

4. Bezoekt u momenteel de dagbestedingslocaties in Zwolle:

- ☐ Ja, namelijk
- ☐ Nee

5. Wat zijn de belemmeringen of redenen waardoor u de dagbestedingslocaties in Zwolle niet bezoekt of gebruik van maakt:

- ☐ Taalbarrière
- ☐ Cultuurbarrière
- ☐ Godsdienst
- ☐ Voeding
- ☐ Geen vervoer
- ☐ Fysieke belemmeringen
- ☐ Angst
- ☐ Anders, namelijk

Stel dat er dagbestedingslocaties komen waar ze rekening houden met u.

6. Aan wat voor activiteiten zou u willen deelnemen:

- ☐ Spelletjes, bijv. kaarten en bingo
- ☐ Beweeg Activiteiten
- ☐ Geheugen oefeningen
- ☐ Koffie/ thee drinken
- ☐ Creatieve activiteiten, bijv. schilderen
- ☐ Iets leren, bijv. computerles en internetbankieren
- ☐ Om in contact te komen met nieuwe mensen
- ☐ Dagje weg, bijv. eises en trips
- ☐ Geen, ik heb daar geen behoefte aan

7. Op welke dagen en tijden zou u aan activiteiten willen deelnemen of de dagbestedingslocaties willen bezoeken:

- ☐ Ochtenden
- ☐ Middagen
- ☐ Avonden
- ☐ Doordeweeks
- ☐ Weekend

8. Hoe vaak zou u de dagbestedingslocaties willen bezoeken:

- ☐ 1-2 keer per week
- ☐ 2-4 keer per week
- ☐ 4 keer per week
- ☐ meer dan 4 keer per week

9. Indien er een nieuwe dagbestedingslocatie komt voor u, wat zou de ideale locatie zijn:

- ☐ Wijkcentrums
- ☐ Bij de moskee
- ☐ In de buurt van de moskee
- ☐ Bij een vereniging, bijv. Ulu Spor
- ☐ Het gebouw van S-Zorgt
- ☐ Anders, namelijk

10. Als ik deelneem aan een activiteit, doe ik het liefst met:

- ☐ Mensen met hetzelfde interesse
- ☐ Mensen met hetzelfde culturele achtergrond
- ☐ Mensen met hetzelfde godsdienst
- ☐ Afwisselende mensen
- ☐ Anders, namelijk

11. Heeft u nog opmerkingen, tips, suggesties n.a.v. dit onderzoek?

.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Appendix 2: Over S-Zorgt B.V.

Organisatie en beleid

Het kwaliteitssysteem van S-Zorgt sluit aan bij het kwaliteitsbeleid en het doel van S-Zorgt. Met behulp van dit systeem willen wij onze kwaliteit borgen en voldoen aan wet- en regelgeving.

Missie

S-Zorgt verleent zorg op maat op het gebied van begeleiding, persoonlijke verzorging, huishoudelijke hulp en dagbesteding. S-Zorgt biedt een groot aanbod van diensten die bijdragen aan de kwaliteit van leven. S-Zorgt is een multicultureel concept; S-Zorgt biedt zorg in meerdere talen en houdt rekening met verschillende culturen.

Visie

Veel instellingen en organisaties maken onnodig veel kosten, doordat zij in de omgang met cliënten verschillende taal- en cultuurbarrières ondervinden. S-Zorgt kan de ondersteuning cultuurspecifiek en in eigen taal toepassen waardoor S-Zorgt de zorg aan zorgbehoevenden sneller en effectiever kan verlenen. Hiermee vervallen onder meer de extra kosten die nodig zijn voor het inzetten van tolken.

S-Zorgt is een instelling die zich ten doel stelt begeleiding, persoonlijke verzorging, huishoudelijke hulp en dagbesteding aan te bieden in Zwolle en omgeving die aansluit bij de wensen en behoeften van haar cliënten. Hierbij richt S-Zorgt zich op voornamelijk Turkse en/of allochtone inwoners van Zwolle en omgeving. De doelgroep bestaat uit een combinatie van mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB), psychische problemen en chronische ziekte(n). De volgende kernwaarden zijn voor S-Zorgt van groot belang: kwaliteit, betrouwbaarheid en transparantie. Deze begrippen staan centraal bij het uitvoeren van de zorg en bij het samenwerken met partners. Onze zorgverlening is van hoog niveau, waarbij de aansturing, controle en verantwoordelijkheid onder direct toezicht staat van gediplomeerde begeleiders vanuit de richtingen SPH, Maatschappelijk Werk en Pedagogiek.

S-Zorgt wil de eigen kracht van mensen – en hun netwerk – stimuleren en kijkt daarbij nadrukkelijk naar individuele situaties en mogelijkheden. S-Zorgt streeft er nadrukkelijk naar om de zelfredzaamheid van cliënten te bevorderen, zodat ze ook na afloop van de hulpverlening beter in staat zijn om met moeilijkheden om te gaan en deze eigenhandig te verkleinen dan wel op te lossen.

Op het moment van schrijven van dit rapport levert S-Zorgt aan haar cliënten de zorg welke genoemd is in de Missie.

S-Zorgt is gevestigd in Zwolle en onze kerngegevens zijn:

Naam instelling:	S-Zorgt B.V.
Locatie	Dr. Van Deenweg 108, kantoorruimte 222 en 253, 8025 BK Zwolle
Tel:	06 408 284 25 064 7777 548
Email:	info@s-zorgt.nl
KvK nummer	61324884

Appendix 3: Prognose en Liquiditeit S-Zorgt B.V. 2016

FFD

Bitterstraat 72a

8011 XM Zwolle

info@FFDadministratie.nl

KVK: 63386216

BTW: 1952371100B01

Bank: NL32 INGB 0650356993

S-Zorgt B.V.

Dr. van Deenweg 108

8025 BK Zwolle

T.a.v. de heer S.Pas

Zwolle

01 november 2016

Betreft: Prognose en Liquiditeit S-Zorgt B.V. 2016 Prg 20161101

Geachte heer Pas, Beste Serdar

Hierbij ontvangt u conform de aan ons verstrekte opdracht, een prognose en liquiditeit S-Zorgt B.V.

Hierbij verklaren wij het volgende,

Prognose:

Uitgangspunt voor de prognose zijn de financiële gegevens tot op heden van S-Zorgt B.V., de voortschrijdende inzichten en aanvullende gegevens uwerzijds.

De omzet van de onderneming laat een stabiele groei zien. Het klantenbestand van S-Zorgt wordt steeds groter en op korte termijn zal deze verder groeien. De bruto- en netto-marges zijn positief en zullen verder stijgen.

Liquiditeit:

S-Zorgt B.V. heeft een uitstekende liquiditeitspositie. De onderneming kan en voldoet volledig aan haar lopende betalingsverplichtingen. De binnenkomende geldstroom is groter dan de uitgaande geldstroom. Tevens is de solvabiliteit van S-Zorgt B.V. uitstekend, omdat de onderneming geen uitstaande schulden heeft.

S-Zorgt heeft een positief werkkapitaal, welke op dit moment nog steeds stijgt.

De omzet zal relatief gelijkmatig over de maanden van 2016 worden verdeeld, waardoor een constante gelijkmatige inkomstenstroom ontstaat.

Een verdere groei van S-Zorgt B.V. is financieel en logistiek, naast de huidige werkzaamheden van de onderneming, verantwoordelijk.

De verklaring prognose en liquiditeit 2016 van S-Zorgt B.V zijn naar eer en geweten opgemaakt.

Hopend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, verblijf ik.

Mocht u nog vragen hebben, neem dan contact met mij op.

Met vriendelijke groet,

mr HJL Fakkert

FFD Fiscalisten Boekhouders Accountants

Appendix 4: S-Zorgt tekent overeenkomst lidmaatschap met Zorgcoöperatie Klaver4you

Appendix 5: Serdar Pas is maatschappelijk betrokken en zet zich al jaren in voor de multiculturele samenleving

Serdar Pas

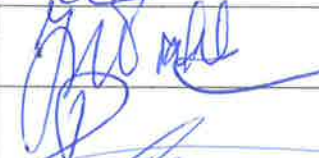
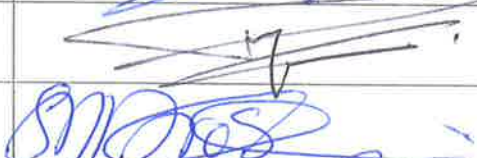
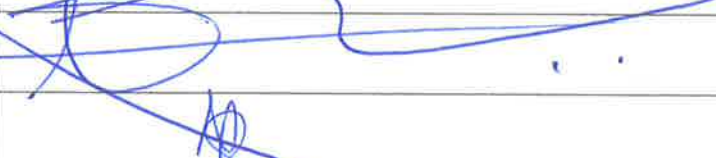
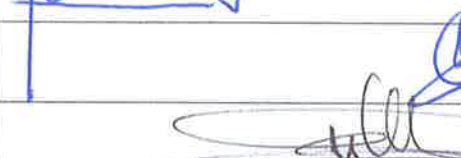
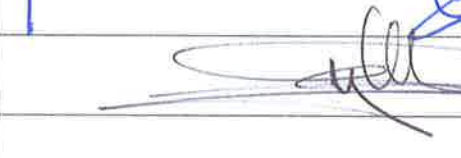
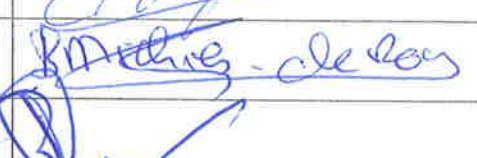
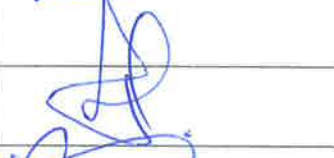
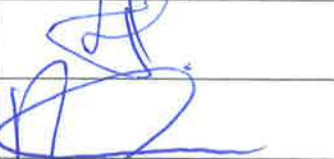
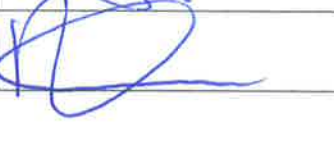
Ombuds contactpersoon Swollwacht

Ik ben Serdar Pas. Ik ben geboren en getogen in Zwolle. In de periode 2009-2011 heb ik gefungeerd als bestuurssecretaris en als webdesigner voor de lokale partij Swollwacht. Eind 2015 ben ik gevraagd weer toe te treden als bestuurslid en ik heb dat met veel genoegen gedaan. Het is mooi om te zien hoe Swollwacht strijdt voor de belangen van alle inwoners van Zwolle ongeacht religie, geaardheid of politieke voorkeur! In het dagelijks leven ben ik ondernemer. Ik ben de oprichter en directeur van S-Zorgt. Mijn instelling is gevestigd in Zwolle en verleent diensten op het gebied van zorg. S-Zorgt heeft als instelling bijzondere aandacht voor de Turkse en onze multiculturele samenleving.

PRESENTIELIJST van de Raad

Vergadering d.d. 9 januari 2017

	Naam	Handtekening		Naam	Handtekening
1	Baal, dhr. K.F. van		24	Paus, dhr. R.S.	
2	Baksteen, dhr. M.		25	Prakke, dhr. J.M.	
3	Boer, dhr. J.W. de		26	Rijke, dhr. P.	
4	Bruggen, mw. K.T. van		27	Rots, mw. D.G.	
5	Bruggenkamp, mw. S.S.M.		28	Schippers, dhr. H.	
6	Campen, dhr. A.A.H. van		29	Slijkhuis, dhr. J.A.	
7	Cetin, dhr. O.		30	Sluijer, dhr. A	
8	Dam, dhr. O.J. van		31	Veen, dhr. M.G. van der	
9	Dogger, dhr. W.		32	Vegte-Poot, mw. A. van der	
10	Drost, mw. S.N.		33	Vilsteren, dhr. H.T.M. van	
11	Elfers, dhr. L.V.		34	Vries, dhr. J. de	
12	Elshof-Rook, mw. G.J		35	Wijnen, dhr. J.C.G.	
13	Futselaar, dhr. F.W		36	Willegers, dhr. J.J.A.	
14	Geerling, dhr. B.J.		37	Willigen, dhr. M.W.J. van	
15	Harten, dhr. M.A.R. van		38	Wolthof, mw. P.A.L.	
16	Kooij, dhr. G.A. van der		39	Yildirim, dhr. C.	
17	Looijenga, dhr. J.				
18	Meijerink, mw. E.G.			Wethouders	
19	Michies-de Roos, mw. B.F.M.		1.	Anker, dhr. E.W.	
20	Mulder, dhr. R.		2.	As, dhr. F.M. van	
21	Mussche, dhr. F.		3.	Brink, dhr. J.E.	
22	Oldengarm, dhr. H.S.		4.	Heer, dhr. R.E. de	
23	Paauw, mw. S.N.C.		5.	Vedelaar, mw. N.	

Aan : College van B en W Zwolle
 Van : Fractie VVD, Aly van der Vegte
 Betreft: Haperende ICT gemeente Zwolle, Kampen en Provincie Overijssel
 Datum: 9 januari 2017

Mondelinge vragen

De fractie van de VVD was blij met de clustering van de ICT netwerken van de gemeenten Zwolle en Kampen en de Provincie Overijssel. Efficiency waardoor kostenbesparing door slechts 1 maal i.p.v. in meervoud ICT gerelateerde zaken als inrichting, back-up, onderhoud en support van een computernetwerk te moeten maken. Ook uitstekend aansluitend bij de opdrachten als door de raad neergelegd bij het Shared Service Centrum (nu genoemd ONS) ten behoeve van o.a. gezamenlijk ICT- en Personeel beleid, Inkoop en contractmanagement.

In het voorjaar 2016 is het gezamenlijke ICT-netwerk gerealiseerd. Zowel Zwolle als Kampen en de Provincie Overijssel kunnen blijven werken met de eigen vertrouwde applicaties met alleen het verschil dat deze nu centraal staan opgeslagen. Vanaf het begin doen zich echter in toenemende mate en op verschillende momenten problemen voor waardoor medewerkers o.a. geen email kunnen behandelen, bestanden niet kunnen benaderen en het geheel als traag ervaren wordt. In Kampen is zelfs de publieksbalie enkele dagen gesloten geweest. In Zwolle hebben zich aan de publieksbalie soms lange wachtrijen voor gedaan. Ook moesten er nieuwe afspraken worden gemaakt en voor kritische processen als bijstands- en schulddienst verlening uitkeringen extra inspanning worden geleverd.

In de informatienota hierover d.d. 7 december 2016 wordt uitleg gegeven over de gedane onderzoeken en aangegeven dat de Amerikaanse leverancier van het systeem extra resources ter beschikking heeft gesteld. Het ligt in de verwachting dat in januari 2017 de problemen zullen zijn verholpen. Daarmee heeft het ICT probleem bijna 1 jaar geduurd.

Dit brengt de fractie van de VVD op de volgende vragen:

- 1) Is het college overtuigd dat met de nu voorgestelde herstelwerkzaamheden en het hierover gevraagde second opinion de problemen in januari worden opgelost.
- 2) Is er een goed inzicht in de directe en indirecte kosten alsook werk-achterstanden van medewerkers en wachttijden van burgers die deze ICT problemen hebben gebracht. Of nog kunnen gaan brengen.
- 3) Is er contractueel sprake van het kunnen verhalen van directe alsook indirecte kosten bij de leverancier
- 4) Indien dat niet het geval is, is ONS voldoende ingericht om grote ICT - projecten te kunnen inkopen en in contracten vast te leggen
- 5) Hebben zich naast performance ook inhoudelijke (data) issues voorgedaan

Namens de VVD-fractie
 Aly van der Vegte

9 januari 2017

Mondelinge vragen PvdA 'Verlenging proef anoniem solliciteren'

Discriminatie op de arbeidsmarkt is een hardnekkig probleem. Leeftijd, geslacht en etnische achtergrond hebben een negatieve invloed op de kans of je wel of niet voor een sollicitatiegesprek wordt uitgenodigd. Daarom is de gemeente Zwolle, naar aanleiding van een motie van de PvdA, in augustus van start gegaan met een proef anoniem solliciteren. Op de website valt goed te lezen hoe de proef werkt, onder ander dankzij een duidelijke infographic (<https://werkenbijzwolle.nl/anoniem-solliciteren/>). Er staat ook dat de proef tot 31 december loopt en mogelijk verlengd zal worden. De PvdA is benieuwd naar het vervolg, eventuele beschikbare resultaten en wil graag duidelijkheid over het al dan niet verlengen van de proef. Bij de gemeente Den Haag heeft een soortgelijke proef er bijvoorbeeld toe geleid dat er vanaf 2017 alleen nog anoniem gesolliciteerd kan worden. Daarom wil de PvdA van het college weten:

1. Kan de wethouder ons al iets vertellen over de resultaten van de proef? Heeft de proef bijvoorbeeld geleid tot een diversere groep sollicitanten? En heeft de proef geleid tot meer kennis en bewustzijn over de werking van vooroordelen bij de werving en selectie binnen de organisatie?
2. Is de proef inderdaad per 31 december 2016 beëindigd of loopt deze nog door?
2. Hoe staat de wethouder tegenover mogelijke verlenging van de proef en komt daar nog een voorstel voor naar de raad?

Patty Wolthof

MONDELINGE VRAGEN

Verbeteren emailbeveiliging

In de zomer van 2016 deed Binnenlands Bestuur onderzoek naar de veiligheid van gemeentelijke emailsystemen. Uit dat onderzoek bleek dat slechts 3 van de 50 geteste gemeenten beschikten over alle moderne standaarden voor beveiliging. Zwolle hoorde daar helaas niet bij. De meeste gemeenten gingen vervolgens aan de slag om hun emailbeveiliging te verbeteren. Uit nieuw onderzoek van Binnenlands Bestuur in december 2016 blijkt dat Zwolle helaas ook daar niet bij hoorde.

Het Nationaal Beraad Digitale Overheid, dat zich hard maakt voor de implementatie van moderne beveiligingsstandaarden bij email, luidde in 2016 al een keer de noodklok. Het streven is sindsdien dat alle overheden de standaarden eind 2017 gebruiken. Dat is van belang voor de optimale digitale bereikbaarheid van gemeenten, maar ook om te voorkomen dat persoonsgegevens in verkeerde handen vallen/.

Nu de gemeente door de ICT-problemen noodgedwongen werkt aan verbeteringen van de computersystemen, lijkt het voor de hand te liggen om meteen ook de beveiliging van het gemeentelijke emailverkeer te verbeteren.

Daarom stelt de ChristenUniefractie de volgende mondelingen vragen:

1. Bent u op de hoogte van de huidige beperkte beveiliging van het gemeentelijk emailverkeer en de daarmee gepaard gaande risico's?
2. Om welke reden zijn in 2016 na het onderzoek van Binnenlands Bestuur niet direct verbetermaatregelen getroffen?
3. Bent u voornemens om op korte termijn verbetermaatregelen te treffen en de geadviseerde moderne beveiligingsstandaarden te implementeren? Zo niet, kunt u aangeven wat hiervoor de redenen zijn? Zo ja, kunt u in dat geval de trajectstappen en tijdspad nader toelichten?

Namens de ChristenUniefractie,

Gerdien Rots

Mondelinge vragen , raadsvergadering 9 /1 2017

Betreft : stallingsproblemen fietsen, bioscoop/ binnenstad

Het tekort aan fietsparkeerplaatsen bij de nieuwe Pathé-bioscoop was niet nodig geweest. Dat geeft de Fietzersbond dezer dagen aan in diverse media. Vorige week bleek dat er veel te weinig stallingen zijn. De Pathé-leiding laat weten hier al voor gewaarschuwd te hebben bij de gemeente.

We begrepen van de Fietzersbond dat de gemeente er al vaker op gewezen is dat er in vergunningsprocedures onvoldoende aandacht is voor fietsparkeren. Ook GroenLinks heeft regelmatig oplossingen gevraagd voor te verwachten knelpunten, zoals rond de komst van Primark en Zara. Deze winkels hoeven in tegenstelling tot vroeger beleid niet meer bij te dragen om mobiliteitsknelpunten te (helpen) voorkomen.

Ook de komst van Hudson's Bay lijkt tot fietsenchaos te gaan leiden, tenminste zoals de plannen er tot nu toe voorstaan. We begrepen daaruit dat het Meerminneplein minder fietsparkeren krijgt, maar dat er geen zicht is op compensatie, bijvoorbeeld met stallingsruimte onder de nieuwe winkel.

Vragen:

Deelt u de analyse van de Fietzersbond dat er onjuiste cijfers zijn gehanteerd bij het bepalen van de benodigde fietsparkeerplekken bij de bioscoop?

Op welke wijze gaat u dit probleem oplossen? Bijvoorbeeld met realiseren van extra plaatsen en verwijzingen naar parkeerplekken iets verder van de bioscoop?

Gaat u bij de komst van Hudson's Bay het fietsparkeren voorafgaand aan de verbouwing van het V& D gebouw alsnog , in voldoende mate, in de plannen onderbrengen?

Geeft het probleem rond fietsparkeren bij de bioscoop algemeen aanleiding om de positie van fietsparkeren binnen ruimtelijke projecten meer aandacht te geven?

Michiel van Harten

Agenderingsverzoek Informatienota

Indienende fractie:

SP en GroenLinks

Naam woordvoerder:

Frank Futselaar en Remko de Paus

Verzoek om agendering van de Informatienota:

Informatienota proces Reeve

**Deze Informatienota staat op de lijst van
ingekomen stukken d.d.:**

09-01-2017

Verzoek om agendering in de:

☐ Informatieronde

☒ Debatronde

Aanleiding tot agenderen:

In de concept-bestuurlijke afspraken wordt voorgesteld om 160 woningen van de Zwolse woningbehoefte af te staan aan het Reeveproject. Feitelijk levert Zwolle -verreweg de grootste groeistad van de regio- hiermee toekomstige woningen in om het desastreus mislukte Reeve-project van de gemeente Kampen en de Provincie Overijssel te redden.

Beoogd effect van agenderen:

Meningen uitwisselen over de vraag of de bestuurlijke afspraken niet nadelig zijn voor Zwolle, en of deze passend zijn in de verwachtingen van de gemeente Zwolle als belangrijkste groeikern in de regio van de komende jaren.

**Voor de Informatieronde moeten de volgende
betrokkenen worden uitgenodigd:**

Voor de Debatronde moet de debatvraag zijn:

Moet de gemeente Zwolle instemmen met de concept-bestuurlijke afspraken rond het Reeve-project, als dit betekent dat 160 huizen van de Zwolse woningbehoefte verdwijnen? En dat hiervoor natuurgebied wordt opgeofferd?

Datum 11 mei 2010

Agenderingsverzoek Informatienota

Indienende fractie:

Swollwacht

Naam woordvoerder:

Silvia Bruggenkamp

Verzoek om agendering van de Informatienota:

Stand van zaken traject museale samenwerking
Zwolle

**Deze Informatienota staat op de lijst van
ingekomen stukken d.d.:**

9 januari 2017

Verzoek om agendering in de:

☒ Informatieronde

☐ Debatronde

Aanleiding tot agenderen:

**Uit de informatienota Stand van zaken traject
museale samenwerking Zwolle blijkt dat het
niet gelukt is de betrokkenen op één lijn te
krijgen. De Informatienota geeft onvoldoende
inzicht in achterliggende redenen en
mogelijke oplossingsrichtingen.**

Beoogd effect van agenderen:

**Daadwerkelijk inzicht krijgen in de stand van
zaken traject museale samenwerking Zwolle
en mogelijke oplossingsrichtingen**

**Voor de Informatieronde moeten de volgende
betrokkenen worden uitgenodigd:**

SMZ, HCO en overige stakeholders

Voor de Debatronde moet de debatvraag zijn:

nvt

Algemeen Agendaverzoek

Datum Raadsplein Besluitvormingsronde:

9 januari 2017

Indienende fractie:

ChristenUnie

Naam woordvoerder:

Johannes de Vries en Wietse de Boer

Verzoekt agendering van het onderwerp:

Doorstroom quotumwoningen, beschermd wonen en crisisopvangplekken

Verzoekt bespreking in de:

☒ Informatieronde

☐ Debatronde

Aanleiding tot agendaverzoek:

Op 19-12 stemde de raad in met prestatie-afspraken jaarcyclus '16-'17 en dus met het doen van een behoefteanalyse voor uitstroom uit voorzieningen met de regio. Ons bereiken signalen dat doorstroom vanuit beschermd wonen/crisisopvang in Zwolle beter kan. Daardoor blijven mensen langer dan nodig (langer dan goed is?) op zo'n plek zitten en komt er geen ruimte voor mensen die de plek nodig hebben.

Beoogd effect van agendering:

We willen op basis van de ervaring van betrokken partijen een beter beeld krijgen van de beperkte doorstroom in Zwolle: wat is de stand van zaken nu, wat is er al, hoe gaat dat, wat is er verder nodig en hoe kunnen we dat met elkaar bereiken? Is doorstroom een structureel probleem of is er sprake van een eenmalig op te lossen vraag? Welke ideeën zijn er om dit samen beter te maken? Daardoor kan de raad beter beoordelen wat nodig is (ook i.s.m. de regio). We willen op basis van de ervaring van betrokken partijen een beter beeld krijgen van de beperkte doorstroom in Zwolle: wat is de stand van zaken nu, wat is er al, hoe gaat dat, wat is er verder nodig en hoe kunnen we dat met

Datum 11 mei 2010

elkaar bereiken? Is doorstroom een structureel probleem of is er sprake van een eenmalig op te lossen vraag? Welke ideeën zijn er om dit samen beter te maken? Daardoor kan de raad beter beoordelen wat nodig is (ook i.s.m. de regio).

Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:

De organisaties die met quotumwoningen, beschermd wonen en crisisopvang werken (o.a. Limor, Leger des Heils en de Herberg + woningcorporaties (o.a. SWZ en deltaWonen) + andere relevante organisaties

De debatvraag voor de Debatronde luidt als volgt:

n.v.t.

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 09-01-2017

Aan de raad,

Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

<u>Nr.</u>	<u>Onderwerp en voorgestelde behandeling</u>	<u>B&W datum</u>
Informatienota's voor de raad / ter kennisname		
1.	Evaluatie BANZ	13-12-2016
2.	Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle (geagendeerd voor een informatieronde, samen met de binnenkort te verschijnen nieuwe informatienota, datum volgt)	13-12-2016
3.	Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte	13-12-2016
4.	Geothermie	13-12-2016
5.	Proces Reeve (geagendeerd voor een debatronde, datum volgt)	13-12-2016
6.	Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2016	13-12-2016
7.	Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016	13-12-2016
8.	ICT problemen Gemeente Zwolle	13-12-2016
9.	Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek III en de effecten daarvan in december 2016	13-12-2016
10.	Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016	20-12-2016
11.	Motie 39 Nieuwe beroepen	20-12-2016
12.	Vaststelling bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid (betrekken bij behandeling beslisnota Foodcourt in debatronde d.d. 23-01-2017)	20-12-2016

<u>Nr.</u>	<u>Onderwerp + voorgestelde behandeling</u>	<u>Datum</u>
B1 Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken		
1.	Bestuur van de Stichting Diezerbrink- de winkeliers van de Diezerbrink zoeken uw hulp!	01-12-2016
2.	Dhr. Oostingh- op de bres voor Zwolle	12-12-2016
3.	Provincie Overijssel- toezichtsvorm begroting 2017	20-12-2016
4.	VNG- accountantscontrole 2016	20-12-2016
5.	Dhr. M. de Vries- Verbinding Zwolle Den Bosch ondergronds varen en onderwijs	21-12-2016
B2 Diversen / ter afdoening in handen van het college stellen		
1.	BillyBird park Hemelrijk- inspiratiereis gemeenteraad	06-12-2016
B3 Diversen / ter advies in handen van het college stellen		
1.	Kaderbrief voor begroting 2018 GGD IJsselland	22-12-2016

Aldus besloten in de openbare vergadering van 09-01-2017

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 09-01-2017

<u>Nr.</u>	<u>Onderwerp</u>	<u>B&W datum</u>
C	Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - Verkeerssituatie Belvédèrelaan-Frankhuizerallee	13-12-2016
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie SP – Passend onderwijs	20-12-2016
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie GroenLinks – Wildplassen de Markte	20-12-2016

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Evaluatie BANZ
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Luik, Anouk van (2285)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

De evaluatie van het BANZ (beleid Antilliaanse / Caribische Nederlanders Zwolle)

Informatienota voor de raad

14 november 2016

Onderwerp	evaluatie BANZ
Versienummer	V4

Portefeuillehouder Vedelaar

Informant A. van Luik
Eenheid/Afdeling Advies en Faciliteiten/AF
Telefoon 038 498 2285
Email A.van.Luik@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De evaluatie van het BANZ (beleid Antilliaanse / Caribische Nederlanders Zwolle)

Inleiding

Met het overgrote deel van de Caribische Nederlanders in Zwolle gaat het prima. Zij dragen bij aan de culturele rijkdom en diversiteit van onze stad. Met een klein deel gaat het minder goed. Dat is een landelijk verschijnsel dat ook in Zwolle geldt. Van de vier grootste minderheidsgroeperingen in Zwolle (Turken, Caribische Nederlanders, Surinamers en Marokkanen) kennen Caribische Nederlanders relatief de meeste problemen als het gaat om maatschappelijke participatie: het grootste percentage voortijdig schoolverlaters, werkloosheid, bijstandsontvangers en verdachten van een misdrijf (o.a. Risbo, 2010 en Integratiemonitor 2009, O&S). Het gaat hierbij om een klein en niet representatief deel van de Caribische Nederlanders.

De gemeente Zwolle voert beleid om deze problematiek aan te pakken. Het Beleid Caribische Nederlanders Zwolle (BANZ) is door de gemeenteraad vastgesteld in 2011. Met de raad zijn evaluatiemomenten afgesproken, in 2013 en in 2016. Dit is de tweede evaluatie.

De hoofddoelstellingen van het beleid zijn:

1. bevorderen van participatie en terugdringen van overlast die vooral door jongeren wordt veroorzaakt via de aanpak van schooluitval, werkloosheid en criminaliteit
2. gericht gebruik maken van reguliere hulp
3. betrekken en inzetten van de Caribische gemeenschap in Zwolle

De beoogde meetbare resultaten van het BANZ zijn indertijd bewust geformuleerd in lijn met de landelijke monitor van het Risbo, onderzoeksinstituut van de Erasmus Universiteit. Het Risbo bracht met de jaarlijkse monitor de situatie van de 22 Antillianengemeenten kwantitatief in beeld ten aanzien van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, bijstandsuitkeringen en criminaliteit, landelijk en per gemeente. De Risbo monitor is echter maar vier keer verschenen, voor het laatst in 2014. De minister stelt dan vast dat de doelstellingen landelijk op de meeste terreinen niet zijn gehaald, terwijl het economische tij voor tegenwind zorgt.

Nu is de bruikbaarheid van de Risbo monitor ook niet erg groot gebleken, de cijfers spraken zeker niet voor zich. Zwolle heeft een relatief kleine Caribische populatie. Procentuele verschuivingen en vergelijking met andere gemeenten zeggen dan niet veel. Bovendien wordt niet meer op etniciteit geregistreerd. Alleen in de basisregistratie personen wordt het geboorteland nog vastgelegd. Deze evaluatie is om voorgaande redenen grotendeels kwalitatief ingestoken.

Kernboodschap

In werkgroepverband wordt met de meest betrokken partners (leerplichtambtenaar, maatschappelijk werk/Sociaal Wijkteam, straathoekwerk en bezoekvrouw/Travers, wijkagent Antillianen) gewerkt aan een sluitende aanpak in de keten van preventie en repressie. Op managementniveau is ook het Veiligheidshuis betrokken en het Openbaar Ministerie.

Deze aanpak heeft veel kennis op stedelijk niveau bijeen gebracht. De doelgroep is in beeld, onderlinge relaties zijn bekend, problemen worden vroegtijdig gesignaleerd en waar mogelijk aangepakt. Omgekeerd zijn ook de werkers bekend bij de doelgroep en hebben daar een goede naam opgebouwd, zodat mensen hen nu ook zelf benaderen. Problemen zijn hierdoor beter aan te pakken en beter beheersbaar, ook via de reguliere kanalen. Dit wordt ondersteund door de wijkaanpak Holtenbroek 3.

De persoonsgerichte aanpak wordt inmiddels breder toegepast en is onderdeel van de reguliere werkwijze.

Persoonsgerichte aanpak

De aanpak is outreachend, zo nodig multidisciplinair en kent een duidelijke regievoering. De werkers worden geruggesteund door een bovengemiddelde culturele sensitiviteit. Belangrijke elementen zijn: presentie en vasthoudendheid, tact en geduld; zicht op de groep en de onderlinge relaties; goed netwerk; heldere werkafspraken en follow up; reflectie op het eigen en elkaars handelen.

Bij de werkgroep zijn tot nu toe 178 casussen aangemeld. Er is sprake van een casus als er zorgen zijn over iemand op basis van signalen die uit verschillende hoeken kunnen komen. De meeste meldingen zijn ontvangen vanuit toezicht op naleving van de leerplicht. Intensivering van contacten met opleidingsinstituten heeft geleid tot kortere lijnen en adequate interventies. Tijdig optreden bij schoolverzuim blijkt een belangrijk instrument, ook om andere problematiek in beeld te krijgen en verergering te voorkomen. Het straathoekwerk is vaak de sleutel om contact te maken met en binnen te komen bij mensen. Aanvankelijk vraagt de problematiek van tienermoeders veel aandacht, waarbij vaak sprake is van een stapeling van problemen als dreigende woonuitzetting, schulden en het ontbreken van startkwalificaties. Hier is hulpverlening op ingezet. Er zijn het laatste jaar geen nieuwe tienermoeders bij de werkgroep aangemeld.

De eerste jaren is er een enorme actieve caseload, op dit moment lopen er nog maar vier actieve casussen. Per 1 november is geïnventariseerd hoe het met de afgesloten casussen gaat. Van de 174 zijn er 22 aangemeld vanuit leerplicht. Hiervan gaan 13 jongeren weer naar school; de anderen zijn gestopt met onderwijs. Niet iedereen was leerplichtig, sommigen zitten nu in begeleiding, andere zijn vertrokken uit Zwolle, niet meer leerplichtig, werken en/of zijn moeder/vader geworden. Enkeligen hebben een uitkering/Wajong. Twee volwassenen lopen stage met de bedoeling om uiteindelijk aan een reguliere baan te komen.

In totaal zijn 44 mensen vertrokken uit Zwolle. Met 62 gaat het goed zonder begeleiding.

46 Mensen krijgen begeleiding vanuit SWT, Limor, Creating Balance, Reclassering, Jeugdzorg, Icare, GewoonZorg, AWCO, Zandhove of de Bezoekvrouw van Travers. Veel van hen hebben een uitkering WWB.

22 Mensen zijn nu niet in beeld bij de werkgroep, onder andere omdat ze hulpverlening weigeren. Wel is bekend dat er geen sprake is van overlast of dreigende woningontuiming. Er zijn geen dwang/drang instrumenten om in te zetten, ze redden zich wel op een of andere manier. Vier van deze mensen zitten in detentie/TBS, één is na een begeleidingstraject opgenomen in de psychiatrie en zal uiteindelijk begeleid of beschermd moeten gaan wonen.

Criminele groepen

Sinds 2012 en 2013 is integraal ingezet op twee criminele groepen. Dat betekent dat er persoonsgerichte trajecten zijn opgestart aangevuld met sterke repressie. Een aantal mensen heeft zijn leven weer in het gareel gekregen, sommige mensen zijn gedetineerd, sommigen zijn verhuisd en enkelen blijven onder de aandacht van de politie.

De groepsaanpak is in 2015 weer afgeschaald. Via de Top-X aanpak blijft een monitor en waar nodig is de link tussen zorg, politie en justitie snel gelegd.

Wijkaanpak Holtenbroek 3

De persoonsgerichte aanpak wordt aangevuld met de wijkaanpak van Holtenbroek 3. De combinatie hiervan lijkt positief effect te sorteren. De evaluatie van de wijkaanpak wordt samen met deze evaluatie aan de raad aangeboden.

Hoofddoelstellingen

1. Meer participatie en minder overlast

Werkers in de wijk merken dat mensen nu eerder te motiveren zijn om vrijwilligerswerk te gaan doen. De participatiewet lijkt hierbij te helpen. Dit geldt voor Caribische Nederlanders, maar niet alleen voor hen. De gunstige effecten van vrijwilligerswerk op taalbeheersing, eigenwaarde en sociaal netwerk zijn duidelijk merkbaar.

Ten aanzien van overlast laten het buurt voor buurtonderzoek en de gebiedsscan 2015 duidelijk verbetering zien voor Holtenbroek 3.

De veiligheidsindex uit het buurt voor buurtonderzoek laat een sterk positieve ontwikkeling zien ten opzichte van 2012. De feitelijke en de ervaren criminaliteit en overlast is afgenomen. Op sociaal en fysiek vlak en qua leefbaarheid blijft de buurt achter bij het gemiddelde niveau van Zwolle. Toch zijn de ontwikkelingen op alle gebieden ten opzichte van eerdere jaren positief. Ook de leefbaarheidsindex laat in vergelijking met 2012 een positieve ontwikkeling zien. Het sociale klimaat is verbeterd, voor een groot deel doordat er minder onderlinge spanningen zijn en minder buurtproblemen.

In de gebiedsscan 2015 benoemt de politie de vermindering van overlast en onveiligheidsgevoelens, doordat negatieve hanggroepen vrijwel zijn verdwenen uit het straatbeeld.

In gesprek met bewoners over het BAZ vertellen ze dat het leven in de buurt prettiger is geworden. Ze groeten elkaar meer en doen meer met elkaar, meer mensen doen vrijwilligerswerk, de sfeer is prettig en de buurt is schoner.

Voortijdig schoolverlaters, uitkeringen en criminaliteit

Zoals gezegd in de inleiding bracht de Risbo monitor de kwantitatieve gegevens ten aanzien van voortijdig schoolverlaters, uitkeringen en criminaliteit voor Caribische Nederlanders in beeld. Omdat er niet meer op etniciteit wordt geregistreerd zijn er nu alleen kwantitatieve gegevens over voortijdig schoolverlaters en bijstandsuitkeringen, op basis van de basisregistratie personen waarin het geboorteland wordt vastgelegd.

In het schooljaar 2014-15 zijn er in totaal 15 nieuwe voortijdig Caribisch Nederlandse schoolverlaters, praktisch allemaal van de eerste generatie. Dit is minder dan in het schooljaar 2009-2010 (22 personen) en 2010-2011 (18 personen).

Ten aanzien van bijstandsuitkeringen is de oververtegenwoordiging nog steeds groot, al is die relatief enigszins verminderd. Onder Caribisch Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van één persoon, terwijl de totale groep uitkeringsontvangers is toegenomen met 325 personen. De oververtegenwoordiging onder jongeren tot 24 jaar is duidelijk kleiner dan onder ouderen en ten opzichte van 2013 afgenomen. Met uitzondering van een kleine pilot in 2014 worden er geen specifieke trajecten voor de groep ingezet, anders dan de reguliere Zwolle werkt aanpak of via het SWT. Omdat er bij deze groep vaak meer aan de hand is dan het niet hebben van werk, wordt hier vaak eerst met een persoonlijk ontwikkelplan op meer participatie ingezet.

Datum 14 november 2016

2. Reguliere hulp

Doordat het Sociaal Wijkteam in de wijk zit, lukt het veel beter dan voorheen om contact te maken en te houden, en de samenwerking in de keten is veel beter. Zo krijgen bezoekvrouwen nu bijvoorbeeld namen van mensen door van de Gemeente Zwolle die in aanmerking komen voor activering en vrijwilligerswerk, en hoeven ze niet alleen op hun eigen signalen en die van hun netwerk te varen. Vanuit de wijk, vanuit nabijheid, kan de benodigde ondersteuning beter worden geboden.

De expertise van de werkgroepleden wordt zo veel mogelijk overgedragen aan het SWT, waar een aantal van hen ook deel van uitmaakt. Toch heeft de werkgroep nog een duidelijke meerwaarde, zowel voor de identificatie van potentieel problematische situaties als voor de aanpak. Incidenteel is het nog nodig om externe expertise in te vliegen.

3. Caribische gemeenschap

Een van de uitgangspunten van het beleid is maximale inzet van de Caribische gemeenschap en een terughoudende faciliterende rol van de gemeente. Dit is in feite het reguliere beleid van de gemeente Zwolle. Er is niet echt een natuurlijk aanspreekpunt vanuit de Caribische gemeenschap. Dat is ook begrijpelijk gezien de grote verscheidenheid onder de mensen.

Stichting Zwocan heeft als doel het bevorderen van een volwaardige deelname van Caribische Nederlanders in Nederland en in het bijzonder in Zwolle, enerzijds door klankbord te zijn voor de gemeenschap en anderzijds door overleg- en adviesorgaan te zijn voor de gemeente. In 2014 treedt het oude bestuur van Zwocan af en geeft het stokje door aan studenten. Wat blijft is het zoeken naar de invulling van haar rol. Er is goed overleg met de gemeente, maar het is lastig om de achterban te betrekken.

Zwocan doet wat ze kan maar heeft niet vanzelf een groot bereik en veel helpende handen zijn er niet. Op door hen georganiseerde bijeenkomsten komen vaak maar weinig mensen af. Dat vraagt veel veerkracht van de betrokken vrijwilligers. Gelukkig is er ook wel eens een positieve uitschieter. Er is vanuit Zwocan enige tijd een vertrouwensinformatiepersoon, de zogenoemde VIP, actief geweest. Deze richt zich oorspronkelijk vooral op oudere mannen maar verlegt na enige tijd de koers naar de ondersteuning van positieve krachten in de Caribische gemeenschap. Zo helpt hij bij de oprichting van stichting Harmonia die vrolijke activiteiten organiseert.

De recente vertoning van de documentaire Sombro di Color met aansluitend gesprek trekt veel belangstelling. Het oude en het nieuwe Zwocan hebben dit gezamenlijk georganiseerd, misschien is dat een sleutel tot succes.

Verbreiding van de persoonsgerichte aanpak

De boven beschreven werkwijze wordt nu ook breder toegepast. Zo is er een specifieke groep jongeren en jongvolwassenen met verschillende culturele achtergronden in de omgeving van de Palestrinalaan met elementen van overlast en criminaliteit. Deze wordt sinds kort op dezelfde wijze benaderd.

Datum 14 november 2016

Consequenties en vervolg

1. Het BANZ netwerk heeft nog steeds een duidelijke meerwaarde. Het wordt daarom in stand gehouden en indien relevant ook benut voor andere groepen. De aanpak wordt onderdeel van de reguliere werkwijze.
2. Omdat de aanpak onderdeel wordt van de reguliere werkwijze, wordt voortaan ook in reguliere rapportages verslag gedaan hiervan.
3. Er ontstaan steeds nieuwe groepen. Betrokken partners volgen voortdurend de ontwikkelingen in de wijk en weten elkaar goed te vinden. Hoe beter geïnformeerd hoe effectiever de aanpak. Het straathoekwerk blijkt voor de BANZ aanpak van essentieel belang. Dit wordt betrokken bij de prioriteitsstelling voor het welzijnswerk.

Communicatie

De evaluatie is gedeeld met en wordt gedragen door de betrokken partners.

Jaargang

Kenmerk

29140

Onderwerp

Evaluatie BAZ

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
portefeuillehouder Jan Brink
informant Tuinman, Anton (2460)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het rapport 'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'.
2. De uitkomsten van 'Gesprekken proces samenwerking SMZ-HCO'.

Het collegebesluit 'variant D uit het rapport *'Advies inzake museale samenwerking Zwolle'* verder te laten uitwerken op de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik gebouwen

Informatienota voor de raad

Datum 6 december 2016

Onderwerp	Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder Wethouder Cultuur, J.E. Brink

Informant AB Tuinman
Afdeling OWS
Telefoon 038 498 2460
Email AB.Tuinman@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voortgang van het vervolgproces: 'Uitwerking scenario 2 rapport LAgroun'.

Datum 6 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Om de ambitie en de koers van de vastgestelde Cultuurnota 2016-2020 waar te maken: *'Een kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod en een Zwols cultureel klimaat dat dynamisch is en blijvend innoveert'* is HCO (Historisch Centrum Overijssel) gevraagd om scenario 2 uit het LAGroup rapport verder te laten uitwerken. Dit scenario voorziet in een bestuurlijke en organisatorische fusie tussen SMZ (Stichting Museum Zwolle) en de Gemeenschappelijke regeling HCO en is het voorkeursmodel van de gemeenteraad.

Scenario 2 van het rapport LAGroup kent de volgende uitgangspunten:

'De functie 'historisch museum' gaat op in het HCO, waarbij de zelfstandige SMZ ophoudt te bestaan. Het HCO wordt verantwoordelijk voor de presentatie van de cultuurhistorie in Zwolle, inclusief de (semi) permanente basistoonstelling over de geschiedenis van Zwolle in het Drostenhuis, en inclusief de stadsprogrammering van de verhaallijnen (Moderne Devotie, Hanze en Democratie)'. Voor eind 2016 dient er een besluit genomen te worden door de gemeenteraad op de uitwerking van scenario 2 op het gebied van personeel, collectie, gebouwen en organisatievorm.
(bron:LAGroup, scenario 2).

Conform de toezegging aan de raad om voor eind 2016 met een voorstel te komen, wordt u door middel van deze nota geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom het proces en de huidige stand van zaken.

De directeur HCO heeft ervoor gekozen om in nauwe samenwerking met het SMZ zowel de opdracht te formuleren als een kwartiermaker te selecteren. De opdracht die de kwartiermaker van de beide opdrachtgevers heeft gekregen luidt samengevat:

- a. richt het proces in om te komen tot de in het raadsbesluit van 4 juli 2016 en het rapport van LaGroup (december 2015) beoogde samenwerking tussen de Zwolse cultuurhistorische museale instellingen, inclusief de taakstelling van € 0,3 mln per jaar vanaf 2018 op het SMZ;
- b. onderzoek in dit verband de in scenario 2 van het rapport LaGroup genoemde fusie tussen het Historisch Centrum Overijssel (HCO) en het Stedelijk Museum Zwolle (SMZ), vooral voor wat betreft de gevolgen voor personeel, organisatie, collectiebeheer en (toekomstig) gebruik van gebouwen;
- c. betrek bij dit onderzoek de inspanningsverplichting om het nieuwbouwdeel van het SMZ te behouden voor cultuurhistorisch Zwolle;
- d. betrek bij dit onderzoek behalve HCO en SMZ ook overige stakeholders (De Fundatie, Grote Kerk en andere);
- e. streef naar besluitvorming op hoofdlijnen in september 2016 en definitieve onomkeerbare besluitvorming voor 1 januari 2017.

Om tot een weloverwogen advies te komen heeft de kwartiermaker met een groot aantal belanghebbenden gesproken.

Uit het opgeleverde (tussen)rapport van de kwartiermaker bleek dat het niet is gelukt om alle betrokkenen op één lijn te krijgen. Er is geen gedragen uniform beeld door SMZ en HCO op met name de vertaling van ambitie naar organisatievorm. Het college hecht er waarde aan om, voor zover het

Datum 6 december 2016

mogelijk is, tot een zo breed mogelijk gedragen organisatiemodel te komen om Het verhaal van Zwolle te vertellen. Hiervoor is het nodig dat dit nog nader wordt onderzocht.

Er zijn gesprekken geweest tussen de wethouder cultuur en SMZ en wethouder cultuur HCO. In de overleggen is afgesproken dat wordt onderzocht in hoeverre beide organisaties qua uitgangspunten dicht bij elkaar kunnen komen. Het college wil het SMZ en het HCO ruimte geven om dit te onderzoeken en heeft hiervoor de maand december de tijd gegeven.

Voor Kerst 2016 koppelt voorzitter bestuur SMZ het resultaat van die gesprekken terug aan wethouder Brink. Mocht de uitkomst van de gesprekken tussen HCO/SMZ niet leiden tot overeenstemming, dan zal het college een besluit nemen ten behoeve van voortgang in het proces binnen de opdracht van de raad, uitwerking scenario 2 rapport LAgrouP

In januari 2017 zal HCO/SMZ gevraagd worden om opdracht te geven voor verdere uitwerking van de gekozen organisatievorm op het gebied van personeel, gebouwen, collectie etc.

Kernboodschap

Stand van zaken naar aanleiding van de vervolgoopdracht aan HCO via de kwartiermaker, uitwerking scenario 2 rapport LAgrouP.

Consequenties

Op basis van de uitkomsten van het vervolgoverleg zal opdracht gegeven worden voor uitwerking van de definitieve organisatievorm waarin de museale samenwerking binnen Zwolle verder vorm kan krijgen.

2017 is een transitiejaar, de uitgangspunten van de gekozen variant 2 worden opgenomen in de subsidiebeschikking voor SMZ 2017.

Communicatie

De kwartiermaker heeft als een vervolg op de opdracht 'Uitwerking scenario 2 LAgrouP' een rapport opgeleverd. Dit rapport voorziet niet in een volledig gedragen variant. Stichting Museum Zwolle (SMZ) kan zich niet vinden in het advies. SMZ ziet toch mogelijkheden om tot een breder gedragen voorstel te komen. Het college heeft het SMZ in de gelegenheid gesteld om dit voor Kerst 2016 te onderzoeken.

Vervolg

Voor Kerst 2016 koppelt het bestuur van SMZ terug. Dit is een terugkoppeling in de poging om tot een breder gedragen uitwerking te komen van de nieuwe organisatievorm binnen scenario 2. Op basis van deze uitkomsten zal HCO/SMZ gevraagd worden om deze organisatievorm verder uit te werken in gevolgen voor personeel, gebouwen, en collectie. Deze uitwerking met eventuele frictiekosten wordt als eindvoorstel ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Datum

6 december 2016

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

6 december 2016

Jaargang

Kenmerk 29285

Onderwerp Stand van zaken traject museale samenwerking Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 17-01-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte
portefeuillehouder Rene de Heer
informant Janssen, Aart (2291)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

De uitvoering van motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte.

Informatienota voor de raad

Datum 13 december 2016

Onderwerp	Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder René de Heer

Informant A.H. Janssen
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2291
Email A.Janssen@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitvoering van motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte.

Datum 13 december 2016

Inleiding

Bij de besluitvorming omtrent het Actieplan Sport en bewegen is motie M13-4 Bewegen in de openbare ruimte aangenomen die het college oproept tot:

- Op zoek te gaan naar ervaringen, kansen en best practices voor het bewegen in de openbare ruimte
- In te schatten hoe deze kansrijk in te zetten zijn in Zwolle
- Terugkoppeling te geven bij de PPN in het voorjaar van 2017

In de motie wordt al de optie genoemd om het onderzoek uit te laten voeren door studenten. In die lijn is er voor gekozen om dit vraagstuk voor te leggen als opdracht aan De Nieuwe Hanze Unie (DNHU). De Nieuwe Hanze Unie is een samenwerkingsverband tussen onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en overheid om een zgn. “students company” op te zetten. Oftewel om studenten van diverse opleidingen in een multidisciplinair team te laten werken aan concrete opdrachten vanuit het bedrijfsleven en overheid en zo talenten te behouden voor de regio, de regio te versterken en de diverse partijen nader te verbinden.

Met als werktitel “Creeer een bewegingshype” is dit onderzoek door het Businesssteam van DNHU als één van de vier vraagstukken uit 10 aanmeldingen geselecteerd om te realiseren. Inmiddels is een opdrachtformulering en een plan van aanpak opgesteld. Er wordt nu gestart met de werving en selectie van studenten vanuit diverse opleidingen (het “dreamteam”), waarna het onderzoek in februari daadwerkelijk start. Begin juni worden naar verwachting de eerste (voorlopige) resultaten gepresenteerd.

Kernboodschap

Het onderzoek naar best practices voor bewegen in de openbare ruimte zal worden uitgevoerd door studenten via De Nieuwe Hanze Unie. Het onderzoek betreft 2 deelopdrachten die in een parallel proces worden uitgevoerd. Het betreft:

1. Inventarisatie en onderbouwing: inventarisatie van best practices door met name field research in het land (bezoeken van toonaangevende voorzieningen en praten met gebruikers, overheden etc.) om te achterhalen welke succesvolle concepten er zijn en welke succesfactoren daarbij een rol spelen resulterend in een adviesrapport waaruit kansrijke concepten naar voren komen.
2. Concept-ontwikkeling: vanuit de onderbouwing (onder 1.) wordt een innovatief concept om bewegen in de openbare ruimte (in Zwolle) te stimuleren ontwikkeld, uitgevoerd en getoetst o.a. vanuit het idee van design-thinking en social marketing.

De resultaten van het onderzoek worden in juni 2017 verwacht.

Consequenties

Met dit onderzoek wordt uitvoering gegeven aan motie M13-4 Bewegen in de openbare ruimte. De kosten van het onderzoek € 6.500,- worden gedekt uit de sportbegroting.

Communicatie

Gedurende het onderzoek wordt ambtelijk zitting genomen in het reflectieteam bestaande uit de opdrachtgever, betrokken opleidingen en andere belanghebbenden (zoals SportService Zwolle). De communicatie daartussen en met de studenten wordt verzorgd door DNHU.

Datum 13 december 2016

Vervolg

De resultaten van het onderzoek worden ter afdoening van de motie aan de raad voorgelegd zodra het onderzoek is afgerond (naar verwachting eind juni 2017).

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 30104

Onderwerp Uitvoering motie M-13 Bewegen in de openbare ruimte

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Geothermie
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Slager, Reinder
afdeling	Leefomgeving & Erfgoed

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van de stand van zaken van het project geothermie Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 1 december 2016

Onderwerp	geothermie
Versienummer	V0.2

Portefeuillehouder Filip van As

Informant Reinder Slager
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 0624235462
Email R.Slager@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De stand van zaken van het project geothermie Zwolle

Datum

1 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

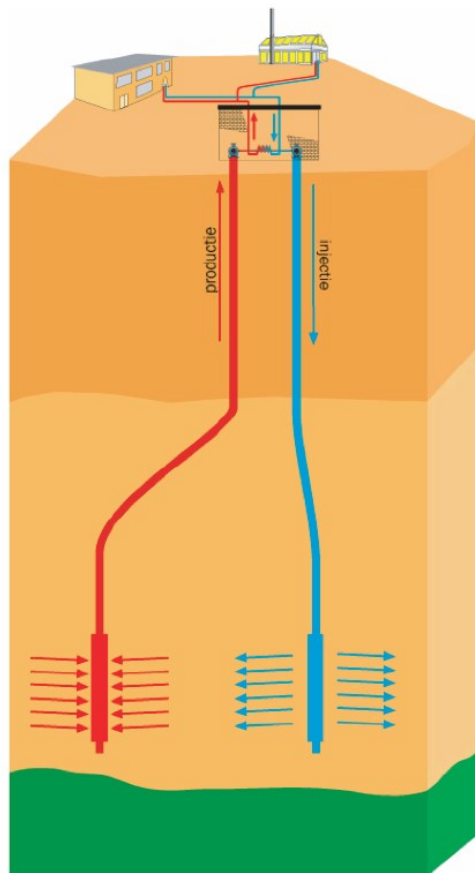
In de informatieraad van 31 oktober jl. is aangegeven dat u eind 2016 informatie ontvangt over de stand van zaken met betrekking tot het project geothermie Zwolle. In dit project trekt de gemeente samen op met de provincie en een aantal Zwolse partners.

Wij hebben het voornemen om u rond de zomer 2017 te vragen een besluit te nemen over het al dan niet realiseren van het Geothermieproject Zwolle. Middels deze informatienota willen we u informeren over de techniek, de stand van zaken van lopende onderzoeken en de planning van het project.

De komende maanden zal u nog meerdere malen informatie worden toegezonden ter voorbereiding op de besluitvorming. De besluitvorming rond de zomer 2017 is ingegeven door de datum waarop de Subsidie Duurzame Energie (SDE) voor dit project moet worden aangevraagd.

Wat is geothermie?

Geothermie maakt gebruik van heet (zout) water uit de diepere aardlagen (in Zwolle is dit beschikbaar op circa 2700 meter diep). Dit water, met een warmte van circa 80-90 graden, wordt via pompen naar boven gebracht waarna met een warmtewisselaar de warmte wordt afgegeven aan een warmtenet. Het afgekoelde water wordt daarna weer teruggepompt naar dezelfde aardlaag als waar het vandaan komt. Onderstaande figuur schetst dit principe.

Datum 1 december 2016

Geothermie is een duurzame warmtebron omdat de ondergrond deze warmte over een lange periode kan leveren. Hoewel de warmte in principe onuitputtelijk is zal vanwege lagere aanvullingsnelheid van het grondwater op die diepte de put naar verwachting na circa 40 - 50 jaar minder warmte leveren.

Waarom geothermie?

De gemeente Zwolle heeft zich ten doel gesteld in het jaar 2020 20% CO₂-reductie te realiseren (ten opzichte van 1990) en op dat moment 20% van het energiegebruik duurzaam op te wekken. Dit is – mede vanwege de groei die na 1990 heeft plaatsgevonden – een ambitieuze doelstelling, en de gemeente zoekt bij de concretisering hiervan naar zinvolle toepassing van alle mogelijkheden voor verduurzaming van het energiegebruik, zowel elektrisch als warmte.

Met name op het gebied van verduurzaming van het elektraverbruik zijn in Zwolle forse stappen gemaakt. We zijn niet voor niets ook solar city geworden.

Geothermie is een efficiënte techniek om de doelstelling mbt het verduurzamen van warmte vorm te geven. Het bovengronds grondgebruik en de invloed op de omgeving na realisatie van de productieinstallatie is daarbij zeer beperkt.

Naast geothermie blijven ook andere vormen van duurzame opwekking, zoals via wind en zon, noodzakelijk om onze doelstelling te realiseren.

Niet overal in Nederland is de ondergrond geschikt voor deze techniek. Uit geologisch onderzoek blijkt dat de ondergrond van Zwolle deze potentie wel heeft. Hiermee kan verduurzaming van (grootschalig) warmtegebruik gerealiseerd worden. Omdat Hanzeland al een warmtenet heeft (en deze nu nog gasgestookt is) lijkt aansluiten van het warmtenet Hanzeland op een geothermiebron daarom interessant. Dat is dan ook de reden dat hier de focus op is gelegd. Waarbij uitbreiding en optimalisatie naar andere afnemers, bijvoorbeeld industriegebied Voorst, een belangrijk onderzoekspunt is.

Het project geothermie Hanzeland kan 2 tot 4 % bijdragen aan de totale gemeentelijke doelstelling, afhankelijk van hoeveel afnemers (woningen/ industrie) nog kunnen worden aangetakt.

Ook elders in de stad zijn wellicht mogelijkheden om geothermie toe te passen of aan te sluiten, zoals bij grootschalige uitbreiding of verduurzaming van warmteopwekking in bestaande wijken. Dit maakt nu geen onderdeel uit van deze onderzoeken.

Hanzeland (en een groot deel van Zwolle) ligt in een boringsvrije zone, het zogenaamde pakket Sallands Diep. Deze zone is in het verleden vastgesteld ter bescherming van het diepere grondwater. Het realiseren van een geothermie bron in een boringsvrije zone is niet toegestaan.

In dat kader wordt samen met de provincie onderzoek gedaan naar het huidige beschermingsbeleid en of er alternatieven zijn voor techniek of bronlocatie.

In dat kader is een onderzoek nut- en noodzaak in opdracht van de gemeente Zwolle uitgevoerd door adviesbureau Infinitus. Hierin wordt geconcludeerd dat geothermie een efficiënte manier is om CO₂ reductie te realiseren en dat alternatieven voor het verduurzamen van de warmtebron veel minder effect hebben. Geothermie als techniek is hiervoor het meest geschikt.

Stand van zaken

In 2014 is een verkennende businesscase/ studie uitgevoerd naar de haalbaarheid van geothermie (warmte uit de diepe ondergrond – ca. 2700 meter diep) als duurzame warmtebron voor het huidige warmtenet in Hanzeland (deze wordt nu gasgestookt). Daaruit bleek dat geothermie haalbaar is, wanneer deze wordt uitgebreid met andere 'vragers'. Campus Windesheim en Greijdanus zijn

Datum 1 december 2016

geïnteresseerd en zijn al intensief betrokken. Ook wordt gekeken naar andere afnemers (kantoren en/of woningen) in de nabije omgeving van het warmtenet binnen Spoorzone/Hanzeland of in de buurt van de warmtebron. Verder is een SDE+ subsidie (landelijke regeling Stimulering Duurzame Energieproductie) noodzakelijk. Dit is een productiebijdrage per energie-eenheid als compensatie van de onrendable top.

In september 2015 hebben hogeschool Windesheim, Greijdanus, Ennatuurlijk, de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle daarom een samenwerkingsovereenkomst ondertekend, waarin zij aangeven gezamenlijk voorbereidingen te treffen voor realisatie van het project en zo invulling te geven aan de eigen duurzaamheidsdoelstellingen.

Door de provincie Overijssel is in samenwerking met gemeenten, in het kader van het Europese subsidieprogramma Elena, subsidie aangevraagd voor meerdere Overijsselse duurzame energieprojecten. Daaronder valt ook het uitvoeren van de voorbereidingswerkzaamheden voor geothermie in Zwolle. Door de Europese Investerings Bank is de Elena subsidie toegekend. Over de besteding van de middelen m.b.t. geothermie is 18 november jl. een overeenkomst met de provincie gesloten.

Door de gemeente Zwolle is de afgelopen maanden een opsporingsvergunning op grond van de mijnbouwwet (waar geothermie onder valt) bij het ministerie van Economische Zaken aangevraagd voor een groot deel van het Zwolse grondgebied, deze procedure loopt momenteel. Deze vergunning is noodzakelijk want daarmee heeft de gemeente Zwolle het exclusieve recht voor het toepassen van geothermie in Zwolle (in welke vorm of samenwerking dan ook). Zo kunnen andere partijen het onderzoeksproces niet verstoren en geen onevenredig voordeel halen uit de resultaten van de onderzoeken die nu door de gemeente worden uitgevoerd.

Wat gebeurt er nu en moet er nog gebeuren?

Om uiteindelijk te komen tot besluitvorming over de realisatie van de geothermiebron zullen verdere voorbereidingswerkzaamheden en onderzoeken moeten worden uitgevoerd. Deze onderzoeken zijn noodzakelijk om een gefundeerd besluit te nemen of en op welke wijze geothermie hier mogelijk is, technisch, financieel en organisatorisch.

Het gaat hierbij onder andere om het groot geologisch onderzoek, nadere uitwerking van de businesscase als basis voor de financieringsaanvraag (SDE en Energiefonds Overijssel), locatie en tracestudie, marktconsultatie t.b.v. de exploitatie etc. Deze onderzoeken worden gefinancierd vanuit de Elena subsidie (90%) en een provinciale bijdrage (10%).

De onderzoeken zijn deels in uitvoering en worden deels voorbereid. De resultaten worden de komende maanden opgeleverd en worden allemaal in nauw overleg met de projectpartners uitgevoerd.

Een belangrijk onderdeel van deze onderzoeken is ook hoe de gemeente Zwolle het beste bij de realisatie van dit project kan aanhaken. Dit kan bepalend zijn voor het slagen van het project en zal daarom ook onderdeel zijn van de onderzoeken en in de uiteindelijke besluitvorming. Hierbij valt te denken aan de wijze van aanbesteding, de wijze van deelname (actief/ passief), vraagstukken rond financierings- of garantiestelling etc.

Datum 1 december 2016

Relatie met andere ontwikkelingen

Het realiseren van de duurzame warmtebron geothermie heeft een nauwe relatie met andere ruimtelijke en energieprojecten in de stad. Zo ligt het warmtenet binnen het projectgebied Spoorzone/Hanzeland en kan zo een belangrijke bijdrage leveren aan de ambities binnen deze gebiedsontwikkeling.

Ook ligt er een nauwe relatie met vraagstukken die spelen binnen de energietransitie voor de gehele stad Zwolle. Duidelijk is dat we alle beschikbare technieken moeten inzetten om de gemeentelijke doelstelling te realiseren. Geothermie is één van die technieken.

Deze samenhang wordt actief gezocht en vormgegeven waarbij de realisatieplanning en subsidietermijnen voor het project geothermie niet uit het oog worden verloren.

Een project als dit, geothermie in de bebouwde omgeving, is redelijk nieuw hoewel het een efficiënte techniek is voor het verduurzamen van de warmte. Op dit moment wordt dit concept landelijk op enkele plaatsen ontwikkeld waarbij Zwolle het voordeel heeft van een reeds bestaand warmtenet. Er wordt actief vormgegeven aan het uitwisselen van kennis en ervaringen.

Kernboodschap

Vanuit de doelstelling om de uitstoot van CO₂ te beperken, het gebruik van fossiele brandstoffen te verminderen en hernieuwde bronnen in te zetten, is het noodzakelijk ook de realisatie van geothermie - als bron voor duurzame warmte - te onderzoeken en een maximale inspanning te leveren deze CO₂ doelstelling(en) te realiseren en daarbij te bepalen welke rol van de gemeente wordt gevraagd.

Consequenties

Het uitvoeren van een geothermieproject vraagt om actief na te denken over de manier van betrokkenheid van de gemeente in het project en binnen de energietransitie. Hierbij gaat het dan onder andere om de wijze van participeren, organiseren en financieren.

Deze aspecten zullen de komende maanden verder worden uitgewerkt in relatie tot de businesscase en uiteindelijk ook een belangrijke rol spelen in de besluitvorming rond realisatie van het geothermieproject.

Communicatie

Samen met de partners (provincie Overijssel, Ennatuurlijk, Hogeschool Windesheim en Greijdanus) zal er op een zorgvuldige wijze invulling gegeven worden aan de communicatie naar buiten. Daarbij zullen de stand van zaken van de onderzoeken en bestuurlijke besluitvorming rond het project leidend zijn.

Vervolg

Naar verwachting kan er medio februari/ maart 2017 opnieuw een informatienota worden toegestuurd met daarin de eerste resultaten van de onderzoeken.

Indien de raad daar behoefte aan heeft kan een bezoek aan een geothermieproject (in voorbereiding) georganiseerd worden waar vergelijkbare bestuurlijke afwegingen spelen. Indien dat zo is horen wij dat graag.

Openbaarheid

Deze informatiebrief is openbaar.

Datum

1 december 2016

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk

30782

Onderwerp

Geothermie

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Proces Reeve
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Gerrits - Nijkamp, Patricia (2088)
afdeling	Ruimte & Economie

Voorgesteld besluit raad

De agendacommissie bepaalt op 16 jan de datum voor de debatronde over Reeve die door SP en Groen Links is aangevraagd en waarmee unaniem is ingestemd.

Informatienota voor de raad

Datum 12 december 2016

Onderwerp	Proces Reeve
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant P.C. Gerrits
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2088
Email PC.Gerrits@zwolle.nl
Bijlagen 1. Bestuurlijke afspraken Reeve 2 december 2016

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voortgang in het proces Reeve en het principe-besluit van het college om in te stemmen met de bestuurlijke afspraken over Reeve.

Datum 12 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Begin april 2016 is uw raad geïnformeerd over de aanpak van het proces Reeve. Een gezamenlijk traject van Zwolle, Kampen en de Provincie Overijssel.

Reeve is een woningbouwplan van de gemeente Kampen voor 1.300 woningen. Het plan is in 2013 gesneuveld bij de Raad van State, wegens gebrek aan onderbouwing van de actuele regionale behoefte. Kampen wil het plan nog steeds graag ontwikkelen en opnieuw in procedure brengen.

Doel van het proces was om op basis van actuele prognoses en het huidige marktbeeld het plan te herdefinieren binnen de regionale woningmarkt. Ook was het doel om te onderzoeken of er een gezamenlijke oplossing te vinden is, wetende dat er verschillende posities en belangen zijn.

Na meerdere onderzoeken en door nauwe bestuurlijke samenwerking is er nu inderdaad zicht op een gezamenlijke oplossing. Ons college informeert u hier graag over in deze nota.

Kernboodschap

Wat eraan vooraf ging

Woningbouwplan Reeve is gemaakt in een andere tijd en een andere markt. Gemeenten en provincie werkten aan een groot groeiperspectief waarvoor veel gronden werden verworven (eind jaren 90 – 2008). Hoewel vooral Zwolle de regionale groei in West-Overijssel faciliteert, leek de groei te omvangrijk om alleen in Zwolle op te kunnen vangen. Uit die tijd stamt het woningbouwplan Reeve van Kampen, bestaande uit in totaal 1.300 woningen. In 2013 is het plan gesneuveld bij de Raad van State. Die miste de onderbouwing van een actuele regionale behoefte, conform de Ladder Duurzame Verstedelijking.

Volgend op een regionale woonvisie, zijn begin 2016 regionale woningbouwafspraken gemaakt binnen West-Overijssel, rekening houdend met de vereisten van die Ladder. Consequenties hiervan zijn o.a. dat plannen regionaal afgestemd moeten worden en er balans moet zijn tussen vraag en aanbod. Zwolle heeft door adaptief programmeren een goede uitgangspositie; ongeveer twee derde deel van onze programmaruimte is bestemd in plannen. Een derde deel is nog vrij voor nieuwbouw- en transformatieplannen en die ruimte is ook nodig voor de groeioprognose van Zwolle. In Kampen was het aanbod groter dan de behoefte. Kampen heeft daarom een bijstellingsplan van het woningbouwprogramma vastgesteld. Over Reeve is een procesafpraak gemaakt in het regionale woningbouwprogramma, zijnde: 'Ten aanzien van Reeve worden daarbij vervolgaafspraken gemaakt tussen de gemeente Kampen, gemeente Zwolle en Provincie'.

Het woningbouwplan vindt plaats in een bijzonder gebied, de IJsseldelta. Hier vindt een grote gebiedsontwikkeling plaats, het project Ruimte voor de Rivier IJsseldelta. Over deze bypass-ontwikkeling zijn in 2013 bestuurlijke afspraken gemaakt met een groot aantal partijen (rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, Staatsbosbeheer). Over de woningbouw binnen deze gebiedsontwikkeling zijn geen afspraken gemaakt met Zwolle. Kampen en de provincie hebben afspraken gemaakt over regie en grondoverdracht.

Op basis van de regionale woonafspraken, de bestuurlijke afspraken over de gebiedsontwikkeling en vanwege de benodigde regionale afstemming is eind maart 2016 een plan van aanpak vastgesteld voor het proces Reeve. Een gezamenlijk traject van Zwolle, Kampen en de Provincie Overijssel. Doel van het proces was om het woningbouwplan van Kampen te herdefinieren in de huidige tijd en markt en binnen de regionale woonafspraken. Welke bijzondere kwaliteiten heeft het plan, is er

Datum 12 december 2016

voldoende vraag naar, hoe verhoudt het zich tot het resterende aanbod in Kampen, de regio en de regionale afspraken en is het economisch uitvoerbaar?

Ook was het doel om te onderzoeken of er een gezamenlijke oplossing te vinden is, wetende dat er verschillende posities en belangen zijn, maar dat we ook belangrijke samenwerkingspartners zijn.

Na meerdere onderzoeken en door nauwe bestuurlijke samenwerking is er nu inderdaad zicht op een gezamenlijke oplossing.

Van onderzoeken naar bestuurlijke afspraken

Het proces wordt begeleid door een externe procesbegeleider. Meerdere bureaus met ruime kennis en ervaring op het gebied van de Ladder en woningbouwplannen zijn ingeschakeld, zoals Stec en Rebel.

De actuele marktbehoefte is onderzocht en de potentiële toegevoegde waarde van het plan op het bestaande en aanstaande aanbod in de regio. Ook is er gekeken naar de economische uitvoerbaarheid en naar de ladderproofheid van een plan in verschillende groottes.

Hieruit is geconcludeerd dat de unieke karakter van het gebied benut kan worden voor een plan dat echt iets toevoegt aan het regionale woningbouwaanbod. Uitgaande van de unieke elementen als het water/de haven en de dijk is een plan van 600 woningen te rechtvaardigen, dat naar verwachting in een periode van 10 jaar af te zetten is. De uniciteit leidt naar verwachting ook tot een hoger percentage kopers uit de regio en daarbuiten dan bij een gemiddeld plan. Het grootste deel zal uit de gemeente Kampen zelf komen. Bijstelling van het plan maakt het plan logischerwijs financieel lastiger haalbaar voor Kampen.

Op basis hiervan zijn er concept-bestuurlijke afspraken geformuleerd om tot een gezamenlijke oplossing te komen. De 13 afspraken zijn geformuleerd in de bijlage 'Bestuurlijke afspraken Reeve d.d. 2 december '16'. Samengevat:

- Er komen 600 woningen in het middeldure en dure segment, in een exclusief waterrijk woonmilieu in Reeve, in de periode 2017-2027. Kampen wil hierbinnen nog een aandeel sociale woningen, mits dat te onderbouwen is.
- 350 Woningen komen uit de lokale behoefte van Kampen; 90 woningen uit de bovenregionale markt en 160 woningen uit de Zwolse woningbouwbehoefte. Kampen en Zwolle zorgen ervoor dat dit mogelijk is binnen de afgesproken kaders voor de woningbouwprogramma's, conform de regionale woonafspraken. Monitoring vindt plaats via de reguliere overleggen.
- Er zijn termijnen afgesproken voor actualisatie van de woonafspraken, het meetellen van de plancapaciteit, ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en besluitvorming in de gemeenteraad van Kampen. De laatste termijn geldt als ontbindende voorwaarde voor deze bestuurlijke afspraken, met uitzondering van die over de grondoverdracht.
- De provincie doet een extra financiële bijdrage van € 6 mln, vanwege het belang van woningbouw voor de gebiedsontwikkeling Reeve, de regionale woningmarkt en de bijzonderheid van het plan.
- Er is een procesafpraak geformuleerd indien het bestemmingsplan sneuvelt bij de Raad van State.
- Alle overige afspraken tussen provincie en Kampen over het project IJsseldelta blijven ongewijzigd.

Ons college staat hier positief tegenover en heeft daarom een principe besluit genomen om in te stemmen met de afspraken, uitgaande van een passende ladderonderbouwing.

Datum 12 december 2016

Consequenties

Zwolle draagt 160 woningen bij uit haar woningbouwprogramma ten behoeve van deze oplossing, over een periode van 10 jaar. Door het unieke karakter van Reeve wordt er een hoger percentage kopers uit de regio/Zwolle verwacht dan bij een gemiddeld woningbouwplan. Hetzelfde geldt voor de bovenregionale aantrekkingskracht. Onze bijdrage is hierop gebaseerd.

Voor deze bijdrage is voldoende ruimte binnen ons programma voor die periode (ca. 6.000 woningen). Hierdoor voorzien we nu ook geen financiële gevolgen van de uitvoering van de bestuurlijke afspraken.

Communicatie

De colleges informeren gelijktijdig hun raden en staten medio december.

Ook gaat er een gezamenlijk persbericht uit.

Vervolg

In januari 2017 verwachten we een definitieve ladderonderbouwing. Hierna vindt ondertekening plaats van de bestuurlijke afspraken door het college.

Openbaarheid

De nota en de bijlage zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk

31032

Onderwerp

Proces Reeve

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Bestuurlijke Afspraken Reeve - 2 december 2016

Gemeente Kampen, gemeente Zwolle en Provincie Overijssel hebben tijdens de vierde bestuurlijke tafel Reeve, op 2 december 2016, de volgende afspraken vastgesteld:

1. Dat er 600 woningen in het middeldure en dure segment, in een exclusief waterrijk woonmilieu in Reeve kunnen worden gebouwd, in de periode 2017-2027.
2. 350 van deze 600 woningen komen uit de lokale behoefte van Kampen. Maximaal 30% van de 350 woningen kan sociale woningbouw worden, mits dit percentage niet negatief uitpakt voor de ladderonderbouwing en de kwalitatieve uitstraling van het plan.
3. De overige 250 woningen zijn afkomstig uit de behoefte van Zwolle (160 woningen) en uit de bovenregionale behoefte (90 woningen).
4. Kampen en Zwolle zorgen dat hun woningbouwprogrammering (balans vraag en aanbod) op orde blijft. In dit kader zal Zwolle rekening houden met de inbreng van 160 woningen. Dit aantal neemt verhoudingsgewijs (350w Kampen; 160w Zwolle; 90w bovenregionaal --> verhouding 5,8 : 2,7 : 1,5) binnen 10 jaar af naar 0.
5. In het kader van de uitvoering van de Woonafspraken (2016-2020) worden in het eerste kwartaal van 2017 nieuwe afspraken gemaakt over vraag en aanbod. De vraagkant wordt bepaald door een middeling op basis van de laatste vijf jaar Primosprognoses (voor de periode 2017-2027) en een bandbreedte tussen de 5-10 %. De aanbodkant wordt geactualiseerd aan de hand van de planmonitor waarbij de harde plancapaciteit peildatum 1-1-2017 wordt opgenomen. Het RWP wordt het eerste kwartaal van 2017 op deze onderdelen geactualiseerd.
6. Plancapaciteit wordt meegeteld als het bestemmingsplan 'Reeve' onherroepelijk is; op dat moment pas staat Reeve in het lijstje van Kampen onder 'harde plancapaciteit' met 350 woningen lokale behoefte.
7. Het ontwerpbestemmingsplan 'Reeve' wordt in 2017 ter inzage gelegd. Besluitvorming in de gemeenteraad van Kampen vindt uiterlijk 31 december 2017 plaats. Als besluitvorming niet uiterlijk 31 december 2017 plaatsvindt, vervallen alle bestuurlijke afspraken uit voorliggend document, met uitzondering van de afspraak over grondoverdracht zoals onder 12a en 12b geformuleerd.
8. Provincie, Kampen en Zwolle monitoren de afspraken via de bestaande reguliere overleggen.
9. Partijen hebben advies gevraagd van de Stec-groep ten aanzien van onderbouwing van de ladder voor duurzame verstedelijking. Het advies van de Stec-groep biedt op dit moment voldoende vertrouwen om de voorliggende bestuurlijke afspraken vast te stellen. In januari 2017 komt een meer uitvoerige ladderonderbouwing beschikbaar. Deze wordt door de combinatie Stec-groep – BSP opgesteld. Daarna zullen de bestuurlijke afspraken, met deze meer uitvoerige ladderonderbouwing als bijlage, van een handtekening worden voorzien.
10. Mocht het bestemmingsplan vanwege de ladderonderbouwing sneuvelen bij de Raad van State, dan gaan Kampen, Zwolle en de provincie opnieuw met elkaar aan tafel om ten eerste te bespreken wat de oorzaak daarvan is en ten tweede zullen zij, mocht de oorzaak - zonder openbreken van het RWP en met behoud van de uitgangspunten van de bestuurlijke tafel Reeve - weg te nemen zijn, nieuwe of aanvullende bestuurlijke afspraak maken. Indien dat niet aan de orde is, gaan de drie partijen opnieuw aan tafel om te bezien wat wel mogelijk is.
11. Gezien het belang van woningbouw in Reeve voor de gebiedsontwikkeling en de regionale woningmarkt en eveneens de bijzonderheid van het plan door een exclusief waterrijk woonmilieu, zal de provincie een extra financiële bijdrage doen van € 6 mln in de kwalitatieve elementen in de openbare ruimte, waaronder de sluis.
12. De volgende nieuwe momenten voor grondoverdracht en financiële bijdragen zijn:

- a. Levering van de gronden van de provincie aan Kampen, en betaling door Kampen aan de provincie ten aanzien van de Zwarte Dijk / N50 vindt uiterlijk 2 januari 2018 plaats.
 - b. Levering van de overige gronden van de provincie aan Kampen, en betaling door Kampen aan provincie vindt uiterlijk 2 januari 2021 plaats.
 - c. De betaling van de bijdrage door Kampen á € 4,9 miljoen aan de provincie ten behoeve van het project IJsseldelta vindt plaats uiterlijk 31 december 2020.
 - d. De financiële bijdrage van de provincie á € 6 miljoen wordt overgemaakt aan de gemeente Kampen uiterlijk 4 weken na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan, doch niet eerder dan 31 december 2019.
13. Alle overige afspraken tussen provincie en Kampen over het project IJsseldelta blijven ongewijzigd.

Ondertekening

De gemeente Kampen vertegenwoordigd
door Wethouder G.J. Veldhoen

De gemeente Zwolle vertegenwoordigd
door Wethouder N. Vedelaar

De provincie Overijssel vertegenwoordigd
door Gedeputeerde M.T. van Haaf

Achtergrondinformatie Reeve

Documenten over proces Reeve die als achtergrondinformatie beschikbaar zijn bij de informatienota aan de raad d.d. 13 dec. 16:

- 1) Notitie proces en aanpak Reeve versie 16 maart (bijlage bij collegebesluit eind maart 2016)
- 2) Documentenoverzicht Reeve (bijlage bij collegebesluit eind maart 2016)
- 3) Onderzoek Reeve in regio 'Zicht op Reeve' (Stecgroep en Rebel, 9 mei 2016)
- 4) Scenario's Reeve en vergelijkbare projecten (Stec-groep en Rebel, 18 juni 2016)
- 5) Aanvullend advies extra vragen Reeve (Stec-groep en Rebel, 17 juni 2016)
- 6) Concept Ladderonderbouwing Reeve incl beantwoording aanvullende vragen (Stec-groep, november 2016)

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017
portefeuillehouder Henk Jan Meijer
informant Dijk, Ria van (2830)
afdeling Fysieke Leefomgeving

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het door het college vastgestelde Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017 gemeente Zwolle.

Informatienota voor de raad

Datum 5 december 2016

Onderwerp	Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2016
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder H.J. Meijer

Informant W.A. Visser

Eenheid/Afdeling Fysieke Leefomgeving

Telefoon 038 498 2516

Email WA.Visser@zwolle.nl

Bijlagen 1. Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017 gemeente Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het door het college vastgestelde Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017 gemeente Zwolle.

Inleiding

Hierbij bieden wij u het VTH-programma 2017 gemeente Zwolle aan. In het VTH-programma staat wat wij in 2017 gaan doen. In het programma staat waar wij onze capaciteit inzetten en met welk doel.

Kernboodschap

Het doel is om de inzet daar te leveren waar die het meest noodzakelijk is. Veiligheid en leefbaarheid blijven de hoofdthema's. We merken dat er vanuit de samenleving en vanuit andere gemeentelijke prioriteiten ook aandacht en inzet gevraagd wordt op andere terreinen dan veiligheid en leefbaarheid. Zo wordt er van ons gevraagd om aandacht te besteden aan duurzaamheid, bijvoorbeeld toezicht op energiebesparing bij bedrijven en kantoren. En een meer flexibele inzet bij opgaven in de wijken, die niet direct te maken hebben met veiligheid, maar wel belangrijk zijn voor die wijk. We proberen om binnen de bestaande formatie ruimte te laten om op deze vragen in te kunnen spelen. Soms vraagt dit om her-prioritering en andere keuzes. Taken waar wij in 2017 minder aandacht aan besteden zijn reclame, loslopende honden en kleine voertuigen en aanhangwagens.

Met het programma geven we inzicht in de prioriteiten en transparantie over planning van werkzaamheden van vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2017 op het milieu, bouw, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, openbare veiligheid en enkele bijzondere wetten en borging van de capaciteit om deze werkzaamheden uit te voeren.

Specifieke projecten met prioriteit

Naast de prioritering op basis van veiligheid, leefbaarheid en het nakomen van afspraken binnen RUD verband, zijn er een aantal projecten die in 2017 hoge prioriteit krijgen op basis van actuele urgentie.

Opstellen VTH-beleid

Als onderdeel van het implementatietraject kwaliteitscriteria VTH-taken gaan wij in 2017 een nieuw VTH-beleid opstellen. Op onderdelen waarop wij niet direct aan de kwaliteitscriteria voldoen, omschrijven we op welke wijze wij wel voor voldoende kwaliteitsborging zorgen. Dit hangt samen met de verordening kwaliteit VTH, die op 22 november jl. in het college is behandeld en op 19 december 2016 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

Versnellen servicenormen producten en diensten

In het kader van het programma dienstverlening gaan wij in 2017 onderzoeken welke producten en diensten op het gebied van vergunningverlening Wabo versneld afgehandeld kunnen worden. Dit vindt plaats in samenhang met het vertalen van de gevolgen van de kwaliteitscriteria.

Ontwikkelen visie toezicht openbare ruimte/openbare orde

We constateren meer vraag van partners en maatschappij naar toezicht in de openbare ruimte op terreinen waar we tot nu toe geen of weinig inzet plegen. In 2017 willen we een beleidsvisie opstellen, waarin ook aandacht is voor verbetering van samenwerking en de benodigde capaciteit.

Digitaal opkopers register

Dit instrument om heling tegen te gaan heeft in enkele landelijke pilots zijn nut bewezen. De politie heeft daarom de wens om in 2017 in Zwolle ook een pilot te starten. De gemeente ondersteunt deze wens en zal daar in 2017 een bijdrage aan leveren.

Afval

Controle op afval blijft een belangrijke taak voor het behoud van de leefbaarheid en naleving blijkt toch niet vanzelfsprekend. De laatste jaren tonen een stijgende trend in meldingen en overtredingen. Deze taak vraagt steeds meer inzet. Door in 2017 nog meer in te zetten op preventie willen we deze trend proberen te doorbreken. Bij preventie gaat het om het voorkomen van overtredingen door voorlichting, advisering (afvalcoach) en faciliteren (extra aanbod mogelijkheden).

Gevaarlijke honden

De laatste paar jaar neemt het aantal bijtincidenten toe. De oorzaak hiervoor is niet te duiden. Het is wel van belang om met deze trend rekening te houden en voldoende capaciteit te reserveren om bij incidenten snel en adequaat op te treden en in ieder geval herhaling te voorkomen. Zoals toegezegd bij de onlangs ingediende motie gaan wij in 2017 extern communiceren over het protocol bijtincidenten.

Terrassen

Terrassen dragen bij aan een gastvrije binnenstad, maar de ruimte in de binnenstad is beperkt en er zijn meerdere gebruikers. Het is van belang dat bij de plaatsing van terrassen de regels in acht worden genomen. In 2016 zijn de regels opnieuw vorm gegeven en is het project om tot implementatie van deze regels te komen gestart. In 2017 loopt dit project door en zal dit nog de nodige inzet vragen.

Walgebruik

Bij woonschepen was aanvankelijk geen walgebruik toegestaan terwijl hier wel veel behoefte aan was. Regels ten aanzien van walgebruik werden en worden veel overtreden en vaak zijn dit al lang bestaande situaties. In steeds meer gebieden wordt beperkt walgebruik toegestaan in navolging van een pilot aan het Almelose kanaal. Hieraan gekoppeld is wel een strikte handhaving om oude excessen op te ruimen en nieuwe excessen te voorkomen.

Consequenties

Het is noodzakelijk prioriteiten te stellen

Niet alle regels binnen de gemeente Zwolle kunnen op dezelfde, intensieve manier getoetst en gehandhaafd worden. Wij maken al jaren keuzes aan de hand van probleemanalyses in combinatie met ervaringscijfers. Veiligheid en Leefbaarheid zijn daarbij de prioriteiten.

Wij voldoen aan de huidige landelijke kwaliteitseisen voor handhaving

In het Besluit omgevingsrecht (Bor) staan de kwaliteitseisen voor handhaving van de Wabo genoemd waaraan bestuursorganen die de zorg hebben voor het toezicht op de naleving van de Wabo moeten voldoen. Het programmatisch werken is één van deze eisen.

Wij implementeren de kwaliteitscriteria VTH die landelijk gaan gelden

Voor een goede uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving van de Wabo taken zijn in 2012 landelijke kwaliteitscriteria vastgesteld. Deze kwaliteitscriteria zijn met het wetsvoorstel VTH wettelijk geborgd. Het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving is één van de criteria.

voorstel

Datum 5 december 2016

Openbaarheid, communicatie en vervolg

Het VTH programma 2017 gemeente Zwolle is openbaar en wordt na vaststelling van het college geplaatst op de website van de gemeente Zwolle. Wij sturen het programma voor de beoordeling in het kader van interbestuurlijk toezicht aan Gedeputeerde Staten van Overijssel. Ook sturen wij het programma ter informatie aan de RUD directeur.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk

31035

Onderwerp

Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Publiekszaken
Fysieke Leefomgeving

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14038
postbus@zwolle.nl

www.zwolle.nl

**Vergunningen, Toezicht en Handhaving programma 2017
gemeente Zwolle**

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Samenvatting en prioriteiten voor 2017	5
2	Nieuwe ontwikkelingen en projecten in 2017	7
2.1	Omgevingswet	7
2.2	Implementatietraject kwaliteitscriteria VTH-taken (verordening kwaliteit)	7
2.3	Ontwikkelingen RUD in relatie tot de wet VTH wet en Omgevingswet	7
2.4	Ontwikkelingen op het gebied van risicoanalyse in de RUD	8
2.5	Afspraken over (sub)regionale of provinciale projecten	8
2.6	Private kwaliteitsborging voor het bouwen	9
2.7	Wet natuurbescherming	10
2.8	Evenementenproces	10
2.9	Digitaal opkopersregister (DOR)	10
2.10	Pilot Blurring	11
2.11	Toezicht openbare ruimte	11
3	Programma Vergunningverlening 2017	13
3.1	Milieu	13
3.1.1	Milieutaken vergunningverlening	14
3.1.2	Lokale milieutaken vergunningverlening	15
3.2	Bouwen	15
3.2.1	Bouwbesluittoets	15
3.2.2	Aanvragen bouw in 2017	16
3.3	Ruimtelijke Ordening	16
3.4	Brandveilig gebruik	17
3.5	Aanleg (uitvoeren van werkzaamheden)	17
3.6	Monumenten	17
3.7	Reclame, kap en uitweg	18
3.8	Natuur	18
3.9	Parkeren	18
3.10	APV / Bijzondere wetten / Kinderopvang	19
4	Programma Toezicht en Handhaving 2017	21
4.1	Milieu	22
4.1.1	Periodiek toezicht bij bedrijven	22
4.1.2	Niet periodiek toezicht bij bedrijven	24
4.1.3	Geluid Wet milieubeheer en Wet geluidhinder	25
4.1.4	Toezicht Wet bodembescherming en Besluit Bodemkwaliteit	26
4.1.5	Asbestsloop	26
4.1.6	RUD projecten Ketentoezicht en Energie	27
4.1.7	Afval (lokaal, geen basistaak)	27
4.1.8	Lozingen	29
4.2	Bouwen (lokaal, geen basistaak)	30
4.2.1	Constructieve veiligheid	30

4.2.2	Controle tijdens bouw	30
4.2.3	Overige bouwwerken	31
4.2.4	Monumenten	32
4.3	Ruimtelijke Ordening	32
4.4	Brandveilig gebruik	33
4.4.1	Toezicht bij nieuwe panden	33
4.4.2	Regulier toezicht bij bestaande panden	33
4.5	Gebruik openbare ruimte	34
4.5.1	Reclame	34
4.5.2	Parkeeroverlast	35
4.5.3	Honden	35
4.5.4	Terrassen	36
4.5.5	Markten en Standplaatsen	36
4.5.6	Woonschepen, havens en waterwegen	37
4.5.7	Brugbediening	38
4.6	APV/Bijzondere Wetten	38
4.6.1	Evenementen	38
4.6.2	Uitvoering handhaving openbare orde	39
4.6.3	Winkeltijdenwet	40
4.6.4	Drank en Horeca	40
4.6.5	Hennepconvenant	40
5	Samenvatting van het programma, vertaling in budget	41
5.1	Taken ingebracht in de RUD	41
5.2	Overzicht inzet binnen VTH-pakket	41
Bijlage 1	Zwolse keuzes in Risicoanalyse RUD	45

1 Inleiding

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken we aan de stad Zwolle waarin het veilig en prettig wonen, werken en verblijven is, waar je ervaart dat je inbreng en invloed hebt in je (woon)omgeving en de ontwikkeling daarvan. Door vanuit deze opgave integraal te werken dragen we bij aan de kwaliteit van de fysieke omgeving. Dit geldt voor het hele proces van beleidsontwikkeling tot en met de uitvoering.

De uitvoering van de taken Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving is ondergebracht bij de afdeling Fysieke Leefomgeving. Het gaat om taken in het kader van het omgevingsrecht, zoals bouw, milieu, reclame en kap. Deze taken noemen we verder de Wabo-taken. Het gaat ook om taken in het kader van de APV, zoals openbare ruimte en openbare orde, en Bijzondere Wetten, zoals Drank en Horeca. Deze noemen we de niet Wabo-taken. Het totale pakket van deze taken noemen wij VTH-taken.

Het is onze missie om met een gerichte inzet van de VTH-taken een bijdrage te leveren aan een veilig en leefbaar Zwolle. Deze bijdrage is het grootst als onze inzet zich richt op de taken die voor veiligheid en leefbaarheid het meest van belang zijn. Bij alle keuzes die wij maken om onze beperkte capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten is dit ons kompas.

We merken dat er vanuit de samenleving, de partners in de stad en vanuit andere gemeentelijke prioriteiten regelmatig meer aandacht en inzet gevraagd wordt. Soms op nieuwe thema's op het terrein veiligheid en leefbaarheid, soms op andere terreinen. We hebben dit afgewogen en prioriteiten bepaald. In het programma benoemen we dat expliciet. Omdat we niet alles van te voren kunnen inschatten, is er gaandeweg het jaar ook ruimte om, indien nodig, te her-prioriteren en andere keuzes te maken.

Er zijn veel (landelijke) ontwikkelingen die van belang zijn voor de VTH-taken. In 2017 zullen we veel aandacht besteden aan de gevolgen van een aantal wetten, zoals de VTH-wet en de Omgevingswet. Daarnaast zijn er belangrijke ontwikkelingen ten aanzien van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD), die wordt omgevormd naar een GR Omgevingsdienst (Gemeenschappelijke Regeling).

In dit VTH-programma 2017 geeft Zwolle aan wat haar inzet is op het gebied van al deze taken in 2017.

1.1 **Samenvatting en prioriteiten voor 2017**

Adequate vergunningverlening en het uitvoeren van (reguliere) controles zien wij als een belangrijk middel om bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van Zwolle.

Ook het nakomen van afspraken binnen RUD-verband, waaronder de afspraken over onze bijdrage aan de regionale en/of landelijke projecten, is een speerpunt. Wij zetten hier voldoende capaciteit op in en sturen hier op.

Daarnaast zijn er een aantal specifieke taken c.q. projecten die in 2017 (extra) aandacht krijgen, omdat ze van belang zijn in het kader van nieuwe (wets)ontwikkelingen, het voldoen aan wettelijke verplichtingen op het gebied van kwaliteit, of voor de ontwikkeling van de stad Zwolle als levendige, toegankelijke stad waarin burgerinitiatieven en ondernemerszin ruimte krijgen.

In deze paragraaf worden de specifieke Zwolse keuzes voor 2017 kort benoemd. In de volgende hoofdstukken wordt dit nader uitgewerkt.

Opstellen VTH-beleid

Als onderdeel van het implementatietraject kwaliteitscriteria VTH-taken gaan wij in 2017 een nieuw VTH-beleid opstellen. Op onderdelen waarop wij niet direct aan de kwaliteitscriteria voldoen, omschrijven we op welke wijze wij wel voor voldoende kwaliteitsborging zorgen.

Versnellen servicenormen producten en diensten

In het kader van het programma dienstverlening gaan wij in 2017 onderzoeken welke producten en diensten op het gebied van vergunningverlening Wabo versneld afgehandeld kunnen worden. Dit vindt plaats in samenhang met het vertalen van de gevolgen van de kwaliteitscriteria.

Ontwikkelen visie toezicht openbare ruimte/openbare orde

We constateren meer vraag van partners en maatschappij naar toezicht in de openbare ruimte op terreinen waar we tot nu toe geen of weinig inzet plegen. In 2017 willen we een beleidsvisie opstellen, waarin ook aandacht is voor verbetering van samenwerking en de benodigde capaciteit.

Digitaal opkopers register

Dit instrument, om heling tegen te gaan, heeft in enkele landelijke pilots zijn nut bewezen. De politie heeft daarom de wens om in 2017 in Zwolle ook een pilot te starten. De gemeente ondersteunt deze wens en zal daar in 2017 een bijdrage aan leveren.

Afval

Controle op afval blijft een belangrijke taak voor het behoud van de leefbaarheid en naleving blijkt toch niet vanzelfsprekend. De laatste jaren tonen een stijgende trend in meldingen en overtredingen. Deze taak vraagt steeds meer inzet. Door in 2017 nog meer in te zetten op preventie willen we deze trend proberen te doorbreken.

Gevaarlijke honden

De laatste paar jaar neemt het aantal bijtincidenten toe. De oorzaak hiervoor is niet te duiden. Het is wel van belang om met deze trend rekening te houden en voldoende capaciteit te reserveren om bij incidenten snel en adequaat op te treden en in ieder geval herhaling te voorkomen.

Terrassen

Terrassen dragen bij aan een gastvrije binnenstad, maar de ruimte in de binnenstad is beperkt en er zijn meerdere gebruikers. Het is van belang dat bij de plaatsing van terrassen de regels in acht worden genomen. In 2016 zijn de regels opnieuw vorm gegeven en is het project om tot implementatie van deze regels te komen gestart. In 2017 loopt dit project door en zal dit nog de nodige inzet vragen.

Walgebruik

Bij woonschepen was aanvankelijk geen walgebruik toegestaan terwijl hier wel veel behoefte aan was. Regels ten aanzien van walgebruik werden en worden veel overtreden en vaak zijn dit al lang bestaande situaties. In steeds meer gebieden wordt beperkt walgebruik toegestaan in navolging van een pilot aan het Almelose kanaal. Hieraan gekoppeld is wel een strikte handhaving om oude excessen op te ruimen en nieuwe excessen te voorkomen.

Project detailhandel op bedrijven terreinen

We constateren dat op bedrijventerreinen ook detailhandel gevestigd is. Dit is in strijd met de bestemmingsplannen en afspraken met de provincie. We hebben een inventarisatie gemaakt en beraden ons over de aanpak hiervan.

2 Nieuwe ontwikkelingen en projecten in 2017

2.1 Omgevingswet

Op 22 maart 2016 is de Omgevingswet door de Eerste Kamer aangenomen. Daarmee zijn de hoofdlijnen van dit nieuwe omgevingsstelsel bekend. De Omgevingswet zal volgens planning begin 2019 worden ingevoerd. Deze stelselwijziging heeft gevolgen voor de gemeentelijke organisatie, de manier van werken, de werkprocessen, de digitale systemen, de procedures en de instrumenten in het brede fysieke domein. In 2016 is een programmamanager Omgevingswet aangesteld en een Plan van Aanpak opgesteld. Het jaar 2017 staat in het teken van verdieping en verbreding, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen van de Omgevingswet zijn voor Zwolle, waaronder de uitvoering van de VTH-taken.

2.2 Implementatietraject kwaliteitscriteria VTH-taken (verordening kwaliteit)

Om de kwaliteit van de VTH-taken te bevorderen zijn gemeenten verplicht om een verordening kwaliteit VTH te hebben. Eind 2016 heeft de raad de verordening kwaliteit VTH vastgesteld. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcome-doelen.

In het programma voor 2017 houden wij rekening met de nadere uitwerking van de verordening, zoals het opstellen van een VTH-beleid. Dat betekent een actualisatie van het bestaande handhavingsbeleid en een nieuw vergunningenbeleid. We hadden hier al een opzet voor gemaakt, maar de ontwikkelingen rondom het wetsvoorstel VTH en de Wet kwaliteitsborging in de bouw hebben dit proces opgeschort.

Nu er duidelijkheid is over in ieder geval de inhoud van de VTH-wet, kunnen we dit vertalen in het nieuwe VTH-beleid. Op onderdelen waarop wij niet direct aan de kwaliteitscriteria voldoen, gaan wij omschrijven op welke wijze wij wel voor voldoende kwaliteitsborging zorgen. Om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 voor de taken met betrekking tot bouwfysica is het nodig samenwerking te zoeken in bijvoorbeeld Omgevingsdienst-verband.

2.3 Ontwikkelingen RUD in relatie tot de wet VTH wet en Omgevingswet

De wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) schrijft voor dat de gemeenten op het gebied van de VTH basistaken samenwerken op basis van een gemeenschappelijke regeling.

Op 22 december 2016 vindt de oprichtingsvergadering van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland plaats (hierna: GR IJsselland). Het motto is "Omgevingsdienst IJsselland. Waarborgt de leefomgeving, versterkt de bedrijven". Indachtig dit motto is binnen de regio IJsselland gekozen om een breder pakket aan taken over te dragen aan de omgevingsdienst dan alleen de verplichte basistaken. Deze taken zijn vastgelegd in de zogenaamde "IJssellandse keuze". De IJssellandse keuze omvat alle uitvoerende milieutaken op het gebied van vergunningverlening,

toezicht en handhaving, zowel lokaal als bovenlokaal, en een aantal met name genoemde specialistische taken.

Het jaar 2017 is een overgangsjaar, op 1 januari 2018 zal de GR operationeel zijn. De overgang van netwerkorganisatie naar Gemeenschappelijke Regeling wordt zoveel mogelijk projectmatig opgepakt om de dagelijkse werkzaamheden normaal doorgang te kunnen laten vinden. Toch kan enige impact op de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden niet worden uitgesloten.

2.4 Ontwikkelingen op het gebied van risicoanalyse in de RUD

In 2017, het laatste jaar van de netwerk-RUD, zullen we als partner in de GR in oprichting ons werk doen. De gemeente blijft zelf het bevoegd gezag en dus verantwoordelijk voor het stellen van doelen, het bepalen van prioriteiten en het nemen van besluiten. Om de kwaliteit te kunnen bewaken is in de RUD / Omgevingsdienst, op basis van de kwaliteitscriteria, een minimaal ambitieniveau bepaald. Lokale partners moeten hier met het stellen van prioriteiten en het opstellen van hun programma's rekening mee houden. Er is dus afstemming tussen lokale programma's en RUD / Omgevingsdienst programma's.

In RUD-verband is voor alle taken die door de dienst worden uitgevoerd een producten- en dienstencatalogus (PDC) opgesteld om tot een uniforme werkwijze te komen. De PDC is opnieuw aangescherpt (omschrijvingen en efficiency) en geactualiseerd. Hieraan gekoppeld zit een urenraming per product. Daarnaast is er een risicoanalyse gemaakt die prioriteit aan taken geeft. Deze is nu alleen gebaseerd op de classificering van de bedrijven. Hieruit volgt onder meer een bezoekfrequentie voor uit te voeren reguliere controles en een minimale termijn voor het actualiseren van vergunningen.

In 2017 wordt in RUD-verband verder gewerkt aan Risico- en Informatie gestuurde handhaving (RIGH). RIGH is een methode waarbij door informatieanalyse de toezichts- en handhavingstaak nog gericht wordt uitgevoerd. Er zal niet eerder dan in 2018 op basis van deze nieuwe methode worden gepland.

2.5 Afspraken over (sub)regionale of provinciale projecten

Wabo dreigingsbeeld Oost-Nederland

Het in 2015 vastgestelde 'WABO dreigingsbeeld Oost-Nederland (2015-2017)' is een meerjarenprogramma. Opdrachtgevers zijn de gezamenlijke Regionale Uitvoeringsdiensten in Overijssel, de Gelderse omgevingsdiensten, de Nationale Politie, eenheid Oost-Nederland en het Functioneel Parket van het Openbaar ministerie. Regionale en landelijke handhavingsorganisaties hebben geparticipeerd.

Het dreigingsbeeld is gericht op de leefomgeving en geeft inzicht in de risico's en daarmee in de prioritering van de gezamenlijke projecten. Bovendien vormt het input voor de uitvoeringsprogramma's van de partners en voor ketentoezicht. Naast het benoemen van een aantal ketenprojecten heeft het dreigingsbeeld ook een aantal 'quick-wins'-projecten opgeleverd.

Voor 2017 betekent dit dat integrale (afval)transportcontroles met de ketenpartners gecontinueerd zullen worden. Dit is in de voorgaande twee jaren niet van de grond gekomen maar verwacht wordt dat dit in 2017 alsnog zijn beslag krijgt (zie ook paragraaf 4.1.6).

Integrale aanpak van de handhaving

In 2017 is er in RUD-verband speciale aandacht voor de thema's: energie bij de (middel)grote verbruikers, covergisting, asbest en verontreinigende grond. Daarbij wordt intensief samengewerkt met regionale partners, de veiligheidsregio, de waterschappen, de politie en het Openbaar Ministerie, en landelijke partners zoals de Inspectie Leefomgeving en Transport. Deze thema's overlappen deels met de thema's die in het kader van ketentoezicht aandacht krijgen (zie paragraaf 4.1.6). In 2017 zal dit meer met elkaar verbonden worden.

MeldPunt Milieu (MPM) RUD IJsselland

Elk bevoegd gezag is verplicht om een 24-uurs bereikbaarheidsdienst te hebben. Per 1 januari 2016 bestaat het MeldPunt Milieu (MPM) RUD IJsselland die voor alle partners, en in samenwerking met de politie en de Veiligheidsregio, klachten en meldingen van burgers/bedrijven op het taakveld van de RUD buiten kantoortijd adequaat afhandelt.

Energie en duurzaamheid

Binnen de RUD IJsselland is er een kennispunt Energie & Duurzaamheid. Voor 2017 wordt binnen de RUD, met ondersteuning van de Provincie Overijssel, toegewerkt naar een volwaardige uitvoeringsorganisatie op het gebied van energietoezicht. Om dit te realiseren worden er opleidingstrajecten en hands-on trainingen ontwikkeld voor vergunningverleners en toezichthouders. Tevens wordt het energieaspect bij alle controles van de RUD meegenomen. Daarnaast zal in 2017 actief worden samengewerkt met brancheorganisaties en de Provincie Overijssel om tot een uitrol van de Energie Prestatie Keuring (EPK) te komen. De EPK is een instrument dat door bedrijven voor bedrijven is ontwikkeld om de betrokken ondernemers behulpzaam te zijn bij het implementeren van de wettelijke energiebesparingsmaatregelen.

2.6 Private kwaliteitsborging voor het bouwen

Als gevolg van het wetsvoorstel 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' en de introductie van private kwaliteitsborging gaat de traditionele taak van het bouwtoezicht veranderen.

Met private kwaliteitsborging wordt de preventieve toets aan het Bouwbesluit 2012 en het bijbehorend toezicht op de bouw niet meer door de gemeente uitgevoerd, maar door private partijen. De vergunninghouder maakt dan gebruik van een toegelaten instrument voor kwaliteitsborging die past bij het bouwwerk en werkt met een kwaliteitsborger die gerechtigd is het instrument toe te passen. Het bevoegd gezag verleent vergunning onder voorwaarde dat een bepaald toegelaten instrument voor private kwaliteitsborging wordt toegepast. Het toezicht op de naleving van die voorwaarde beperkt zich tot de controle of dit daadwerkelijk het geval is.

Het wetsvoorstel maakt onderscheid in een drietal risicocategorieën van bouwwerken die gefaseerd ingevoerd worden. Er zijn nog veel open einden met betrekking tot onder andere het toezicht, de handhaving, de sancties, het dossierbeheer, de private instrumenten en de borging van verantwoordelijkheden.

Wij hebben een analyse naar de gevolgen laten maken aan de hand van de wetteksten van mei 2016. Hieruit blijkt dat deze wetwijziging formatieve gevolgen heeft op het gebied van vergunningverlening, constructieve toetsing en bouwtoezicht. De omvang daarvan is afhankelijk van het tempo waarin de wet wordt ingevoerd. Op dit moment zijn de “open einden” echter nog altijd aanwezig, omdat de behandeling van het wetsvoorstel door de Tweede Kamer telkens opschuift. Zodra duidelijkheid is over deze “open einden” gaan wij verder met de implementatie van de wetgeving.

2.7 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming treedt op 1 januari 2017 in werking. De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft onder meer tot gevolg dat de rol van provincies en gemeenten in het natuurbeschermingsrecht groter wordt. De verplichte aanhaking aan de omgevingsvergunning is niet doorgegaan, het blijft mogelijk om apart een Wnb-vergunning of –onthefing te vragen. Wanneer hier sprake van is, dan is de provincie bevoegd gezag voor de handhaving.

Wanneer er een aanvraag omgevingsvergunning wordt ingediend en er nog geen ‘natuurtoestemming’ is aangevraagd of verleend en het project wel gevolgen kan hebben voor de ecologie, dan moet alsnog de activiteit natuur worden aangevraagd. In dat geval is de gemeente het bevoegd gezag voor de vergunningverlening en de toezicht en handhaving. Door deze wijziging kan het ook zijn dat gemeenten vaker handhavend moeten optreden.

2.8 Evenementenproces

In 2017 gaan wij door met het verbeteren ons proces rondom vergunningverlening en toezicht bij evenementen. Dit houdt in dat:

- we de in 2016 ontworpen website voor organisatoren van evenementen en omwonenden daarvan (<https://www.zwolle.nl/vrije-tijd/evenementen>) zullen bijhouden en doorontwikkelen;
- aanvragers van vergunningen voor grote evenementen een “spoorboekje” zullen ontvangen, waarin is aangegeven welke informatie zij op welk moment bij ons moeten indienen en hoe wij het overleg over de aanvraag vormgeven;
- alle medewerkers die actief zijn in dit proces (vergunningverleners en toezichthouders) opleiding en bijscholing volgen.

2.9 Digitaal opkopersregister (DOR)

Het doel van het DOR is het ontmoedigen van heling (het verkopen van gestolen goed). Om dit te bereiken is het DOR, een uniform digitaal register waarin handelaren hun goederen moeten registreren, een belangrijk instrument.

Handelaren in (tweedehands) sieraden, kunstvoorwerpen, vervoersmiddelen of audio- en videoapparatuur zijn zowel volgens de APV als het Wetboek van Strafrecht verplicht

een in- en verkoopregister bij te houden. De registratie gebeurt veelal in registerboeken (op papier), een tijdrovende klus om dit te controleren. Het DOR moet ervoor zorgen dat dit makkelijker wordt en overtreeders sneller tegen de lamp lopen. Het introduceren van een digitaal opkopersregister is momenteel nog een keuze. In 2017 wordt (mogelijk) een wetgevingstraject gestart om het DOR verplicht te stellen

Landelijk zijn diverse pilots gestart met een uniform digitaal in- en verkoopregister waarin het DOR zijn nut heeft bewezen voor de toezichthouders van de gemeente en politie. Het DOR is ook een belangrijk instrument voor de handelaren zelf. Een handelaar kan bij van het invoeren van het serienummer al direct zien of het goed dat hem te koop wordt aangeboden afkomstig van diefstal is (indien aangifte gedaan en serienummer bekend).

Gelet op de positieve ervaring heeft de politie de wens om in 2017 ook in Zwolle een pilot starten om te komen tot een DOR. De gemeente ondersteunt deze wens en zal hier in 2017 een bijdrage aan leveren.

2.10 Pilot Blurring

In diverse gemeenten, waaronder de onze, blijkt bij verschillende ondernemers de wens te leven om in een winkel ook iets te drinken of te eten te kunnen aanbieden, of in een horecagelegenheid iets te kunnen verkopen. De bestaande regels van de Drank- en Horecawet (DHW) laten dit maar beperkt toe.

Er is een landelijke pilot “mixfuncties” waar Zwolle aan mee doet. In het kader van deze pilot worden nieuwe binnenstadbelevingen gefaciliteerd. Het doel van de proef is na te gaan of de belangen van ondernemers en klanten kunnen worden gediend als tijdelijk meer ruimte wordt geboden in te spelen op de genoemde ontwikkelingen. Dit wordt gedaan zonder afbreuk te doen aan het hoofddoel van de DHW, namelijk het tegengaan van de nadelige gevolgen van alcoholgebruik, met bijzondere aandacht voor de bescherming van jongeren.

In de pilot wordt onderzocht of de volksgezondheid en/of de openbare orde en veiligheid in het geding zijn. Ook wordt nagegaan of er geen ongewenste neveneffecten optreden. Daarmee wordt tevens informatie verzameld voor de evaluatie van de DHW in 2017.

2.11 Toezicht openbare ruimte

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte heeft zowel betrekking op openbare orde als op de fysieke openbare ruimte. Het toezicht richt zich momenteel grotendeels alleen op de fysieke ruimte. Vanuit de partners en de samenleving wordt regelmatig gevraagd ook inzet te plegen op overlast gevende zaken in de openbare ruimte. Dit wordt nu beperkt gedaan door extra inzet van de parkeercontroleurs.

De trend en de huidige invulling maken dat het van belang is om te komen tot een algemene visie op hoe de gemeente Zwolle het toezicht op de openbare ruimte invult. Deze visie wordt in 2017 ontwikkeld, waarin aandacht is voor de samenloop en overlapping van de werkvelden en een verbetering van de interne samenwerking en aansturing. Hier zien we kansen, mede omdat samenwerken en één aansturing kan leiden tot een grotere mate van flexibiliteit.

3 **Programma Vergunningverlening 2017**

De sectie Vergunningen levert een bijdrage aan een veilige en leefbare stad door te zorgen voor een gereguleerd gebruik van de fysieke leefomgeving. Dit doen wij door het verlenen (of weigeren) van vergunningen, ontheffingen en behandelen van meldingen. Het beoogd resultaat is samen met de bewoners en bedrijven van Zwolle de (verhoogde) kwaliteit van leven en werken in de Zwolse gemeenschap te realiseren.

De werkvoorraad wordt gegenereerd door de markt (burgers en bedrijven) en vervolgacties naar aanleiding van bedrijfsbezoeken of controles.

Dienstverlening is een thema dat in alle aspecten van ons werk terugkomt. Ons doel is om initiatieven van aanvragers mogelijk te maken waarbij de belangen van anderen in de stad niet onevenredig geschaad mogen worden. We sluiten daarbij aan bij de waarden van de nieuwe visie op dienstverlening: gastvrij en op maat, waarbij wij ook oog hebben voor de belangen van de omgeving.

Voordat een aanvraag voor een omgevingsvergunning definitief wordt ingediend, hebben initiatiefnemers de mogelijkheid een vooroverleg te voeren en een pre-advies aan te vragen zodat de haalbaarheid van plannen vergroot wordt. Gelet op het aantal afspraken en vragen is duidelijk dat dit voorziet in een behoefte.

Uitgaande van de cijfers van 2016 is de verwachting dat er in 2017 circa 50 conceptaanvragen worden ingediend, circa 350 adviesvragen per mail worden gesteld en dat er circa 550 spreekbox afspraken worden gemaakt.

In 2017 worden de bekendmakingen digitaal gepubliceerd en gaan wij verder met de stappen die nodig zijn om te komen tot het digitaal behandelen van aanvragen. In gevallen waarvoor de wet alleen publicatie in een huis-aan-huis blad voorschrijft, vindt nog publicatie in De Peperbus plaats.

Uitgaande van de cijfers van voorgaande jaren is de verwachting dat er in 2017 tegen circa 45 aanvragen om een omgevingsvergunning zienswijzen worden ingediend.

De uitvoering kan (op onderdelen) afwijken van de programmering. De ervaring leert dat niet alles voorspelbaar is. De voorliggende programmering zien wij als het sturingsinstrument voor een geprioriteerde inzet van capaciteit. Eventuele afwijkingen in de uitvoering worden na afloop van het uitvoeringsjaar verantwoord in het VTH-jaarverslag.

3.1 **Milieu**

Op gebied van vergunningverlening milieu vallen veel taken onder het in IJsselland afgesproken basistakenpakket+ en om die reden worden zij uitgevoerd door de RUD IJsselland. De vergunningverleners van het team milieu voldoen aan de opleidingscriteria en zijn vanuit de RUD ingepland om vergunningverlening en case-management voor in hoofdzaak klasse II en III bedrijven te doen. De taken voor klasse I

bedrijven en specifieke taken IPPC agrarisch worden ingebracht in het netwerk en door of namens de RUD uitgevoerd.

Voor de planning van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening wordt gebruik gemaakt van de inventarisatietool van de RUD, gebaseerd op de Producten- en Dienstencatalogus.

3.1.1 Milieutaken vergunningverlening

De omvang van de werkzaamheden wordt gerelateerd aan de samenstelling van het bedrijvenbestand. Binnen de gemeente Zwolle vallen circa 2300 bedrijven onder de Wabo en het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Op dit moment zijn wij als gemeente bevoegd gezag voor circa 98 vergunningplichtige inrichtingen, 75 in de industriële sector en 23 in de agrarische sector.

De onderverdeling in Klassen is als volgt:

Type C*

•	Klasse II	28
•	Klasse III Afval	1
•	Klasse III IPPC	2
•	Klasse III IPPC agrarisch	2
•	Klasse III Productie	16
•	Klasse III Chemie	6

Type B + OBM*

•	Klasse II Agrarisch	21
•	Klasse II Industrie	22

*type C is vergunningplichtig, type B+OBM is meldingsplicht met Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets

De veelvuldige wijziging in wetgeving heeft invloed op de inzet van capaciteit op het taakveld milieu. Er komen minder vergunningaanvragen binnen. De aanvragen die nog binnenkomen zijn complexer en vragen bij de afhandeling verhoudingsgewijs meer tijd (en ook meer kwalitatieve inzet).

Ook de complexiteit van de te controleren meldingen voor meldingsplichtige bedrijven neemt toe. Bovendien moet voor bepaalde meldingsplichtige bedrijven, voordat de melding wordt ingediend, een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM) worden ingediend. We verwachten ongeveer 10 OBM-toetsen in 2017.

Als bevoegd gezag moeten wij regelmatig bekijken of de voorschriften van geldende omgevingsvergunningen nog toereikend zijn gelet op wetswijzigingen en de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu.

Op 1 januari 2016 is de 4^e tranche van het Activiteitenbesluit in werking getreden. Voor de nog vergunningplichtige bedrijven wijzigt de inhoud van de vergunning, doordat delen van de vergunning vervangen zijn door het Activiteitenbesluit. Voor bedrijven die geheel onder het Activiteitenbesluit komen te vallen is het belangrijk om na te gaan of er voorschriften zijn uit de vergunning die moeten blijven bestaan als maatwerkvoorschrift. Hiervoor is drie jaar de tijd na de wijziging van de wetgeving (voor de bedrijven vallend onder de vierde tranche is dat dus tot 1 januari 2019).

De toetsing van meldingsplichtige bedrijven vindt nu vooral plaats in het toezichthoudende traject. Dit kan leiden tot de noodzaak voor het opstellen van maatwerkvoorschriften.

Voor 2017 is de verwachte werkvoorraad:

- Enkelvoudige aanvraag eenvoudig: 3
- enkelvoudige aanvraag complex: 10
- meervoudige aanvraag eenvoudig: 3
- meervoudige aanvraag complex: 2
- OBM (omgevingsvergunning beperkte milieutoets): 10
- intrekken vergunning: 4
- melding Activiteitenbesluit: 150
- maatwerkprocedure: 20

3.1.2 Lokale milieutaken vergunningverlening

Naast de taken die ondergebracht zijn in de RUD worden ook nog andere taken uitgevoerd, zoals:

- Meldingen Besluit lozen buiten inrichtingen (o.a. bodemenergiesystemen)
- Meldingen Besluit bodemkwaliteit
- Meldingen Mobiel puin breken
- Beoordelen aanvragen / vergunningen Waterwet (WGS bevoegd gezag)

Ongeveer 5% van onze capaciteit (circa 200 uur) wordt hiervoor ingezet.

3.2 Bouwen

Werkzaamheden voor het taakveld bouw vallen niet onder het basistakenpakket en hoeven om die reden niet verplicht ingebracht te worden in de Omgevingsdienst. Sinds 1 januari 2015 zijn de VTH-taken bouw facultatief ondergebracht in de RUD, maar deze taken worden niet ingebracht in de GR-Omgevingsdienst. In de uitwerking van de verordening kwaliteit VTH wordt bepaald op welke wijze aan de kwaliteitscriteria 2.1 wordt voldaan.

3.2.1 Bouwbesluittoets

Als onderdeel van de ontvankelijkheidtoets en de inhoudelijke behandeling wordt gebruik gemaakt van een checklist bouwbesluit, met daarin de te checken onderdelen van het Bouwbesluit. Op dit moment toetsen wij op een landelijk gezien gemiddeld niveau, waarbij wij op voorhand een aantal onderdelen niet toetsten (bijvoorbeeld "lucht en waterdichtheid"). Wij volgen de ontwikkelingen met betrekking tot de private kwaliteitsborging en zullen aan de hand daarvan ons toetsingskader aanpassen.

3.2.2 **Aanvragen bouw in 2017**

De werkzaamheden op het gebied van bouw en RO worden sterk beïnvloed door wat er bij de gemeente aan aanvragen binnen komt. Hierbij spelen een aantal externe factoren een rol.

Er is rekening gehouden met een aantrekkende economie en een toename van bouwactiviteiten. Ook wijziging in wet- en regelgeving is hierin meegenomen (o.a. de verruiming van vergunningsvrij bouwen). Verder speelt bij vergunningverlening de prioritering binnen toezicht en handhaving een rol (toezicht kan leiden tot meer vergunningaanvragen). Bij Toezicht en Handhaving spelen veiligheidsrisico's, constructieve veiligheid en brandveiligheid een belangrijke rol.

De verwachting is dat in 2017 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Omgevingsvergunning bouw enkelvoudig: 475
- Omgevingsvergunning bouw samengesteld: 55
- Omgevingsvergunning sloop: 10
- Melding sloop: 375

NB: Vaak is naast het bouwen ook voor een afwijking van het bestemmingsplan of monumenten de omgevingsvergunning nodig. Zie de volgende paragrafen.

Ook in 2017 verwachten wij enkele grotere projecten, zoals bijvoorbeeld:

- Busbrug Spoorzone
- Project Katwolderplein Blok B en C (woningen en commerciële ruimte)
- Project Kop Hoogstraat (woningen en commerciële ruimte)
- Bachlaan fase 2 (rond de 60 woningen / appartementen)
- Burgemeester Roelenweg (transformatie van kantoorgebouw naar wonen)
- Euroma, Hessenpoort
- Eemlaan (Krasse Knarren)
- Foodcourt, Oude Meppelerweg

3.3 **Ruimtelijke Ordening**

In het kader van Zwolle op Orde (ZOO) en Zwolle Extra op Orde (ZEOO) zijn de afgelopen jaren de bestemmingsplannen geactualiseerd, met daarbij ook een verruiming van binnenplanse afwijkmogelijkheden. Het project ZOO / ZEOO krijgt de komende jaren een vervolg, waarbij prioriteit wordt gegeven aan de plannen die nog niet voldoen aan de huidige digitale eisen en standaarden. Het doel is om bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting begin 2019) alleen nog bestemmingsplannen te hebben die niet ouder zijn dan 10 jaar, zodat deze voldoen aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan omgevingsplannen.

De verwachting is dat het aantal afwijkingsprocedures in 2017 vergelijkbaar zal zijn met die van 2016.

Vaak is naast een afwijking van het bestemmingsplan ook voor het bouwen de omgevingsvergunning nodig.

De verwachting is dat in 2017 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Omgevingsvergunning afwijken BP binnenplans: 50
- Omgevingsvergunning afwijken BP kruimellijst: 100
- Omgevingsvergunning afwijken BP complex (POV): 5

Adviseur ruimtelijke initiatieven

De adviseur ruimtelijke initiatieven begeleidt initiatiefnemers die zelf plannen hebben voor een ruimtelijke ontwikkeling in Zwolle. Er komt het nodige bij kijken om van plan naar uitvoering te komen. De adviseur helpt bij de voorbereiding: heeft het idee kans van slagen, past het binnen de bestaande beleidskaders en welke weg moet bewandeld worden om het initiatief te realiseren. Daarnaast geeft hij invulling aan het participatietraject met de omgeving van het gebied waarin het initiatief gerealiseerd wordt. In het afgelopen jaar is er een verschuiving binnen de projecten naar plannen met grotere omvang.

Voor 2017 verwachten wij circa 20 nieuwe initiatieven, waaronder:

- 44 appartementen Esdoornstraat
- 26 woningen Botlek
- 56 woningen Nieuwe Deventerweg
- Circa 30 appartementen Campherbeeklaan

3.4 Brandveilig gebruik

Sinds een wijziging van het Bouwbesluit in 2012 kan voor toestemming voor brandveilig gebruik van panden in de meeste gevallen worden volstaan met een melding. De verwachting is dat in 2017 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Meldingen brandveilig gebruik: 50
- Omgevingsvergunningen brandveilig gebruik: 10

3.5 Aanleg (uitvoeren van werkzaamheden)

In het bestemmingsplan kan zijn bepaald dat voor het uitvoeren van werkzaamheden, zoals het (ver)graven van een sloot of het aanleggen van een verharding, een omgevingsvergunning nodig is. Vaak is tevens een omgevingsvergunning nodig voor het afwijken gebruik van het bestemmingplan (bijvoorbeeld het aanleggen van een parkeerplaats in de bestemming "groenvoorziening").

De verwachting is dat in 2017 circa 8 aanvragen zullen worden behandeld.

3.6 Monumenten

De werkzaamheden worden voornamelijk uitgevoerd door het team monumentenzorg. Vaak is naast het onderdeel monumenten ook voor het onderdeel bouw de omgevingsvergunning nodig. In dat geval is sprake van een samengestelde aanvraag.

De verwachting is dat in 2016 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Omgevingsvergunning monumenten enkelvoudig: 5
- Omgevingsvergunning monumenten samengesteld: 15

3.7 Reclame, kap en uitweg

Ook de taakvelden reclame, kap en uitweg vallen onder de omgevingsvergunning. In 2016 lag het aantal aanvragen reclame 50% hoger dan voorzien. In de planning voor 2017 is het te verwachten aantal verhoogd.

De verwachting is dat in 2017 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Omgevingsvergunningen reclame: 40
- Omgevingsvergunningen kap: 75
- Omgevingsvergunningen uitweg: 25

3.8 Natuur

De toestemmingen vanuit de Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet haken, sinds de invoering van de Wabo, aan bij de aanvraag om omgevingsvergunning. Een aanvrager kan er ook voor kiezen om voorafgaand aan de aanvraag omgevingsvergunning een Nbw-vergunning dan wel Ffw-ontheffing bij het daarvoor geldende bevoegd gezag aan te vragen. In de praktijk blijkt dat de meeste aanvragers voor dat laatste kiezen.

De gemeentelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving richten zich vooral op de advisering vooraf, om te beoordelen of de provincie of het ministerie bij de vergunningprocedure betrokken moet worden. Deze werkzaamheden worden voornamelijk uitgevoerd door de ecologen.

De Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet worden opgenomen in een Wet natuurbescherming. Deze wet zal op 1 januari 2017 in werking treden. Hierbij gaan taken en verantwoordelijkheden verschuiven van rijksniveau naar provinciaal en gemeentelijk niveau. In geval van een samengestelde aanvraag is de gemeente bevoegd gezag voor de vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Voor vergunningverlening betekent dit dat er naar verwachting vaker een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) aan het bevoegd gezag Nbw dan wel Ffw gevraagd moet worden. Naar verwachting gaat het in 2017 om circa 10x een vvgb Nbw en circa 5x een vvgb Ffw.

3.9 Parkeren

In de binnenstad van Zwolle geldt een autoluw beleid. Daarbuiten is voor bepaalde gebieden rondom de binnenstad een parkeervergunning of parkeerabonnement nodig. Voor bepaalde doelgroepen is voor kortdurend parkeren in de binnenstad een ontheffing mogelijk. Bezoekers van gebieden waar een parkeervergunningstelsel geldt, kunnen gebruik maken van een bezoekersvergunning. Bewoners die minder mobiel zijn kunnen in aanmerking komen voor een gehandicaptenparkeerplaats.

In 2015 is een begin gemaakt met een digitaal systeem voor vergunningverlening. Sinds 1 juni 2016 is het voor de klant mogelijk om digitaal een vergunning aan te vragen of te wijzigen. De totaalbalans laat op dit moment nog niet zien dat het nieuwe systeem leidt tot tijdbesparing. Het daadwerkelijk beoordelen van aanvragen neemt minder tijd in

beslag, daar staat tegenover dat er behoorlijk wat nieuwe werkzaamheden bij zijn gekomen (controlelijsten, meer klantvragen, projectgroep, veel testwerk). Het aantal te verwachten aanvragen en mutaties voor 2017 is gebaseerd op de cijfers van 2015 - 2016:

- 3100 mutaties parkeervergunningen / - abonnementen en bezoekersvergunningen (waarvan circa 1950 nieuwe aanvragen)
- 75 aanvragen / mutaties voor (het intrekken van) een gehandicaptenparkeerplaats
- 120 aanvragen om uitrijkaarten
- 2000 klantvragen

3.10 APV / Bijzondere wetten / Kinderopvang

Naast de Wabotaken (reclame, kap en uitweg) houden wij ons bezig met een diversiteit aan “toestemmingen” in de openbare ruimte, zoals evenementenvergunningen, ligplaatsvergunningen en standplaatsvergunningen, maar ook kinderopvang en vergunningen op grond van de Drank- en Horecawet.

Voor terrassen is een gedeeltelijke vergunningplicht ingevoerd (in combinatie met vergunningsvrije aangewezen gebieden). In 2016 is gestart met een inhaalslag om oude vergunningen op basis van de exploitatievergunning om te zetten naar nieuwe vergunningen.

Voor evenementen wordt gebruik gemaakt van de Beleidsregel evenementen (o.a. onderscheid grootschalig / kleinschalig, herzien medio 2015) en de evenementenkalender. Deze wordt voor het begin van het kalenderjaar vastgesteld.

In 2016 is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak om te komen tot een aanscherping van het strategisch kader en een uitvoeringsbeleid op het gebied van evenementen. Ook is het aanvraagproces doorgelicht en waar nodig verbeterd (o.a. wanneer welke indieningsvereisten, aandachtspunten toezicht). De uitvoering van dit plan van aanpak loopt door in 2017.

Voor standplaatsen wordt gebruik gemaakt van de in 2012 vastgestelde standplaatsenkaart. Hierop kunnen aanvragers zien op welke locaties standplaatsen zijn toegestaan en welke locaties op welke dagen nog beschikbaar zijn.

Op basis van de cijfers van 2016 is het te verwachten aantal aanvragen voor evenementenvergunningen en standplaatsen naar beneden bijgesteld.

De verwachting is dat in 2017 de volgende aanvragen zullen worden behandeld:

- Drank en horecavergunningen (inclusief sluitingsuur en speelautomaten, kansspelen, loterijen): 150
- Terrasvergunningen: 125
- Gedoogbeschikkingen (verkooppunt softdrugs): 1
- Vergunning seksinrichting: 2
- Evenementenvergunningen: 150
- Ontheffingen geluid: 80

Datum
Titel

5 december 2016
VTH-programma 2017 gemeente Zwolle

- Standplaatsen: 80
- Ligplaatsvergunningen: 22
- Overige APV-vergunningen: 60
- Kinderopvang: 550 (nieuw: 170, wijzigingen 212, beëindigingen 168)

4 Programma Toezicht en Handhaving 2017

De secties Bouw- en Milieutoezicht en Toezicht Openbare Ruimte leveren een bijdrage aan een veilige en leefbare stad door te zorgen voor een goede naleving van algemene regels, vergunningvoorschriften, voorwaarden die aan ontheffingen zijn verbonden, voorschriften uit verordeningen en besluiten op het gebied van milieu, bouw, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, openbare orde en veiligheid en enkele bijzondere wetten.

Wij willen dit bereiken door het inzetten van een mix van toezicht- en handhavingsmiddelen zoals voorlichting, preventieve controles en repressieve controles. Veelal vindt het toezicht volgens planning plaats en dit hoofdstuk biedt inzicht in deze planning en de keuzes die hieraan ten grondslag liggen. De samenwerking in RUD-verband speelt hierbij ook een grote rol. Per taakveld is beschreven op welke wijze de samenwerking is ingevuld.

Daarnaast vindt een deel van de inzet plaats naar aanleiding van meldingen uit de samenleving. De doelstelling is om elke melding af te handelen en een daarbij passende controle uit te voeren. Hiervoor is ook per taakveld tijd gereserveerd. Deze tijd is evenwel niet ongelimiteerd. Ook bij de afhandeling van meldingen moeten wij prioriteiten stellen. In Zwolle werken we daarom met selectiecriteria op basis waarvan bepaald wordt of een controle nodig is en welke vorm van controle dan passend is.

Dit houdt in dat lang niet alle meldingen resulteren in een controle en dat wij niet altijd tegemoet komen aan de wens van de melder. Wel streven wij naar een hoge klanttevredenheid. Daarom zijn de volgende afspraken gemaakt over de afhandeling van meldingen:

- Er wordt zo snel mogelijk (uiterlijk binnen drie werkdagen) contact opgenomen met de melder.
- Er wordt altijd vooraf uitleg gegeven over wat we wel en niet doen (verwachtingen managen) en goed gemotiveerd hoe wij tot die keuze gekomen zijn (aan de hand van de selectiecriteria).
- Als er wel (een aspect) controle nodig is wordt deze zo snel mogelijk uitgevoerd en indien hierbij een overtreding wordt geconstateerd, wordt hiertegen opgetreden.

Aangezien het bij meldingen niet altijd gaat om een overtreding, of om een aspect waar wij weinig prioriteit aan geven, wordt niet direct voor inzet van handhaving gekozen. Wij kiezen er in eerste instantie vooral voor om meer met de partijen in gesprek te gaan. Hierbij wordt gebruik gemaakt van mediationvaardigheden. In voorgaande jaren zijn hiermee in de meeste gevallen goede ervaringen opgedaan. Er is meer acceptatie bij de melder dat niet alle overlast door regelgeving en handhaving kan worden aangepakt of er is meer bereidheid bij de veroorzaker om ook maatregelen te treffen als deze niet door regelgeving wordt voorschreven. Deze werkwijze zetten we waar mogelijk in 2017 voort.

4.1 Milieu

Op het gebied van milieu zijn vrijwel alle taken bovenlokaal, dat wil zeggen dat wij ze hebben ingebracht in de RUD. Qua kennis en opleiding voldoen de medewerkers voor de meeste taken zelf aan de kwaliteitscriteria. Deze voeren wij zoveel mogelijk zelf uit onder aansturing van de RUD. Dit betreft vrijwel alle bedrijfscontroles. Enkele specifieke taken waarvoor de medewerkers niet gekwalificeerd zijn, of waarvoor we te weinig capaciteit hebben, worden in RUD verband uitbesteed. Hierbij valt te denken aan de controles op agrarische bedrijven en een deel van de periodieke controles. Daar staat tegenover dat wij voor andere specifieke taken juist wel de kennis en capaciteit hebben die andere partners in de RUD niet hebben. Dan voeren wij in RUD verband ook controles uit buiten Zwolle bijv.: de controles bij IPPC niet agrarisch (= IPPC industrieel).

4.1.1 Periodiek toezicht bij bedrijven

Binnen het product milieu vindt toezicht en handhaving plaats volgens afspraken in de RUD over kwaliteit (de RUD ambitie). Zoals in paragraaf 2.4 is aangegeven doen we dit aan de hand van een producten en dienstencatalogus (PDC) en de risico analyse van de RUD en ons actuele bedrijvenbestand. Hiervoor is de inventarisatietool gebruikt.

De risicoanalyse bestaat uit 4 categorieën, te weten:

1. Intensief toezicht: minimaal eens per jaar een controlemoment;
2. Verscherpte controle: minimaal om de drie jaar een controlemoment;
3. Reguliere controle: minimaal om de vijf jaar een controlemoment;
4. Lage controle: minimaal om de tien jaar een controlemoment.

De risicoanalyse mist nu nog de verfijning en duiding om volledig als onderlegger te kunnen dienen voor de keuzes die wij in Zwolle maken. Binnen deze risicoanalyse zijn door ons, op onderdelen, andere keuzes gemaakt. Dit betreft met name een aantal verscherpingen ten opzichte van deze analyse. Zo bezoeken wij bijvoorbeeld het ziekenhuis vaker dan voorgeschreven en worden bedrijven in de lichtste categorie slechts bezocht als er signalen zijn dat er mogelijk iets niet in orde is. Deze keuze heeft geen gevolgen voor de milieuveiligheid.

Wij hebben dit gedaan op basis van kennis en ervaring van voorgaande jaren en met het oog op de beschikbare capaciteit. De specifiek Zwolse keuzes zijn bij het invullen van de tool verwerkt en met uitleg aangeboden aan de RUD-directeur. (Zie bijlage 1)

Voor 2017 levert dit de volgende uitkomst op over de te bezoeken bedrijven:

BRZO

Er is 1 BRZO bedrijf in Zwolle. Deze moet jaarlijks door het bevoegd gezag worden gecontroleerd. Hiervoor is vanaf 1 januari 2016 de provincie het bevoegd gezag.

IPPC Agrarisch

Het toezicht op werkzaamheden binnen dit taakveld wordt via centraal gestuurde uitwisseling uitgevoerd. Deze bedrijven (2 in het totaal) worden bezocht met een frequentie van eens per 3 jaar. Dus in 2017 moet 1 bedrijf gecontroleerd worden.

IPPC Niet Agrarisch

Wij hebben in Zwolle 2 IPPC Niet Agrarische bedrijven waarvoor wij bevoegd gezag zijn en die jaarlijks bezocht worden. In 2017 gaat dit dus om 2 controles.

Agrarisch overig

De controles voor deze bedrijven besteden we uit via de RUD. Voor 2017 gaat het om circa 19 bedrijven. Daarnaast lopen een aantal controles van 2016 door in 2017 (hercontrole nodig).

Overige periodieke controles

Verdeeld over diverse branches en milieuklassen zijn er daarnaast in 2017 in totaal 300 bedrijven geselecteerd om te bezoeken. Bij de selectie van deze bedrijven hanteren wij de aantallen van de Risicoanalyse van de RUD, waarin de Zwolse keuzes zijn verwerkt. Hierbij houden wij rekening met naleefgedrag en de laatste controledatum. Ook houden we rekening met de bedrijven die door de 4e tranche onlangs van vergunningplichtig nu meldingsplichtig zijn geworden. Hier moet vóór 2019 worden gecontroleerd of het nodig is om maatwerkvoorschriften op te nemen. Deze worden daarom met voorrang ingepland voor reguliere controles in de komende jaren.

Op basis van bovengenoemde tool (met de specifieke Zwolse keuzes) betekent dit dat wij in het totaal circa 362 bedrijven moeten bezoeken in 2017 om aan ons ambitieniveau te voldoen.

Gelet op de inzet die de vorming van de omgevingsdienst (die 1 januari 2018 operationeel wordt) zal vergen, is duidelijk dat we dit ambitieniveau niet kunnen halen. We kiezen bewust ervoor 40 bedrijven minder uit de groep overige periodieke controles in te plannen. Door bij deze keuze de bedrijven met een laag risico te laten vervallen (Klasse I, met gering risicopotentieel en goed naleefgedrag) zal de impact van de keuze gering zijn. Het totaal aantal te bezoeken bedrijven wordt daarom in 2017 teruggebracht naar 322. Wij spannen ons echter wel in om de overige 40 bedrijven zoveel mogelijk toch te bezoeken.

De onderverdeling in klassen is als volgt:

Klasse III productie Chemie	5 controles
Klasse III met uitzondering van Chemie	8 controles
Klasse III Afvalverwerking	9 controles
Klasse III overig beeindiging bedrijf	1 controle
Klasse II Agrarisch	19 controles
Klasse II	26 controles
Klasse I	254 controles
Totaal aantal controles 2017	322
Optioneel 40 controles laagste categorie.	40 indien mogelijk.

Repressief toezicht

Bij repressief toezicht gaat het om hercontroles en controles naar aanleiding van handhavingstrajecten. Onze doelstelling is om altijd, als een bedrijf niet in orde is, na afloop van de hersteltermijn een hercontrole uit te voeren. Als het bedrijf bij de hercontrole niet in orde is, wordt, conform onze sanctiestrategie, altijd, behoudens goed gemotiveerde uitzonderingen, een bestuursrechtelijke sanctie opgelegd en na afloop van de begunstigingstermijn wordt weer een controle uitgevoerd.

Wij vinden dat deze taak onlosmakelijk hoort bij de periodieke controles of controles naar aanleiding van meldingen en hebben binnen deze taken voldoende tijd gereserveerd voor hercontrole en repressie controles conform de doelstelling.

Projectcontroles garageboxen Marslanden

Op het industrieterrein Marslanden-Zuid bevinden zich een aantal door de gemeente ingerichte garageboxen waarin kleine ondernemers gevestigd zijn. In deze branche is het naleefgedrag over het algemeen niet bijzonder hoog. Gelet op het naleefgedrag en het potentieel risico bezoeken wij deze jaarlijks.

4.1.2 Niet periodiek toezicht bij bedrijven

Niet periodiek toezicht zijn de controles die niet volgens een vaste bezoeksfrequentie plaatsvinden en daarom niet altijd even goed te plannen zijn. Wij zullen hieronder omschrijven welke niet periodieke controles wij in 2017 in ieder geval op willen pakken.

Opleveringscontroles

In de loop van het jaar worden er nieuwe omgevingsvergunningen milieu afgegeven of meldingen ingevolge het Activiteitenbesluit milieubeheer geaccepteerd, of komen er nieuwe bedrijven bij die zich niet hebben gemeld.

Deze bedrijven worden opgenomen in het bedrijvenbestand en komen daarmee in het vervolg automatisch in aanmerking voor periodiek toezicht. Alleen als dit bedrijven zijn die hoog zouden scoren in de risicomatrix, of waarbij we anderszins risico's verwachten, wordt in 2017 direct al een opleveringscontrole ingepland.

Dit aantal is niet vooraf precies vast te leggen. Dit hangt onder andere mee samen dat een aantal van deze bedrijven een hogere prioriteit kunnen hebben dan de bedrijven die eerder geselecteerd waren. De aanvullend geselecteerde bedrijven op de lijst die door het verschuiven van prioriteiten niet kunnen worden bezocht, worden in het volgende jaar op de reguliere lijst met controles geplaatst en zullen in dat jaar in ieder geval bezocht worden. Hierdoor zijn wij in staat het totaal aantal controles te beheersen. Het totaal aantal uit te voeren periodieke controles blijft daarmee overigens gelijk.

Controles naar aanleiding van meldingen van burgers

Burgers kunnen overlast ondervinden van bedrijven. Dan kunnen ze hierover een melding indienen. De melding kan rechtstreeks bij ons binnenkomen of als het gaat om klachten buiten kantooruren, kan dit ook via het Meldpunt of via de politie in geval van taken waarop we samenwerken (zoals bij horeca).

Als naar aanleiding van een melding of klachten van burgers blijkt dat er aanleiding is om een passende controle uit te voeren dan wordt daar, conform onze doelstelling, tijd voor gereserveerd. In veel gevallen hebben meldingen over bedrijven betrekking op een enkel aspect, zoals geluid of geur. In dat geval is een aspectcontrole een passende controle. Maar het is ook mogelijk dat naar aanleiding van een melding, en zeker als het een melding betreft over een ongewoon voorval, blijkt dat er sprake is van een potentieel risicovolle situatie bij een bedrijf. In dat geval is een volledige integrale controle nodig.

In 2017 is, op basis van ervaringen van vorige jaren, tijd gereserveerd voor het uitvoeren van onverwachte passende controles naar aanleiding van meldingen van burgers/omwonenden en bijbehorende hercontroles. In principe komen deze controles bovenop het aantal geplande periodieke controles. Alleen indien blijkt dat het aantal meldingen erg groot is, dan zal, net als bij opleveringscontroles worden geschoven met reguliere controles.

Bedrijven inventarisatie

In 2016 werd een start gemaakt met een projectmatige aanpak van gevelcontroles op de bedrijventerreinen met het doel om het bedrijvenbestand actueel te houden. In 2017 worden deze gevelcontroles voortgezet. Het kan zijn dat uit deze gevelcontroles blijkt dat er een vervolgcontrole nodig is in de vorm van een integrale bedrijfscontrole. Wij maken daarbij een afweging of controle in het lopende jaar noodzakelijk is of als periodieke controle kan worden ingepland voor 2018. Voor de mogelijke extra controles die voortvloeien uit de bedrijveninventarisatie die in 2017 worden uitgevoerd, geldt dat deze binnen de bestaande raming worden ingepast.

4.1.3 Geluid Wet milieubeheer en Wet geluidhinder

Onder het taakveld geluid Wet geluidhinder en Wet milieubeheer vallen de taken:

- toezicht op geluidsnormen Activiteitenbesluit bij bedrijven, en (vaste) horeca
- zonebeheer bij industrieterreinen, wegen en spoorwegen (dit is geen VTH taak en daarom niet in dit programma meegenomen).

Geluidsaspecten bij bedrijven worden meegenomen in de reguliere bedrijfscontroles of aspectcontroles naar aanleiding van meldingen die betrekking hebben op geluid door bedrijven (bijvoorbeeld meldingen over koelinstallaties, geluidsoverlast van laden en lossen, afzuigsystemen en overige bedrijfsactiviteiten bij winkels of productiebedrijven of geluidsoverlast door muziek bij horeca).

Naast de reguliere controles op geluid binnen onze eigen gemeente wordt ook capaciteit ingezet voor het kennispunt geluid. Het betreft hier dan vooral inzet, waarbij specialistische kennis van geluidsmeting en –berekening nodig is, of waarbij gebruik wordt gemaakt van het in Zwolle aanwezige onbemenste geluidmeetsysteem. Zwolle heeft inmiddels een aantal jaren ervaring opgedaan met dit systeem, waarbij goede resultaten zijn geboekt. Wij zijn bereid om dit systeem, indien mogelijk, ook voor andere gemeenten in te zetten (ook bij evenementen).

Geluid bij evenementen (zoals geregeld in het Evenementenbeleid op basis van de APV), vraagt aparte inzet van capaciteit (zie hiervoor paragraaf 4.6.1).

4.1.4 Toezicht Wet bodembescherming en Besluit Bodemkwaliteit

De gemeente Zwolle is één van de gemeenten die is aangewezen als bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming en die daarmee deze taak heeft overgenomen van de provincie. Als bevoegd gezag is de gemeente met betrekking tot de Wet bodembescherming verantwoordelijk voor het houden van adequaat toezicht.

Sinds de invoering van de RUD voeren wij deze taken uit onder de auspiciën van het kennispunt bodem. Samen met de andere partners werken wij volgens de vastgestelde kwaliteitscriteria. Dit houdt in dat er:

- inzicht is in de mate van naleven van de wettelijke voorschriften,
- preventieve werking uitgaat van toezicht op de naleving van de wettelijke vereisten,
- een meetbare beperking van feitelijke risico's wordt bereikt door toezicht en handhaving.

Niet alle saneringen worden gecontroleerd maar wel de saneringen die naar verwachting een impact op de omgeving kunnen hebben.

Door verandering in de eisen (bodemsanering moet kosten effectief zijn) neemt het aantal ingrijpende saneringen langzaam af. Controles worden daardoor minder complex maar niet minder belangrijk of minder tijdrovend. Elke sanering kan nog steeds een impact hebben op de omgeving en brengt bij controle nog steeds dezelfde taken met zich mee (bijhouden kadastrale aantekeningen, beoordeling van plannen en rapporten, overleg bij wijzigingen van plannen etc.). Voor 2017 is daarom voor deze taak dezelfde capaciteit gereserveerd als vorig jaar.

Daarnaast houdt de gemeente toezicht op de naleving van het Besluit Bodemkwaliteit (Kwalibo). Dit besluit heeft betrekking op grondstromen, toepassing van grond en toepassing van secundaire bouwstoffen. Controle hierop valt onder het project Ketentoezicht bodem, dat ook in 2017 in RUD verband verder zal worden uitgevoerd.

4.1.5 Asbestsloop

Zwolle heeft een kennispunt asbestsloop. Dit betekent dat Zwolle in dit taakgebied binnen de RUD de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen om, samen met de overige partners in de RUD, te zorgen voor een robuuste uitvoering van de controles op de asbestketen die voldoen aan de kwaliteitscriteria. Dit betekent onder andere dat alle partners binnen de RUD gebruik maken van dezelfde checklists, die centraal worden geregistreerd.

De gegevens worden vervolgens gedeeld met het kennispunt ketentoezicht/BOA. Op deze manier worden constatering van de hele RUD IJsselland en de RUD Twente, gezamenlijk geanalyseerd. Hierdoor wordt de kwaliteit van het toezicht op de asbestketen steeds beter.

Vanuit het kennispunt coördineren wij de gezamenlijke inzet en matchen wij vraag en aanbod en levert het kennispunt de volgende producten:

- coördinatie (keten)toezichtcontrole op asbestsloop;
- beoordelen asbestinventarisatierapporten.

De kennispunten asbestsloop zorgen verder vooral voor ontsluiting van kennis en vaardigheden vanuit de netwerkgedachte (het netwerk bepaalt hoe de kennis wordt ontsloten, het kennispunt bepaalt om welke kennis het gaat).

Vanuit de RUD is er ook een project gestart voor de verwijdering van asbestdaken. Dit project, wat getrokken wordt door de provincie, richt zich op het stimuleren van de verwijdering van asbestdaken voor 2023. In de eerste plaats gebeurt dit door voorlichting en subsidieverstrekking. Indien dit niet tot resultaat leidt kan ook hiervoor inzet van handhaving nodig zijn maar dit verwachten we nog niet in 2017.

4.1.6 RUD projecten Ketentoezicht en Energie

Voor projecten in RUD verband wordt, volgens afspraak met de RUD-directeur, 10% van de totale capaciteit gereserveerd. Deze capaciteit zal grotendeels worden ingezet op de projecten van Ketentoezicht en Energie.

Ketentoezicht

Een deel hiervan gaat naar ketenprojecten op het gebied van Bodem en Asbest. Hiermee geven wij invulling aan de ambitie om te komen tot een ketendicht toezicht op deze producten.

Op basis van het ketentoezicht zijn een aantal projecten afgesproken. Dit betreft:

- voortzetting van het lopende project bodem
- voortzetting van het project ketentoezicht asbest
- start van het project grond en puin

Projectplan energiebesparingsaanpak

In 2017 zullen in het kader van dit project, naast extra aandacht in reguliere controles, extra aspect controles worden uitgevoerd op het gebied van energie en duurzaamheid. Een exact aantal is nog niet te noemen. In 2017 zullen de toezichthouders daarvoor extra worden opgeleid. Voor deze controles worden vanuit de RUD middelen ter beschikking gesteld om de extra gevraagde capaciteit af te dekken.

4.1.7 Afval (lokaal, geen basistaak)

De doelstelling bij afval is om er voor te zorgen dat regelgeving wordt nageleefd waardoor bestaande inzamelvoorzieningen juist worden gebruikt, de leefomgeving schoon blijft en doelstellingen op het gebied van hergebruik en scheiding van afval worden behaald.

Ondanks onze inzet laten de laatste jaren een stijgende trend zien in onjuist aangeboden afval, met name afval dat naast de ondergrondse containers wordt gezet.

Er zijn een aantal oorzaken denkbaar:

- Het systeem van ondergronds inzamelen wordt steeds meer toegepast maar heeft ook nadelen, zoals storingen en defecten door onjuist gebruik (onvoldoende afvalscheiding waardoor het systeem sneller vol zit dat verwacht of te grote stukken afval in de container)
- Gemakzucht (men ziet er al iets naast staan en gaat er al vanuit de het systeem niet werkt dan wel er gewoon naast plaatsen zonder überhaupt te checken of het systeem werkt)

Begin 2017 wordt een onderzoek gedaan naar het bijplaatsen van afval naast ondergrondse systemen in het kader van het uitwerkingsplan GGP (gemeentelijk grondstoffen plan). Wellicht levert dat meer informatie op om de oorzaken van de toename te achterhalen.

Bij storingen nemen we contact op met de ROVA om deze situatie te verbeteren en zijn we in de basis coulant met de overtreders. We zetten pas handhaving in als we geen belemmeringen zien. Daarmee hopen we gemakzucht op den duur tegen te gaan. Verder willen we dit patroon vooral doorbreken door meer in te zetten op preventie.

Preventie

Bij preventie gaat het om het voorkomen van overtredingen door voorlichting, advisering (afvalcoach) en faciliteren (extra aanbod mogelijkheden).

Gelet op de stijging van het aantal onjuiste aanbiedingen wordt vanuit beheer gewerkt aan het opzetten van kleinschalige afvalpleinen. Dit zijn inzamellocaties in de wijk waar de bewoner het afval kwijt kan waarvoor hij anders naar de brenglocatie van de ROVA zou moeten rijden. Daarnaast gaat toezicht samen met beheer actiever communiceren over hoe om te gaan met afval.

Net als in 2016 zal in 2017 vooral extra voorlichting gegeven worden in wijken waar omgekeerd inzamelen wordt geïntroduceerd. De ROVA verzorgt dit samen met de gemeente. In wijken waar omgekeerd inzamelen wordt geïntroduceerd, geven wij ondersteuning in de vorm van persoonlijke adviezen bij probleemsituaties.

Daarnaast zal net als andere jaren algemene voorlichting gegeven worden over aanbiedregels en over scheiden van afval en zal in uitzonderlijke situaties een afvalcoach beschikbaar zijn. Ook zullen we, net als in voorgaande jaren, in specifieke situaties, zoals verhuizingen en wijk-gebonden renovatieprojecten extra inzamelmogelijkheden aan bieden.

Onder preventie verstaan we niet alleen het voorkomen van onjuiste aanbiedingen maar ook het zoveel mogelijk voorkomen van overlast hierdoor en meldingen hierover. Dit doen wij door klachten en eigen constatering zo snel mogelijk op te pakken en toezicht te concentreren op de wijken waar veel problemen met afval zijn. Hierbij is het goed dat onze voertuigen duidelijk herkenbaar zijn en wij laten zien dat de gemeente op dit gebied actief is en dat verhoogt de bewustwording bij de burgers.

Deze extra inzet op preventie zal niet ten koste gaan van inzet op repressie bij afval overtredingen omdat afval een hoge prioriteit heeft. Dit betekent dat capaciteit hiervoor ten koste zal gaan van taken met een lagere prioriteit.

Repressie

Het belangrijkste probleem met afval is dat het afval aantrekt, waardoor de overlast die vaak klein begint, snel toeneemt. Zodra er één vuilniszak naast een ondergrondse container staat, denken mensen dat er iets mis is en zetten ook de zak ernaast. Als er ergens grofvuil wat langer staat, wordt er vaak wat bijgeplaatst of juist in gerommeld om er nog wat nuttigs tussen uit te trekken. In alle gevallen leidt dit tot overlast en het kan ook onveilig zijn (brandstichting, scherpe voorwerpen).

Om de leefbaarheid in de stad te behouden, is het dus van groot belang om te zorgen dat er nergens langdurig afval op straat staat.

Wij hebben ons daarom vooral als doel gesteld om overtredingen snel te constateren en hier direct tegen op te treden. Dit doel wordt vooral bereikt door veel te controleren, door meldingen snel en consequent af te handelen en strak te handhaven. Deze inzet valt onder repressie en dit zal blijvend veel capaciteit vergen.

Onze inzet wordt grotendeels gestuurd door meldingen waardoor we automatisch het meest zijn in wijken waar de meeste problemen zich voordoen. Daarnaast reserveren wij capaciteit om bij nieuwe locaties voor ondergrondse afvalsystemen en nieuwe locaties met omgekeerd inzamelen extra inzet te kunnen plegen. Ervaring heeft immers geleerd dat een nieuwe manier van inzamelen en of afvalscheiding het risico op overtredingen in het begin extra hoog is. Deze locaties krijgen daarom gedurende enige weken meer aandacht, totdat wij het beeld hebben dat de mensen gewend zijn aan de nieuwe werkwijze.

4.1.8 Lozingen

De doelstelling van het toezicht is het voorkomen dat de riolering verstopt raakt waardoor veel onderhoud moet plaatsvinden. Afgelopen jaren hebben we stelselmatig controles op vetafscheiders uitgevoerd. Hierbij zijn vrijwel geen overtredingen geconstateerd. Vorig jaar hebben we de voorgenomen planning niet gehaald maar dit heeft niet geleid tot een stijging van meldingen of problemen. Voor 2017 is besloten geen controles meer in te plannen. Er wordt wel gereageerd op meldingen en het aspect lozing wordt ook meegenomen bij integrale milieucontroles.

Het Waterschap is gastheer voor het kennispunt water binnen de RUD en neemt daarin als eerste externe partij deel. Zij bieden specialistische kennis op het gebied van (afval)water en doen voor ons toezichtcontroles op lozingen op oppervlaktewater. Deze controles voeren zij met name uit bij bedrijven die voorheen (voor wetswijzigingen) vergunningplichtig waren op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

4.2 Bouwen (lokaal, geen basistaak)

Onder het thema Bouw vallen, in volgorde van prioriteit, de volgende taakvelden:

- constructieve veiligheid;
- monumenten;
- controle omgevingsvergunningen bouw;
- bouwen en gebruiken zonder vergunning (illegale bouw);

Toezicht op de uitvoering van bouwactiviteiten vindt zijn grondslag in veiligheid, zoals de constructieve veiligheid, bouwkundige risico's en brandveiligheid, maar ook de leefbaarheid en duurzaamheid, zoals het toezicht op welstand, behoud van monumenten en energie-prestatie-normen. De prioriteitstelling is gebaseerd op die taken waarbij veiligheid en leefbaarheid het meest geschaad kan worden als regels niet worden nageleefd.

4.2.1 Constructieve veiligheid

Constructieve veiligheid heeft te maken met de sterkte, stijfheid en stabiliteit van de constructie. Als één van de drie toetsingscriteria niet voldoet, bestaat de kans dat het bouwwerk instabiel is en zelfs instort of afbreekt. Controle op constructieve veiligheid van een bouwwerk heeft daarom de hoogste prioriteit en daarom is specifiek voor deze taak voldoende capaciteit gereserveerd om onderstaande doelstelling te realiseren.

Doelstelling is om bij alle voorgenomen bouwactiviteiten, waar een omgevingsvergunning voor nodig is, vóór de bouw een controletoets op de constructieve veiligheid uit te voeren op basis van de constructieberekeningen. Hierop maken wij wel een uitzondering. Wij hebben geen capaciteit gereserveerd om de constructie van vergunningsvrije bouwwerken te controleren of van bouwwerken die alleen door de situering en welstandseisen vergunningsplichtig zijn, maar anders ook vergunningvrij zouden zijn.

4.2.2 Controle tijdens bouw

Naast preventief toezicht op constructieve veiligheid heeft toezicht op constructieve veiligheid, bouwkundige veiligheidsaspecten en brandveiligheidsaspecten tijdens de bouw hoge prioriteit. Dan gaat het voornamelijk om nieuwbouw en verbouwingen van grote of complexe panden waarin veel bezoekers aanwezig kunnen zijn, zoals scholen en kantoren en ook gebouwen waarin veel mensen wonen en/of slapen, zoals verzorgingshuizen.

Als een gebouw van de buitenkant al af lijkt begint juist de afwerking en inrichting in het gebouw en is er nog veel toezicht nodig. Vooral bij de bouw van grote projecten neemt dit veel tijd in beslag. In de praktijk blijkt dat tijdens de lange periode van bouw van voorfase tot eindfase over meerder jaren meerder controles per groot project nodig zijn. Dit kan bij deze grote projecten gaan om enkele tientallen controles op jaarbasis en dit vraagt veel toezichtscapaciteit.

Voor de controles op hieronder genoemde grote projecten is capaciteit gereserveerd.

- Kraanbolwerk
- woningbouwproject Groot Wezenland
- Deltion college gebouw Grijs
- Woningbouw Breecamp Oost
- Sloop en nieuwbouw voormalige bioscoop Gasthuisplein
- Hornbach
- Studententoren Burgemeester Roelenweg
- Sloop IJsselcentrale
- Hanos, diverse projecten en uitbreidingen
- vestiging van Hudons's Bay in het pand van V&D
- Doorlopend in 2017, Primark, Zara en de nieuwe bibliotheek

4.2.3 Overige bouwwerken

Aangezien het grootste deel van de beschikbare capaciteit voor bouw wordt ingezet voor controle op constructieve veiligheid en grote projecten is er weinig capaciteit over voor de overige bouwwerken. Om deze capaciteit zo effectief mogelijk te benutten hebben wij ook voor de overige bouwwerken scherpe keuzes gemaakt. Deze keuzes worden hieronder nader gespecificeerd.

Standaard woningbouw, kleine projecten en verbouwingen

Wij voeren toezicht uit als er sprake is van verhoogd risico en wij voeren controles uit als er meldingen en/of klachten over bouwwerken bij ons worden ingediend. Wij voeren geen of minder controles uit bij standaard woningbouw (één woning controleren = alle woningen gecontroleerd) en kleine verbouwingen of kleine bouwwerken.

Illegale bouw en strijdig gebruik

Bij bouw hoort ook het toezicht op de naleving van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Woningwet. Meestal gaat het dan om het bouwen en/of gebruiken van bouwwerken zonder de benodigde omgevingsvergunning of in strijd met het bestemmingsplan.

Wij zien hier niet actief op toe omdat we daar op dit moment de capaciteit niet voor hebben. Dat wil zeggen dat we niet actief op zoek gaan naar illegale bouw of strijdig gebruik. Wij hebben wel capaciteit gereserveerd voor het afhandelen van vragen, meldingen en handhavingsverzoeken.

Vaak hebben meldingen over illegale bouw of strijdig gebruik een insteek vanuit de leefbaarheid. Inwoners en ondernemers vragen om verschillende redenen aan de gemeente of een bepaalde situatie toegestaan is, maken melding van een illegale situatie of dienen een verzoek om handhaving in. Hierdoor worden wij in kennis gesteld van strijdig gebruik of illegale bouw. Voordat bij een illegale bouw of strijdig gebruik wordt overgegaan tot een handhavingsactie, wordt eerst onderzoek gedaan naar de mogelijkheid de bouw en/of het gebruik alsnog te legaliseren.

In de praktijk blijkt dat er nog steeds veel wordt gemeld. Dan gaat het niet altijd om situaties die de veiligheid of leefbaarheid van de omgeving aantasten. Regelmatig is de

achtergrond van een melding onenigheid in de buurt. Deze ontwikkeling stelt ons voor een dilemma. Enerzijds wil de gemeente alle meldingen behandelen, anderzijds kosten deze meldingen veel capaciteit en deze capaciteit kan dan niet worden ingezet op het toezicht op de bouwkundige veiligheidsrisico's.

Wij zijn selectief bij de afweging welke klachten wel en niet direct worden opgepakt. Meldingen die niet direct opgepakt worden, kunnen later gegroepeerd worden opgepakt. Daarnaast worden kleine afwijkingen van minder dan 5%, in de regel, niet meer gehandhaafd.

4.2.4 Monumenten

Regels voor monumenten zijn opgesteld om de bijzondere zichtbepalende waarde die deze gebouwen representeren, te beschermen. Als deze regels niet worden nageleefd, gaat deze waarde voorgoed verloren. Aandacht voor monumenten is daarom van groot belang.

Het doel is om de waarde van monumenten en de waarde van het Beschermd Stadsgezicht te beschermen. Dit doen wij door:

- alle meldingen en aanvragen die betrekking hebben op sloop- en (ver)bouwactiviteiten bij monumenten te controleren,
- te reageren op meldingen van derden over sloop of (ver)bouw bij monumenten die niet zijn gemeld,
- en door altijd direct handhavend op te treden bij dreigende onherstelbare en onomkeerbare schade aan de monumentale waarden van het monument en bij dreigende aantasting van het Beschermd Stadsgezicht.

Van dreigende onherstelbare en onomkeerbare schade of aantasting is sprake als er activiteiten plaatsvinden zonder of in afwijking van de verleende vergunning.

Het gaat dan vooral om:

- ingrijpende verbouwingen, als de structuur van het pand wordt aangetast zoals aanpassingen aan balklagen, muren en kap, - verbouwingen waarbij de monumentale waarden van het pand worden aangetast.
- doorbraken tussen panden,
- aanpassingen waarbij wordt afgeweken van het kleurbeleid,
- alle verbouwingen in de binnenstad die leiden tot aantasting van het Beschermd Stadsgezicht,
- werkzaamheden die het normale onderhoud te boven gaan,
- het illegaal realiseren van bouwwerken bij monumenten (bijvoorbeeld in de tuin).

4.3 Ruimtelijke Ordening

Tot nog toe hadden wij geen specifieke inzet op het gebied van toezicht en handhaving op het gebied van Ruimtelijke Ordening. Toezicht hierop is integraal onderdeel van het bouwtoezicht, en dit wordt met name opgepakt aan de hand van meldingen. Dit blijven we ook in 2017 doen.

Ook in 2017 besteden we specifiek aandacht aan detailhandel op bedrijventerreinen. Dit is een extra invulling van de taak toezicht op Ruimtelijke Ordening.

4.4 Brandveilig gebruik

Brandveilig gebruik van panden vraagt nadrukkelijk aandacht gelet op de risico's. Deze risico's zijn er vooral bij panden met meerdere gebruikers of met minder zelfredzame gebruikers. Men is zich niet altijd bewust van de risico's. Daarom streven wij er naar om de bewustwording van de risico's bij de gebruikers te vergroten door regelmatig toezicht te houden en willen we, onder meer door voorlichting, stimuleren dat inwoners en ondernemers hun eigen verantwoordelijkheid voor het brandveilig gebruik van hun pand voelen en nemen.

De controles vinden plaats op basis van het Bouwbesluit 2012. Het Bouwbesluit 2012 gaat over alle soorten van brandveilig gebruik. Het besluit geldt ook voor panden die in eigendom zijn van de gemeente. Gemeentelijke panden worden op dezelfde wijze ingepland en gecontroleerd als de andere panden.

4.4.1 Toezicht bij nieuwe panden

Bij nieuwbouw en verbouw willen wij het toezicht op de bouwregelgeving en het toezicht op de brandveiligheid zoveel mogelijk combineren. Dat betekent dat tijdens de eindcontrole van de bouw zoveel mogelijk ook de aspecten van brandveilig gebruik worden meegenomen. Ook tijdens de bouw wijzen wij de (toekomstige) gebruiker op de regels voor brandveiligheid. Hij kan er dan al tijdens de afbouw voor zorgen dat de vereiste maatregelen voor brandveilig gebruik worden meegenomen.

Wij streven ernaar om deze controles uit te voeren binnen de verplichte termijn van 4 weken na de melding of vergunningverlening. Als een melding is ingediend of vergunning is aangevraagd kan de controle worden afgerond en kan het pand vervolgens worden opgenomen in het bestand voor het regulier toezicht op het brandveilig gebruik (het controleplan). Het pand mag dan in gebruik worden genomen.

4.4.2 Regulier toezicht bij bestaande panden

Wij hebben voor de bestaande panden in Zwolle het toezicht niveau vastgesteld en een controleplan Zwolle opgesteld. In dit controleplan zijn de verschillende vormen van het gebruik van panden onderverdeeld naar risico's van het gebruik en het naleefgedrag van de gebruikers. Het risico neemt toe als er veel gebruikers zijn, of gebruikers niet zelfredzaam zijn of als weinig onderlinge relatie is tussen de gebruikers. Per gebruik is een toezichtfrequentie aangegeven, bij hoger het risico wordt er vaker gecontroleerd. In 2017 leggen we de nadruk op controles in:

- prio 1 (vooral kinderdagverblijven): 50 controles
- prio 3 (vooral kamerverhuur): 63 controles

Daarnaast worden hercontroles uitgevoerd voor de in 2016 uitgevoerde controles in prio 4 (vooral kantoorgebouwen): 27 controles.

We gaan in 2017, bij wijze van pilot, ervaring opdoen met controle op maat binnen prio 2 (vooral horecabedrijven). Dat wil zeggen dat we de gebruiker, indien een goed nalevingsgedrag is vastgesteld, in de gelegenheid stellen zelf middels een checklist aan te tonen dat hij aan de regels voldoet. Deze checklisten worden administratief gecontroleerd en steekproefsgewijs eventueel alsnog bezocht (46 bedrijven). Indien daarboven nog capaciteit beschikbaar is zal deze worden ingezet in prio 4 (naar verwachting 120 controles).

4.5 Gebruik openbare ruimte

De openbare ruimte is van en voor iedereen. Gelet op de schaarse ruimte en het feit dat iedereen die ruimte wil gebruiken, zijn er in het kader van de veiligheid en leefbaarheid regels en afspraken over de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte. Veel artikelen uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn daarop gericht. Onder de reikwijdte van het begrip leefbaarheid valt ook zorg voor goede toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Het doel is om door toezicht op naleving van deze regels de veiligheid en leefbaarheid in de openbare ruimte te vergroten. Naast de algemene items die hieronder vermeld staan kan er per wijk specifieke aandacht zijn voor situaties die niet passen binnen het algemene kader, maar wel om aandacht vragen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van burgerinitiatieven. Hierin stemmen toezicht en handhaving, wijkbeheer en wijkmanagement gezamenlijk af waarop en hoe toezicht en handhaving wordt ingezet.

Onder het thema gebruik openbare ruimte vallen de volgende taakvelden:

- reclame;
- parkeeroverlast;
- overlast van honden;
- terrassen;
- markten en standplaatsen;
- woonschepen, havens en waterwegen;
- brugbediening;

Voor deze taken zijn op basis van veiligheid en leefbaarheid de prioriteiten bepaald. Taken waar veiligheid in het geding is of die grote invloed hebben op leefbaarheid scoren hoog, overige taken scoren lager. Taken met hoge prioriteit worden zeker opgepakt in 2017. In de volgende paragrafen is aangegeven welke taken hoge prioriteit hebben gekregen en hoe we omgaan met de taken met lagere prioriteit.

4.5.1 Reclame

De openbare ruimte wordt veelvuldig gebruikt voor het maken van reclame. Denk bijvoorbeeld aan gevelreclame, lichtbakken, sandwichborden, abri's, aanhangwagens met reclame in weilanden of reclameborden op het trottoir. Er is reclamebeleid ontwikkeld met heldere algemene regels voor het gebruik van de openbare ruimte voor reclame. Bij de inzet maken we onderscheid in losse reclame en uitstallingen (op grond van de APV) en gevelreclame (op grond van omgevingsvergunning).

Losse reclame en uitstallingen

De meeste winkeliers vinden het belangrijk om losse reclame voor hun winkelpand te hebben om zo beter zichtbaar te zijn voor het (winkelend) publiek en dus mensen in hun winkel te "trekken".

Zonder controle hierop is het risico dat de hoeveelheid losse reclame en uitstallingen toe neemt en dat winkeliers de reclame weer steeds wat verder van de gevel (meer in het pad van het winkelende publiek) zullen te plaatsen. De (verkeers)veiligheid wordt in de meest gevallen niet in gevaar gebracht en daarnaast is de algemene impact op

leefbaarheid ook beperkt. Deze taak heeft daarom een lage prioriteit en voor 2017 is besloten om geen capaciteit in te zetten op structureel toezicht op losse reclame. Er zal alleen worden opgetreden naar aanleidingen van meldingen van situatie waarbij de (verkeers)veiligheid in geding is.

Gevelreclame

Om het huidige reclamebeeld in de binnenstad in overeenstemming te brengen met het reclamebeleid is de afgelopen jaren veel inzet gepleegd in de handhaving van de gevelreclame in de binnenstad. Dit heeft tot goede resultaten geleid. Om deze situatie vervolgens te behouden is actief toezicht nodig. In relatie met ander taken heeft dit evenwel geen hoge prioriteit. In 2017 wordt daarom geen structureel toezicht meer gehouden en treden we bij meldingen alleen op als er sprake is van excessen.

4.5.2 Parkeeroverlast

Door langdurig geparkeerde aanhangwagens, caravans en andere recreatievoertuigen neemt de parkeerdruk in een wijk vaak toe. Dit leidt tot veel ergernis (veel meldingen gaan hierover en de laatste tijd neemt het aantal meldingen hierover ook toe). Lang geparkeerde aanhangwagens en niet gebruikte voertuigen in slechte staat wekken verder ook een indruk van verloedering.

Recreatievoertuigen en aanhangwagens

In de APV is bepaald dat dergelijke voertuigen niet langer dan drie dagen achtereen op de weg geparkeerd mogen staan. Dit houdt voor een klein deel verband met veiligheid maar dient verder vooral het belang van leefbaarheid. Wij controleren niet structureel hierop maar proberen met een gerichte inspanning zoveel mogelijk ergernis en overlast te voorkomen.

De nadruk ligt op het afhandelen van meldingen, optreden tegen de excessen en projectmatig enkele perioden van intensievere controles net voor en na de vakantieperiodes. Bij een controle naar aanleiding van meldingen kijken wij niet alleen naar het gemelde voertuig maar controleren wij ook in de directe omgeving om rechtsongelijkheid en naar elkaar wijzen tegen te gaan. Zo krijgen automatisch probleemwijken de meeste aandacht.

Afzetcontainers

Grote afzetcontainers kunnen gevaar opleveren, bijvoorbeeld als ze deels op de rijbaan staan en onvoldoende zichtbaar zijn. Daarom moet de plaatsing van een afzetcontainer altijd vooraf gemeld worden. Meldingen worden getoetst op basis van vastgestelde criteria. Als een afzetcontainer wordt geconstateerd die niet is gemeld, of die niet voldoet aan de criteria met betrekking tot zichtbaarheid (markering), wordt handhavend opgetreden.

4.5.3 Honden

De APV geeft regels om overlast van honden te voorkomen. Het gaat dan over gevaarlijke en/of loslopende honden, honden in verboden gebieden en hondenpoep.

Gevaarlijke honden

De laatste jaren zijn we geconfronteerd met een steeds toenemend aantal bijtincidenten. Gelet op de veiligheid en de impact die een dergelijk incident heeft op het slachtoffer heeft de aanpak van bijtincidenten de hoogste prioriteit. Wij werken hierbij nauw samen met de politie. Op alle meldingen over bijtincidenten reageren wij direct en adequaat en zien wij toe op een eventuele muilkorfplicht die hieruit volgt. Als blijkt dat de muilkorfplicht wordt overtreden (door eigen constatering, melding of doordat opnieuw een nieuw bijtincident heeft plaatsgevonden) volgt inbeslagname. Het proces rond inbeslagname en de nasleep daarvan vergt veel inzet.

Honden overlast

De tijd die we beschikbaar hebben voor toezicht op honden wordt volledig besteed aan de afhandeling van de bijtincidenten. Ruimte om reguliere controles te doen op loslopende honden dan wel eigenaren die de poep van hun hond niet opruimen is er niet meer. Als gaandeweg het jaar blijkt dat het aantal bijtincidenten minder is, kunnen deze reguliere controles wellicht nog plaatsvinden.

4.5.4

Terrassen

In 2016 is de vernieuwde APV vastgesteld met daaraan gekoppeld de “nieuwe” regels voor terrassen. Deze nieuwe regels zijn gebaseerd op de oude regels waarbij er meer flexibiliteit is voor terrassen, maar ook meer duidelijkheid over de opslag van het terrasmeubilair. Deze regels zijn tot stand gekomen in samenwerking met Horeca Nederland. In 2016 zijn de horecaondernemers in Zwolle hierover schriftelijk geïnformeerd. Nu is het van belang dat deze regels ook worden geïmplementeerd.

Volgend op de schriftelijke informatieronde zullen in de binnenstad alle horecaondernemers bezocht worden voor een gesprek. Dit gesprek is bedoeld om met de ondernemers door te nemen wat de nieuwe regels precies voor hen betekenen en is gericht op het komen tot een nieuwe terrasvergunning. In het najaar van 2016 zijn deze individuele gesprekken gestart en dit zal in de eerste maanden van 2017 worden voortgezet. Het streven is dat dit traject in het voorjaar wordt afgerond, zodat alle ondernemers dan weten waar ze aan toe zijn en beschikken over een nieuwe terrasvergunning.

Daarna zullen we waar nodig opnieuw markeringen op straat uitzetten en eerste controles uitvoeren op de naleving van de regels. Vanaf de zomer zullen de eerste hercontroles plaatsvinden. Waar nodig zal een handhavingstraject worden gestart. Gezien de schaarste in de openbare ruimte, en het belang van een toegankelijke en gastvrije binnenstad, heeft toezicht en handhaving hierop in 2017 hoge prioriteit en is hiervoor de benodigde capaciteit gereserveerd.

4.5.5

Markten en Standplaatsen

Markten

In Zwolle zijn er elke week zes markten: op dinsdag in Aa-landen, op woensdag in Zwolle-Zuid, op donderdag in Stadshagen, op vrijdag in Westenholtte en op de vrijdag-

en zaterdagmarkt in de binnenstad. Het toezicht vindt plaats op basis van de Marktverordening.

Om te zorgen dat de regels uit de marktverordening worden nageleefd, is ook toezicht noodzakelijk. Er is capaciteit beschikbaar om op alle markten tenminste één toezichthouder te hebben. Deze ziet in het kader van veiligheid en leefbaarheid toe op het vrijhouden van de doorgang voor hulpverleningsdiensten bij de opbouw van de markt, op naleving van de veiligheidsvoorschriften bij bak- en braadkramen en het opruimen van afval.

Daarnaast ziet de toezichthouder toe op specifieke voorschriften met betrekking tot het functioneren van de markt zoals het persoonlijk aanwezig zijn van de vergunninghouder en het niet te vroeg of te laat in- en uitpakken van de verkoopwaren. Bij de centrummarkt zien we bovendien extra toe op auto's die niet op de markt aanwezig mogen zijn na het opbouwen.

Standplaatsen

Wij beschikken over zo'n vijftig vaste standplaatsen verdeeld over de stad. Hiervoor worden standplaatsvergunningen afgegeven. Wij houden regelmatig toezicht op deze standplaatsen. Het doel hiervan is om te controleren of de standplaatsen alleen wordt ingenomen op de dagen die vergund zijn en dus ook dagelijks wordt ontruimd, of de ingenomen standplaats niet groter is dan in de vergunning is aangegeven en of de omgeving vrij wordt gehouden van afval.

Maandelijks wordt een zichtcontrole uitgevoerd waarbij wordt gekeken of de standplaats nog gebruikt wordt, de situatie niet is gewijzigd c.q. het aantal m² dat ingenomen wordt nog klopt en de omgeving van de standplaats schoon is. De informatie van onze controles wordt ook beschikbaar gesteld aan de sectie vergunningen in verband met de heffing van de precariorechten.

Daarnaast bezoeken wij iedere standplaats tenminste éénmaal per jaar voor een volledige controle waarbij wij ook checken of alle gegevens nog actueel zijn. Standplaatsen waar producten worden gebakken of gebraden brengen een extra brandveiligheidsrisico met zich mee. Om die reden worden deze bak- en braadinrichtingen tenminste tweemaal per jaar integraal gecontroleerd op naleving van brandveiligheidsvoorschriften en de milieuvoorschriften.

4.5.6 Woonschepen, havens en waterwegen

Woonschepen

Het toezicht op woonschepen wordt uitgevoerd aan de hand van de Ligplaatsenverordening woonschepen, de vergunning die per woonschip is afgegeven en de ligplaatsenkaart.

De doelstelling is om de Zwolse ligplaatsen aantrekkelijk te houden, zowel voor bewoners als voor omwonenden. Om dit te bereiken wordt onder meer toezicht gehouden op wildgroei op het water zoals het afmeren van meerdere kleine vaartuigen

bij woonboten, het gebruik van het openbare water, het risico van verontreiniging van het oppervlaktewater en bij de verbouw en onderhoud van woonschepen. Ervaring heeft geleerd dat dit toezicht regelmatig nodig is om een aantrekkelijk beeld te behouden.

Ook toezicht op walgebruik hoort hierbij. Tot 2014 was dit in het geheel niet toegestaan. In de praktijk bleek hieraan echter wel veel behoefte. Dit heeft geleid tot een wildgroei aan walgebruik. Na een succesvolle pilot aan het Almelose kanaal wordt nu voor de hele stad onderzocht op welke plekken wal gebruik wel kan worden toegestaan en onder welke voorwaarden. In vervolg hierop wordt in elk gebied waar dit onderzoek is afgerond strikt gehandhaafd, zodat bestaande wildgroei wordt aangepakt en nieuwe wildgroei wordt voorkomen. Hiervoor is ook in 2017 capaciteit gereserveerd wat besteed zal worden aan handhaving van langdurig bestaande overtredingen en vervolgens regulier toezicht.

Havens en waterwegen

Het toezicht op havens en waterwegen heeft onder meer betrekking op het (illegaal) afmeren in het buitengebied ten behoeve van recreatief gebruik, illegaal kamperen, dumpen van afval, en afval verbranden. Doelstelling is het terugdringen van overtredingen op en langs waterwegen en in havens, en het bevorderen van de veiligheid en de doorvaart van de waterwegen. Door in de winter een keer per maand, en in de zomer twee keer per week, te surveilleren in het buitengebied, worden overtredingen snel gesignaleerd. Daarna wordt direct actie ondernomen.

In 2016 hebben we gezien dat er steeds meer sloepen en andere bootjes in de stadsgracht permanent gestald worden op plekken waar dat niet de bedoeling is. Dit geeft een geen mooi beeld. Juist voor de mooie grachten komen ook mensen Zwolle bezoeken. Vandaar dat we in 2017 extra aandacht hebben voor dit item en hier op handhaven.

4.5.7 Brugbediening

Doelstelling is om op een zorgvuldige manier de bruggen, zowel op afstand als met de hand, te bedienen en daarmee een veilige verkeerssituatie te creëren voor het landverkeer en het waterverkeer door de wateren van Zwolle.

4.6 APV/Bijzondere Wetten

4.6.1 Evenementen

Voor evenementen is het uitgangspunt dat alle evenementen met een hoog risicogehalte bezocht worden. Dit zijn in ieder geval de evenementen waarbij sprake is aanzienlijk aantallen bezoekers, de zogenaamde B en C-evenementen. Per evenement wordt bepaald op welke onderwerpen toezicht plaatsvindt.

De rol die wordt gevraagd van de gemeente is steeds nadrukkelijker die van aanspreekpunt en regisseur ter plaatse. Wij proberen hierbij met de organisatoren sluitende afspraken te maken om te stimuleren dat zij meer verantwoordelijkheid nemen bij het bestrijden van overlast.

De afgelopen jaren hebben wij een forse stijging van de gemeentelijke inzet bij evenementen gezien. Oorzaken hiervoor zijn met name de toegenomen aandacht voor geluid en voor risico's tijdens evenementen. Het is niet de verwachting dat deze inzet op termijn minder wordt.

Geluid bij evenementen

Bij evenementen is geluid één van de aspecten waar wij op controleren. Het doel van het toezicht is dat de vergunninghouder zich houdt aan de verleende vergunning. Dit bereiken wij door:

- tijdens met name grootschalige evenementen geluidmetingen uit te voeren;
- stelselmatig op de sluitingstijden te controleren;
- spontane naleving te stimuleren door vooroverleg met de organisatoren te voeren en goede afspraken te maken.

Afhankelijk van de omvang en locatie van het evenement wordt bij deze controles het onbemenste geluidssysteem ingezet. De ervaringen die wij hiermee hebben opgedaan zijn positief. Dit systeem stelt namelijk ook de organisatoren in staat om tijdens het evenement de resultaten van de metingen in te zien en daarmee kunnen zij zelf ingrijpen. Dit past goed bij de rol van de andere overheid.

Overige aspecten

Naast de controle op geluid vindt bij evenementen ook controle plaats op veiligheid bij evenementen. Het doel van dit toezicht is dat de veiligheid bij evenementen toeneemt door:

- consequent te handhaven op het vrijhouden van de doorgangen voor hulpverleningsdiensten, het vrijhouden van nooduitgangen en het bereikbaar houden van brandkranen;
- stelselmatig te controleren op bak- en braadinrichting, constructies van podia en het gebruik van brandwerende materialen;
- aandacht te besteden aan crowdmanagement.

4.6.2 Uitvoering handhaving openbare orde

De uitvoering van de handhaving van de openbare orde wordt in samenwerking met de Politie gedaan. De afspraak is dat de politie (na kantooruren) de toezichtstaak op het gebied van sluitingstijden en terrassen bij horecabedrijven voor de gemeente uitvoert. Zij controleert hierbij ook bij o.a. nachtwinkels, coffeeshops en prostitutie-inrichtingen. Als de politie hierbij overtredingen constateert geeft de politie deze door aan de gemeente. De doelstelling is om aan alle constatering een vervolg te geven door bestuursrechtelijk op te treden. Voor nachtwinkels, coffeeshop, prostitutie ed. loopt de samenwerking goed.

In de nieuwe APV zijn regels opgenomen over sluitingstijden. Na vaststelling van de nieuwe APV is in 2016 de pilot vrije sluitingstijden gestart. Handhaving van sluitingstijden is daarom niet aan de orde, wel handhaving van de voorwaarden van de pilot zoals aanwezigheid van een portier en venstertijden. Aan de hand van de pilot wordt nader bepaald hoe we handhaving van openbare orde in relatie tot sluitingstijden, in de toekomst gaan invullen.

4.6.3 Winkeltijdenwet

De gemeente controleert incidenteel, meestal naar aanleiding van meldingen, op de naleving van de winkeltijdenwet. Veelal gaat het om door bedrijven ingeplande verkoopacties op zondagen die niet zijn aangewezen als koopzondagen. In 2017 zullen wij op dergelijke meldingen blijven reageren.

4.6.4 Drank en Horeca

Het toezicht en de handhaving van de leeftijdsgrens in het kader van de Drank- en Horecawet wordt sinds 2014 door een aantal RUD gemeenten gezamenlijk uitgevoerd. Het gaat hierbij om de gemeenten Kampen, Dalfsen, Olst-Wijhe, Staphorst, Raalte, Steenwijkerland en Zwolle. Het doel van deze controles is om ondernemers en jongeren bewust te maken van de gezondheidsrisico's van alcoholgebruik en het terugdringen van alcoholgebruik door jongeren. Door de samenwerking wordt er in de regio op een eenduidige manier gecontroleerd en blijft de kwaliteit van de controles op niveau.

In 2017 worden er vermoedelijk iets meer locaties bezocht dan de circa 400 locaties in 2016. Dit heeft ermee te maken dat niet meer exact is voorgeschreven welke bedrijven er gedurende een vastgestelde tijd bezocht moeten worden. In 2017 gaan toezichthouders gedurende een vastgestelde tijd naar één van de gemeenten en kiezen de controlelocaties en controleduur naar eigen inzicht. Hierbij maken ze wel gebruik van een lijst met 'Hotspots' die aangeleverd is door de betrokken gemeenten. Deze controles worden uitgevoerd door toezichthouders van Zwolle en door middel van ingehuurd toezichthouders.

Deze controles horen niet bij de basistakenpakket van de Omgevingsdienst per 1 januari 2018.

In 2017 gaan we ons beraden hoe we het toezicht gaan organiseren. In samenwerking met andere gemeenten of alleen voor Zwolle.

4.6.5 Hennepconvenant

De gemeente levert een bijdrage aan de uitvoering van het regionale hennepconvenant. Dat kan zijn tijdens een ontmanteling van een hennepkwekerij, maar ook erna (opruimen hennepafval ter voorkoming illegale dumping, veiligheid elektrische installatie etc). Daarnaast heeft de gemeente als partner in het hennepconvenant ook een signalerende functie. Als wij tijdens het uitvoeren van onze werkzaamheden, bijv. milieu-inspecties of brandveiligheidsinspecties, verdachte situaties signaleren geven we dit door aan de politie.

5 Samenvatting van het programma, vertaling in budget

5.1 Taken ingebracht in de RUD

Inzet vergunningverlening

Uitgaande van de kengetallen (uren) op basis van de Producten- en Diensten Catalogus (PDC) van de RUD gaat het hierbij in totaal om 3580 uur voor vergunningverlening milieu. 200 uur wordt ingezet voor niet-RUD taken. Voor "Bouw" geldt dat het werkaanbod beperkt te sturen valt. Het werkaanbod wordt periodiek gemonitord en, indien nodig, wordt extra capaciteit georganiseerd om de werkzaamheden te verrichten.

Inzet toezicht en handhaving

Op dit product zetten wij, op basis van de berekeningen van de PDC van de RUD 8143 uur in voor de verschillende milieuproducten. Daarnaast worden nog 3166 uur ingezet op niet RUD taken, zoals toezicht op de horeca, evenementen en klachten.

Inzet voor ketentoezicht en projecten

Conform de afspraken binnen de RUD wordt 10% van de toezichtcapaciteit ingezet voor projecten in RUD verband waaronder ketentoezicht.

5.2 Overzicht inzet binnen VTH-pakket

Inzet Vergunningen/team algemeen

	RUD	Niet RUD
Beschikbaar in capaciteit		6401
Beschikbaar in budget		
Totaal beschikbaar (4,75 fte)		6401
APV verkeer en vervoer (wijkzaken)		1776
APV Openbare Orde		2709
APV Openbare Ruimte (incl. Wabo kap, reclame, inrit)		1216
Kinderopvang		700
Totaal inzet VG team algemeen		6401

Inzet Vergunningen/teams milieu en bouw

	RUD	Niet RUD
Beschikbaar in capaciteit	13266	2415
Beschikbaar in budget		
Totaal beschikbaar (11,64 fte)	13300	2415
Bouw	9525	405
Milieu	3580	200
Wet bodembescherming		190
Brandveilig gebruik	195	
Kabels en leidingen		270
Adviseur Ruimtelijke Initiatieven		1350
Totaal	13266	2415

Bij toe- dan wel afname van de werkzaamheden wordt hierop zoveel mogelijk ingespeeld door het aanpassen van de in te zetten capaciteit.

Inzet Milieuinspectie/DHW

	RUD	Niet RUD
Beschikbaar in capaciteit	6877	2986
Beschikbaar in budget	1266	180
Totaal beschikbaar (8,38 fte)	8143	3166
Inzet voor projecten RUD (10% van totaal) (ketenprojecten en projecten uit dreigingsbeeld)	623	
Inzet Bodembescherming en kwalibo (excl. Ketenprojecten)	900	
Inzet Asbestsloop (excl. Ketentoezicht en project asbestdaken)	1290	
Inzet Periodiek toezicht	4000	
Inzet Niet periodiek toezicht (opl. Controles, klachten, garageboxproject)	430	40
Milieu gerelateerd geluid	900	
Geluidstoezicht bij evenementen		450
APV Openbare Orde (o.a. evenementen)		313
Toezicht Nieuwe Drank- en Horecawet (controle voor hele regio op basis van aparte afspraak onder coördinatie RUD)		2363
Totaal inzet Milieu inspectie: 8.38 fte	8143	3166

Inzet Bouwtoezicht

	RUD	Niet RUD
Beschikbaar in capaciteit	12072	550
Beschikbaar in budget	338	-
Totaal beschikbaar (9,6 fte)	12410	550
Inzet op Constructieve veiligheid	2700	-
Inzet op Bouwtoezicht en handhaving	4130	-
Inzet op Ruimtelijke ordening (project detailhandel)		-
Brandveilig gebruik	4050	-
Klachten	730	
Advisering Evenementen		390
Advisering Brandveilig gebruik	200	
Advisering Brandveiligheid Bouw	600	
Afstemming repressie Brandweer		160

Inzet Toezicht openbare ruimte

	RUD	Niet RUD
Beschikbaar in capaciteit		9.067
Beschikbaar in budget (terrassen),		500
Beschikbaar in budget DOR		200
Totaal beschikbaar		9.767
Toeziht honden		1047
Wijkschouwen / wijkplatforms e.d.		360
Wijkopgave		200
Toeziht reclame		50
Toeziht afval		6260
Lozingenbesluit		50
APV Openbare Ruimte		600
APV Openbare Orde		500
Kabels en leidingen		0
Inhaalslag terrassen (project)		500
Digitaal Opkopersregister (DOR)		200
Totaal inzet Toezicht OR 7 fte		9.767

Inzet Markten en havens

	RUD	Niet RUD
Toezicht markt Aa-landen		200
Toezicht markt Zwolle Zuid		300
Toezicht markt Centrum/Vrijdag		630
Toezicht markt Centrum/Zaterdag		600
Toezicht markt Stadshagen		175
Toezicht overige markten		25
Toezicht standplaatsen		325
Administratie markten		375
Toezicht Havens en Kaden		1.700
Toezicht binnenstad havens		225
Toezicht woonschepen		350
Administratie havens		550
Ligplaatsverg. recreatievaart.		25
Brugbediening		5.530
Toezicht buitengebied (jachten, etc.)		275
Totaal inzet M&H		11.285

Bijlage 1 Zwolse keuzes in Risicoanalyse RUD

Risico Analyse		Amb RUD	Amb ptnr	Toelichting indien eigen ambitie afwijkt van RUD ambitie
WM023	Vervaardiging bewerken van glas, aardewerk, cement-, kalk-, gips-, beton-, asfaltproducten, isolatiematerialen, natuursteen, e.d. (geen GPBV)	1	2	Betonmortel eens per twee jaar (prov. Deed eerst jaarlijks), natuursteen (grafsteen) eens per drie jaar
WM050	Ziekenhuizen	3	2	Is een groot Ziekenhuis, gaan er daarom vaker heen
WM025	Overige vervaardiging van metalen (geen GPBV)	3	2	Scania Russenweg / stork+wartsila (zijn grote en/of complexe bedrijven, daarom twee jaarlijks)
WM045	Detailhandel milieurelevant	10	5	Milieurelevant is 5 jarige bezoekfrequentie. Vuurwerkverkoop wordt ieder jaar gecontroleerd.
WM048	Woon- en verblijfsgebouwen (milieurelevant)	10	5	Milieurelevant is 5 jarige bezoekfrequentie
WM051	Crematoria	10	5	I.v.m. emissie-eisen iedere 5 jaar
WM004	Bosbouw en dienstverlening t.b.v. landbouw	10	3	Dit zijn de agrarische loonbedrijven waar i.v.m. de activiteiten meer toezicht nodig is
WM042	Benzineservicestations (zonder LPG)	10	3	Deze bezoeken wij om de drie jaar i.v.m. de milieurelevantie (bodem). Eén LNG tankstation.
WM049	Woon- en verblijfsgebouwen (overige)	10	0	Wegens prioriteit voeren wij deze controles niet uit. Allen op basis van piep systeem
WM035	Elektriciteitsdistributiebedrijven	10	0	Wegens prioriteit voeren wij deze controles niet uit. Allen op basis van piep systeem
WM046	Detailhandel overige	10	0	Wegens prioriteit voeren wij deze controles niet uit. Allen op basis van piep systeem
WM037	Voorzieningen en installaties (klein)	10	0	wegens prioriteit voeren wij deze controles niet uit. Allen op basis van piep systeem
WM038	Winning en distributie van water	10	0	Voeren alleen de controle bij de Type C locatie uit (opslag NaOH e.d.), de overige reservoirs e.d. niet.

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016
portefeuillehouder Henk Jan Meijer
informant Valkeman, Hanneke (2279)
afdeling Projectontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

1. De uitkomst van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016 en het vervolgproces.

Informatienota voor de raad

Datum 8 december 2016

Onderwerp	Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016
Versienummer	1.0

Portefeuillehouder Henk Jan Meijer

Informant Hanneke Valkeman
Afdeling OWP
Telefoon 038 498 2279
Email WHJ.Valkeman@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De uitkomst van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016 en het vervolgproces.

Datum 8 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Sinds 1995 wordt in de gemeente Zwolle elke twee jaar Buurt-voor-Buurt Onderzoek uitgevoerd naar onder andere de leefbaarheid, veiligheid en fysieke en sociale kwaliteiten van wijken, en de betrokkenheid van bewoners bij hun leefomgeving. Door het onderzoek tweejaarlijks uit te voeren kunnen ontwikkelingen in beeld worden gebracht, in buurten, wijken en in Zwolle als geheel. Een grote groep Zwonnenaren is steeds bereid hun ervaringen met de gemeente te delen. In januari 2016 hebben bijna 10.000 Zwonnenaren van 18 jaar en ouder deelgenomen aan het Buurt-voor-Buurt Onderzoek. Bij de laatste twee onderzoeksrondes zijn ook andere gegevensbronnen als CBS, Progez, GBLT etc. benut, waardoor de uitkomsten via de ontwikkeling van indexen veel meer zeggingskracht hebben gekregen.

Kernboodschap

De hoofd- en gebiedsrapportages bevatten de actuele stand van onze gemeente (en wijken en buurten) op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en op fysiek en sociaal terrein. Daarnaast is de ontwikkeling in vergelijking met voorgaande jaren zichtbaar.

Consequenties

In algemene zin kan worden geconstateerd dat het goed gaat met Zwolle. Afgaand op het rapportcijfer dat Zwonnenaren geven voor Zwolle als geheel, heeft de gemeente Zwolle de afgelopen 20 jaren een positieve ontwikkeling doorgemaakt. In 1997 was het rapportcijfer nog een 7,1. Ten opzichte van 2014 is het rapportcijfer gelijk gebleven: een 7,8. Ook de kwetsbare buurten gaan vooruit.

De verschillende domeinen laten op hoofdlijnen het volgende beeld zien:

1. Leefbaarheid: Kijkend naar de ontwikkeling van Zwolle op de leefbaarheidsindex is te zien dat Zwolle ten opzichte van voorgaande jaren stabiel is gebleven. De beoordeling van inwoners van de leefbaarheid van hun buurt is in vergelijking met 2014 gelijk gebleven. De ontwikkeling voor langere tijd bekijkend, is duidelijk dat inwoners van Zwolle de leefbaarheid geleidelijk steeds hoger waarderen.
2. Veiligheid: Op stadsniveau is de veiligheidsindex gelijk gebleven t.o.v. de afgelopen jaren. Binnen de veiligheidsindex zijn een aantal gunstige ontwikkelingen zichtbaar. De waardering voor het functioneren van de gemeente is de afgelopen jaren toegenomen. Een andere positieve verandering is dat het aantal (geregistreerde) inbraken in Zwolle is gedaald. En sinds 2005 zijn de onveiligheidsgevoelens afgenomen, wat we ook zien bij de algemene gevoelens van onveiligheid op het niveau van de stad als geheel.
3. Sociaal Zwolle is op de sociale index ten opzichte van 2014 en 2012 op hoofdlijnen stabiel gebleven. Wel is te zien dat het vertrouwen van de inwoners in de eigen buurt is toegenomen. Dat komt vooral door een toename in de tevredenheid over het functioneren van de gemeente.
4. Fysiek: De tevredenheidsscore van inwoners over het onderhoud van fysieke voorzieningen in de eigen buurt is de afgelopen jaren constant gebleven, een 6,2. De fysieke index is in 2016 voor het eerst uitgebracht door de gemeente Zwolle. Het is nog niet mogelijk een ontwikkeling van Zwolle op deze index inzichtelijk te maken, het jaar 2016 is het basisjaar.

De uitkomsten voor de buurten laten een gedifferentieerd beeld zien. Meer informatie over de uitkomsten over de stad als geheel en de gebiedsrapportage zijn te vinden via ...[link toevoegen](#).

In het voorjaar van 2017 gaat het team Wijkmanagement, samen met partners, weer de wijken in om de uitkomsten per wijk met bewoners te bespreken. De vorm zal per wijk verschillen. Afhankelijk van

Datum

8 december 2016

de uitkomsten per wijk, grootte van de wijk en burgerschapsstijlen wordt een zoveel mogelijk passende aanpak gekozen. Maatwerk per wijk of buurt is het uitgangspunt.

De opbrengst van deze wijkdialogen zullen, samen met inbreng van wijkwerkers en andere betrokkenen van diverse instellingen en organisaties, worden uitgewerkt tot wijkopgaven voor de verschillende wijken.

Communicatie

Over de uitkomst is al eerder een persbericht opgesteld en het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016 is via de gemeentelijke website toegankelijk voor geïnteresseerden. Daarnaast zullen de uitkomsten, zoals hiervoor al aangegeven, in de vorm van wijkdialogen met wijkbewoners worden besproken.

Vervolg

Graag willen wij de uitkomst van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016 tijdens een informatieve bijeenkomst met de raad delen. Wij willen dit te koppelen aan een eerder verzoek van de raad om in gesprek te gaan met de politie over onder meer etnisch profileren. Na overleg met uw agendacommissie zijn wij voornemens de raad uit te nodigen voor een informatiebijeenkomst op maandag 30 januari 2017.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

8 december 2016

Jaargang

Kenmerk 31291

Onderwerp Uitkomst Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp ICT problemen gemeente Zwolle

portefeuillehouder Jan Brink

informant Hol, Marrie (2681)

afdeling Advies

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van de informatienota ICT problemen Gemeente Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 7 december 2016

Onderwerp	ICT problemen Gemeente Zwolle
Versienummer	V0.7

Portefeuillehouder J.E. Brink

Informant M. Hol
Afdeling / AF
Telefoon 038 498 2681
Email M.Hol@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Stand van zaken ICT problemen gemeente Zwolle.

Datum 7 december 2016

Inleiding

Dit voorjaar stapte de gemeente, samen met gemeente Kampen en provincie Overijssel, over op een nieuwe, gezamenlijke ICT-omgeving. Al vrij snel na deze overstap bleken de systemen instabiel. De gemeente Zwolle heeft vooral de laatste weken te maken met problemen in diverse computersystemen. Op dit moment wordt de dienstverlening aan inwoners – zoals het verstrekken van paspoorten, rijbewijzen of uitkeringen – desondanks op een goed niveau uitgevoerd.

Kernboodschap

De problemen met de ICT-systemen treffen in eerste instantie vooral de eigen medewerkers die herhaaldelijk geen toegang hebben tot bijvoorbeeld hun mail of documenten. Een belangrijke zorg gaat evenwel uit naar de externe dienstverlening van de gemeente aan inwoners, bezoekers en cliënten. Problemen met externe dienstverlening hebben zich tot op heden vooral gemanifesteerd bij het digitale parkeerloket waar vergunninghouders hun bezoekersvergunning kunnen activeren en hun parkeervergunning kunnen verlengen. Dit probleem is inmiddels verholpen, echter zolang de computersystemen niet stabiel zijn, kan niet gegarandeerd worden dat deze verstoring niet weer optreedt.

De dienstverlening aan de balies in het stadskantoor van Zwolle heeft geen noemenswaardige hinder ondervonden. Wel is de telefonische bereikbaarheid van de gemeente afgelopen dagen als gevolg van een stroomstoring niet optimaal geweest. Ook de medewerkers ondervinden de laatste tijd hinder van het niet goed kunnen werken met de computersystemen. Om de uitvoering van de werkzaamheden zo goed mogelijk door te laten gaan worden er creatieve oplossingen bedacht. Wel is er sprake van groeiende werkachterstanden op diverse afdelingen doordat de systemen korte of langere tijd niet beschikbaar zijn.

Ook in Kampen en bij de provincie Overijssel, waarmee de gemeente de ict-omgeving deelt, zijn overigens vergelijkbare problemen.

Consequenties

Er wordt al weken - in samenwerking met de Amerikaanse leverancier van de software - met man en macht gewerkt om de stabiliteit van de computersystemen te verbeteren.

Om de stabiliteit in de toekomst blijvend te kunnen garanderen moeten de computersystemen aangepast worden. Voordat deze wijzigingen daadwerkelijk worden uitgevoerd, wordt er een second opinion van een onafhankelijk partij gevraagd. De second opinion richt zich op vraag of de voorgestelde aanpassingen de huidige technische problemen voor nu en in de toekomst oplossen. De financiële consequenties zullen na de second opinion definitief bepaald worden. De leverancier heeft toegezegd om een substantieel deel van de kosten voor zijn rekening te nemen. Het streven is om de overige investeringen binnen de bestaande bedrijfsvoeringsbudgetten te voldoen.

De verwachting is dat in januari 2017 de problemen met onze ict-omgeving achter de rug zijn. Wij realiseren ons dat dit voor al onze medewerkers – en in beperkte mate ook voor al onze cliënten – buitengewoon vervelend is. Maar zolang de onderliggende oorzaak van de grote variëteit van performance-problemen nog niet definitief is vastgesteld, is geen exacte datum voor de oplossing van de problemen te geven.

Communicatie

Bij verstoringen in de dienstverlening aan de bevolking via de fysieke balies worden klanten op de hoogte gesteld en worden nieuwe afspraken gemaakt. Bij verstoringen in de digitale dienstverlening worden deze gemeld op internet: www.zwolle.nl. Daarbij wordt geïnventariseerd welke vormen van

Datum 7 december 2016

dienstverlening mogelijk verstoord dreigen te worden, zodat hierover duidelijk gecommuniceerd kan worden naar de bevolking.

Vervolg

Als de problemen zich blijven voordoen wordt de raad nader geïnformeerd.

Openbaarheid

Dit stuk is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 31341

Onderwerp ICT problemen gemeente Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III en de effecten daarvan in december 2016
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Hattum, Wim van (2568)
afdeling	Projectontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

1. De stand van zaken van de maatregelen die zijn ingezet voor de aanpak van de problematiek in de buurt Holtenbroek III en de effecten daarvan.
2. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het samenscholingsverbod dat eindigt op 1 januari 2017 niet te verlengen.
3. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het cameratoezicht dat eindigt op 1 januari 2017, niet te verlengen.

Informatienota voor de raad

Datum 8 december 2016

Onderwerp	Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III en de effecten daarvan in december 2016
Versienummer	1.0

Portefeuillehouder Burgemeester H.J. Meijer

Informant B.L. Hoekstra/W. van Hattum
Eenheid/Afdeling Publiekszaken
Telefoon 038 498 2379
Email bl.hoekstra@zwolle.nl/ WC.van.Hattum@zwolle.nl

Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De stand van zaken van de maatregelen die zijn ingezet voor de aanpak van de problematiek in de buurt Holtenbroek III en de effecten daarvan.
2. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het samenscholingsverbod dat eindigt op 1 januari 2017 niet te verlengen.
3. Het besluit van de burgemeester, gehoord de driehoek, om het cameratoezicht dat eindigt op 1 januari 2017, niet te verlengen.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Eind 2013 is een plan van aanpak vastgesteld voor de noodzakelijke maatregelen die genomen moeten worden om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt Holtenbroek III weer op het gewenste niveau te brengen. Elk jaar wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken van de aanpak. In deze informatienota leest u de stand van zaken van de maatregelen en de effecten daarvan in december 2016. De nota bevat een update voor de periode van oktober 2015 tot december 2016. De opbrengst is recent besproken tussen wijkwerkers onderling en met een klankbordgroep van bewoners. Deze resultaten worden in deze nota weergegeven. De effecten van de genoemde maatregelen zijn begin 2016 statistisch gemeten in het buurt voor buurt onderzoek. De veiligheid in de buurt is verbeterd en het vertrouwen in vooruitgang van de buurt is gestegen.

Kernboodschap

De buurt ontwikkelt zich positief. Dit komt ook duidelijk tot uiting in het onlangs gehouden buurt voor buurt onderzoek. Op dit moment is sprake van een toenemende mate van rust. Het doorzetten van de integrale aanpak blijft noodzakelijk om de verbetering van het woon en leefklimaat en het vertrouwen van de buurtbewoners vast te houden en verder uit te bouwen. De handhaving van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht zijn hiervoor echter niet langer noodzakelijk. Wijkwerkers en bewoners verwachten dat van het stoppen van deze maatregelen ook een belangrijk positief signaal uit zal gaan en dit ten goed komt aan het imago van de buurt. Vanuit het oogpunt van ordehandhaving en veiligheid zijn deze maatregelen niet langer nodig.

Stand van zaken

Algemeen

De genomen maatregelen zijn enerzijds gericht op handhaving/terugdringen van overlast en anderzijds op ondersteuning van bewoners, zowel op individueel als groepsniveau. Op alle terreinen wordt door de ingezette maatregelen merkbare vooruitgang geboekt en worden resultaten gehaald. Om de resultaten te kunnen vasthouden en verder uit te breiden, dringen zowel wijkwerkers als bewoners aan op voortzetting van inzet van de organisaties en de handhaving van het inloophuis "De Hud" in de Buxtehudestraat. Volgens de wijkwerkers en bewoners hebben het samenscholingsverbod en cameratoezicht geen toegevoegde waarde meer. Door de ontmanteling van overlastgevende en criminele groepen en de uitverhuizing van een aantal personen die een aanzuigende werking hadden, is de overlast van rondhangende groepen in de straat waar het samenscholingsverbod en het cameratoezicht gelden verdwenen.

Rust

Sinds juni 2014 is het ingestelde samenscholingsverbod strikt gehandhaafd in combinatie met permanent cameratoezicht in het noordelijk deel van de Buxtehudestraat. Deze combinatie van maatregelen heeft gezorgd voor meer rust in de buurt. Zo zijn de afgelopen 1,5 jaar zonder noemenswaardige incidenten verlopen. De bewoners ervaren hierdoor een groter gevoel van veiligheid en er is meer vertrouwen. De veiligheid van de buurt wordt door bewoners in het buurt voor buurtonderzoek in 2016 gewaardeerd met een 6,2 (dit was in 2014 nog 4,9). De overlast die van criminele en overlast gevende groepen werd ervaren is sterk verminderd. De criminele en overlast gevende groepen die mede de aanleiding waren voor de inzet van de maatregelen bestaan feitelijk niet meer. Er is nog wel een groep jongeren (in steeds wisselende samenstelling en met zeer uiteen

lopende culturele achtergronden) in de buurt aanwezig die aandacht vraagt. Voor deze groep wordt zowel een integrale groepsgerichte- als persoonsgebonden aanpak ingezet. Een belangrijk onderdeel van de persoonsgebonden aanpak is hulpverlening en coaching om de jongeren te behoeden voor het af glijden naar criminaliteit en om hen naar onderwijs en werk te leiden.

Via een nadrukkelijke samenwerking met de WANZ (Werkgroep Antilliaanse Nederlanders Zwolle) is ingezet op een persoonsgerichte benadering specifiek voor Antilliaanse jongeren. De meeste Antilliaanse jongeren wonen in Holtenbroek. De samenwerking met de WANZ heeft goede resultaten opgeleverd. Het netwerk van het WANZ wordt nu ook ingezet om de aanpak van de kwetsbare jongeren, die onderdeel uitmaken van de eerder genoemde groep jongeren, te ondersteunen. Daarvoor zijn de straatcoaches van TraversWelzijn aangesloten bij de werkgroep.

Ook de individuele bronnen van verstoring in de buurt worden integraal aangepakt. Hierbij wordt in specifieke gevallen ook ingezet op vrijwillige verhuizing door actieve bemiddeling door de woningbouwcorporatie. Dit lukt nog niet in alle (gewenste) gevallen maar is al een aantal keer succesvol toegepast. Om te voorkomen dat nieuwe bronnen van verstoring zich vestigen in de buurt wordt een zorgvuldig toelatingsbeleid gehanteerd. Voordat woningen aan huurders worden toegekend wordt beoordeeld of nieuwkomers passen in de wijk en of er met toewijzing geen negatieve effecten op het woon- en leefklimaat te verwachten zijn. De bewoners vragen nadrukkelijk om verlenging van deze maatregel.

Het samenspel van maatregelen heeft een positief effect op het woon en leefklimaat en draagt bij het vasthouden en versterken van de rust in de wijk. De positieve balans die op dit moment bestaat blijft wel nog steeds kwetsbaar en blijft vragen om een actieve en nadrukkelijke inzet van alle partijen.

Vertrouwen

Van de buurtbewoners geeft 76 % in 2016 aan dat de buurt prettig is om in te wonen (dat was 56 % in 2014). De bereidheid van bewoners om de buurt nog verder te verbeteren neemt steeds toe. Het inloophuis "De Hud" (woning aan de Buxtehudestraat 88 uitvalsbasis voor de wijkwerkers en ontmoetingsplek voor bewoners) wordt steeds vaker bezocht. De bewoners en wijkwerkers kennen elkaar en het vertrouwen vergroot. Het verbeteren van het woon- en leefklimaat wordt steeds vaker door wijkwerkers en bewoners samen opgepakt.

De meest recente voorbeelden hiervan zijn:

- een whats-app groep met wijkagenten, opbouwwerk en actieve bewoners die regelmatig wordt gebruikt en leidt tot succesvolle interventies van de politie.
- de renovatie van de flats van Delta Wonen aan de Palestrinalaan is in samenspraak met bewoners uitgevoerd. SWZ zal gebruik maken van deze ervaringen bij de renovatie van haar flats in 2018.
- met bewoners worden de verbeteringen in de openbare ruimte en buurtonveilige situaties besproken en gemonitord.

In 2015 is het sociaal wijkteam ingericht. De samenwerking tussen wijkwerkers, het sociaal wijkteam en de basisscholen is goed. Er is inmiddels ook regulier overleg op directieniveau met het sociaal wijkteam, wijkmanagement en politie waardoor de samenwerking op wijkniveau steeds beter wordt.

De verschillende projecten ter verbetering van het pedagogisch klimaat (inzet kinderwerk en buurtwerk, bakfietsproject, politiekidsproject etc.) hebben duidelijk positief effect. Ouders geven aan dat zij hun

Datum 8 december 2016

kinderen ook weer alleen op straat durven te laten spelen. Speciale aandacht is er nu ook voor jongeren tussen de 12 en 23. Gebleken is dat het erg belangrijk is om met hen in contact te zijn. De straatcoaches en buurtsportcoach zijn daarbij zeer belangrijke schakels. Er lopen een aantal projecten, waarbij o.a. sport als middel wordt ingezet. Voor de jongeren is het ook belangrijk dat zij een ontmoetingsplek in de wijk hebben. Op een aantal dagdelen en op de zaterdagavonden wordt voor het wijkcentrum speciaal voor deze doelgroep opengesteld.

Conclusie en vervolg

Holtenbroek III ontwikkelt zich op alle gebieden positief. Dit is ook duidelijk zichtbaar in de uitkomsten van het buurt voor buurt onderzoek 2016. Het samenscholingsverbod en het cameratoezicht zijn niet langer nodig ter ondersteuning van de totaalaanpak. Een actieve en nadrukkelijke inzet van alle partners blijft nog wel nog steeds noodzakelijk omdat het nu bereikte evenwicht nog kwetsbaar blijft.

Communicatie

De buurt wordt via de nieuwsbrief geïnformeerd over de huidige stand van zaken en beëindiging van het samenscholingsverbod en het cameratoezicht.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Jaargang

Kenmerk 30846

Onderwerp Stand van zaken maatregelen aanpak problematiek Holtenbroek III en de effecten daarvan in december 2016

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016
portefeuillehouder Nelleke Vedelaar
informant Demmer, Jan (2791)
afdeling Werk, Re-integratie & Arbeidsparticipatie (WRA)

Voorgesteld besluit raad

1. De evaluatie Kracht on Tour 2015-2016.
2. De continuering van de werkzaamheden uit Kracht on Tour in 2017.

Informatienota voor de raad

Datum 25 november 2016

Onderwerp	Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant M. Doornbusch/ J. Demmer/ C. Ziel
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/ SZ
Telefoon 038 498 2791
Email JAM.Demmer@zwolle.nl
Bijlagen 1. Evaluatie Kracht on tour 2015/2016

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De evaluatie Kracht on Tour 2015-2016.
2. De continuering van de werkzaamheden uit Kracht on Tour in 2017.

Bijlage:

1. Evaluatie Kracht on Tour 2015 - 2016.

Inleiding

In deze nota geven wij u een algemeen beeld van de uitvoering en de resultaten van Kracht on tour 2015 en 2016 (van januari tot en met oktober). In de bijlage gaan we uitgebreider in op het verloop van de verschillende onderdelen van Kracht on Tour.

Zwolle doet sinds 2014 mee aan Kracht on Tour. Een initiatief van minister Bussemaker om het thema 'economische zelfstandigheid van vrouwen' op de landelijke agenda te zetten. Uit onderzoek is gebleken dat ongeveer de helft van de vrouwen in Nederland financieel niet op eigen benen kan staan. En dat ze minder dan 70% van het netto minimumloon (€ 900,- per maand) verdienen. Met deze Tour worden vrouwen gestimuleerd om hun financiële zelfstandigheid te vergroten en een sterkere positie in de maatschappij in te nemen.

Het algemene beeld is dat de meeste vrouwen in onze maatschappij werken. Zeker in Zwolle, aangezien Zwolle één van de economische groeisteden is. Maar in Overijssel was in 2005 nog minder dan de helft van de vrouwen aan het werk, ten opzichte van de man. Destijds was het verschil tussen beide seksen nog 49%: 296.00 mannen om 199.000 vrouwen. In 2014 was het verschil in arbeidsparticipatie 26%. In de loop der jaren is het verschil dus kleiner aan het worden. Toch behoren we nog steeds tot de drie provincies waar het laagst percentage vrouwen aan het werk is. Reden des te meer om Kracht on Tour in te zetten om de economische zelfstandigheid van vrouwen een boost te geven. En met persoonlijke aandacht vrouwen te begeleiden naar opleiding, werk of participatie.

Kernboodschap

Het doel van Kracht on Tour is: Vrouwen stimuleren hun talenten te ontdekken en benutten. Dit zodat ze zelfstandiger zijn, meer keuzevrijheid hebben en een duidelijkere plek in de maatschappij innemen. In Regio Zwolle wordt aan dit doel gehoor gegeven door vrouwen bewust te maken van hun eigen kracht, zelf hun richting te laten bepalen en ze te ondersteunen in de stappen die daarvoor gezet moeten worden. De gemeente stimuleert de 'dealmakers' (de bedrijven en organisaties die zich aan Kracht on Tour committeren) en (bijstands)vrouwen gebruik te maken van elkaars kracht en elkaar scherp te houden, zodat ze elkáár versterken. Op deze manier ontstaat een gelijkwaardige relatie, waar beide partijen elkaars kennis en ervaring kunnen benutten. Deze succesvolle aanpak wordt ook in 2017 gecontinueerd.

Uitvoering

Wie zijn de vrouwen?

Ruim 65 vrouwen hebben zich in de afgelopen twee jaar bij Kracht on Tour aangemeld. Vrouwen die in de bijstand zitten, in de WW of niet-uitkeringsgerechtigd (nugger) zijn. Hiertoe behoren zowel vrouwen met een korte als met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Deze groep is in twee subgroepen onderverdeeld:

1. Groep met wensen voor persoonlijke ontwikkeling

Dit zijn vrouwen die zichzelf een groot deel van hun leven ten dienste hebben gesteld van anderen (partner, kinderen, familie). Zij willen onderzoeken wat ze kunnen en willen, voordat ze de stap naar een opleiding of de arbeidsmarkt (kunnen) maken.

2. Groep met wensen voor professionele ontwikkeling

Dit zijn vrouwen die goed weten wat ze kunnen en willen, maar ze komen moeizaam in contact met mensen die hen aan werk kunnen helpen. Of ze weten niet hoe ze hun talenten en vaardigheden zichtbaar kunnen maken.

voorstel

Datum 25 november 2016

Overigens zijn er ook vrouwen bij die in beide groepen passen.

Wie zijn de dealmakers?

Op initiatief van het ministerie van OCW hebben in 2014 bedrijven en onderwijsinstellingen uit de regio (de zogenaamde dealmakers) een intentieverklaring getekend, waarin deals zijn opgenomen. Deltion College, Vrouwenplatform Carree, Hogeschool Windesheim, Rabobank IJsseldelta, Novon Schoonmaak, Saxion College Enschede, IJsselheem Woonzorgconcern, Ikea), de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gemeente Zwolle zijn de dealmakers. In 2015 is ook Scania aangehaakt.

Wat zijn de deals?

De deals die Gemeente Zwolle, de bedrijven en organisaties met elkaar hebben afgesproken, zijn gericht op het vormgeven van een coachingsnetwerk, het investeren in scholing, vrouwen en bedrijven bewustmaken van het belang van economische onafhankelijkheid, krachtenbundeling binnen vrouwenorganisaties, begeleiding van alleenstaande moeders en het stimuleren van vrouwen naar technische functies. (zie bijlage 1 voor de uitwerking van de deals).

Resultaten

In het onderstaande schema staan de resultaten van de deals die betrekking hebben op werk, werkervaringsplekken en scholing. De cijfers van 2016 beslaan de periode januari tot en met oktober. De volledige uitwerking is te vinden in de evaluatie in bijlage 1.

	2015	2016
Gestart met een opleiding	9	22
Gestart met training 'Medicatie aanbieden en toedienen'		13
Gestart met een werkervaringsplek	14	8
In gesprek over een werkervaringsplek	6	2
Betaalde baan (groot deel uit de bijstand of bijstand weten te voorkomen)	9	30
Opstarten eigen bedrijf (oriënteren)	8	10
Eigen onderneming gestart (part-time werk)	1	2
Aantal vrouwen in begeleiding bij KoT	47	62
Aantal vrouwen in begeleiding bij Wijkleerbedrijf		13

* In 2016 hebben 13 vrouwen de cursus 'Medicijnen aanreiken en toedienen' gevolgd, dat betaald is uit het budget van Kracht on Tour. Deze dames hebben verder geen gebruik gemaakt van de trajecten van de dealmakers binnen Kracht on tour. Daarom zijn ze niet opgeteld bij het totaal van 65 vrouwen die aan Kracht on tour hebben deelgenomen. Omdat 9 van de 13 vrouwen die aan de cursus hebben deelgenomen betaald werk hebben gevonden (voltijd, deeltijd en op oproepbasis) via het kernteam van Kracht on tour en het Werkgeverspunt, hebben we ze wel opgeteld bij het totaal aantal dames dat een betaalde baan heeft gevonden.

Inzicht in de flankerende effecten van deze aanpak

De gezamenlijke inzet van de dealmakers heeft niet alleen vrouwen aan werk of een studie geholpen. Het heeft ook impact gehad op veel gezinnen. Door coaching van dealmakers, de matchmaker en de trainingen 'Pimp je leven' en 'De Nieuwe Toekomst' zijn vrouwen zich bewust geworden van hun kracht en valkuilen. Wanneer een

moeder in haar kracht wordt gezet, heeft dat een sneeuwbal effect op de rest van het gezin. Daarmee wordt voorkomen dat andere dienstverleners moeten worden ingezet. En dat bespaart kosten in maatschappelijke zorgverlening. Er zijn voorbeelden van vrouwen die door Kracht on Tour hebben geleerd om regie over zichzelf en hun gezin te nemen. En daardoor uit situaties van huiselijk geweld zijn gekomen (het aantal vrouwen dat met huiselijk geweld te maken heeft, is namelijk veel groter dan de groep vrouwen die aan De Nieuwe Toekomst heeft deelgenomen).

Kracht on Tour werkt vanwege laagdrempelige interactie tussen deelnemers en dealmakers

De wijze waarop Regio Zwolle het landelijke initiatief heeft vormgegeven, is gebaseerd op een 'hands-on' mentaliteit: het wordt eenvoudig en laagdrempelig gehouden, er worden kleine stappen gezet, korte lijnen met de juiste mensen gemaakt en de aanpak is gericht op concrete actie. Op actie van de vrouwen en de bedrijven zelf. Daarnaast is het een lerende aanpak, met oog voor de behoeften en ontwikkelingen bij de vrouwen en dealmakers, bewustwording en eigenaarschap. Tijdens de eerste ontmoeting tussen dealmakers en de vrouwen werd zichtbaar dat daar de kracht ligt: de (mede)menselijke factor. Bedrijven en vrouwen kregen op gezamenlijke bijeenkomsten letterlijk 'een gezicht'. Met als gevolg dat de beeldvorming over elkaar, ten goede, is veranderd. En er vanzelf onderlinge deals ontstonden.

Eén van de hoogtepunten in de afgelopen twee jaar was de landelijke eindbijeenkomst Kracht on tour 2015 in Den Haag. Tegen een decor van de Zwolse stadsmuur hebben de dealmakers en de vrouwen laten zien wat er zich achter de Zwolse voordeuren afspeelt, vooroordelen over werkzoekende vrouwen ontkracht en laten zien hoe de vrouwen op eigen kracht een baan, opleiding of werkervaringsplek hebben gevonden. Koningin Maxima en minister Bussemaker waren zo onder de indruk van de presentatie én de resultaten die regio Zwolle in 2015 heeft gerealiseerd, dat ze de dealmakers, vrouwen en matchmaker tijdens het evenement hebben bezocht. Ze hebben daar met elkaar gesproken over de Zwolse invulling van Kracht on tour. Ook vertelden de koningin en minister dat Zwolle de meeste deals van alle regio's in Nederland heeft gerealiseerd.

Succesfactoren

Uit de evaluatie van Kracht on Tour blijkt dat de effectiviteit van de aanpak verband houdt met de volgende succesfactoren:

1. Er is gelijkwaardig contact in de begeleiding van de werkzoekende vrouwen en dat zorgt voor een vertrouwensband. Daardoor kunnen de matchmaker en dealmakers snel tot de kern komen van wat nodig is om een vrouw aan een duurzame baan te helpen.
2. De matchmaker kent beide partijen: de werkzoekende vrouwen en de dealmakers. Daardoor zijn de lijnen kort en kan er snel en makkelijk worden geschakeld.
3. Gezamenlijkheid maakt sterker. De vrouwen hoeven niet alles alleen uit te zoeken. Binnen Kracht on Tour doen ze het samen met elkaar én samen met de dealmakers.
4. Er wordt echt maatwerk geboden. Er wordt vraaggericht gekeken en niet alleen vanuit wat de gemeentelijke organisatie te bieden heeft. Dat stimuleert en motiveert de vrouw. Omdat ze de focus richt op zaken die daadwerkelijk bij haar passen, is de kans groter op duurzame uitstroom.
5. De vrouwen krijgen de mogelijkheid om te studeren en daarmee hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.
6. De vrouwen krijgen mogelijkheden om via de dealmakers het netwerk te vergroten. Soms lijken situaties uitzichtloos, maar er hoeft maar één persoon of bedrijf te zijn die ziet wat een vrouw in zich heeft, en er gaan deuren voor haar open. De dealmakers zetten daarbij zowel hun persoonlijke als professionele netwerk in.

voorstel

Datum 25 november 2016

7. De matchmaker en dealmakers gaan pragmatisch en praktisch te werk. Dat betekent dat ze soms buiten de gebaande kaders opereren om een vrouw echt verder te helpen. Dit doen ze bijvoorbeeld door een vrouw te koppelen aan een zakenman/vrouw (ook buiten het netwerk van dealmakers) die zijn/haar netwerk inzet om een vrouw aan een werkervaringsplek of betaalde baan met opleidingsmogelijkheid te helpen.

Financiën

De kosten die de gemeente Zwolle voor het uitvoeren van Kracht on Tour in 2015/2016 (januari tot en met oktober) heeft begroot en besteed zijn als volgt onder te verdelen.:

Onderdeel	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot totaal	Besteed 2015	Besteed 2016	Besteed totaal
Matchmaker	73.420	73.420	146.840	73.420	73.420	146.840
Carree coördinatie	5.000	0	5.000	5.000	0	5000
Zwols Vrouwenplatform, 'Pimp Je Leven'	18.000	27.250	45.250	18.000	27.250	45.250
Carree, 'De Nieuwe Toekomst'	20.508	20.508	41.016	20.508	20.508	41.016
Opleidingsbudget*	100.000	50.000	150.000	4.192	25.370	29.562
Totaal	216.928	171.178	388.106	121.120	146.548	267.668

*Voordat de vrouwen met een opleiding starten, kijken we eerst naar noodzaak, haalbaarheid, duurzaamheid en motivatie. Het kost tijd om deze zaken helder te krijgen. Dat maakt dat het opleidingsbudget niet volledig is besteed; een groot deel van de vrouwen houdt zich (tijdens het schrijven van deze nota) nog bezig met haar studiekeuze en de voorbereidingen voor een studie. Dat verklaart de onderbesteding op dit onderdeel.

Begrote kosten voor 2017

Voor het continueren van de werkzaamheden in 2017 is een budget beschikbaar van € 80.000,-. Hiervoor hebben we € 40.000,- gereserveerd uit het P-budget. De andere € 40.000,- is cofinanciering van het rijk.

Communicatie

De nota met bijlage wordt met alle betrokken partijen gedeeld en vervolgens worden vervolgspraken gemaakt.

Vervolg

Succesvolle onderdelen van het project worden voortgezet en geborgd in de reguliere dienstverlening van SoZaWe. Hierbij wordt ook gekeken hoe de gebleken effectiviteit doorvertaald kan worden naar andere trajecten binnen de gemeente. Zodat niet alleen vrouwen van deze werkwijze kunnen profiteren, maar ook andere werkzoekende doelgroepen.

Het betreft de volgende elementen die we continueren (zie bijlage 1 voor nadere uitwerking van onderstaande onderdelen):

1. Opleidingsbudget behouden
2. Maatwerk leveren
3. Taalondersteuning bieden in groepen
4. Aanstellen matchmaker/ aanjager

voorstel

Datum 25 november 2016

5. Buddysysteem uitwerken
6. Trainen in faalangst
7. Laagdrempelige bijeenkomsten met vrouwen en dealmakers organiseren
8. Zelfsturende vrouwengroepen coördineren

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris a.i.

Jaargang	2017
Kenmerk	28957
Onderwerp	Evaluatie Kracht on Tour 2015/2016

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Evaluatie

Kracht on Tour

2015 en 2016

8 november 2016

Inge Groen en Mirjam Doornbusch

Inhoudsopgave

1. Kracht on Tour in Zwolle

Wat is Kracht on Tour?
Doel van Kracht on Tour
Wie zijn de dealmakers?
Wie zijn de vrouwen?

2. Wie deden mee?

De vrouwen

- Vraag van de vrouwen
- Kracht on Tour door de ogen van de vrouwen

De dealmakers

- Vraag van de dealmakers
- Samenwerking
- Kracht on Tour door de ogen van de dealmakers

3. Kracht on Tour in de praktijk

- Ontmoetingen
- Trajecten/Trainingen
- Maatwerkactiviteiten
- Uitvoering geven aan de deals

4. Resultaten

- Deals en resultaten
- Wat hebben we gedaan om de resultaten te halen?
- Wat hebben we geleerd?

5. Financieel

Wat is er financieel nodig geweest om Kracht on Tour te realiseren?

6. En nu verder!

Bijlage 1

- De wensen en belemmeringen van vrouwen
- Vrouwen aan het woord

Bijlage 2

- De wensen van de dealmakers
- Dealmakers aan het woord

Bijlage 3

- Wat hebben we gedaan om de resultaten te bereiken?

Kracht on Tour in Zwolle

Zwolle doet sinds 2014 mee aan Kracht on Tour. Een initiatief van minister Bussemaker om het thema 'economische zelfstandigheid van vrouwen' op de landelijke agenda te zetten. Uit onderzoek is gebleken dat ongeveer de helft van de vrouwen in Nederland financieel niet op eigen benen kan staan. En dat ze minder dan 70% van het netto minimumloon (€ 900,-) verdienen. Met deze Tour worden vrouwen gestimuleerd om hun financiële zelfstandigheid te vergroten en een sterkere positie in de maatschappij in te nemen.

Het algemene beeld is dat de meeste vrouwen in onze maatschappij werken. Zeker in Zwolle, aangezien Zwolle één van de economische groeisteden is. Maar in Overijssel was in 2005 nog minder dan de helft van de vrouwen aan het werk, ten opzichte van de man. Destijds was het verschil tussen beide seksen nog 49%: 296.00 mannen om 199.000 vrouwen. In 2014 was het verschil in arbeidsparticipatie 26%. In de loop der jaren is het verschil dus kleiner aan het worden. Toch behoren we nog steeds tot de drie provincies waar het laagst percentage vrouwen aan het werk is. Reden des te meer om Kracht on Tour in te zetten om de economische zelfstandigheid van vrouwen een boost te geven. En met persoonlijke aandacht vrouwen te begeleiden naar opleiding, werk of participatie.

Doel van Kracht on Tour

Het landelijke doel van Kracht on Tour is: Vrouwen stimuleren hun talenten te ontdekken en benutten. Zodat ze zelfstandiger zijn, meer keuzevrijheid hebben en een duidelijke plek in de maatschappij innemen. In Regio Zwolle geven we gehoor aan dit doel door vrouwen bewust te maken van hun eigen kracht, zelf hun richting te laten bepalen en ze te ondersteunen in de stappen die daarvoor gezet moeten worden. We stimuleren dat de 'dealmakers' (de bedrijven en organisaties die zich aan Kracht on Tour committeren) en (bijstands)vrouwen gebruik maken van elkaars kracht en elkaar scherp houden, zodat ze elkaar versterken. Op deze manier ontstaat een gelijkwaardige relatie, waar beide partijen elkaars kennis en ervaring kunnen benutten.

Wie zijn de dealmakers?

Op initiatief van het ministerie van OCW hebben in 2014 bedrijven en onderwijsinstellingen uit de regio (de zogenaamde dealmakers) een intentieverklaring getekend, waarin deals zijn opgenomen. Deltion College, Vrouwenplatform Carree, Hogeschool Windesheim, Rabobank IJsseldelta, Novon Schoonmaak, Saxion College Enschede, IJsselheem Woonzorgconcern, Ikea), de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gemeente Zwolle. In 2015 is ook Scania aangehaakt.

Regio Zwolle heeft de volgende deals geformuleerd:

1. Het vormen van een tiental dealmakers voor economische zelfstandigheid, om:
 - Vrouwen bewust te maken van hun kracht en talenten
 - Een coachingsnetwerk vorm te geven (buddysysteem)
 - De groep alleenstaande moeders naar werk, participatie of studie te begeleiden
2. Extra aandacht voor vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt
 - Bundelen van de krachten van alle vrouwenorganisaties tot één samenwerkingspartner voor vrouwen die te maken hebben met huiselijk geweld, langdurige bijstand of van buitenlandse afkomst zijn
 - Tiental met dealmakers inzetten

3. Extra investeren in scholing en onderwijs

- Gemeente Zwolle zet in op 20 persoonsgebonden budgetten van 5000 euro om vrouwen, die wegens persoonlijke omstandigheden achterop zijn geraakt, scholing te bieden en focus op werk
- Windesheim, Saxion en Deltion zetten hun interne trainingen in om vrouwen bij te spijkeren in basisvaardigheden voor werknemers
- Een aantal bedrijven bieden leerwerkplekken aan om vrouwen werkervaring te laten opdoen

4. Beter benutten van arbeidsmogelijkheden in de techniek

- Rolmodellen van vrouwen in de techniek inzetten
- Coaching van vrouwen die werkzaam zijn in de techniek
- Voorlichting op scholen over mogelijkheden voor vrouwen in de techniek

Deze deals zijn het uitgangspunt voor de samenwerking tussen de bedrijven en organisatie onderling en de samenwerking met de vrouwen. De dealmakers bieden trainingen, cursussen, coaching, scholing en hun netwerk aan, om vrouwen (WWB-ers, WW-ers en Nuggers) zowel persoonlijk als professioneel te helpen groeien. Afhankelijk van de obstakels die op de weg liggen naar werk, bieden zij trajecten aan waar vrouwen aan kunnen deelnemen om een stap dichterbij de arbeidsmarkt te komen. Bijvoorbeeld door coaching of loopbaanbegeleiding voor vrouwen die zich willen oriënteren. Hiervoor zijn werkervaringsplekken, stages, vrijwilligerswerk en participatiebanen gecreëerd.

De gemeente Zwolle heeft hierbij een uitvoerende, regisserende en faciliterende rol. Op verzoek van de dealmakers en de vrouwen heeft Gemeente Zwolle een matchmaker aangesteld om het aanbod van de bedrijven en organisaties zo goed mogelijk te laten aansluiten op de vraag van de vrouwen. Het ministerie van OCW zet zich vooral in om bekendheid te werven voor het thema Kracht on Tour en draagt zorg voor kennisdeling in het land.

Wie zijn de vrouwen?

Ruim 65 vrouwen hebben zich in de afgelopen twee jaar bij Kracht on Tour aangemeld. Zowel vrouwen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt en vrouwen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Deze hebben we in twee groepen onderverdeeld:

1. Groep met wensen voor persoonlijke ontwikkeling

Dit zijn vrouwen die zichzelf een groot deel van hun leven ten dienst hebben gesteld van anderen (partner, kinderen, familie). Zij willen onderzoeken wat ze kunnen en wat ze willen, voordat ze de stap naar een opleiding of de arbeidsmarkt kunnen maken. Zij geven aan een sociaal netwerk te willen opbouwen (veel leven in een sociaal isolement). Vrouwen die in multi- complexe leefsituaties verkeren of vrouwen die nog niet lang in Nederland wonen, behoren ook tot deze groep.

2. Groep met wensen voor professionele ontwikkeling

Dit zijn vrouwen die goed weten wat ze kunnen en wat ze willen, maar ze komen moeizaam in contact met mensen die hen aan werk kunnen helpen. Zij hebben een professioneel/zakelijk netwerk nodig zodat ze de juiste contacten opdoen en meer kansen maken op een duurzame baan. Of ze kampen met faalangst waardoor ze hun talenten en vaardigheden onderschatten en zichzelf moeilijk kunnen "verkopen".

Overigens zijn er ook vrouwen bij die in beide groepen passen.

De Kracht van Kracht on Tour Zwolle

De wijze waarop Regio Zwolle het landelijke initiatief heeft vormgegeven, is gebaseerd op een 'hands-on' mentaliteit: een lerende aanpak met oog voor de behoeften en ontwikkelingen bij de vrouwen en dealmakers, bewustwording en eigenaarschap. Tijdens de eerste ontmoeting tussen dealmakers en de vrouwen werd zichtbaar dat daar de kracht ligt: de (mede)menselijke factor. Bedrijven en vrouwen kregen op gezamenlijke bijeenkomsten letterlijk 'een gezicht'. Met als gevolg dat de beeldvorming over elkaar, ten goede, is veranderd.

De kracht van Kracht on Tour Regio Zwolle is dus eenvoudig: we houden het laagdrempelig, zetten kleine stappen, maken korte lijnen met de juiste mensen en zijn gericht op actie. Op actie van de vrouwen én de bedrijven zelf.

Kracht on Tour in de praktijk

De praktijk bestaat uit het realiseren van de deals, het organiseren van bijeenkomsten, geven van trainingen, inzetten van trajecten en organiseren van maatwerkactiviteiten.

Bijeenkomsten

We hebben een drietal ontmoetingen georganiseerd tussen de dealmakers en de vrouwen. Deze laagdrempelige ontmoetingsbijeenkomsten hebben goed gewerkt. Er zijn veel minideals ontstaan tussen de bedrijven en vrouwen.

Eerste bijeenkomst januari 2015

In het Deltion College kwamen de dealmakers bij elkaar en zijn vijf vrouwen uit de bijstand uitgenodigd om in een kringgesprek te vertellen wat voor werkwensen en behoeften ze hadden. Ook vertelden de dealmakers wat zij met hun bedrijf/organisatie al op poten hadden gezet om werkzoekende vrouwen te helpen. Door dit kleinschalige samenzijn en de laagdrempelige sfeer, hebben vier van de vijf werkzoekenden contacten opgedaan die hen verder hebben geholpen. Twee hebben een werkervaringsplek gekregen. Eén een betaalde baan. En één vrouw heeft de mogelijkheid gekregen om te studeren.

Tweede bijeenkomst juni 2015

Op het stadhuis werden naast de dealmakers twintig KOT-deelnemers uitgenodigd. Om zowel aan de behoeften van de dealmakers als van de vrouwen te voldoen, zijn we de bijeenkomst gestart met een plenair gesprek over de balans tussen werk en thuis. Aansluitend is een speeddate gehouden voor de dealmakers en vrouwen.

Derde bijeenkomst september 2015

In wijkcentrum Holtenbroek zijn we de bijeenkomst gestart met een 'Kansen en mogelijkhedenmarkt'. Ook hebben we andere werkgevers uitgenodigd, waaronder Scania en In het Veld (van der Valk). Het Regionaal Bureau Zelfstandigen vertelde over de mogelijkheden om vanuit de bijstand een eigen onderneming op te zetten. Kinderdagverblijf Pi gaf informatie over alles wat met kinderopvang te maken heeft. Het Leerwerkloket vertelde de vrouwen waar nu de kansen op de arbeidsmarkt liggen en welke BOL of BBL opleiding wellicht hun kan helpen hun doel te bereiken. En stichting DeBroekriem en Adriaan Vrolijk van Werkgeverspunt Zwolle vertelden alles over solliciteren. Ongeveer 35 vrouwen hebben deze markt bezocht. Na de markt zijn twee workshops gegeven over onderwerpen die de vrouwen bezighouden en ook voor dealmakers interessant zijn. Diverse vrouwen hebben na deze bijeenkomst een betaalde baan gevonden.

Eindbijeenkomst Den Haag november 2015

Op de eindbijeenkomst in Den Haag hebben we tegen een decor van de Zwolse Stadsmuur onze meetbare en niet-meetbare resultaten van 2015 laten zien. Koningin Maxima en minister Bussemaker waren zo enthousiast dat ze bij ons wilden komen kijken. Ze vertelden dat Zwolle de meeste deals van alle regio's in Nederland hebben behaald. Daar waren we trots op! Het was voor onze vrouwen en dealmakers een bijzonder evenement dat veel indruk heeft gemaakt.

Trainingen

In samenwerking met Deltion College en Hogeschool Windesheim zijn op basis van vraag en aanbod trainingen samengesteld voor de deelnemers van Kracht on Tour. Dit zijn trainingen die zowel de persoonlijke als professionele ontwikkeling van vrouwen stimuleren. Ze gaan dus in op de praktische, psychologische en culturele factoren die vrouwen als obstakels ervaren.

1. Taalvaardigheden

Dit zijn maatwerkgerichte trainingen om de schrijfvaardigheid van de deelnemers te vergoten en verbreden.

2. Aardig Assertief

Een communicatietraining om te leren hoe je op een effectieve manier kunt begrenzen en wensen kenbaar kunt maken.

3. Waarom begrijp je me niet?

Een communicatietraining over communicatiestijlen op de werkvloer en thuis, waarin de talenten en valkuilen aan bod komen.

4. Creatief Denken

Een training om los te komen uit de tunnelvisie en de wereld vanuit mogelijkheden en kansen te bekijken.

5. Methodisch en Effectief solliciteren

Adviseur van het Werkgeverspunt samen met de coördinator van Kracht on Tour geven trainingen over Methodisch en Effectief solliciteren. Hoe maak je keuzes waar je wel/niet je energie op gaat richten? Hoe zet je je meerwaarde op papier? Hoe leest de werkgever jouw cv? Een praktische training dus, waarin aandacht is voor communicatie, schrijfvaardigheid, psychologische drempels, buiten de gebaande kaders denken en effectiviteit.

6. Persoonlijke Effectief

Deze training is gebaseerd op de eigenschappen van persoonlijk leiderschap van Steven Covey. Hierin leren de deelnemers, hoe ze verantwoordelijkheid kunnen nemen, zonder in een slachtofferrol te schieten en om zelf de regie over hun leven te nemen.

7. Computervaardigheden

Afhankelijk van de computervaardigheden van de vrouwen wordt met Deltion College gekeken of zij daarin bijspijkertrainingen kunnen geven.

8. Masterclass online solliciteren van Aaltje Vincent

Naast de trainingen van de dealmakers heeft ook een aantal vrouwen van Kracht on Tour meegedaan met de Masterclass online solliciteren van Aaltje Vincent. Dit is een initiatief van Gemeente Zwolle voor alle MBO+ mensen in de bijstand.

Trajecten

Zoals eerder beschreven zijn de behoeften van de vrouwen in twee groepen onder te verdelen. Eén groep heeft aangegeven dat ze willen uitvinden wie ze zelf zijn, wat ze kunnen en wat ze willen. Voor deze groep vrouwen zijn drie trajecten ingezet.

1. Pimp je leven

Dit traject is een onderdeel van het Zwols Vrouwenplatform. De deelnemers van Kracht on Tour zijn in april 2015 met Pimp Je Leven gestart. Gedurende acht weken kwamen ze één keer per week samen om te sparren over welke richting ze op wilden in hun leven. We krijgen van de vrouwen terug dat ze zich door Pimp je Leven een stuk bewuster zijn geworden van zichzelf. Vooral onder de multiculturele vrouwen, die geneigd zijn om hun partner en kinderen boven zichzelf te plaatsen, maakte deze training indruk. De vrouwen die al meer dan 10 jaar in de bijstand zitten, kwamen door Pimp je Leven weer in beweging. Ook al zijn ze niet allemaal in staat om te werken, ze voelen zich wel geprikkeld om iets terug te doen voor de maatschappij.

2. De Nieuwe Toekomst

Vrouwenplatform Carree heeft het project De Nieuwe Toekomst geïnitieerd. Dit project is bedoeld voor vrouwen die, na een periode van huiselijk geweld, weer regie willen krijgen over hun leven en economisch onafhankelijk worden. Inmiddels hebben 7 vrouwen een certificaat behaald. Daarna hebben de vrouwen een taal- en intelligentietest gedaan op het Deltion College om te kijken welke opleidingen en banen in hun straatje passen. Binnen Kracht on Tour is budget beschikbaar gesteld om hen een vakopleiding te laten doen, met taalbegeleiding er naast. Ook zijn ze door Gemeente Zwolle en het WerkLeerloket begeleid in het vinden van een stageplek of betaalde baan om een BBL of BOL-opleiding te kunnen doen. Eén vrouw heeft een betaalde baan, één heeft een stageplek, twee deelnemers volgen opleiding en de anderen volgen trajecten om een opleiding te vinden die bij hen past. Sinds september 2016 is een nieuwe groep van 13 vrouwen actief.

3. Wijkleerbedrijf

Sinds januari 2014 biedt Wijkleerbedrijf 'Zorg voor mekaar' laagdrempelige, niet geïndiceerde ondersteuning op wijkniveau bij mensen thuis: activiteiten die niet meer zelfstandig kunnen worden opgepakt. In de wijken Holtenbroek, Aa-landen en Dieze zijn werkzoekende vrouwen (WW-ers en WWB-ers) opgeleid om aan de zorgbehoefte in de wijk te voldoen. Een mooie win-win situatie. Dit traject is in samenwerking met Gemeente Zwolle, UWV, Driezorg, Deltion College en kenniscentrum Calabris georganiseerd. In 2015 heeft een studentengroep het certificaat Medicijnen behaald. En dankzij het opleidingsbudget van Kracht on Tour heeft in 2016 nog een groep het certificaat kunnen behalen. Zeventig procent van beide groepen is uitgestroomd naar werk. Twee vrouwen uit de groep van 2016 hebben binnen Kracht on Tour doorgeleerd op MBO 2 niveau en vervolgens werk gevonden. Deze resultaten zijn het gevolg van individuele aandacht, maatwerk en gemotiveerde werkzoekenden.

4. Ceterus

Deze training 'werknemersvaardigheden' was al ingekocht door de gemeente Zwolle en daar hebben we enkele deelnemers van Kracht on Tour ook aan deel laten nemen. Vrouwen die jaren in een branche gewerkt hebben waar geen werk meer in te vinden is en bereid zijn om het roer om te gooien, doen mee aan deze training.

Maatwerkactiviteiten

1. Denktank

In de praktijk blijkt dat de deelnemers van Kracht on Tour vrouwen zijn die gemotiveerd zijn om iets te doen. Veel van hen doen vrijwilligerswerk of zetten zich op een andere manier in voor de maatschappij. Zij weten zelf heel goed wat ze nodig hebben om hun (werk)doel te bereiken. Daarom hebben we een aantal vrouwen gevraagd met ons mee te denken over hoe wij als kernteam de vrouwen het beste kunnen dienen. En op welke manier we het beste kunnen communiceren om de vrouwen te motiveren. Voor hen hebben we Denktank-bijeenkomsten georganiseerd en hun input gebruikt in onze keuzes en activiteiten.

2. Kleine werkgroepjes

Een aantal vrouwen heeft dezelfde achtergrond en dezelfde werkwensen. Zij zijn aan elkaar gekoppeld, zodat ze gezamenlijk een plan van aanpak en een sociale kaart konden schrijven. Op deze manier hoefden ze niet allemaal het wiel opnieuw uit te vinden, maar gebruik maken van elkaars kennis en netwerk.

3. Samenstellen vrouwengroepen

Vanwege de behoefte om elkaar te leren kennen en krachten te bundelen, zijn we bezig om sociale vrouwengroepen samen te stellen. Het idee is om vanuit Kracht on Tour te faciliteren en te helpen bij het vormgeven en opstarten. En het daarna aan de vrouwen zelf over te laten. Er hebben zich al deelnemers bij ons gemeld die deze groepen wel willen begeleiden en de organisatie op zich nemen. Deze vrouwen zijn ervan op de hoogte dat het niet de bedoeling is dat deze bijeenkomsten als theekransjes dienen. Maar dat het vooral de bedoeling is om elkaar verder te helpen. We onderzoeken nu of we op basis van gemeenschappelijke thema's deze groepen bij elkaar moeten brengen. Of dat ze op basis van aantallen worden ingericht. En ook het format voor de samenkomsten zijn nog niet helemaal rond.

Initiatieven van de vrouwen

Searching For My Job Choir

De vrouwen hebben, om de uitdagingen die het werkzoekende leven met zich meebrengt het hoofd te bieden, behoefte aan ontspanning. Daarnaast hebben ze behoefte om hun faalangst de baas te worden. Daarom heeft de matchmaker een deelnemer van Kracht on Tour, Esther Nanninga, gevraagd of zij (met haar doceerachtergrond in theater en muziek) een koor wilde oprichten voor werkzoekende vrouwen. Dat is het Searching For My Job Choir geworden. De vrouwen leren in dit koor hoe ze zich krachtig presenteren, worden zich bewust van hun ademhaling en lichaamshouding en leren hoe ze hun stem kracht bij kunnen zetten. Gaandeweg de repetities zien we dat ze steeds meer zelfvertrouwen uitstralen. Ze ontdekken dat ze vaardigheden en talenten hebben, waarvan ze in eerste instantie niet wisten dat ze die hadden. Deze ontwikkelingen zijn weer bevorderlijk voor het solliciteren naar een passende baan. Wanneer de vrouwen er klaar voor zijn, treedt het Searching For My Job Choir op bij dealmakers (als dank voor hun inzet) en bij evenementen.

Aansluiten bij het 1000 banenplan

Door talenten te benutten. De samenwerking aan te gaan met partners, bedrijven en (onderwijs)organisaties in de stad. Door maatwerk te leveren. En te investeren in buddyrelaties. Hebben we op onze eigen manier vormgegeven aan de doelstellingen die in het 1000 banenplan beschreven staan.

Resultaten

De meetbare resultaten

In het onderstaande schema staan de deals en de uitwerking van de deals, zoals deze zijn afgesproken in de intentieverklaring van Kracht on Tour. **De cijfers van 2016 beslaan de periode januari tot en met oktober.**

Oplevering van de deals

Deals	Resultaat	Aantal vrouwen	
Het vormen van een tiental dealmakers voor economische zelfstandigheid		2015	2016
Bewustwording door regelmatig het gesprek met elkaar aan te gaan	Drie laagdrempelige bijeenkomsten voor dealmakers en vrouwen	50	75
Coachingsnetwerk vormgeven	Organiseren van een buddynetwerk tussen vrouwen onderling. Coachingsgesprekken op de bijeenkomsten. Inzet van matchmaker om de juiste personen aan elkaar te koppelen (zowel vrouwen onderling als vrouwen en dealmakers)	v	v
Extra aandacht voor vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt			
81 van de alleenstaande moeders hebben WWB moeten aanvragen in het 1 ^e kwartaal van 2014. Minimaal de helft van de vrouwen volgt een opleiding, is naar werk of maatschappelijke participatie	Gestart met een opleiding	9	22
	Gestart met training 'Medicatie aanbieden en toedienen'		13
	Gestart met een werkervaringsplek	14	8
	In gesprek over een werkervaringsplek	6	2
	Betaalde baan (groot deel uit de bijstand of bijstand weten te voorkomen)	9	30
	Opstarten eigen bedrijf (oriënteren)	8	10
	Eigen onderneming gestart (part-time werk)	1	2
	Aantal vrouwen in begeleiding bij KoT	47	62
	Aantal vrouwen in begeleiding bij Wijkleerbedrijf		13
Inzet bundelen krachten Zwolse Vrouwenennetwerk, Vrouwenplatform Carree en De tafel van één	Zijn oriënterende gesprekken geweest maar is niet tot een bundeling van samenwerking gekomen.	v	v
Gemeente gaat samenwerking met Vrouwenplatform Carree en Zwols Vrouwenplatform voortzetten binnen Kracht on Tour in 2015 en 2016	- Training 'Pimp je leven'	47	28
	- Carree 'De Nieuwe Toekomst' (Vrouwen die met huiselijk geweld te maken hebben gehad in hun kracht brengen om stappen richting arbeidsmarkt te zetten.)	12	13
Extra investeren voor vrouwen met afstand tot de arbeidsmarkt			
Windesheim, Deltion en Saxion College	De vrouwen gaan steviger	38	38

geven trainingen om de persoonlijke en professionele groei van vrouwen te bevorderen.	sollicitatiegesprekken in en de werkvloer op. Een groot deel volgt meer dan 1 training.		
Gemeente Zwolle zet 20 persoonsgebonden budgetten in voor vrouwen die wegens persoonlijke omstandigheden achterop zijn geraakt, scholing te bieden en focus op werk samen met de dealmakers	De selectiecriteria voor het verkrijgen van opleidingsbudget zijn: Noodzaak, haalbaarheid, duurzaamheid en motivatie.	9	22
De gemeente gaat een scholingsfonds oprichten	Dit heeft niet tot een concreet resultaat geleid		
Dealmakers bieden leerwerkplekken aan	Is gerealiseerd.	20	20
Studenten van Windesheim gaan helpen om de administratie op orde te krijgen	Deze deal is niet gerealiseerd. Wel zijn sommige vrouwen zijn aangehaakt bij de Budgetkring.		
De vrouwen uit Enschede en Deventer zijn in 2015 door Saxion gecoacht in het opzetten van een eigen bedrijf of in het vinden van een betaalde baan.	Deze vrouwen weten wat ze willen en hoe ze dat in een eigen bedrijf of vaste baan kunnen bereiken.	6	v
Extra middelen inzetten (Eigen Kracht) voor de training 'Toekomst en Werk'	Ceterus 'werknemersvaardigheden'. Dit intensieve loopbaantraject helpt vrouwen om hun talenten te ontdekken en ze voor te bereiden op de arbeidsmarkt.	5	5
Beter benutten van mogelijkheden voor vrouwen in de techniek			
Rolmodellen vrouwen inzetten in de techniek	Carree, Deltion en Saxion werken samen om techniek blijvend onder de aandacht te brengen bij vrouwen. Daarbij wordt aangesloten bij het project Werk, werk, werk van de Provincie Overijssel.		
Coachen van vrouwen die werkzaam zijn in de techniek	Gemeente Zwolle en Carree werken samen met Scania om meer vrouwen in de techniek aan te trekken. Scania heeft zich in 2015 gepresenteerd op de Kansenmarkt dat is georganiseerd door Kracht on Tour. Carree is tevens aangehaakt bij het Techniekpact regio Zwolle.	5	
Voorlichting op scholen over mogelijkheden voor vrouwen in de techniek	Saxion heeft een 'train-de-coach' bijeenkomst georganiseerd om uitwerking te geven aan de deal vrouw en techniek. Een expert van Expertisecentrum 'Tech your Future' verzorgde een workshop voor coaches en vrouwen in de regio Zwolle. Carree heeft een ambassadeursrol vervuld in het gebruik op basisscholen		

	van de lesmethode Talentenkijker van het VHTO (Landelijk expertisebureau voor vrouwen/techniek). In samenwerking met VNO-NCW Midden pakken ze de vraag op “Wat is het ‘gat’ dat technische bedrijven ervaren wanneer studenten van de MBO/HBO opleidingen afkomen.		
Het realiseren van ‘toekomstproof’ personeelsbeleid			
Stameta zorgt voor bewustwording in haar eigen organisatie voor flex werken deeltijdwerken zodat hun vrouwen ook meer buitenshuis kunnen werken.		Richt zich op haar eigen (mannelijke) medewerkers	
Rabobank, Deltion en Windesheim zetten in voor een goede work-life balance	Rabobank en Windesheim hebben op de 2 ^e bijeenkomst een presentatie geven over de goede work-life balance in hun organisatie.		
Stimuleren van vrouwelijk ondernemerschap			
Oriënteren op het starten van een eigen bedrijf met hulp van Saxion, Gemeente Zwolle en Rabobank (zakenbuddy)	Na workshops en begeleiding van starters, weten vrouwen hoe ze hun eigen onderneming starten of een nieuwe boost geven, zodat ze zelfredzaam worden.	8	10
Saxion heeft in 2015 samen met de Kamer van Koophandel en de Vrijwilligerscentrale het evenement ‘Zet jezelf in je kracht’ georganiseerd voor vrouwen met MBO of HBO achtergrond.	Het vergroten van de zelfstandigheid van vrouwen door het volgen van verschillende workshops.	60	

De niet-meetbare resultaten

Onze inzet heeft niet alleen vrouwen aan het werk of aan de studie gekregen. Het heeft ook impact gehad op vele gezinnen. Wanneer een moeder in haar kracht wordt gezet, heeft dat een sneeuwbal effect op de rest van het gezin. Daarmee voorkomen we dat andere dienstverleners moeten worden ingezet. En dat bespaart kosten in maatschappelijke zorgverlening. We hebben voorbeelden van vrouwen die door Kracht on Tour hebben geleerd om regie over zichzelf en hun gezin te nemen. En daardoor uit situaties van huiselijk geweld zijn gekomen (het aantal vrouwen dat met huiselijk geweld te maken heeft, is namelijk veel groter dan de groep vrouwen die aan De Nieuwe Toekomst heeft deelgenomen).

Wat hebben we geleerd?

Een goede start is het halve werk

Een zorgvuldige voorbereiding en onderzoek zorgt voor een goede start van een traject/project. En dat vraagt tijd. Ook bestuurlijke en ambtelijke (op alle niveaus) betrokkenheid van alle partners is noodzakelijk. Een heldere communicatie tussen alle betrokkenen zorgt ervoor dat het project energiek en in beweging blijft.

Individuele aandacht en maatwerk

We hebben de tijd moeten nemen om het vertrouwen van de vrouwen te winnen en inzichtelijk te krijgen waar de schoen wringt. Een gelijkwaardige houding van de matchmaker (en ook de dealmakers) was daarbij essentieel. Ook is gebleken dat we de vrouwen elkaar onderling kunnen laten versterken (buddysysteem, inzet powervrouwen en zelfsturende vrouwengroepen). Ze willen niet allerlei trajecten opgelegd krijgen waar ze niet mee geholpen zijn. Ze willen kunnen kiezen voor een training, die aansluit op hun behoeften. Maatwerk dus. De meest belemmerende factor die vrouwen ervaren, is faalangst. Wanneer we als gemeentelijke organisatie klanten helpen hun faalangst te overwinnen, verwachten we dat veel werkzoekenden binnen korte tijd (en met weinig middelen) arbeidsfit zijn.

Lef om te leren en te netwerken

Als organisatie hebben we zelf de durf nodig om van de vrouwen te leren en hen te volgen in plaats van te sturen. En voor de vrouwen is een professioneel en sociaal netwerk van levensbelang om dichterbij de arbeidsmarkt te komen. Eén persoon kan voor een werkzoekende vrouw al het verschil maken.

Keep it simple, just do it

Keep it simple

Hele grote bijeenkomsten met veel poespas en luxe, houdt werkzoekende vrouwen buiten de deur. Juist kleinschalige en laagdrempelige samenkomsten, trekt vrouwen aan. Daarnaast hebben we de gemeentelijke methodes en systemen, waar kon, losgelaten (uiteraard wel rekening houdend met de wet- en regelgeving). We hebben juist veel acties uitgezet en problemen opgelost door onze eigen persoonlijke en professionele netwerk in te zetten.

Just do it

De vrouwen gaven aan dat ze 'praatmoe' zijn. Ze willen hun handen uit de mouwen steken, in plaats van gesprekken blijven voeren met consultants, trainers, coaches, etc. Door het bezig zijn, piekeren ze minder, voelen ze zich nuttig en worden ze zich (weer) bewust van hun talenten en vaardigheden. Het 'doen' geeft ze zelfvertrouwen om een nieuwe stap te zetten. Daar hebben we dan ook in geïnvesteerd door werkervaringsplekken aan te bieden, een koor op te richten en ze mee te laten helpen bij het organiseren van bijeenkomsten.

Rekening houden met verschillende culturen

We dachten vrouwen uit verschillende culturen, die met dezelfde obstakels worstelden, bij elkaar te kunnen brengen om elkaar te laten versterken. Ook bij trainingen die de dealmakers organiseerden. Maar na verloop van tijd bleek dat sommige vrouwen geen openheid van zaken konden geven in groepen waar vrouwen uit dezelfde gemeenschap aan deelnamen. En zo spelen meerdere factoren binnen culturen waar wij als 'witte ambtenaren' geen weet van hadden. Wij hebben de samenwerking opgezocht met Rabia Madarun, trainster van Pimp Je Leven. Zodat we hen op een passende manier op weg konden helpen naar betaald werk of een opleiding.

Financieel

Financieel

De kosten die de gemeente Zwolle voor het uitvoeren van Kracht on Tour in 2015/2016 (januari tot en met september) heeft begroot en besteed zijn als volgt onder te verdelen. :

Onderdeel	Begroot 2015	Begroot 2016	Begroot totaal	Besteed 2015	Besteed 2016	Besteed totaal
Matchmaker	73.420	73.420	146.840	73.420	73.420	146.840
Carree coördinatie	5.000	0	5.000	5.000	0	5000
Training, 'Pimp je leven'	18.000	27.250	45.250	18.000	27.250	45.250
Carree, 'De nieuwe toekomst'	20.508	20.508	41.016	20.508	20.508	41.016
Opleidingsbudget	100.000	50.000	150.000	4.192	25.370	29.562
Totaal	216.928	171.178	388.106	121.120	146.548	267.668

En nu verder!

Minister Bussemaker heeft laten weten dat ze in 2017 opnieuw budget beschikbaar stelt voor het versterken van de economische zelfstandigheid van vrouwen. De gemeenten mogen in 2017 zelf weten hoe ze dat budget gaan besteden. Binnen Sociale Zaken en Werkgelegenheid van Gemeente Zwolle ligt de intentie om de goedwerkende elementen van Kracht on Tour te borgen in de reguliere dienstverlening.

Op basis van de ervaringen in 2015 en 2016 is ons advies om de volgende elementen te blijven continueren.

Opleidingsbudget

We delen met veel andere gemeenten die aan Kracht on Tour hebben meegedaan de ervaring dat opleidingsbudget voor veel vrouwen dé kans is om uit de bijstand te komen. Zeker voor vrouwen die geen diploma's en werkervaring hebben. Deze vrouwen zitten in een vicieuze cirkel die ze zelf moeilijk kunnen doorbreken. Hun talenten en vaardigheden blijven daarmee onbenut en het kost de gemeente veel geld als ze jaren in de bijstand blijven zitten. Het aanbieden van opleidingen is dus op korte termijn een investering, maar op lange termijn een besparing in de kosten.

Voordat de vrouwen echter met een opleiding starten, kijken we eerst naar:

- Noodzaak: vrouwen die niet of laag opgeleid zijn krijgen voorrang op vrouwen die al een goede opleiding hebben gehad. Tenzij een hoger opgeleide vrouw beduidend meer kans maakt op een duurzame baan door een carrière switch (bijvoorbeeld bij grote werkloosheid in een bepaalde sector). Haalbaarheid: is de vrouw krachtig genoeg om gezin en opleiding te kunnen combineren? Heeft de vrouw het juiste taal- en intelligentieniveau voor de opleiding?
- Duurzaamheid: past de opleiding of het beroep dat de vrouw voor ogen heeft daadwerkelijk bij haar? En is er de komende jaren werk in te krijgen?
- Motivatie: Hoe serieus is de vrouw met haar opleidingswens? Is ze werkelijk gemotiveerd om haar doel te behalen?

Het kost tijd om bovenstaande zaken helder te krijgen. Dat maakt dat het opleidingsbudget niet volledig is besteed; een groot deel houdt zich nog bezig met haar studiekeuze en de voorbereidingen voor een studie.

Maatwerk

Onze ervaring is dat vrouwen best veel trajecten binnen Gemeente Zwolle aangereikt krijgen, maar die sluiten niet altijd aan bij hun vraag en behoeften. Met als gevolg dat ze uit verplichting en met weerstand meedoen en vervolgens de aangeleerde theorie niet in de praktijk brengen. Dat is niet prettig werken voor de trainer/consulent en het is niet effectief voor de klant zelf. Daarom adviseren wij om in de reguliere dienstverlening een trainingspakket aan te bieden waar werkzoekenden zelf met hun consulent hun eigen traject kunnen samenstellen. Zodat ze wel de verplichting hebben om in beweging te komen, maar dat op een passende en effectieve manier doen. Op deze manier blijft de klant gemotiveerd om kennis op te doen dat helpt om een duurzame baan te vinden.

Taalondersteuning

Eén van de hoofdredenen waarom vrouwen worden afgewezen bij sollicitaties, is hun gebrek aan Nederlandse taalvaardigheid. Vaak gaat het spreken goed, maar het schrijven niet. In oktober gaat binnen Kracht on Tour een taalgroep van start, waarin de vrouwen hun taalvaardigheden kunnen

verbeteren. De meeste vrouwen hebben al taalniveau 2 behaald. Maar geven aan dat ze de basis (het taalniveau dat in groep 4 van het basisonderwijs wordt gegeven) missen. Ze hebben de behoefte om dat gezamenlijk te oefenen en te bestuderen met ondersteuning van een taaldocent. Ons voorstel is om deze groep, in afstemming met het Taalpunt, in 2017 voort te zetten. In sommige gevallen wordt een taalbuddy ingezet.

Faalangstgroep

De meeste vrouwen lopen stuk op faalangst. Daardoor durven ze niet te solliciteren op functies waar ze wel geschikt voor zijn. Komen niet enthousiast of kundig over op een sollicitatiegesprek, terwijl ze dat wel zijn. En piekeren veel. Om ervoor te zorgen dat deze vrouwen arbeidsfit worden, lijkt het ons goed om ze te trainen in het omgaan met deze faalangst. Zodat ze niet aan faalangst lijden, maar hun faalangst leiden.

Matchmaker

Stel een centraal aanspreekpunt/ aanjager aan voor de vrouwen en dealmakers. Zodat beide partijen daar terecht kunnen voor informatie en ondersteuning. Iemand die vraag en aanbod op elkaar afstemt en de regie houdt.

Buddysysteem uitwerken

De vrouwen die deel hebben genomen aan De Nieuwe Toekomst hebben een jaar lang een buddy aan hun zijde gehad, die hen bijstond in het realiseren van hun doelen. Ook ontstonden op de bijeenkomsten buddyrelaties tussen vrouwen en dealmakers. Dat heeft heel goed gewerkt, omdat de buddy's de vrouwen wegwijs maken op school en op de arbeidsmarkt. De vrouwen vonden het fijn om op iemand te kunnen terugvallen als ze vragen hadden. En vonden een luisterend oor bij tegenslag, zodat ze zich spoedig weer konden herpakken en doorzetten. We hebben gemerkt dat veel werkende vrouwen en ondernemers bereid zijn om een werkzoekende vrouw te ondersteunen als buddy. We willen het buddysysteem en buddy-initiatieven nog verder uitwerken. We zoeken daarbij de afstemming met het 1000-banen plan dat ook een buddysysteem kent. Naast dat de vrouwen er baat bij hebben, haalt het een hoop werk uit de handen van de matchmaker, consultants en dealmakers.

Laagdrempelige bijeenkomsten met vrouwen en dealmakers

Netwerken is het sleutelwoord. Door werkzoekenden en werkgevers gezamenlijk activiteiten te laten ondernemen, creëer je gelijkwaardigheid. Waardoor beide partijen elkaar écht leren kennen en in samenwerking elkaars talenten en vaardigheden versterken. Zowel de vrouwen als de managers krijgen een gezicht en dat verandert de beeldvorming die ze van elkaar hebben. Dat maakt de bereidheid om elkaar te helpen groter. Ons advies is om bijeenkomsten te blijven organiseren, waarin activiteiten worden georganiseerd die aansluiten op de behoeften van beide groepen. Deze bijeenkomsten hoeven niet grootschalig te zijn (juist niet!) en ook niet veel te kosten.

Zelfsturende vrouwengroepen

De vrouwen blijken heel goed in staat te zijn om elkaar te helpen. Op een praktische manier helpen ze elkaar bij dagelijkse problemen, zodat ze ruimte in hun hoofd hebben om gericht te solliciteren. Ons advies is om met de powervrouwen (vrouwen die veel aanzien hebben binnen multiculturele gemeenschappen en makkelijk verbinding maken met de gemeentelijke medewerkers) deze zelfsturende vrouwengroepen uit te bouwen.

Bijlage 1

De wensen en belemmeringen van vrouwen

Uit de gesprekken is gebleken dat de vrouwen, op basis van hun wensen, in twee groepen onder te verdelen zijn:

3. *Groep met wensen voor persoonlijke ontwikkeling*

Dit zijn vrouwen die zichzelf een groot deel van hun leven ten dienst hebben gesteld van anderen (partner, kinderen, familie). Zij willen onderzoeken wat ze kunnen en wat ze willen, voordat ze de stap naar een opleiding of de arbeidsmarkt kunnen maken. Zij geven aan een sociaal netwerk te willen opbouwen (veel leven in een sociaal isolement). Vrouwen die in multi- complexe leefsituaties verkeren of vrouwen die nog niet lang in Nederland wonen, behoren ook tot deze groep.

4. *Groep met wensen voor professionele ontwikkeling*

Dit zijn vrouwen die goed weten wat ze kunnen en wat ze willen, maar ze komen moeizaam in contact met mensen die hen aan werk kunnen helpen. Zij hebben een professioneel/zakelijk netwerk nodig zodat ze de juiste contacten opdoen en meer kansen maken op een duurzame baan.

Overigens zijn er ook vrouwen bij die in beide groepen passen.

In de intakegesprekken is gebleken dat de wensen van vrouwen verder reiken dan alleen werk. Waar liggen de kansen? Hoe kom ik in contact met de juiste mensen? Hoe werkt solliciteren via social media? Hoe kan ik effectief solliciteren? En hoe kan ik vanuit niets een eigen bedrijf uit de grond stampen? Het zijn enkele voorbeelden van vragen die bij hen leven. Ook geven ze aan dat ze de behoefte hebben om te laten zien wat ze in huis hebben. Een werkervaringsplek, stage of meeloopmogelijkheid biedt hun de kans om hun talenten en vaardigheden zichtbaar te maken.

Drie kernwoorden komen terug in de gesprekken met de vrouwen over begeleidingsvraag: erkenning, gelijkwaardig contact en vertrouwen via Powervrouwen (vrouwen die meedoen met Kracht on Tour en ambassadeurs zijn voor andere vrouwen).

Belemmerende factoren

Uit de gesprekken werd duidelijk dat praktische, - psychische-, culturele,- en wettelijk factoren een rol spelen die als belemmerend worden ervaren.

Praktische factoren

Nieuwe werktijden versus kinderopvang

Met name in de detailhandel en callcenters vragen werkgevers van hun medewerkers dat ze door-de-weeks ook 's avonds tot 22 uur werken en in de weekenden. Maar de openingstijden van de kinderopvang zijn beperkt (tot max 19.00 uur) en zijn in de weekenden gesloten. Daardoor is het voor alleenstaande moeders niet mogelijk om aan deze werktijden te voldoen. In veel gevallen is het voor de omgeving (en de kinderen) een te grote belasting om de zorg anders te regelen.

Regelgeving en kinderopvang

Vanuit de regelgeving zijn de vrouwen verplicht om een baan van 40 uur aan te nemen. Voor een alleenstaande moeder betekent dat dat ze haar kinderen vijf dagen per week naar de kinderopvang moeten brengen. De vraag is dan of haar inkomsten wel tegen de opvangkosten opwegen. En of het

de moeite waard is om daarvoor je kinderen fulltime naar de opvang te brengen. Veel vrouwen ervaren dit als een te grote belasting van het gezin.

Gebrek aan opleiding

Een groot aantal vrouwen (in de leeftijd van 30 tot 40 jaar) heeft de behoefte om te leren, om zo meer kansen op de arbeidsmarkt te creëren. Het ontbreekt hen aan financiële middelen om in een opleiding te investeren. Vooral de vrouwen die jong kinderen hebben gekregen, willen nu de kinderen zelfredzaam zijn, zichzelf ontwikkelen. Ze hebben alleen geen recht meer op studiefinanciering. Om een opleiding te kunnen betalen moeten ze werken. Maar ze vinden geen werk doordat ze geen opleiding hebben gehad. Ze hebben het gevoel dat ze vast zitten in een vicieuze cirkel en weten niet hoe ze dat kunnen doorbreken.

Gebrek aan Nederlandse taalvaardigheden

De vrouwen die nog relatief kort in Nederland zijn, lopen vast op het feit dat ze de taal nog niet goed kunnen spreken, lezen of schrijven. Alleen een stage- of werkervaringsplek vinden, is al lastig. Ook zijn er vrouwen bij die al jaren in Nederland wonen of hier geboren zijn, maar wel in een multiculturele gemeenschap leven. Zij kunnen de taal vloeiend spreken, maar hebben moeite met hun schrijfvaardigheid. Daar worden ze op afgewezen bij het solliciteren.

Psychische factoren

Psychische factoren die vrouwen belemmeren om werk te vinden zijn; faalangst, perfectionisme, tunnelvisie, isolement en moeite met begrenzen. Ook hebben we te maken met vrouwen die in een multi-complexe leefsituatie verkeren. Vaak hebben ze met huiselijk geweld te maken gehad en zijn op meerdere gebieden problemen.

Culturele factoren

Ongeveer de helft van de deelnemers van Kracht on Tour komt van oorsprong niet uit Nederland. Er doen vrouwen uit Turkije, Marokko, Brazilië, Rusland, Mauritanië, Iran, Irak, Curaçao, Suriname en Somalië mee. Deze vrouwen voelen zich klem zitten tussen de eisen van de gemeente (de bijstandswet) en de eisen die door hun partner en gemeenschap worden gesteld. Want wat doe je als je van de overheid verplicht bent om te werken, terwijl je van je man en familie niet mag werken? Een vrouw die zich conformeert aan de ik-cultuur van Nederland en haar eigen pad volgt, loopt het risico dat ze verstoten wordt door haar gemeenschap of familie die van een wij-cultuur uitgaan. Haar keuzes en stappen hebben dus een sneeuwbal effect op de rest van haar systeem. Zowel positief als negatief.

Wettelijke factoren

Zoals de bijstandsregelgeving nu is vormgegeven, wordt netwerken niet als een sollicitatie gezien. Terwijl de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt laten zien, dat dat één van de beste manieren is om weer aan het werk te komen. Zowel fysiek als online netwerken. De vrouwen geven aan dat het fijn zou zijn als deze activiteiten ook als sollicitaties worden gezien. Want netwerken en oriëntatiegesprekken voeren kost tijd, als ze dat naast de vijf verplichte online sollicitaties en de zorg voor de kinderen moeten doen.

Vrouwen aan het woord

Eveline, deelnemster aan Kracht on Tour omschrijft: “De dealmakers stonden heel open voor mij en waren makkelijk benaderbaar. Ook al hadden ze niet direct een baan voor me, ze hadden wel mijn gezicht gezien en zorgden dat ik ergens binnen kwam. Als je dit soort dingen zelf probeert te regelen, moet je er 10 keer achteraan bellen. Dat is een vermoeiende weg. Maar nu was het snel geregeld. Dat geeft energie.”

“Het mooie van Kracht on Tour is dat het ons niet oplegt wat we zouden moeten doen, maar dat het ons juist versterkt in wat wijzelf kunnen en zouden willen doen om onze doelen te bereiken. Alleen al door de druk eraf te halen dat je niks moet, ga je zelf heel veel willen,” vindt **Yvette**.

Fatiha: “Soms weet je niet de weg om uit je situatie te komen. Kracht on Tour heeft mij geholpen om die weg te vinden. Ik heb gekregen wat ik wilde. Een werkervaringsplek in de catering van Deltion. En nu is dat een betaalde baan! Ik kan mijn werk en mijn gezin nu perfect combineren. En ik houd tijd over voor vrijwilligerswerk.”

“Binnen Kracht on Tour heb ik mij gezien gevoeld,” zegt **een anonieme dame**. “Ik ben begeleid door iemand die weet wat het is om werkloos te zijn en in de bijstand te zitten. Ik kreeg ruimte en mogelijkheden aangereikt. Bij Windesheim heb ik een werkervaringsplek gevonden waar ik veel energie van kreeg. Nu is dat een betaalde baan geworden! Ik vond het eng, maar ik ben nu heel blij!”

“Vroeger had ik het gevoel dat ik vooral door consultants werd gecontroleerd. Dat er vanuit de regels naar mij werd gekeken. Bij Kracht on Tour wordt er naar me geluisterd en met me meegedacht. Ik voel me gezien in wie ik ben. Ik heb samen met dealmakers bij Windesheim gekeken naar mijn loopbaan en wat ik leuk vond: Kinderopvang, in het familie en jeugdrecht werken of in de administratie. Uiteindelijk heb ik op eigen kracht werk gevonden in de administratie,” **Vianka**.

Ayfer: “Ik heb in Kracht on Tour geleerd om gericht keuzes te maken. Mijn wensen bespreekbaar te maken. Dingen durven te vragen. En voor mezelf op te komen. Dat heeft me veranderd. Via mijn contacten binnen Kracht on Tour heeft mijn man een nieuwe baan gevonden. Zelf heb ik een werkervaringsplek bij de gemeente gedaan. En volgend jaar ga ik een opleiding doen. Ik begon Kracht on Tour met de wens om kapster te worden, maar tijdens mijn werkervaringsplek kwam ik erachter dat ik veel meer in huis heb. Ik wil graag de dienstverlening in. Kracht on Tour heeft mij sterk gemaakt en dat heeft mij en mijn hele gezin goed gedaan.”

“Wat Kracht on Tour anders maakt dan de ‘gewone dienstverlening in de bijstand’ is dat we het met elkaar doen. Ik doe het samen met de andere vrouwen. En ik doe het samen met de dealmakers. Ik voel me er niet meer alleen in staan: in dat wat ik thuis en in mijn zoektocht naar werk meemaak. Dat heeft me, ondanks alles, op de been gehouden. Nu heb ik werk gevonden als medisch administratief medewerker bij het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie. Daar ben ik heel erg blij mee. Maar ik mis daardoor nu wel de bijeenkomsten en trainingen van Kracht on Tour. Dat vind ik dan weer jammer. Af en toe mail of bel ik nog even om contact te houden.” **Cynthia**.

Bijlage 2

De wensen van dealmakers

Gedurende de samenwerking tussen de dealmakers en vrouwen, merkten de dealmakers dat ze behoefte hadden aan:

Inzicht in de werkwensen en ontwikkelingsbehoefte van werkzoekende vrouwen

Aan het begin van het project merkten we dat de bedrijven en organisaties heel enthousiast waren om iets voor de werkzoekende vrouwen te betekenen, maar ze hadden geen idee hoe. Zo ontstond het idee om bijeenkomsten voor dealmakers en vrouwen te organiseren. De dealmakers hoorden de persoonlijke verhalen en op basis daarvan gingen zij intern kijken hoe ze hun trainingen, netwerk, een werkervaringsplek of oriëntatiegesprek konden inzetten om de vrouwen dichterbij de arbeidsmarkt te brengen.

Centraal contactpersoon

De vraag van de dealmakers was of er een Matchmaker binnen Kracht on Tour aangewezen kon worden. Voor de vrouwen en de dealmakers. Er is in eerste instantie gekozen voor een verdeling voor een contactpersoon voor de bedrijven (coördinator van Vrouwenplatform Carré) en een contactpersoon, de matchmaker, voor de vrouwen en de consultants van de gemeente Zwolle. Eén van de deelnemende vrouwen die op de eerste bijeenkomst was, is voor deze functie gevraagd. Zij was niet alleen ervaringsdeskundige, maar had ook een achtergrond in coaching en ondernemen. Zij kon daardoor de vrouwen verbinden met het bedrijfsleven.

Na verloop van tijd bleek dat twee contactpersonen voor de dealmakers en de vrouwen minder succesvol dan gedacht. Omdat de lijnen niet direct waren. De contactpersoon voor de bedrijven kende de vrouwen niet goed en dat hinderde haar in het goed overbrengen van de wensen van de vrouwen. En de matchmaker kende de bedrijven niet goed en dat hinderde haar in het informeren van de vrouwen over de mogelijkheden. Daarom is ervoor gekozen om beide contactpersonen met zowel de vrouwen én de bedrijven te laten werken. Zo waren de lijnen kort en konden sneller acties worden uitgezet.

Aansluiten op wat de organisatie al in huis heeft

De dealmakers geven aan dat ze de vrouwen het beste kunnen ondersteunen als ze hun aanbod mogen laten aansluiten op wat ze zelf al in huis hebben. Ze hebben gemerkt dat het helpen van de werkzoekende vrouwen niet te veel tijd, energie en geld kost, zo lang ze aanbieden wat ze zelf al in huis hebben. Dan blijft het voor hen, naast de hun reguliere werkzaamheden en werkdruk, behapbaar. En kunnen ze de vrouwen laten aansluiten op hun eigen expertise, kennis, ervaring en interne trainingen.

Dealmakers aan het woord

Karin Assink-Beest van Deltion: *“Mensen die lang in de bijstand zitten kunnen zich heel erg verloren voelen binnen de grote organisatie van Deltion. Het is fijn als zo’n persoon al een vertrouwensband heeft met een medewerker van de gemeente, voordat ze bij ons beginnen. Dan staat in het begin van de stage of werkervaringsplek al iemand naast ze, voordat wij een band met ze opbouwen.”*

Nelleke Vedelaar, wethouder Sociale Zaken en Werkgelegenheid Gemeente Zwolle: *“De meerwaarde van Kracht on Tour zit in drie belangrijke dingen:*

- 1. We hebben met elkaar geïnvesteerd in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van vrouwen. Dat hebben ze vooral zelf gedaan. Maar met inzet van de dealmakers zijn ze verder geholpen.*
- 2. We hebben met z’n alleen maatwerk kunnen leveren; in arbeidsvraagstukken die we normaal gesproken breed insteken, maar nu vooral hebben ingezoomd op een specifieke groep: vrouwen. Per persoon is gekeken: Waar droom je van? Welke talenten heb je? En welke stappen met je zetten om jezelf te ontwikkelen?*
- 3. De toegevoegde waarde die vrouwen en bedrijven voor elkaar hebben. De bedrijven waren er al. En de vrouwen waren er al. Maar het feit dat zij een verbintenis met elkaar aangaan: de kans die vrouwen krijgen om te studeren of een leerwerkplek te hebben en ook daadwerkelijk aan het werk gaan, zoals bij Scania (wat voorheen altijd een mannenbedrijf is geweest), en de kans die Scania krijgt om in die vrouwen een groot talent te ontdekken. Dat versterkt elkaar!*

Marcel van Haren, manager Community Kitchen binnen Deltion: *“Mensen, zoals in dit geval Fatiha, zouden onderdeel moeten zijn van onze samenleving en daarin een kans moeten krijgen om weer aan het werk te komen. En dat ga je niet alleen maar doen door middel van theorie. Dit is een mooi project waarin praktijk en theorie samenkomt en kijken we hoe iemand bevalt en hoe diegene aan het werk kan komen.”*

Willemien Penterman van Vrouwenplatform Carree: *“Tuurlijk mag je altijd dromen over wat je graag zou willen. Maar realisme en haalbaarheid zijn daarbij wel belangrijke uitgangspunten. En door zo’n persoonlijke intake wordt heel snel duidelijk wat de vrouw in kwestie dan nog moet bijleren om echt die zelfstandigheid in de toekomst te verwerven. Opvallend aan Kracht on Tour is de persoonlijke aanpak. Het viel me tijdens de bijeenkomsten op hoe sprankelend en enthousiast de vrouwen waren. En dat is ook logisch, als je persoonlijke aandacht krijgt. Als buitenstaander denk je misschien bij een project als dit: ‘zo zeg, dat gaat natuurlijk een heleboel geld kosten?!’ Ja, het is een investering die je als gemeente moet doen. Het is ook een proces dat op gang moet komen. Maar nu staat het hele netwerk. De financiële investering is zeker de moeite waard. Nu de arbeidsmarkt weer wat aantrekt, ben ik ervan overtuigd dat die vrouwen weer een baan gaan krijgen.”*

Wat hebben we gedaan om de resultaten te behalen?

Deze resultaten hebben we bereikt door:

- De bewustwording van dealmakers en deelnemers te vergroten
 - er is een kernteam samengesteld met medewerkers van de gemeente Zwolle en Vrouwenplatform Carree.
 - er is een matchmaker aangesteld die:
 1. De tijd heeft genomen om tot de kern te komen van wensen en obstakels
 2. Vacatures heeft uitgewisseld met adviseurs van het Werkgeverspunt
 3. De dealmakers heeft begeleid en gecoördineerd
 4. Samenwerking met accounthouders Ruimte & Economie heeft gezocht voor uitbreiding van het dealmakersnetwerk
 5. Samenwerking met consultants/werkcoaches aangaande de begeleiding van klanten
- De afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen, door:
 - inzet van loopbaantrajecten
 - vrouwen individueel met elkaar te matchen die tegen gemeenschappelijke uitdagingen aanlopen
 - zelfsturende vrouwengroepen te organiseren die gezamenlijk tot doelen en oplossingen komen
 - ondernemende vrouwen te ondersteunen in een frisse start of doorstart met hun bedrijf
 - gebruik maken van het persoonlijke en professionele netwerk van de dealmakers
 - op basis van de leerwensen periodieke trainingen te organiseren, zoals: methodisch en effectief solliciteren, Masterclass Online Solliciteren, etc.
- De vrouwen in hun kracht te zetten door
 - maatwerk te leveren
 - oprechte interesse en daadkracht van dealmakers in te zetten
 - te netwerken
 - en door in buddyrelaties te investeren
- De begeleiding naar ondernemerschap
 - het door Saxion georganiseerde evenement 'Zet jezelf in je kracht' voor werkzoekende vrouwen door het aanbieden van workshops als 'Presenteren en profileren', 'Social media en online presenteren' en 'Solliciteren in de techniek, een kwestie van lef'
 - samenwerking tussen gemeente Zwolle, Saxion en Rabobank door met het Regionaal bureau zelfstandigen te kijken wat de (on)mogelijkheden binnen de bijstand zijn om een eigen onderneming te starten, workshops bij Saxion te volgen en de mogelijkheden om een zakenbuddy van de Rabobank in te zetten als ze eenmaal zelfstandig aan het werk zijn.
- De begeleiding naar werkervaringsplaatsen
 - De vrouwen benaderen zelf de dealmakers en netwerken voor een werkervaringsplaats. De matchmaker begeleidt en ondersteunt de vrouwen en dealmakers, verzorgt de werkervaringscontracten en houdt tijdens de werkervaringsperiode vinger aan de pols.
- De begeleiding naar techniek
 - Vrouwenplatform Carree, Deltion College en Saxion College zijn met elkaar in gesprek over hoe ze kunnen samenwerken in een project om techniek meer onder de aandacht te brengen van meisjes en vrouwen.

- Gemeente Zwolle en Carree zijn in gesprek met Scania, zij willen meer vrouwen inzetten in hun productieproces
- Saxion heeft in najaar 2015 een 'train de coach' bijeenkomst georganiseerd om uitwerking te geven aan de deal 'vrouwen en techniek'.

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Motie M39 Nieuwe beroepen
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Dijk, Carlo van (3219)
afdeling	Ruimte & Economie

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De wijze waarop het college uitvoering geeft aan motie M39 'Nieuwe beroepen'.

Informatienota voor de raad

Datum 20 december 2016

Onderwerp	Motie M39 Nieuwe beroepen
Versienummer	V2.0

Portefeuillehouders René de Heer, Jan Brink en Nelleke Vedelaar

Informant Carlo van Dijk, Maarten van de Beek en Niels van Oostveen.
Eenheid/Afdeling Ruimte & Economie, Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 (498) 3266
Email c.van.dijk@zwolle.nl
Bijlagen 1 (Motie M39 Nieuwe Beroepen)

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De wijze waarop het college uitvoering geeft aan motie M39 'Nieuwe beroepen'.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Tijdens de besluitvormende raadsvergadering over de Perspectiefnota 2017-2020 op 4 juli 2016 is motie M39 'Nieuwe beroepen' met algemene stemmen aangenomen (zie bijlage 1). Achtergrond van de motie is de wens van de raad om onverminderd de gunstige economische uitgangspositie van (de regio) Zwolle, te blijven werken aan een goede kwantitatieve en kwalitatieve aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor het anticiperen en inspelen op technologische ontwikkelingen.

De motie verzoekt het college samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen te onderzoeken of de huidige route volstaat om de mismatch tussen vraag en aanbod in technische beroepen voor de komende jaren op te lossen en te zoeken naar alternatieven die het omscholen naar nieuwe functies aantrekkelijker kunnen maken en faciliteren.

Deze informatienota geeft aan hoe aan de motie uitvoering is gegeven.

Kernboodschap

De gemeente Zwolle participeert actief in de regionale samenwerking in de Regio Zwolle. Deze regio kenmerkt zich door een actief samenspel tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden. Deze werkwijze is vast onderdeel geworden van de cultuur van samenwerken in de regio, en ook verankerd in de overlegorganen Economic Board Regio Zwolle en Werkbedrijf Regio Zwolle. De portefeuillehouders Economische Zaken en Sociale Zaken zijn lid respectievelijk voorzitter van beide organen. Op gemeentelijk niveau is er ieder kwartaal overleg tussen de Zwolse8 en de portefeuillehouders Onderwijs en Economische Zaken. In het samenspel met ondernemers en onderwijsinstellingen is veel aandacht voor de doelstelling om kiezen, leren en werken in de techniek te bevorderen.

De werkwijze heeft er aan bijgedragen dat al diverse concrete projecten zijn gestart. Deze hebben tot de volgende resultaten geleid:

1. Via het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Polymeren Coatings Composieten (CIV PCC) hebben 1000 studenten van Deltion College een basismodule voor kunststoftechnologie gevolgd. Daarnaast hebben 150 studenten aan projecten gewerkt in een testlab bij het Polymer Science Park (PSP). De gemeente Zwolle draagt financieel 160.000 euro bij aan zowel CIV PCC als PSP en zit in de stuurgroep.
2. In het kader van het regionaal investeringsfonds mbo (RIF) is het project FRIS gestart door Techcovery. FRIS staat voor Flexibel, Reductie, Innovatie en Systeemdenken. Het betreft een samenwerkingsverband tussen Deltion College, InstallatieWerk Oost & Flevoland en OpleidingsBedrijf Metaal Zwolle. Studenten van vmbo en mbo hebben het afgelopen jaar bij 19 bedrijven praktijkopdrachten uitgevoerd. De gemeente Zwolle ondersteunt dit project en heeft zitting in de stuurgroep.
3. Het Logistiek Expertise Centrum (LEC) is opgericht door ondernemers. Het LEC begeleidt ondernemers met het vinden en plaatsen van goede medewerkers van en naar de logistieke sector. De ambitie is om in twee jaar tijd 650 plaatsingen te realiseren. Net als de Regio Zwolle en

het Regionaal Werkbedrijf, draagt ook de gemeente Zwolle 50.000 euro bij aan deze ambitie. Ook is de gemeente vertegenwoordigd in de stuurgroep.

4. Alle leden van de Zwolse8, het overlegorgaan van de 4 MBO's en 4 HBO's in Zwolle, hebben in de notitie 'New Jobs' uitgesproken studenten nadrukkelijk voor te bereiden op de toekomst, waarin traditionele beroepen plaats hebben gemaakt voor nieuwe beroepen. De New Jobs kenmerken zich ook door samenwerking en cross-overs tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven.
5. Op 4 februari 2017 vindt de Beneluxfinale van de wereldwijde First Lego League plaats in Zwolle. De wedstrijd is in Nederland een project van de Stichting Techniekpromotie om scholieren tot 14 jaar uit te dagen op het gebied van constructie en robotica. De gemeente draagt financieel 5.000 euro bij aan het internationale evenement.
6. In 2016 is het cluster e-Commerce gestart in de Regio Zwolle. Doelstelling van het cluster is om meer talent voor de e-Commercebedrijven in de regio aan te trekken en op te leiden. 20 Ondernemers en vijf onderwijsinstellingen uit Overijssel en Flevoland hebben gezamenlijk een RIF-aanvraag ingediend. Via de Regio Zwolle draagt de gemeente hieraan 114.000 euro bij.
7. Via GreenPAC iLab worden starters begeleid om een veelbelovend concept van een kunststofproduct snel op de markt te introduceren. GreenPAC iLab is een samenwerking van de hogescholen Windesheim en Stenden en gevestigd op het PSP. De gemeente ondersteunt dit initiatief via de partners PSP en Kennispoort.
8. Techniekpact Regio Zwolle is gericht op de instroom en behoud van technisch personeel. Het pact is de regionale invulling van het landsdelige Techniekpact Oost en het landelijke Techniekpact. Doelstelling is onder meer een kwart meer techniekinstroom in mbo en hbo, het verhogen van het studierendement naar +70% en de stap van leren naar een technische werkkring van +75% in 2017. De gemeente Zwolle heeft via de Regio Zwolle 5.000 euro bijgedragen aan het opstellen van het visiedocument voor de komende jaren 'Techniekpact Regio Zwolle: The Next Step.'
9. De Week van de Techniek trok in 2016 1.650 leerlingen. Doel van de week is om scholieren uit groep 7 van de basisschool kennis te laten maken met techniek. De activiteit wordt vanuit de stichting Vrienden van Techniek georganiseerd door vrijwilligers en vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven. De gemeente Zwolle heeft in 2016 5.000 euro bijgedragen aan de organisatie van de Week van de Techniek en is lid van de klankbordgroep van de stichting Vrienden van Techniek.

Landelijk signaleert Techniekpact een toename in het aantal jongeren dat kiest voor techniek. In het schooljaar 2014/2015 koos 51 procent van de scholieren in 4 havo/vwo voor een Natuur en Techniek of Natuur en Gezondheid-profiel. In 2004/2005 was dat nog 39 procent. In het middelbaar beroepsonderwijs volgt 31 procent een technische opleiding; in 2005/2006 was dit 29 procent. Het aandeel instromende studenten bètatechniek steeg in het hoger beroepsonderwijs van 18 procent in 2004/2005 naar 22 procent in 2014/15.

In de arbeidsmarktregio Zwolle is volgens het UWV op dit moment sprake van een gemiddelde spanning op de arbeidsmarkt als het gaat om de technische beroepen. Wel is er specifieke krapte in bepaalde beroepsgroepen. Zo zijn er tekorten bij veel bouwberoepen op middelbaar niveau, zoals werkvoorbereiders en uitvoerders grond-, weg- en waterbouw. Maar ook op lager niveau zijn er tekorten, bijvoorbeeld aan tegelzetters, metselaars en straatmakers. Bij de technische kaderfuncties zijn er enkele krapteberoepen op mbo-4 niveau, maar vooral op hoger of wetenschappelijk niveau. Het gaat dan bijvoorbeeld om calculators, ontwerper/constructeurs werktuigbouw, projectleiders elektrotechniek of ontwerpers industriële automatisering. In de ICT zijn er op alle niveaus tekorten.

voorstel

Datum 30 november 2016

Ondanks alle inzet en geboekte resultaten blijft de inzet op de doorstroom van technici vanuit het onderwijs naar de technische arbeidsmarkt én op het behoud van technisch talent voor ons college dan ook onverminderd van groot belang.

Consequenties

Niet van toepassing.

Communicatie

Met de genoemde partners vind op reguliere basis afstemming plaats.

Vervolg

Niet van toepassing.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2016
Kenmerk	30286
Onderwerp	Motie M39 Nieuwe beroepen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

ChristenUnie

MOTIE Stimulering 'Nieuwe beroepen' in Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op 4 juli 2016

Gelet op:

- De stroomversnellingen waarin de technologische vernieuwingen doorontwikkelen, waardoor zich nieuwe functies en continu veranderende functies aandienen
- De toenemende impact van Informatie en Communicatie Technologiën op deze functies die voortdurend om om en- bijscholing vragen om de kennis hiervan actueel te houden
- De inspanningen die de overheid zich getroost door verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven te stimuleren en te faciliteren in regionale verbanden vooral door het 'Techniekpact 2020' en deze aanpak veelbelovend is
- De inspanningen van bestuurders en ondernemers in de Regio Zwolle, met inzet van het Techniekpact Regio Zwolle the Next Step, om het onderwijs te flexibiliseren groot zijn waarbij de doelen zijn: het verhogen van het studierendement naar >70% in 2017, de stap van leren naar een technische werkkring naar >65% in 2017 en >75% in 2020 en de verhoging van zijinstroom met +25% in 2017 en meer starters in de technische sector.
- de regio Zwolle met De Nieuwe Hanze Aanpak een voorbeeldregio wil zijn voor techniekonderwijs en samen met Twente en Eindhoven, hierin ook nationaal als expertiseregio wil fungeren.
- Het ondanks deze inspanningen bestaande tekort aan passende kandidaten voor actuele functies bij technische en ICT bedrijven nog steeds dringend en actueel is
- Er baanzoekenden zijn die onvoldoende opgeleid zijn of de juiste aansluiting bij de huidige stand van de techniek missen of moeten worden omgeschoold, waaronder veel 50 plussers
- Er aldus nog altijd een mismatch bestaat tussen vraag en aanbod van nieuwe functies in de techniek die niet op korte termijn door alle inspanningen van overheid en bedrijfsleven kunnen worden opgelost
- Het voor een goed draaiende regionale en Zwolse economie van uitermate belang is dat in deze nieuwe functies wordt voorzien

Van oordeel dat:

- Zwolle als economische toplocatie voldoende in aanbod van nieuwe technische functies voorziet, maar deze onvoldoende kan invullen met passende, flexibel opgeleide kandidaten
- Deze mismatch tussen vraag en aanbod moet worden geslecht om de Zwolse positie op dit gebied te behouden en te vergroten

- Het op korte termijn noodzakelijk is om de aantrekkelijkheid van omscholing naar innovatieve techniek verder te stimuleren en te faciliteren
- Zwolle als 'stad van innovatieve techniek' moet worden gepromoot om de stad zichtbaar en aantrekkelijk te maken voor innovatieve bedrijven en kandidaten

Spreekt uit dat:

Het college wordt verzocht om samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen:

- te evalueren in welke mate de gestelde doelen in het Techniekpact Regio Zwolle, The Next Generation zijn gerealiseerd en of deze hebben bijgedragen aan de flexibilisering van het onderwijs in technische beroepen
- Te onderzoeken of de huidige route volstaat om de mismatch tussen vraag en aanbod in technische beroepen voor de komende jaren op te lossen en te zoeken naar alternatieven die het omscholen naar nieuwe functies aantrekkelijker kunnen maken en faciliteren

En gaat over tot de orde van de dag

Jolien Elshof-Rook

ChristenUnie

Cemal Yildirim

Swollwacht

Orhan Cétin

Fractie Cétin

Eefke Meijerink

PvdA

met algemene stemmen
aangenomen 4-07-16

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Informatienota t.a.v. Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt
portefeuillehouder
informant Agterhuis, Henriette (2622)
afdeling Concernstaf

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:

1. de wijze waarop is omgegaan met de vragen en voorstellen van omwonenden en de franchiseondernemer van de McDonalds zoals naar voren gebracht voorafgaand aan de raad van 6 juni jl.;
2. de beantwoording van de vragen zoals deze is geformuleerd aan de hand van nieuwe onderzoeksresultaten zoals vermeld in diverse bijlagen

Informatienota voor de raad

Datum 12 december 2016

Onderwerp	vaststelling bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid
Versienummer	

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant J.P. Koppert
Eenheid/Afdeling Expertisecentrum/EC
Telefoon 038 498 2097
Email J.Koppert@zwolle.nl

Bijlagen

1. Aanvullende bijlagen (geluid, verkeer, luchtkwaliteit) bij het bestemmingsplan (november 2016)
2. Gespreksverslagen gevoerde overleggen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de wijze waarop is omgegaan met de vragen en voorstellen van omwonenden en de franchiseondernemer van de McDonalds zoals naar voren gebracht voorafgaand aan de raad van 6 juni jl.;
2. de beantwoording van de vragen zoals deze is geformuleerd aan de hand van nieuwe onderzoeksresultaten zoals vermeld in diverse bijlagen

Datum 12 december 2016

- [Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Op 6 juni 2016 heeft uw raad besloten het agendapunt “vaststellen bestemmingsplan Foodcourt De Vrolijkheid” af te voeren van de agenda. De aanleiding hiervoor waren drie inspraakreacties vooraf aan het agendapunt waarin sprekers diverse vragen en opmerkingen plaatsten over proces en inhoud van het voorstel.

Middels deze informatienota willen wij uw raad informeren over op welke wijze wij zijn omgegaan met deze vragen en opmerkingen. Wij bieden u opnieuw de beslisnota aan inclusief bijlagen (o.a. Nota van zienswijzen, bestemmingsplan, bijlagen bij bestemmingsplan, etc.) ter vaststelling.

Kort samengevat betroffen de reacties het volgende:

- dhr. Karssen (namens bewoners Haarbeek, Hofbeek, Eerbeek) voelt zich niet gehoord in een, volgens hem, slecht georganiseerd communicatieproces. De bezwaren van de bewoners richten zich vooral tegen de attentiemast van 40 meter hoog en het ontbreken van compenserend groen;
- dhr. Mensink (namens bewoners Aapark, Gaasp, Glanerbeek) betwist onderzoeksresultaten en heeft zorgen met betrekking tot negatieve gevolgen zoals geluidsoverlast, toename fijnstof, bodemvervuiling;
- dhr. Feenstra (franchisenemer McDonalds) vraagt zich af hoe dit initiatief zich verhoudt tot gemaakte afspraken in de Horecavisie en spreekt zijn zorgen uit met betrekking tot een toename van verkeer op de kruising bij de Ceintuurbaan en op- en afritten van de A28.

Naar aanleiding van die inspraakreacties hebben we een aantal zaken nader onderzocht. Dit betreft de mogelijkheid om compenserende maatregelen te treffen voor omwonenden, zodat negatieve gevolgen verminderd kunnen worden. Daarnaast zijn de consequenties voor het verkeer op de kruising Meppelerweg – Ceintuurbaan beter in beeld gebracht zodat ook eventuele gevolgen voor de McDonalds beter in beeld zijn.

Kernboodschap

Naar aanleiding van vragen zijn er aanvullende onderzoeken gedaan en zijn er nieuwe gesprekken geweest tussen gemeente en betrokkenen. Er is geprobeerd om partijen nader tot elkaar te brengen. Dit heeft niet geleid tot wijziging van de planregels en de verbeelding van het bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid. De toelichting van het bestemmingsplan is aangevuld met de gedane onderzoeken.

Consequenties

1.1. De vragen en opmerkingen hebben geleid tot nieuwe gesprekken.

De omwonenden geven aan zich niet voldoende gehoord te voelen voorafgaand aan de geplande vaststelling van het bestemmingsplan op 6 juni jl. In aanloop naar die raadsvergadering is op 13 mei 2015 een informatiebijeenkomst geweest, georganiseerd door

Datum 12 december 2016

de ontwikkelaar. Daarnaast zijn heer Karssen en heer Mensink, namens de bewoners, op 6 juli 2015 bij de ontwikkelaar in gesprek gegaan. Ook is er op 24 september 2015 overleg geweest met de wethouder. Dit niet tot tevredenheid van de omwonenden.

Na de raad van 6 juni is er opnieuw - eerst afzonderlijk - gesproken met heer Karssen en heer Mensink, met heer Feenstra en met de ontwikkelaar. Vervolgens zijn alle partijen ook *gezamenlijk* om tafel gegaan. Dit was op 26 oktober jl. De insprekers hebben nogmaals hun bedenkingen geuit tegen het plan alswel tegen onderdelen van het plan (attentiemast). Een aantal vragen zijn beantwoord in dit gesprek.

Dit gezamenlijke overleg heeft niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan zoals dat er lag. Met de gedane onderzoeken is geprobeerd meer duidelijkheid te verschaffen voor wat betreft de gevolgen van het foodcourt. Geconstateerd is dat de voorgestelde hoogte van de attentiemast bezwaarlijk blijft voor omwonenden.

2.1. Een verlaging van de hoogte van de attentiemast is niet haalbaar, compensatie in de vorm van groenaanleg achten we niet zinvol.

Inspreker Karssen geeft aan dat de hoogte van 40 meter van de attentiemast het grootste bezwaar is. Deze is hiermee zichtbaar voor omwonenden en zal, net als de geplaatste McDonaldsmast, als storend ervaren worden. Karssen verzoekt de gemeente en de ontwikkelaar te kijken naar mogelijkheden voor een lagere attentiemast en / of een alternatieve locatie. De ontwikkelaar geeft aan dat hij graag een hogere mast had willen bouwen (55 meter), maar dat hij zich heeft gehouden aan het door de gemeente vastgestelde beleid voor attentiemasten. Een lagere mast is voor hem onbespreekbaar want deze behaalt niet de gewenste attentiewaarde. Volgens hem wordt dit aangetoond met de beeldeffectrapportage.

Omdat de attentiemast past in het door de raad vastgestelde beleid, wat zorgvuldig tot stand is gekomen, zien wij geen reden om hier geen medewerking aan te verlenen. Een beeldeffectrapportage geeft aan dat de gevolgen voor het landschap in onze ogen aanvaardbaar zijn. Om deze redenen vinden wij het niet gepast om de ontwikkelaar te verplichten om naar een alternatieve locatie, op grond van derden, in afwijking van ons beleid, te zoeken of om de hoogte van de mast te verlagen waardoor de attentiewaarde afneemt.

Wij hebben gekeken of compensatie in de vorm van groenaanleg het zicht vanuit betreffende woningen zou verminderen. In de zichtlijn 'attentiemast – woningen Aalanden' ligt al een bossage met hoog opgaand groen. Extra groenaanleg of verdichting van dit bossage wordt niet zinvol geacht en zal het zicht op de mast, voor zover dat nu zal ontstaan voor omwonenden, niet verminderen.

2.2. Het aspect geluid is nader onderzocht en levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie

Inspreker Mensink geeft aan dat de gepubliceerde stukken in aanloop naar de raadsvergadering van 6 juni jl. onvolledig zijn en vragen oproepen met betrekking tot mogelijke geluidsoverlast, toename fijnstof en bodemvervuiling. Tevens vraagt Mensink of

geluidswerende maatregelen in de vorm van het verlengen van de geluidswal langs de (oprit van de) A28 mogelijk zijn.

De geluidsoverlast voor bewoners in de Aalanden nabij de bedoelde kruising wordt erkend. In het Gemeentelijke Actieplan Geluid krijgt de locatie echter minder prioriteit dan andere 'knelpunten'. Er is geen wettelijke verplichting om geluidbelasting te verlagen, maar de gemeente heeft bij dergelijke knelpunten wel de ambitie om op termijn situatie te verbeteren.

Voor wat betreft het bestemmingsplan Foodcourt Vrolijkheid zijn voorafgaand aan de raadsvergadering op 6 juni jl. geen specifieke geluidsonderzoeken gedaan omdat verwacht werd dat er nauwelijks effect zouden optreden. Naar aanleiding van de reactie van Mensink is dit wel onderzocht (zie bijlage Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï Foodcourt De Vrolijkheid). Op basis van de te verwachten verkeersintensiteiten is bepaald wat de bijdrage aan geluid is van het extra verkeer dat gegenereerd wordt door het foodcourt. Deze bijdrage is zeer gering namelijk 0,13 dB. Hiermee wordt de verwachting bevestigd. In de praktijk is een verschil van 0,13 dB niet waarneembaar. Desalniettemin is gekeken of de geluidswal verlengd kan worden. Op zich staan wij hier positief tegenover gegeven ook het feit dat de locatie wordt genoemd in het Actieplan Geluid en daarmee voor ons in beeld is als knelpunt. Eventueel zou vrijkomende grond uit het foodcourt gebruikt kunnen worden. Ware het niet dat de wal dan op een gastransportleiding van de Gasunie komt te liggen. Op deze leiding mag niet worden gebouwd en gronden kunnen niet zondermeer worden opgehoogd. Dit beperkt de 'bereikbaarheid' van de leiding waarmee de leidingbeheerder waarschijnlijk niet blij zal zijn. Verlegging van de leiding zal een erg kostbaar traject worden waarbij overeenstemming met de Gasunie moet worden bereikt. Mede omdat de geluidseffecten als gevolg van het foodcourt niet tot nauwelijks waarneembaar zijn, hebben we dit traject nu niet verder onderzocht.

2.3 *Het aspect luchtkwaliteit (in relatie tot fijnstof) is nader onderzocht en levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie*

Ook de ontwikkeling van de luchtkwaliteit als gevolg van de realisering van het foodcourt is nader onderzocht. Uit dit onderzoek (zie bijlage Rapportage luchtkwaliteit Foodcourt De Vrolijkheid) blijkt dat de luchtkwaliteit, zoals verwacht, voldoet aan de grenswaarden uit de Wet Milieubeheer.

2.4 *Het aspect bodem is niet nader onderzocht want het reeds gedane onderzoek levert geen belemmering voor ontwikkeling van de locatie.*

Het bodemonderzoek is door een onafhankelijk, gecertificeerd adviesbureau uitgevoerd conform de landelijk geldende regels. De gemeente Zwolle heeft op verzoek van het bureau alle bij haar aanwezige relevante stukken (bouw-, hinderwet- en milieuarchief) ter beschikking gesteld. De aanwezigheid van een asfaltmenginstallatie op het westelijke deel van de locatie is door het bureau niet vastgesteld. De bodem van dit deel blijkt in ieder geval niet noemenswaardig verontreinigd te zijn door het verwerken van (mogelijk teerhoudend) asfalt. Het onderzoek concludeert wel dat de grond van het oostelijke deel is verontreinigd met PAK. De "dumping" van teerhoudend asfalt afkomstig van de Oude Meppelerstraatweg zou hier een verklaring voor kunnen zijn. Uit het bodemonderzoek blijkt verder niet dat de eventuele opslag

van bouwmaterialen en motorbrandstoffen dan wel de onttrekking van grote hoeveelheden grondwater een noemenswaardige negatieve invloed hebben gehad op de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem. Van de ondergrondse benzinetank vermoedt het onderzoeksbureau dat er wel een vergunning is aangevraagd, maar dat er nooit een tank is geïnstalleerd. Tijdens het bodemonderzoek is noch een ondergrondse tank, noch een olieverontreiniging aangetroffen. Mocht men bij het bouwrijp maken van de locatie alsnog op een tank of een olieverontreiniging stuiten, dan zal de gemeente erop toezien dat deze conform de landelijk geldende regels wordt gesaneerd. De op het oostelijke deel van de locatie aangetroffen bodemverontreiniging met PAK is middel relatief eenvoudige maatregelen te saneren. Derhalve vormt de bodemkwaliteit geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan. Dit is dan ook de conclusie zoals die is opgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan.

- 2.5 *De toename van verkeer die toegeschreven kan worden aan het foodcourt is beperkt ten opzichte van de autonome verkeerstoename. Op dit punt behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing.*

Inspreker Feenstra (McDonalds) geeft aan zich zorgen te maken over de verkeerstoename op het kruispunt rondom de Ceintuurbaan – Oude Meppelerweg. In het voorgaande was dit niet nader onderzocht omdat verwacht werd dat de toename van verkeer als gevolg van het foodcourt maar in beperkte mate bijdraagt aan de verkeersafwikkeling op de bedoelde kruising. Nader onderzoek bevestigt deze aanname.

Op basis van CROW-richtlijnen zijn voor wegvakken afwikkelingscapaciteiten bepaald (zie bijlage Verkeersanalyse Effect op omliggend wegennet Foodcourt De Vrolijkheid te Zwolle). Verkeersberekeningen op maatgevende momenten in de week laten zien dat door ontwikkeling van het foodcourt de verhouding tussen verwachte intensiteit en capaciteit relatief laag scoort en zit in de categorie 'goede verkeersafwikkeling zonder noemenswaardige filevorming'. Opgemerkt dient te worden dat hierbinnen geen rekening is gehouden met de kruising en VRI (Verkeersregelininstallatie). Het is bekend dat er op bepaalde tijden congestie ontstaat op de kruising. De verkeerstoename zal mogelijk groeien door verdere ontwikkelingen op bedrijventerrein Vrolijkheid rondom Isala en Oosterenk. Ook de ontwikkeling van Stadshagen heeft gezorgd en zorgt nog steeds voor een toename van verkeer op de bedoelde kruising. Dit heeft onze aandacht. Om deze reden is de oprit naar de A28 (richting Meppel) verdubbeld en is ook het wegvak op de Ceintuurbaan in zuidelijke richting verbreed.

De toename van verkeersbewegingen als gevolg van realisatie van het Foodcourt draagt maar beperkt bij aan de totale verkeerstoename (5%). Met de reeds gedane investeringen achten wij de verkeerssituatie beheersbaar.

- 2.6 *De ontwikkeling van Foodcourt De Vrolijkheid is meegenomen in het opstellen van de Horecavisie en past daarmee in het horecabeleid van de gemeente.*

Feenstra vraagt zich tevens af hoe dit initiatief zich verhoudt tot gemaakte afspraken in het kader van de Horecavisie 2012.

Datum 12 december 2016

In september 2011 heeft de ontwikkelaar een eerste initiatief ingediend voor herontwikkeling van De Vrolijkheid. Het initiatief bestond destijds uit de bouw van een hotel en een groot horecaplein met ca. 4000 m² bvo (brutovloeroppervlakte) horeca. Op dat moment zijn eveneens de voorbereidingen voor het opstellen van de horecavisie gestart. 'Van Spronsen Horeca Advies' heeft de gemeente hierover geadviseerd.

Van Spronsen heeft ons het volgende advies (mei 2012) gegeven met betrekking tot het maximaliseren van het aantal horecameters voor ontwikkeling van De Vrolijkheid. Dit aantal is de norm geworden op basis waarvan nieuwe plannen voor Foodcourt De Vrolijkheid zijn uitgewerkt. Het hotel is vervallen.

Van Spronsen adviseerde het maximum te stellen van 400 m² vvo (verkoopvloeroppervlakte). Hiermee bleef er voldoende uitbreidingspotentieel over voor wijkgerelateerde horeca. Samen met de bestaande horecameters uit restaurant De Vrolijkheid, zijnde 600 m² bvo (dat is 420 m² vvo), kan er maximaal 820 m² vvo, ofwel 1170 m² bvo worden gerealiseerd. Hierbij is nog geen rekening gehouden met een eerder advies van Van Spronsen, waarbij is aangegeven dat een groot foodcourt met een attentiemast zeker 50% van de omzet realiseert middels passanten en inwoners uit de regio.

De toegestane hoeveelheid horeca-m² voor het project De Vrolijkheid bedraagt daarmee:

Berekening	m²
Bestaande m ² BVO en VVO restaurant De Vrolijkheid	600
Uitbreiding volgens Zwolse quotum (400m ² VVO en 30%BVO)	570
Verdubbeling m ² door 50% omzet van A28	1.170
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid BVO	2.340
Totale horecaontwikkeling De Vrolijkheid VVO	1.638
Uitbreiding horeca in VVO	1.218

Het advies van Van Spronsen dateert van 2012. Desgevraagd bevestigd het bureau in 2016 de aannames en conclusies van destijds.

Voorgaande laat zien dat al voordat de horecavisie is vastgesteld is bepaald wat het maximum aantal horecameters voor het foodcourt zou moeten zijn. Het uitbreidingspotentieel voor horeca zoals omschreven in de horecavisie is hierop aangepast.

De horecavisie is door het college vastgesteld op 18 december 2012 en door de raad op 25 februari 2013. In de horecavisie is het volgende opgenomen: *'Naast deze duidelijke visie is er sprake van verschillende plannen en projecten die al langer lopen in Zwolle. De locaties van deze projecten en plannen komen niet altijd overeen met de visie en de vraag komt op hoe hier mee om te gaan. Er zou sprake zijn van onbehoorlijk bestuur wanneer de gemeente projecten, waar reeds lang aan wordt gewerkt, niet meer zou faciliteren'*. Deze passage is onder andere opgenomen om medewerking aan het foodcourt te kunnen verlenen.

Middels het 'Haalbaarheidsonderzoek en toetsing Ladder voor duurzame verstedelijking' door BRO is aangetoond dat het foodcourt voorziet in een behoefte en geen ontwrichting oplevert van de regionale horecastructuur. Wie zien geen aanleiding om te twijfelen aan de adviezen van BRO en Van Spronsen Horeca en Advies.

2.7 *Het hernieuwde communicatieproces en de extra onderzoeken leiden niet tot planwijzigingen.*

voorstel

Datum 12 december 2016

Wij zijn van mening dat het bestemmingsplan kan worden vastgesteld. Diverse onderzoeken tonen onzes inziens aan dat verwachte effecten als gevolg van het foodcourt beperkt zijn en een vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg staan.

Verschillende inzichten over de hoogte en de locatie van de attentiemast blijven bestaan. Gezien het vastgestelde beleid aangaande attentiemasten zien wij geen reden om geen medewerking te verlenen aan het gevraagde initiatief.

Communicatie

De stukken die aan de raad van 6 juni jl zijn aangeboden zijn openbaar. De nieuwe onderzoeksresultaten en onze conclusies daaromtrent zijn gedeeld met alle insprekers en zijn eveneens openbaar.

Vervolg

Het bestemmingsplan kan worden vastgesteld. Na vaststelling van het bestemmingsplan hebben diegene die een zienswijze hebben ingediend de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Raad van State.

Openbaarheid

De voorstellen zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2016
Kenmerk	31595
Onderwerp	Informatienota t.a.v. Vaststellen bestemmingsplan Foodcourt

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Adres: Signora, Annet Kroes, Thomas a Kempisstraat 43, 8021 BH Zwolle, info@signoradamesmode.nl

Aan de raadsleden van de gemeente Zwolle

Postbus 10007

8000 GA Zwolle

Zwolle, 1 december 2016.

De winkeliers van de Diezerbrink zoeken uw hulp!

Geachte leden van de Raad,

U hebt tijdens de laatste begrotingsbehandeling d.d. 11 november 2016 als raad unaniem een motie aangenomen welke gaat over de kwaliteit van de openbare ruimte Diezerkade, Thomas a Kempisstraat en Vechtstraat. In deze motie verzoekt u het college bij de opzet van het investeringsplan expliciet (financiële) ruimte te maken voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte in onze winkelstraten. Dank alvast hiervoor! Maar dit is natuurlijk pas een begin.

Als winkeliers van de Diezerbrink, zo heet ons winkelgebied, zoeken we uw hulp om in navolging van de binnenstad een aantal noodzakelijke investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte te doen. Naast de binnenstad zijn we het grootste winkelgebied van Zwolle met een grote diversiteit, veelal zelfstandige winkeliers en gewend onze eigen broek op te houden. We hebben nu voor de tweede periode van 5 jaar ons eigen ondernemersfonds en voorzien hiermee in onder andere onze eigen feestverlichting en onze veel geroemde bloembakken. Ook andere acties betalen we uit eigen zak, maar er zijn grenzen aan wat we kunnen en tegen die grenzen lopen we nu steeds vaker aan. Het is mede op aanraden van onze wijkmanager en wijkbeheerder dat we besloten hebben de politiek in Zwolle te gaan benaderen.

De wijk ligt er nu nog redelijk bij, maar steeds duidelijker wordt dat we het alleen met onderhoud niet meer gaan redden. Fysieke zaken zoals de trottoirs, de lantaarnpalen en bijvoorbeeld de rotonde op de Brink liggen en staan er steeds slechter bij. Ook het groen en dan met name de bomen zien er niet meer uit. Het klinkt hard, maar de wijk begint langzaam aan te verloederen en dat willen we niet. Ook wij kijken om ons heen en als we dan zien hoe andere (wijk) winkelcentra er bij liggen, dan begint het te wringen.

Onze wijk waar we met veel plezier en passie wonen en werken krijgt steeds meer last om de drie kerntaken schoon, heel en veilig vast te houden en we zien daar dan ook de effecten van opduiken. Ondanks het feit dat er goed overleg is met wijkbeheer en er gelukkig over en weer goed naar elkaar wordt geluisterd gaat het langzaam de verkeerde kant op.

Natuurlijk lezen ook wij de krant en volgen we het nieuws en ook wij zien dat de stad goed bezig is. De binnenstad krijgt terecht veel aandacht en er gaat veel geld naar toe, maar Zwolle is groter dan de binnenstad. Onze wijk trekt juist heel veel Zwollenaren en die waarderen de goede bereikbaarheid, het eigene van het gebied en de reuring die er altijd is. Een positief geluid dat niet onvermeld mag blijven is het feit dat er links en rechts wat panden opgekocht worden door serieuze investeerders die graag willen investeren in de wijk.

Het zou mooi zijn als ook de gemeente nut en noodzaak van investeringen herkent en erkend en samen met bewoners, winkeliers en pandeigenaren gaat werken aan een toekomstbestendige wijk.

Wij, het bestuur van de winkeliersvereniging, willen heel graag een nadere toelichting geven op datgene wat we hierboven hebben opgeschreven. De tijd om af te wachten is voorbij, de noodzaak tot ingrijpen wordt groter en om te voorkomen dat we te ver achterop raken hebben we de hulp van elke partij hard nodig!

We nodigen alle politieke partijen van Zwolle dan ook uit om samen met het bestuur van de Stichting Diezerbrink op woensdag 18 januari 2017 nader in te zoomen op onze wijk.

Het programma van deze avond:

19.00 uur tot 19.30 uur ontvangst met koffie bij café Stroomberg, Brink 1.

19.30 uur tot 20.00 uur een visuele en mondelinge toelichting op bestaande problematiek en een schets van mogelijke oplossingen.

20.00 uur tot 21.00 uur mogelijkheid van vragen stellen en discussie.

21.00 uur sluiting.

Aanmelden kan via info@signoradamesmode.nl of annetkroes@home.nl

Tot ziens op 18 januari!

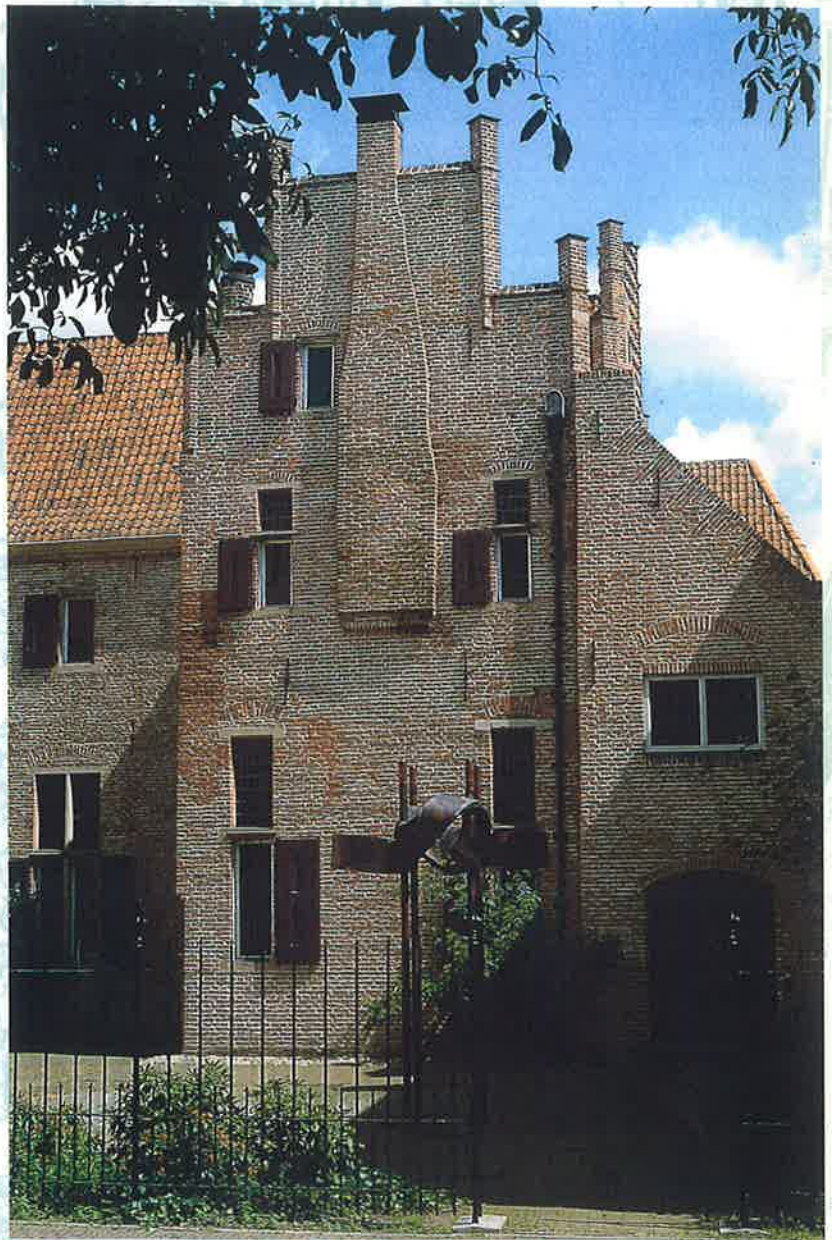
Namens het bestuur

Gert Schonewille - voorzitter

Annet Kroes - secretaris

OP DE BRES VOOR ZWOLLE

De strijd van de Vrienden van de Stadskern

HmdH09122016

Aan de Raad der gemeente Zwolle
Aan het College van B&W van Zwolle

Zwolle, 12 december 2016

Geachte gemeenteraad, geacht college,

De door de gemeente georganiseerde inloopbijeenkomst op 6 december j.l. met als onderwerp "vlekkenplan Muzerie" geeft mij aanleiding tot bijgevoegde schriftelijke reactie.

Ik hoop dat U van de inhoud kennis wilt nemen.

Kopie van deze notitie is gegaan naar de stadsredactie Zwolle van "de Stentor".

Hoogachtend,

G. Oostingh
Walstraat 15
8011 NR Zwolle

Huis met de Hoofden: 5-sterren rijksmonument van nationaal belang!

MUZERIE-PANDEN

Natuurlijk was op de inloopbijeenkomst van 6 december j.l. ook de Bewonersvereniging Binnenstad Zwolle vóór betere bewoning van het complex. En natuurlijk is het plan voor 35 units beter dan het waan-idee van 65 (!) kamers in de verhuur. Het dagelijks bestuur van de gemeente tast nu af wat de Zwollenaren van het vlekkenplan 2.0 vinden. Verkoop aan een geïnteresseerde projectontwikkelaar heeft nog niet plaatsgevonden. Als bezoeker van de inloop sprak ik met verontruste buurtbewoners die zich afvroegen wat ze juridisch moesten ondernemen om het plan meer aanvaardbaar te maken.

Rijksmonumentale waarden

Essentie is of dit vlekkenplan (met nu “appartementen”) recht doet aan de rijksmonumentale waarden (van panden en omgeving) in dit oudste deel van de stad. Het Muzerie-complex bestaat aan de Bloemendalstraat uit vier (rijks)monumentale eeuwenoude stadswoningen van belangrijke Overijsselse families en aan de Goudsteeg uit twee dergelijke panden (Huis met de Hoofden en het oude stedelijk gymnasium), totaal 6 monumentale huizen. Vanaf de opening in 1870 van de stedelijke muziekschool in één van de panden zijn steeds naastgelegen woonhuizen bijgetrokken.

Horizontale opsplitsing van het complex

Het nu voorliggende vlekkenplan gaat uit van een horizontale opsplitsing: drie leefniveaus met respectievelijk 12, 13 en 10 nu “appartementen” genoemde units. Totaal 35 dus. Het kleinste “appartement” is 5 bij 5 dus 25m² (huurprijs Euro 750,-): een woon/slaapruimte waar dan nog een portaal, een sanitaire cluster en een keukenblok bij in moeten. Studio’s of units is een betere aanduiding voor deze ruimten.

Liefst 21 van de 35 units (ongeveer tweederde dus) zijn kleiner dan 50 m². Sprake is nu van meer of minder “veredelde” kamerbewoning door inbouw van 35 sanitaire units (douche/toilet enz.), 35 portalen, 35 keukenblokken met toebehoren, enz. in de monumentale kamers met lambriseringen, schouwen, binnenluiken en paneeldeuren. (Hoe? “Daar moeten we nog op studeren, het is alleen nog maar een vlekkenplan”). Doorbraken dus voor riolering, gas, licht, water, enz. door stucplafonds en 16^e eeuwse eiken vloeren, grote geluidsoverlast van boven- en onderburen, groot brandgevaar vanwege de houten vloeren en eeuwenoude houten kappen (horizontale verbindingen door het hele complex), geen bergingen (waar laat ik kinderkar en racefiets?), 90 fietsenklemmen in plaats van groen op de beide binnenplaatsen en het voorpleintje van het HmdH als parkeerterrein voor auto’s. Kortom: een brandgevaarlijke mierenhoop met veel verhuizingen vanwege woongenot versus kostprijs. Let wel: ook in het aanpalende vroegere computercentrum van de gemeente aan de Goudsteeg is recent al een tiental kamer-units ingebouwd!

Afstoten van gemeente-eigendommen

Hoe is de nog jonge projectontwikkelaar Tippe uit Staphorst aan een optie op de Muzeriepanden gekomen? De VVD-wethouder “gemeentelijk vastgoed” (de laatste jaren nog al eens in het nieuws) heeft 11 gemeentelijke panden en complexen als cluster te koop gezet waardoor koop alleen voor (grote) projectontwikkelaars haalbaar werd. Waarom niet als gebruikelijk elk van de 11 objecten apart bij inschrijving of via een Zwolse makelaar aan de man gebracht? De zeer belangrijke rijksmonumenten van de Muzerie werden gezamenlijk met boerderijtjes, kantoren, enz. als pakket te koop gezet, alsof het een zak aardappelen betrof! “Doe er ook nog maar wat eigenheimers bij”! De heer Tippe (die nu een optie heeft) verklaarde in de pers zijn “bijvangst” van 10 andere objecten nog nauwelijks gezien te hebben! Hoe belabberd kun je als stadsbestuur omgaan met ons gemeenschappelijk bezit? In de jaren '70 (toen het stadsbestuur de deels platgewalste binnenstad herbouwde) is alleen al aan de restauratie van het Muzerie-complex enkele miljoenen belastinggeld besteed.

Verticale opsplitsing

Kernvraag is nu: wonen of uitwonen (of erger uitbranden)? Wil uitwonen niet gebeuren dan moet domweg de weg terug gevolgd worden: de ooit verbonden panden dus loskoppelen en weer als aparte huizen bezien, gebruikmaken dus van de dubbele scheidingsmuren tussen de oude huizen, van de oude trappenhuisen in de diverse panden, enz. een **verticale** opdeling dus. Dat leidt dan tot 8 à 10 flinke woningen/herenhuisen.

Daardoor geen geluidshinder meer, aanzienlijk grotere brandveiligheid, aanzienlijk minder parkeerdruk, aanzienlijk minder verhuizingen omdat het geen doorgangspakhuis meer is, meer gezinnen met kinderen, groter omgevingsveiligheid, aansluiting bij de andere woonhuizen in de Bloemendalstraat, sociale cohesie in het woonbuurtje Bloemendalstraat, Praubstraat, Koestraat, Krommejak, de Muzerie dus als missing link tussen veel rijksmonumentale woonhuizen. Daarnaast door herstel van de oorspronkelijke functie behoud van vele monumentale interieuronderdelen die in zo'n opzet geen sta in de weg maar een verrijking betekenen. Geen auto-parkeerterrein op het voorpleintje van het HmdH, geen fietsprobleem, enz.

Samengevat

Ons cultuurbezit niet gebruiken om er **geld uit te halen** door een projectontwikkelaar maar verkopen als woningen aan zorgzame eigenaren die dit gemeenschapsbezit koesteren en onderhouden door er **geld in te stoppen**. Daardoor ook niet na 25 jaar weer een forse restauratiesubsidie uit de algemene middelen om een uitgewoonde brandgevaarlijke bende te herstellen. De zuidelijke binnenstad kan met gezinsbewoning in de Muzeriepanden verder uitgroeien tot een toeristisch gebeuren van formaat, een Zwols Bergkwartier (en laat U daar maar eens informeren over de marktprijzen van dit soort gezinswoningen!).

Zo men wil is het bij verticale splitsing ook mogelijk de beide panden aan de Goudsteeg (voorlopig) niet af te stoten. Het Huis met de Hoofden is van nationaal belang. Het is een schandaal wanneer dit opgedeeld en ingevuld zou worden met keukens, badcellen enz. Het naastliggende oude gymnasium bezit op de begane grond een aardig toneelzaaltje en heeft inmiddels dus toch al weer een culturele functie. Het is met zijn zandstenen zijgoot nog flink ouder in de kern dan het Huis met de Hoofden.

Huis met de Hoofden

Het Huis met de Hoofden is èn architectonisch èn historisch een 5-sterren

rijksmonument van nationaal belang. Het is zo belangrijk dat het eigenlijk in handen zou moeten zijn van een beschermende nationale instantie als de Vereniging Hendrik de Keyser, zoals in Zwolle de Hof van Ittersum en het Karel V-huis dat nu ook al zijn. Er zijn gemeenten die een dergelijk pand voor een symbolische prijs overdoen aan deze nationale instelling.

Architectonisch spreekt de Rijksdienst Cultureel Erfgoed over een adellijke stadswoning (gebouwd op de overgang van middeleeuwen naar renaissance), gelijkend op de Friese stinsen. Gewelfde kelders op natuurstenen zuilen, 18^e eeuwse schouwen, laatmiddeleeuwse plafonds van moer- en kinderbalken, enz. Het weggeven door de gemeente aan de vorige pandeigenaar van de vijf oorspronkelijke gesneden balkdragers was een onvergeeflijke nog altijd ongestrafte politieke misdaad. Uitzonderlijk zeldzaam en daardoor van nationaal kunsthistorisch belang zijn deze hoofden ook nog eens een vermogen waard.

Historisch is het een topmonument als voormalige woning van Joan Derck van der Capellen tot de Poll, de laat-18^e eeuwse voorman van de patriotten, de grote democratische beweging die (terwijl in Frankrijk de koppen rolden) in onze republiek probeerde de macht van de Oranje-stadhouders te breken. Een veel belangrijker Zwollenaar daarom dan de door de VVD altijd bejubelde Thorbecke, die in 1848 alleen nog maar “de puntjes op de i” hoefde te zetten. In een normale middelgrote provinciehoofdstad (waar lokale cultuur méér is dan carnaval, festival en voetbal) zou in het Huis met de Hoofden allang een patriottenmuseum gevestigd zijn.

Vanuit dit pand zijn belangrijke democratische activiteiten ondernomen welke mede bepalend zijn voor het democratisch gehalte van de huidige Nederlandse samenleving. Ook de afschaffing van de drostendiensten in Overijssel en de erkenning van de Verenigde Staten als zelfstandige staat zijn vanuit dit huis gestimuleerd c.q. bewerkstelligd. Het bronzen borstbeeld van Van der Capellen mocht van een later stadsbestuur echter niet eens op het voorpleintje staan en moest uitwijken naar een nietszeggende plek op het Bethlehemkerkplein.

Monumentenzorg? Of: de monumenten zullen ons een zorg zijn?

Recent bleek ineens op de gemeentebegroting weer 20 miljoen ruimte te zijn (aldus de wethouder van zowel financiën als monumentenzorg). Deze wethouder is lid van een politieke partij die het woord “democraten” al 50 jaar in zijn naam draagt. Na jaren van stilstand in de restauratie-sector hier dus een unieke kans om door verzelfstandiging van o.a. het Huis met de Hoofden historisch-democratisch eindelijk weer eens iets te doen op het gebied van monumentenzorg.

Het College heeft aangegeven met de nieuwe financiële ruimte in elk geval geen bezuinigingen ongedaan te willen maken. Er is nu echter wel de mogelijkheid de consequenties van de bezuinigingen op een kwalitatief verantwoorde wijze aan te pakken.

Plan-aanpassing dus om verder te geraken tot een door Zwollenaren èn bezoekers gewenste authentieke gezellige oude binnenstad die op terrein van Hanze, Moderne Devotie èn staatkundige ontwikkeling van ons land veel betekend heeft.

Terwijl langzamerhand de auto's van de grote stadsplassen verdwijnen (Broerenkerkplein, Bethlehemkerkplein, Grote Kerkplein, Nieuwe Markt) gaan we het voorpleintje van het historische Huis met de Hoofden in vlekkenplan 2.0 nu ombouwen tot auto-parkeerterrein. Nooit gehoord dus van het “inrichtingsplan omgeving stadhuis”?

Afsluitend

De gemeente Zwolle zou de bovengeschetste verticale oorspronkelijke opsplitsing minimaal in beeld moeten laten brengen (vlekkenplan 3.0). De gemeente heeft de panden aan elkaar gekoppeld, de gemeente heeft de Muzerie (waaronder de 140 jaar oude Stedelijke Muziekschool) wegbezuinigd en de gemeente is verantwoordelijk voor een goed beheer van onze gezamenlijke monumentale eigendommen en heeft daarin zelfs een voorbeeldfunctie.

Let wel: het Muzeriecomplex is ons aller bezit, geen persoon of ontwikkelaar hoeft tekort te komen bij aanpassing van de gedachten of voornemens. Sprake is slechts van een meer acceptabele aanpak en meer **kwaliteit van bestuur**. Dan hebben we de in de kern 5 eeuwen oude woonhuizen letterlijk ook over 100 of 200 jaar nog in beeld.

Het is altijd heel gemakkelijk voor de overheid om burgers met de monumentenwet in de hand op details tot de orde te roepen. Dat is op zich prima, maar juist bij het eigen gemeentelijk handelen op dit dossier wordt dan extra kwaliteit gevraagd en is extra voorzichtigheid geboden.

Zwolle, 12 december 2016

Gert Oostingh

[Co-auteur en beeldredacteur "Op de bres voor Zwolle". Dit boek uit 1992 behandelt [in 240 pagina's met meer dan 500 (!) afbeeldingen] het binnenstadsbeleid in Zwolle tussen 1955 en 1990].

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Aan de raad van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Inlichtingen bij
Dhr. J.H. ten Heggeler
Telefoon 038 499 94 07
H.t.Heggeler@overijssel.nl

Onderwerp: Toezichtvorm begroting 2017

Jaarlijks ontvangt u voor aanvang van het nieuwe begrotingsjaar ons besluit over de toezichtvorm met betrekking tot de Begroting van uw gemeente.

Met deze brief informeren wij u over de toezichtvorm op uw Begroting voor het jaar 2017 en de daaraan verbonden gevolgen. Ten slotte vestigen wij uw aandacht op punten die relevant zijn voor uw financiële positie en de wijze waarop de provincie Overijssel haar toezichtrol vervult.

Datum

20.12.2016

Kenmerk

2016/0529612

Pagina

1

Toezichtvorm: repressief

Dit besluit is gebaseerd op ons oordeel dat de Begroting 2017 structureel en reëel in evenwicht is. In de meerjarenraming wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat dit evenwicht behouden blijft.

Gevolgen toezichtvorm

Het repressief (regulier) toezicht heeft tot gevolg dat de Begroting 2017 en de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen niet onze goedkeuring vergen.

Wij hebben daarom de begroting voor kennisgeving aangenomen.

Wel dienen de begrotingswijzigingen (met bijbehorend raadsvoorstel en – besluit) binnen twee weken na vaststelling, ter kennisname aan ons te worden ingezonden.

Algemene aandachtspunten voor uw begrotingspositie

In 2016 hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan die een belangrijke invloed kunnen hebben op de begrotingsposities van gemeenten. Deze ontwikkelingen hebben wij dan ook betrokken bij de uitvoering van onze toezichtrol. De ontwikkelingen waarop wij doelen zijn:

Sociaal Domein

Veel gemeente hebben de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein budgettair neutraal geraamd. Door dalende rijksmiddelen houdt dit in dat gemeenten in de toekomst nog voor forse opgaven staan. We zien dat veel gemeenten door transformatie van taken de lasten naar beneden bijsturen in verband met budgettair neutrale ramingen. De komende jaren zal blijken in hoeverre gemeenten in staat zijn om de lasten voldoende bij te sturen.

Grondexploitaties.

Ondanks de aantrekkende economie kunnen de grondexploitaties in een aantal gevallen nog tot problemen leiden. De gemeentelijke grondexploitaties blijven daarmee een punt van zorg.

Wijziging regelgeving BBV/VPB

In het voorjaar 2016 is het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV) aangepast. Op advies van de commissie Depla is de inrichting van de begroting opnieuw vorm gegeven. Uitgangspunt daarbij was om de transparantie en de uniformiteit te versterken.

Met name regelgeving rond grondexploitatie en rente kunnen effect hebben op de financiële positie van gemeenten.

Bijlagen

Datum verzending

Specifieke aandachtspunten voor uw gemeente

- U houdt in uw ramingen rekening met aanzienlijke ombuigingen. Zonder concrete realisatie blijft het structurele evenwicht niet behouden. Een groot deel van de ombuigingen moet worden gevonden in het Sociaal Domein. Ondanks de beschikbare bufferruimte van € 5 miljoen is er sprake van een forse taakstelling op dit terrein. In de toekomst moet nog maar blijken in hoeverre de getroffen maatregelen het verwachte effect sorteren. Wij worden dan ook graag proactief meegenomen in uw overwegingen inzake de definitieve inzet/vrijval van de beschikbare bufferruimte.
- Daarnaast wilt u investeren in de stad (zoals de spoorzone en de binnenstad). Investeren kan gepaard gaan met forse risico's voor uw financiële – en begrotingspositie.
- Uw (omvangrijke) grondpositie vormt een latent risico voor uw begrotingspositie. Dit wordt nog eens versterkt door de gesignaleerde overcapaciteit in het regionale aanbod van woon- en werklocaties.

Toezichtrol provincie

De door u vastgestelde Begroting 2017 (met bijbehorende meerjarenraming) en de daarop betrekking hebbende besluitvorming is beoordeeld aan de hand van de wettelijke criteria. Deze criteria zijn vastgelegd in de Gemeentewet en uitgewerkt in het landelijk Toezichtkader "Kwestie van evenwicht!". Daarbij is eveneens de Begrotingsbrief 2017 d.d. 15 maart 2016, kenmerk 2016/0047755, betrokken.

De provincie Overijssel vult haar toezichtrol op een proportionele wijze in. Indien mogelijk blijven we op afstand maar zo nodig komen we dichterbij, conform de principes van het Interbestuurlijk Toezicht. Uitgangspunt daarbij is dat we ons baseren op openbare, door de gemeenteraad vastgestelde stukken. Dat kan alleen wanneer de informatiewaarde van deze stukken adequaat is. Dat is noodzakelijk om zowel het horizontale toezicht (door uw raad) als het verticale toezicht (door ons) optimaal te kunnen vervullen.

De door u vastgestelde Jaarrekening 2015, evenals de bevindingen van de accountant, hebben wij bij ons toezicht betrokken.

Ten slotte

In het voorjaar van 2017 ontvangt u zoals gebruikelijk de Begrotingsbrief met daarin het proces en de toetsingspunten voor de begroting 2018.

Het college van burgemeester en wethouders heeft een afschrift van deze brief ontvangen.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

secretaris,

De Algemene wet bestuursrecht biedt de mogelijkheid om binnen zes weken na de verzending van deze brief bezwaar in te dienen tegen dit besluit. Voor de behandeling hiervan is geen griffierecht verschuldigd. Voor inlichtingen over de bezwaarschriftprocedure kunt u zich wenden tot de medewerker van de provincie die in dit besluit is vermeld.

Wilt u in uw correspondentie met de provincie Overijssel:

- één onderwerp per brief hanteren en
- het in deze brief opgenomen kenmerk vermelden.

Datum
20.12.2016
Kenmerk
2016/0529612
Pagina
2

Raadsgriffie
Z-Internet-Postbus

20 DEC 2016

Van: VNG <vng=vng.nl@mail29.wdc01.mcdlv.net> namens VNG <vng@vng.nl>
Verzonden: dinsdag 20 december 2016 14:07
Aan: Z-Internet-Postbus
Onderwerp: Lbr. 16/094 Accountantscontrole 2016

[View this email in your browser](#)

B-post

VNG Ledenbrief

dinsdag 20 december 2016

Lbr. 16/094 Accountantscontrole 2016

Geachte heer, mevrouw,

Deze ledenbrief is gericht op de verantwoording en controle 2016. In een brief aan de Tweede Kamer van 14 november jl. schrijft minister Ronald Plasterk (BZK) hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent.

Voor de VNG is dit geen verrassing. De partijen in de keten hebben na de transitie de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet. Ook moet worden bedacht dat gemeenten voor hun verantwoording en controle afhankelijk zijn van andere partijen in de keten. Problemen bij deze partijen werken naar de gemeenten door. De mate waarin hangt af van de individuele uitgangspositie van gemeenten.

Desondanks werken gemeenten er hard aan de bedrijfsvoering, verantwoording en controle verder in te regelen en de accountantscontrole 2016 beter te laten verlopen. Het is hierbij van belang dat gemeenten meer zelf 'in control' komen en minder afhankelijk worden van de andere ketenpartijen. De VNG is met de accountantssector in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole.

Toch zal ook 2016 nog een overgangsjaar zijn. Zo zal het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De verwachting is dan ook dat nog veel gemeenten een niet goedkeurende controleverklaring van de accountant zullen ontvangen bij de jaarrekening 2016.

Volledige brief:

[Accountantscontrole 2016](#)[afmelden](#)

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Accountantscontrole 2016

ons kenmerk
ECFE/U201601575
Lbr. 16/094

datum
20 december 2016

Samenvatting

Deze ledenbrief is gericht op de verantwoording en controle 2016. In een brief aan de Tweede Kamer van 14 november jl. schrijft minister Ronald Plasterk (BZK) hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent.

Voor de VNG is dit geen verrassing. De partijen in de keten hebben na de transitie de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet. Ook moet worden bedacht dat gemeenten voor hun verantwoording en controle afhankelijk zijn van andere partijen in de keten. Problemen bij deze partijen werken naar de gemeenten door. De mate waarin hangt af van de individuele uitgangspositie van gemeenten.

Desondanks werken gemeenten er hard aan de bedrijfsvoering, verantwoording en controle verder in te regelen en de accountantscontrole 2016 beter te laten verlopen. Het is hierbij van belang dat gemeenten meer zelf 'in control' komen en minder afhankelijk worden van de andere ketenpartijen. De VNG is met de accountantssector in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole.

Toch zal ook 2016 nog een overgangsjaar zijn. Zo zal het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De verwachting is dan ook dat nog veel gemeenten een niet goedkeurende controleverklaring van de accountant zullen ontvangen bij de jaarrekening 2016.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Accountantscontrole 2016

ons kenmerk
ECFE/U201601575
Lbr. 16/094

datum
20 december 2016

Geacht college en gemeenteraad,

Deze brief heeft als doel om gemeenten nader te informeren over de stand van zaken rond de accountantscontrole 2016. We staan om te beginnen stil bij de uitkomsten van de controle 2015 en kijken vervolgens vooruit naar 2016.

Continuïteit van zorg voorop

In zijn brief aan de Tweede Kamer van 14 november schrijft de minister van BZK hoe in eerdere jaren meer dan 95 procent van de gemeenten nog een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kreeg. Dit aandeel bedraagt voor het verslagjaar 2015 circa 50 procent. Voor de VNG is dit geen verrassing. Partijen in de keten hebben de continuïteit van zorg en ondersteuning voorop gezet, dit had de hoogste prioriteit. Het duurt zeker tot in 2018 voordat gemeenten samen met de SVB, zorgaanbieders en accountants de nieuwe keten ook wat betreft bedrijfsvoering, verantwoording en controle helemaal op orde krijgen en tot optimale onderlinge afspraken komen. Het is van belang dat gemeenten stappen blijven zetten om verder 'in control' te komen.

Een uitdaging voor de hele keten

Hierbij moet worden bedacht dat gemeenten aan het einde van de verantwoordingsketen staan. Problemen in de keten komen daardoor op het bordje van de gemeenten terecht. Mede doordat andere partijen in de keten relatief laat hun verantwoordingen en controle-informatie aanleverden, konden veel gemeenten later dan wettelijk voorgeschreven de gecontroleerde jaarrekeningen 2015 bij het Rijk aanleveren. Het was dan ook goed dat door BZK de wettelijke inzenddatum eenmalig werd verlengd, van 15 juli naar 30 september.

Maar dit moet als een noodmaatregel worden gezien. Het is daarom goed om tot harde afspraken en data te komen in de verantwoordings- en controleketen. Gemeenteraden moeten immers op een redelijke termijn na afloop van het begrotingsjaar over de gecontroleerde verantwoording met colleges kunnen spreken. Daarom moet alles in het werk worden gesteld dat aan de wettelijke datum van 15 juli kan worden voldaan. In de keten moeten daarvoor goede afspraken en planningen met betrokkenen worden gemaakt.

Uitgangspositie gemeenten verschilt

Ook fouten en onzekerheden in de verantwoordingen van de partijen in de keten werkten door naar de strekking van de accountantsverklaring 2015 van gemeenten. De mate waarin was afhankelijk van de gemeentelijke situatie. Onder meer de relatieve omvang van het sociaal domein ten opzichte van het totaal van de lasten in de jaarrekening, het type afspraken met de zorgaanbieders en de juridische vormgeving van gemeenschappelijke regelingen speelden hierbij een rol. Over gemeenten met een niet goedkeurende verklaring kan dus niet worden gezegd dat ze niet goed op weg zijn om meer grip te krijgen op de verantwoording en controle in het sociale domein. Dit ligt echt ingewikkelder.

Zelf aan de slag en afstemming met de huisaccountant

De problemen vanuit de keten nemen niet weg dat gemeenten zelf ook moeten werken aan het verder optimaliseren en inregelen van bedrijfsvoering, verantwoording en controle. Ze kunnen hierbij leren van elkaar en van de verantwoording over het verslagjaar 2015. Het is goed dat gemeenten een controleplan opstellen met daarin de verantwoordings- en controle-informatie die zij vanuit de keten kunnen verwachten en de eigen aanvullende controles die nodig zijn om tot een voldoende controle-aanpak te komen. Het is daarbij aan te bevelen om de gemeentelijke afhankelijkheid van partijen als de zorgaanbieders en de SVB te minimaliseren en hierover het gesprek met de huisaccountant aan te gaan.

Pgb's

De verwachting is dat het aantal fouten en onzekerheden in de verantwoordingen Wmo en Jeugd van de SVB over 2016 niet (veel) lager zal zijn dan over 2015. De politiek-bestuurlijke keuze was immers om prioriteit te leggen bij uitbetaling en in het grootste deel van 2016 een verminderd controleregime te laten gelden. Voor de strekking van de gemeentelijke accountantsverklaringen 2016 is dit geen goed nieuws.

Naast de strekking van de controleverklaring was er het probleem van de late aanlevering van de verantwoordingen door de SVB over 2015. Hierover is met SVB en Ketenbureau PGB overleg gevoerd. Op de VNG-site is op 25 november een met deze partijen afgestemde notitie geplaatst over de afwikkeling 2016. Voor de verantwoording over 2016 is de opleverdatum vastgesteld op 15 maart 2017. De SVB zal hiervoor met gemeenten naast een volledige voorschotconfirmatie een budgetconfirmatie op steekproefniveau uitvoeren. Omdat gemeenten nog steeds behoefte kunnen hebben aan het uitvoeren van een volledige budgetconfirmatie, zal de SVB dit faciliteren op een wijze dat zij dit tijdig en gestandaardiseerd met de SVB kunnen doen. Maar als er onverhoopt met enkele gemeenten vertraging in dat proces optreedt, leidt dat niet langer tot vertraging in de oplevering van de verantwoording en controleverklaring van de SVB voor alle gemeenten.

Zorg in natura

Om gemeenten en zorgaanbieders zo goed mogelijk te ondersteunen, is door de VNG en zorgaanbieders het programma i-Sociaal Domein opgezet. Doel is om te komen tot een besparing van administratieve lasten voor gemeenten en zorgaanbieders door vereenvoudiging, standaardisatie en verbetering van informatie-uitwisseling. Producten van dit programma zien ook op de financiële controle, zoals een 'stappenplan gemeentelijke controleaanpak Wmo en Jeugdwet' en 'standaardartikelen voor zorgcontracten'. Deze producten zijn te raadplegen via <http://i-sociaaldomein.nl/>. Gebruik hiervan leidt ertoe dat de onderlinge afhankelijkheid tussen gemeenten en aanbieders bij de controle wordt verminderd, zowel inhoudelijk als met betrekking tot het krappe tijdspad voor partijen om de jaarrekening tijdig te kunnen publiceren.

Levering van zorg

Een lastig vraagstuk bij zowel de pgb's als de zorg in natura is, mede gezien de driehoeksrelatie, het aantonen van de levering van zorg bij de cliënt. Gemeenten doen er goed aan om hierover vroegtijdig met de huisaccountant te overleggen, bijvoorbeeld in het kader van de managementletter 2016. Dit is gelijk ook al belangrijk voor 2017 wat betreft (nieuwe) afspraken met zorgaanbieders en om de eigen situatie voor 2017 verder te optimaliseren. Ook i-Sociaal Domein verzamelt een aantal best practices die het programma begin 2017 publiceert.

Verbonden partijen

De VNG vraagt aandacht bij het Rijk en de NBA voor de efficiëntie bij de controle van verbonden partijen en uitvoeringsorganisaties. Accountants hebben in verband met het overnemen van verantwoordelijkheden te maken met de verplichting om zaken van de accountant van de verbonden partij te verifiëren en eventueel deels te controleren. Een aantal gemeenteraden heeft de afgelopen periode moties aangenomen waarin deze controle op controle uit het oogpunt van efficiëntie en doelmatigheid als niet wenselijk wordt gezien.

Overleg met de NBA

Met de NBA is de VNG in gesprek over het verbeteren van het proces van het opstellen van de financiële verantwoording en uitvoeren van de accountantscontrole. In de overleggen wordt teruggekeken naar de controle 2015 en vooruitgekeken naar die van 2016. Tegelijkertijd wordt ook over maatregelen voor de middellange termijn gesproken, waaronder een versnelde opvolging van de adviezen van de werkgroep Depla ('Vernieuwing accountantscontrole gemeenten').

Tot slot

Het eerste jaar van de decentralisatie van het sociaal domein was voor gemeenten en de rest van de keten een bijzonder jaar. Dit bleek bij de verantwoording en controle 2015. Ook de afwikkeling van 2016 brengt onzekerheden en vragen met zich mee. Van gemeenten kan niet worden verwacht dat ze allemaal een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2016 krijgen. Wat wel mag worden verwacht, is dat gemeenten bij de verantwoording 2016 weer wezenlijke stappen zetten en keuzes maken ten aanzien van het optimaliseren van bedrijfsvoering, verantwoording en controle in het sociaal domein. Van belang hierbij is dat de colleges hun gemeenteraden in dit proces voldoende meenemen. Een goed samenspel van colleges en gemeenteraden is hierbij van belang.

De ervaring van de controle 2015 leert dat het controle- en verantwoordingsproces in deze transitieperiode moeilijk te voorspellen is. Wanneer zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, zal de VNG de gemeenten opnieuw informeren via een ledenbrief en/of onze website.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens

Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Verbinding tussen Zwolle en Den Bosch

Ondergronds varen in Zwolle over Grote Aa

Zwolle, 21 december 2016

Afgelopen week is de Actuele Moderne Devotie op bezoek geweest in Den Bosch. Een historische en devote stad waar je veel overeenkomsten ontdekt met Zwolle. Zo is het Onderwijs in Den Bosch afkomstig uit Zwolle, van de Fraters uit het Fraterhuis en naar het model van de Zwolse Onderwijsrector Johan Cele. Uiteindelijk heeft ook Erasmus onderwijs gevolgd bij de Fraters in Den Bosch. Dat heeft Den Bosch van Zwolle geleerd.

De Stadsgidsen van Den Bosch leren Zwolle over het ondergronds varen. Met bootjes uit Giethoorn varen ze in Den Bosch onder de grond over de Binnen Dieze.

In Zwolle bestaat nu de mogelijkheid om onder het Gasthuisplein, die gaat immers op de schop, een deel van de Grote Aa bevaarbaar te maken voor kano's. Je kan dan bijvoorbeeld met glazen koepels de kano's onder de grond volgen. De Grote Aa is daar goed overkluisd, zelfs de wethouder waagde zich naar beneden.

Naast het Onderwijs en het Toerisme zijn Zwolle en Den Bosch ook verbonden door de Geestelijke Gezondheidszorg. De eerste instelling voor de G.G.Z., een Dolhuis, kwam te staan in Den Bosch. Het Reinier van Arkel Huis bestaat al meer dan vijf eeuwen, na een oproep van Thomas a Kempis uit Zwolle, die aan de wieg heeft gestaan van de G.G.Z. in Nederland.

De Actuele Moderne Devotie beweging wil met partijen uit Zwolle en Den Bosch onderzoeken hoe onze wederzijdse relatie krachtiger kan worden.

Info ; M. de Vries 06-28987955

© Harry ten Klooster

12 DEC 2016

Aan
de Raad van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Volkel, 6 december 2016

Betreft: inspiratiereis gemeenteraad

Geacht raadslid,

Uw gemeenteraad ziet het belang van recreatie voor haar inwoners en voor de regio. Niet alleen is recreatie een belangrijk onderdeel van het voorzieningenniveau. Ook is het belangrijk voor de werkgelegen en als economisch drager van het buitengebied. Verder kan recreatie de identiteit helpen versterken.

Uitnodiging

Graag wil ik uw gemeenteraad uitnodigen om een bezoek te brengen aan BillyBird Park Hemelrijk. Dit kan op een moment dat bij jullie goed uitkomt. Als hier interesse in is, dan verneem ik dat graag.

BillyBird Park Hemelrijk heeft ongeveer 50.000 leden. In de gemeente Uden heeft ruim 1/3 deel van alle inwoners een lidmaatschap. Het park is 365 dagen per jaar geopend. Een lidmaatschap kost gemiddeld nog geen € 25,- p.p. per jaar (zie www.billybird.nl). Het park bestaat niet alleen uit een recreatieplas, indoor en outdoor voorzieningen. Ook hebben wij een natuurzone aangelegd. Dit hebben we gedaan samen met IVN en de Vogelwacht. Hemelrijk draait zonder subsidies.

Inmiddels zijn wij een tweede park aan het opstarten, BillyBird Park Drakenrijk. Drakenrijk ligt aan de snelweg; tussen Venlo en Roermond. Zwolle heeft nog geen recreatiepark met een strandbad. Wel heeft Zwolle diverse recreatieplassen. Dit biedt dus kansen.

Hopend dat een bezoek aan ons park u de nodige inspiratie zal geven, teken ik,

Met vriendelijke groet,
BillyBird Park Hemelrijk

Ton Derks,
Recreatieondernemer.

Happy Together!

K.v.K. 160.86.852
IBAN NL 27 RABO 017.49.51.582
BTW NL 80.58.65.172.B.01

IJsselland

Aan de raden van de gemeenten
die deelnemen aan GGD IJsselland
t.a.v. de griffie

datum 22 december 2016
kenmerk G16.002513 HA / J. Roorda
doorkiesnummer 038-4281677
onderwerp Kaderbrief voor begroting 2018 GGD IJsselland

Geachte raadsleden,

Elk jaar stelt GGD IJsselland een kaderbrief op als onderdeel van de Planning- & Controlcyclus.

Het algemeen bestuur van GGD IJsselland heeft op 15 december jl. de 'kaderbrief programmabegroting 2018 GGD IJsselland' vastgesteld. Deze treft u bijgaand ter informatie aan.

De kaderbrief dient als basis voor het opstellen van de Programmabegroting 2018 van de GGD. De concept-programmabegroting ontvangt u vóór 1 april 2017, waarover u dan desgewenst uw zienswijze kunt geven.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur,

ws.

Drs. A.M. (Rianne) van den Berg, directeur Publieke Gezondheid

Bezoekadressen

Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Schurenstraat 8, 7413 RA Deventer
Consultatiebureaus: zie onze website

Contactgegevens

T (038)428 14 28
F (038)428 14 00
E info@ggdijsselland.nl
I www.ggdijsselland.nl

Centraal postadres

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Kaderbrief Programmabegroting 2018 GGD IJsselland

Inleiding

Deze kaderbrief voor de begroting 2018 is de eerste stap in de voorbereiding van de Programmabegroting 2018. In deze kaderbrief worden de uitgangspunten geschetst op basis waarvan de programmabegroting wordt opgesteld. GGD IJsselland beoogt hiermee het gesprek over de begroting meer 'aan de voorkant' te organiseren. Hieronder wordt de plaats van de kaderbrief in de voorbereiding van de begroting kort geschetst.

Kaderbrief en de programmabegroting

De GGD stelt haar begroting vast vóórdat de deelnemende gemeenten dit doen. Dit is wettelijk bepaald, zodat gemeenten weten wat de uitgaven aan de GGD zijn, voordat zij hun eigen begroting gaan maken. Om de begrotingscyclus beter te laten aansluiten bij het strategisch beleid wil GGD IJsselland ook inhoudelijke ontwikkelingen aan de voorkant meenemen in de planning- en control cyclus. Zo kan GGD IJsselland pro-actief werken.

De cyclus ziet er als volgt uit:

- a. De Kaderbrief dient als basis voor de Programmabegroting 2018. In de kaderbrief komen verwachte ontwikkelingen aan de orde die relevant zijn voor de programmabegroting. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden: Algemene financiële kaders (die doorwerken in de hele begroting), Ontwikkelingen in producten en programma's en oude en nieuwe ontwikkelingen.
- b. De Programmabegroting 2018 wordt voor 1 april 2017 aan de gemeenteraden voorgelegd, die vervolgens gelegenheid hebben om een zienswijze in te dienen.
- c. Het Algemeen Bestuur stelt de Programmabegroting 2018 vervolgens in juni 2017 vast. Daarna werkt de GGD de programmabegroting uit in het Jaarplan 2018 (dat onderdeel is van de bestuursrapportage voorjaar 2018).
- d. Tijdens de bespreking van de Bestuursrapportage in het voorjaar van 2018 kan het Algemeen Bestuur de begroting zo nodig bijstellen. Daarnaast kan het de uitvoering volgen via de Bestuursrapportage in het najaar van 2018 en volgt de verantwoording in de Jaarrekening en het jaarverslag over 2018 (deze zijn voor 15 april 2019 beschikbaar).

Inhoudelijke kaders

De inhoudelijke ontwikkeling van GGD IJsselland is beschreven in de Bestuursagenda 2015-2017 die door het AB in december 2014 is vastgesteld. In maart 2018 vinden gemeenteraadsverkiezingen plaats, worden nieuwe colleges gevormd en zal ook een nieuw bestuur van GGD IJsselland aantreden. Het nieuwe bestuur zal in 2018 een nieuwe bestuursagenda opstellen. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat dit geen aanleiding zal zijn om het financiële perspectief van GGD IJsselland grondig aan te passen.

In 2016 heeft het vernieuwingstraject in de JGZ inhoudelijk geleid tot de invoering van het nieuwe basispakket JGZ en tot de integratie van JGZ 0-4 en 4-18 naar één integraal zorgaanbod. Daarnaast heeft dit geleid tot een aangepaste financiering voor de JGZ. De middelen die eerder via een dienstverleningsovereenkomst of via jaarlijkse subsidies beschikbaar waren, worden met ingang van 2017 in de algemene bijdrage opgenomen.

Programmabegroting 2018

De begroting van de GGD omvat de structurele inkomsten en uitgaven van de Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland. De begroting is te verdelen in drie componenten:

- In het Algemeen bestuur worden afspraken gemaakt over de basistaken en diensten die GGD IJsselland levert en waarvoor gemeenten een gemeentelijke bijdrage leveren. Het productenboek vormt het uitgangspunt voor de basistaken die door de gemeentelijke bijdrage worden gefinancierd.
Het productenboek is eind 2016 geactualiseerd. Deze actualisatie heeft vooral betrekking op de indeling van het nieuwe basispakket JGZ en de financiering van deze dienstverlening.
- GGD IJsselland verricht ook diensten (aan gemeenten) op basis van een dienstverleningsovereenkomst of een (structurele) subsidierelatie. De belangrijkste diensten hierin zijn de taken op het terrein van de Maatschappelijke zorg en taken die door een structurele landelijke subsidieregeling worden gefinancierd.
- In de derde plaats levert de GGD diensten die met incidentele middelen worden gefinancierd. Het kan gaan om diensten voor gemeenten (met een kortlopende subsidie), diensten voor burgers (op basis van tarief) en diensten aan andere partijen (bijvoorbeeld de politie). Hierbij geldt het uitgangspunt dat deze diensten ten minste kostendekkend worden aangeboden. Voor deze dienstverlening hanteert GGD IJsselland vastgestelde uurtarieven waarin 'overhead' en een risico-opslag zijn verwerkt.

Algemene financiële kaders

Algemene Uitgangspunten

De uitgangspunten voor de Programmabegroting 2018 zijn de Jaarrekening 2016, de Programmabegroting 2017 en eventuele structurele componenten uit de begrotingswijzigingen die nog niet in de begroting van 2017 zijn verwerkt

In de Programmabegroting 2018 zijn de verwachte ontwikkelingen van salariskosten en prijzen verwerkt. Voor de programmabegroting 2018 wordt de indexering gebaseerd op de ontwikkeling die in de septembercirculaire 2016 voor het gemeentefonds wordt gehanteerd¹.

Prijzen + 0,9 %

Lonen + 1,5 % (1,0% loonontwikkeling en 0,5% ontwikkeling sociale lasten)

Taakstellingen

In de begroting 2018 zijn geen taakstellingen verwerkt.

Wijzigingen BBV

Voor het opstellen van de begroting voor een gemeenschappelijke regeling gelden dezelfde regels als voor een gemeente. De regelgeving is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies. In 2016 zijn nieuwe regels opgesteld die voor een gemeenschappelijke regeling met ingang van het begrotingsjaar 2018 van toepassing zijn. Voor gemeenten moeten deze nieuwe regels al met ingang van 2017 worden toegepast.

Op hoofdlijn zullen de volgende nieuwe elementen in de begroting 2018 worden verwerkt:

- De begroting wordt op basis van voorgeschreven taakvelden ingedeeld.
- In de nieuwe regelgeving is omschreven wat onder het begrip overhead valt. Hiervoor moet een aparte paragraaf in de begroting worden ingericht. Daarnaast wordt de overhead niet meer aan de taakvelden toegerekend.
- Formeel komen de productenramingen vervallen.
- Wijzigingen in rentetoerekening.

¹ Septembercirculaire gemeentefonds 2016, Index voor lonen en prijzen op pagina 32. De index voor 2017 is vooralsnog gehanteerd omdat deze voor 2018 nog niet bekend is.

We voorzien dat met name de wijzigingen met betrekking tot de ramingen van de overhead tot een aanzienlijke verschuiving binnen de begroting zal leiden.

Huisvesting GGD

In het voorjaar van 2016 is de renovatie van het kantoor aan de Zeven Alleetjes afgerond en kon GGD IJsselland hier weer in terugkeren. Voor de exploitatie is een begroting opgesteld die zo goed mogelijk aansluit op de nieuwe situatie. Ervaringscijfers (voor bijvoorbeeld energiegebruik, kapitaallasten en huurinkomsten) zijn echter nog niet voorhanden, hetgeen betekent dat bijstellingen nodig kunnen zijn. Het uitgangspunt blijft een dekkende exploitatie binnen de bestaande financiële kaders.

Bedrijfsvoering

In 2016 is een traject voor aanbesteding gestart voor de vervangen van het financieel- en personeelssysteem. Dit is een omvangrijke operatie. Er wordt van uitgegaan dat de structurele kosten voor de nieuwe systemen binnen de bestaande kaders kunnen worden gedekt. Voor de incidentele implementatiekosten zal in het betreffende begrotingsjaar (2017) incidentele dekking worden aangegeven.

De planning voor het project is er op gericht dat de nieuwe systemen in 2018 volledig zijn geïmplementeerd.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten overheden vennootschapsbelasting betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten worden behaald. Dit is in lijn met de Wet markt en overheid, waarbij het uitgangspunt is dat een publiek orgaan geen voordelen mag hebben in het vrije economische verkeer. Vooralsnog wordt er van uit gegaan dat de GGD geen aangifte hoeft te doen. Dit standpunt moet nog met de belastingdienst worden besproken.

Ontwikkelingen in programma Service en Samenwerking:

Geen relevante ontwikkelingen

Ontwikkelingen in Programma Gezondheid:

JGZ 0 – 18.

In de begroting 2018 is de taak JGZ 0 – 18 integraal verwerkt. Dit betekent dat voor JGZ geen afzonderlijke bijdragen op basis van DVO meer zijn opgenomen. De begroting voor JGZ 0 – 18 is nog gebaseerd op de oorspronkelijke ontschottingsbegroting. Voor (structurele) aanpassingen ontbreken nog voldoende ervaringscijfers.

Rijksvaccinatieprogramma

Het Rijksvaccinatieprogramma (verder: RVP) wordt in Nederland uitgevoerd door de organisaties die Jeugdgezondheidszorg uitvoeren. In dit kader verzorgt GGD IJsselland het geven van de vaccinaties. De kosten hiervan worden tot 2018 door het rijk direct aan GGD IJsselland vergoed.

Per 1 januari 2018 wordt het RVP verder wettelijk verankerd in de wet Publieke Gezondheid (Wpg) en komt de *uitvoering* van het RVP onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten. De gemeente moet de uitvoering van het RVP én het basispakket JGZ bij dezelfde organisatie beleggen. Het rijk (via RIVM) blijft verantwoordelijk voor de inhoud, regie, coördinatie en landelijke registratie van het RVP. Gemeenten hebben daardoor zeer geringe beleidsvrijheid bij de uitvoering van het RVP.

De uitvoering van het RVP wordt met ingang van 2018 niet langer gefinancierd vanuit de Rijksbegroting maar vanuit het gemeentefonds. Hierbij worden de benodigde middelen in de vorm van algemene uitkering aan het gemeentefond toegevoegd (dit wordt in de meicirculaire 2017 verder uitgewerkt). Het landelijke budget zal op basis van het aantal inwoners van 0-20 jaar aan gemeenten

worden toebedeeld. Voor de gemeenten van GGD IJsselland gaat het om een totaal-budget in de orde van grootte van € 830.000.

GGD IJsselland voert in het verlengde van de uitvoering van de JGZ het RVP uit voor alle gemeenten (m.u.v. de JGZ 0-4 voor de gemeente Steenwijkerland). De overheveling van deze middelen naar het gemeentefonds, betekent dat de kosten voor het RVP van GGD IJsselland ten laste gaan komen van de gemeenten, via de inwonerbijdrage van gemeenten. Deze worden onder de gemeenten verdeeld op basis van dezelfde verdeelsleutel als voor JGZ is afgesproken (het aantal inwoners 0-18). Deze sluit nagenoeg naadloos aan bij de verdeelsleutel die in het gemeentefonds wordt gehanteerd. Voor de gemeente Steenwijkerland wordt een nader voorstel gedaan. Voor de begroting zal worden uitgegaan van de voortzetting van bestaand beleid en wordt vooralsnog uitgegaan dat de middelen die gemeenten ontvangen toereikend zijn om het RVP-programma te financieren.

Toezicht Wmo

GGD IJsselland verzorgt voor 8 gemeenten het wettelijke kwaliteitstoezicht op de voorzieningen en diensten die in het kader van de Wmo door gemeenten worden verstrekt. Deze dienstverlening is de afgelopen jaren ontwikkeld tot een dienstenpakket, waarvoor eind 2016 een dienstverleningsovereenkomst met gemeenten wordt overeengekomen. De kosten en baten worden in de programmabegroting van 2018 verwerkt. Het gaat hierbij om een bijdrage van € 0,43 per inwoner ofwel een totaal bedrag van ongeveer € 185.000

Bijstelling van kosten en dekking

Voor een aantal producten dat niet uit de gemeentelijke bijdrage wordt gedekt, kan een bijstelling van baten en lasten nodig zijn. Uitgangspunt hierbij is dat de baten de lasten geheel dekken (en er dus geen gevolgen zijn voor de inwonerbijdrage. Dit speelt bij de volgende activiteiten:

- Reizigersadvisering: De inkomsten die voor dit product worden gegenereerd zijn sterk afhankelijk van het aantal cliënten en de vaccinaties die reizigers afnemen. Al enige jaren bestaat er een dalende trend. Naast de economische recessie, en ontwikkelingen in de vakantiemarkt spelen medisch-inhoudelijke factoren een rol. Daarnaast zijn andere partijen actiever op deze markt. Voor de raming van kosten en baten wordt uitgegaan van het kostenniveau in de programmabegroting 2016.
- Toezicht kinderopvang: De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een aanpassing van de kwaliteitseisen voor kinderopvang en buitenschoolse opvang in voorbereiding. Doel van de aanpassing is in de eerste plaats het verder verhogen van de kwaliteit met eisen die beter uitlegbaar zijn en meer gericht op de pedagogische kwaliteit in de praktijk en minder op de structurele randvoorwaarden. 'Het nieuwe toezicht' gaat in per 1 januari 2018. De gevolgen voor de uitvoering van het toezicht op kinderopvang zijn nog niet duidelijk. De begroting kan in een later stadium worden aangepast aan de feitelijke ontwikkelingen.
- Maatschappelijke zorg: Zowel landelijk als regionaal staat zorg voor mensen die zichzelf niet staande kunnen houden sterk in de belangstelling. GGD IJsselland verzorgt al vele jaren diensten in opdracht van onder meer de centrumgemeente Zwolle. Deze dienstverlening is op meerdere punten in ontwikkeling (onder meer door de landelijke aandacht voor verwarde personen). GGD IJsselland voert voor 8 gemeenten de zorgtaak Vervuilde huishoudens uit. Dit betreft een basistaak van de GGD die met een inwonerbijdrage wordt gefinancierd. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de beschikbare capaciteit voor deze taak zeer beperkt is in relatie tot de vraag (caseload). Derhalve zal worden gezocht naar nieuwe afspraken over de inhoud of financiering van deze taak. Hiervoor zal in 2017 een apart voorstel aan gemeenten worden gedaan.
- Ontwikkeling infectieziektebestrijding

Inspectie onderzoeken laten zien dat bij de meeste GGD'en versterking in Infectieziektebestrijding zichtbaar is. Inhoudelijk zijn daarmee ook binnen GGD IJsselland goede stappen gezet. Binnen GGD IJsselland is intern met formatie geschoven, maar zal daarboven extra formatie nodig zijn. Dit heeft

mede te maken met de noodzakelijk inzet op ABR dat landelijk en internationaal hoog op de agenda staat. In 2017 wordt hierover een voorstel gedaan.

Nieuwe ontwikkelingen

Organisatie-ontwikkeling GGD

Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en organisatieontwikkeling is een basisvoorwaarde om als GGD optimaal mee te bewegen op het ritme van wat nodig is in de samenleving op het gebied van publieke gezondheid. Om hieraan invulling te geven stellen we begin 2017 een organisatieontwikkelagenda op voor de komende twee jaren. De kosten hiervan, in relatie tot de huidige in de begroting opgenomen budgetten voor organisatieontwikkeling, kunnen we op dit moment nog niet inschatten.

Publieke gezondheid voor statushouders

In het voorjaar hebben VNG en rijk een akkoord gesloten over verhoogde opvang van statushouders in gemeenten (met het doel om capaciteit voor opvang van asielzoekers te vergroten). Daarbij zijn afspraken gemaakt over prestaties van gemeenten in het kader van de opvang van statushouders en stelt het rijk middelen beschikbaar om deze opvang te realiseren.

In het uitwerkingsakkoord tussen Rijk en gemeenten is in april 2016 afgesproken dat het gemeentefonds voor de jaren 2015-2017 wordt opgehoogd met een bedrag van € 353 miljoen. Deze middelen zijn bedoeld voor de kosten van werk-integratie, zorg, preventie en onderwijs.

Naast het feit dat de reguliere zorg, mede door taalproblemen, arbeidsintensief is, komen bij de groep vergunninghouders meer gezondheidsproblemen voor. In het uitwerkingsakkoord zijn derhalve specifieke prestaties opgenomen t.a.v. publieke gezondheidszorg. Voor de benodigde preventieve zorg gaat het om de volgende onderdelen:

- ✓ Jeugdgezondheidszorg
- ✓ Gezondheidsbevordering
- ✓ Infectieziektebestrijding (incl. tuberculosebestrijding)
- ✓ Opzet van een preventiestructuur
- ✓ Monitoring, signalering, advisering en evaluatie
- ✓ Inzet van tolken bij bovengenoemde taken
- ✓ Technische hygiënezorg – hygiëneadvies m.b.t. woonlocaties
- ✓ Opleiding van GGD-medewerkers
- ✓ Landelijke ondersteuning

Separaat van deze kaderbrief zal een voorstel worden gedaan voor de bekostiging van deze activiteiten. Dit zal ofwel in de algemene bijdrage worden verwerkt ofwel door gemeenten worden vergoed op basis van de feitelijke instroom van statushouders in de gemeenten. Deze systematiek zal voor 2018 worden voortgezet.

Meldpunt onverzekerden

In Nederland mag aan medisch onverzekerden alleen medisch noodzakelijke zorg worden verleend en de kosten kunnen via een landelijk fonds worden vergoed.

Het rijk heeft GGD'en opgedragen om een meldpunt onverzekerden in te richten, waar zorgverleners de rekeningen moeten melden, om voor vergoeding in aanmerking te komen.

Doel is dat niet langer alleen rekeningen worden betaald, maar dat er ook voor wordt gezorgd dat onverzekerden worden verzekerd en eventueel begeleiding in het kader van maatschappelijke zorg gaan krijgen. De kosten hiervan zijn beperkt en worden voortsnog door het rijk vergoed.

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen D66 - Belvédèrelaan-Frankhuizerallee
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Dijkhuizen, Cees (4007)
afdeling	Ruimte & Economie

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45-vragen van de D66-fractie over verkeersveiligheid Belvédèrelaan-Frankhuizerallee.

Informatienota voor de raad

Datum 14 december 2016

Onderwerp	Vragen ex artikel 45 - Belvédèrelaan-Frankhuizerallee
Versienummer	V3.0

Portefeuillehouder F.M. van As

Informant C.H. Dijkhuizen en W.A. Bosch
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 4007
Email C.Dijkhuizen@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45-vragen van de D66-fractie over verkeersveiligheid Belvédèrelaan-Frankhuizerallee.

Datum 14 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De D66-fractie heeft op 24 november 2016 vragen ex artikel 45 RvO gesteld over de verkeerssituatie Belvédèrelaan-Frankhuizerallee. De fractie heeft zorgen over de verkeersveiligheid op deze T-splitsing. Het is de fractie bekend dat er maatregelen worden voorbereid. Om ongelukken te voorkomen vraagt de D66-fractie om acute maatregelen.

Beantwoording vragen

1. Herkent het College de gevaarlijke verkeerssituatie ter plaatse van de T-splitsing Belvédèrelaan-Frankhuizerallee?
2. Kan het College bevestigen dat er in het voorjaar adequate maatregelen worden getroffen die in samenspraak met omwonenden en andere belanghebbenden worden voorbereid?

Antwoord:

Op basis van een ongevalanalyse en schouw ter plaatse zijn adequate maatregelen voor de T-splitsing Belvédèrelaan-Frankhuizerallee in voorbereiding. Het huidige plan is in juni 2016 gepresenteerd op een inloopmiddag/-avond voor bewoners en andere belangstellenden in het informatiecentrum Stadshagen. Dit plan is opgesteld in samenwerking met een klankbordgroep waarin de wijkvereniging Stadshagen Totaal, de Winkeliersvereniging Stadshagen, de Fietzersbond, VVN en een aantal bewoners zitting hadden. Op verzoek van de klankbordgroep heeft een externe deskundige een second opinion uitgevoerd op het ontwerp. Dit heeft geleid tot een aanpassing van het definitieve ontwerp, zodanig dat de parallelwegen ter plekke van de T-splitsing worden afgesloten voor autoverkeer.

Het ontwerp dat in samenspraak met de klankbordgroep is opgesteld kan niet eerder dan in het aanstaande voorjaar worden uitgevoerd. De uitvoering moet in één van de schoolvakantieperioden plaatsvinden omdat een groot deel of de hele aansluiting Frankhuizerallee er tijdelijk uitgaat en het verkeer andere routes moet nemen met name naar het winkelcentrum en de scholen. Dit beperkt ons sterk in het moment van de uitvoering.

3. Is het College het met ons eens dat er in de aanloop naar voornoemde maatregelen een korte termijn-maatregel moet worden getroffen, bijvoorbeeld door middel van verkeersregelaars in de spits, om maximaal in te zetten op het voorkomen van ongevallen?
4. Zo ja, is het College bereid om deze maatregel te treffen in samenspraak met omwonenden en andere belanghebbenden?

Antwoord:

In de voorbereiding van de structurele maatregelen met de betrokkenen is ons niet gebleken dat de urgentie dusdanig is dat op korte termijn maatregelen noodzakelijk zijn. De voorkeur is daarom de beschikbare middelen te benutten voor de structurele maatregelen waarvoor draagvlak is bij betrokkenen.

Datum 14 december 2016

Overigens is uit ongevalle analyses gebleken dat de ongevallen zich op diverse tijdstippen van de dag en de week voordoen, ook in rustige perioden (niet alleen in de spits). Op spitsmomenten is het druk op het hoofdwegennet, wat zorgt voor een druk en 'rommelig/onveilig' verkeersbeeld. Dat is niet alleen op deze kruising, maar ook op de meeste andere delen van ons hoofdwegennet het geval. Dat ziet er verkeersonveilig uit en voelt ook vaak zo aan. Het zorgt echter over het algemeen voor een aangepast verkeersgedrag van de verkeersdeelnemers ter plekke.

Na de opening van de Belvédèretunnel zal de verkeersdruk op dit deel van de Frankhuizerallee naar verwachting sterk afnemen. De verkeersdruk op de Belvédèrelaan zal naar verwachting met de verdere ontwikkeling van Stadshagen (Breecamp, Tippe) toenemen. Verder verwachten we dat het afslaande verkeer op de aansluiting Belvédèrelaan/Frankhuizerallee af zal nemen en het rechtdoorgaande verkeer op de Belvédèrelaan op termijn toe zal nemen.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 30917

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen D66 - Belvédèrelaan-Frankhuizerallee

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Aanleiding

Wij werden dinsdag 22 november getroffen door het filmpje van StadshagenV, een YouTube-kanaal voor en door jongeren met Stadshagenaar Klaas Schuuring als geestelijk vader.

Het filmpje geeft blijk van een alarmerende situatie: we zien een montage met verkeerssituaties in de spits op de T-splitsing Belvédèrelaan-Frankhuizerallee, gedurende de periode van één week. We zien beelden van fietsers met voorrang die met grote regelmaat bijna van hun sokken worden gereden, ook door ervaren buschauffeurs.

Wij hebben hierover gesproken met Marcel Span van de wijkstichting Stadshagen Totaal , tevens vertegenwoordiger van de Fietzersbond en met Klaas Schuuring. Uit de gesprekken is ons gebleken dat er door de ambtelijke organisatie van de gemeente vertrouwenwekkende gesprekken worden gevoerd met de buurtbewoners, de wijkstichting en de Fietzersbond, maar dat de eerste maatregelen pas worden verwacht op zijn vroegst in het aanstaande voorjaar. Om ongelukken te voorkomen vragen wij echter om acute maatregelen.

Mede naar aanleiding van dit onthutsende filmpje en onze gesprekken met de vertegenwoordigers van de wijk en de Fietzersbond, hebben wij de volgende vragen:

1. Herkent het College de gevaarlijke verkeerssituatie ter plaatse van de T-splitsing Belvédèrelaan-Frankhuizerallee?
2. Kan het College bevestigen dat er in het voorjaar adequate maatregelen worden getroffen die in samenspraak met omwonenden en andere belanghebbenden worden voorbereid?
3. Is het College het met ons eens dat er in de aanloop naar voornoemde maatregelen een korte termijn-maatregel moet worden getroffen, bijvoorbeeld door middel van verkeersregelaars in de spits, om maximaal in te zetten op het voorkomen van ongevallen?
4. Zo ja, is het College bereid om deze maatregel te treffen in samenspraak met omwonenden en andere belanghebbenden?

Martin Bleijenburg
Claudia van Bruggen
D66 Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen SP - Passend Onderwijs
portefeuillehouder Jan Brink
informant Dollekamp, Jan-Willem (4116)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Kennis te nemen van de beantwoording artikel 45 vragen SP d.d. 8 december 2016 over passend onderwijs

Informatienota voor de raad

Datum 14 december 2016

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen SP d.d. 8 december 2016 over passend onderwijs
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Ed Anker/Jan Brink

Informant J.W. Dollekamp
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 4116
Email JW.Dollekamp@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Kennis te nemen van de beantwoording artikel 45 vragen SP d.d. 8 december 2016 over passend onderwijs

Datum

14 december 2016

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

De fractie van de SP heeft op 8 december 2016 vragen gesteld over de motie stand van zaken passend onderwijs in Zwolle. Aanleiding voor de vragen is het briefadvies *Passend onderwijs* van de Onderwijsraad d.d. 5 december 2016 en de reactie namens Zwolse schoolbesturen op dit advies in de *Stentor*.

Kernboodschap

Passend onderwijs is bij wet opgedragen aan de onderwijsbesturen. Het is derhalve geen gemeentelijke verantwoordelijkheid en opdracht. Tegelijk zien wij het belang van een goede aansluiting tussen de inrichting en uitvoering van passend onderwijs op scholen en de inrichting en uitvoering van jeugdhulp waarvoor wij als gemeente wel verantwoordelijk zijn. Het gaat immers veelal om dezelfde jeugdigen. Passend onderwijs en jeugdhulp kunnen elkaar in de ondersteuning van die jeugdige versterken met het oog op concrete verbeteringen voor betrokken jeugdigen. Om die reden hebben we gezamenlijk met de onderwijsbesturen in Zwolle een Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp opgesteld en trekken we samen op in het realiseren van een veilige en stimulerende opgroei- en opvoedomgeving voor alle jeugdigen en in het voorzien in goede ondersteuning. Vanuit dit kader beantwoorden we de vragen als volgt:

1. Wat is de reactie van het college op het advies van de Onderwijsraad specifiek met betrekking tot de Zwolse onderwijssituatie? Hoe ziet het college de afwijzende reactie van Zwolse scholen op het advies?

De opdracht aan de schoolbesturen is om passend onderwijs zo te organiseren dat thuisnabij onderwijs in een passende leeromgeving voor zoveel mogelijk leerlingen mogelijk is. Die wettelijke opdracht voeren de Zwolse scholen uit. De Zwolse samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben ervoor gekozen om dit op het niveau van de afzonderlijke schoolbesturen in te vullen. De Onderwijsraad noemt dit in zijn advies het 'schoolmodel'. De regie op ondersteuningsaanbod en daarmee op de mogelijkheden om leerlingen een passende plek te bieden, ligt daarmee bij de schoolbesturen. In hun ondersteuningsstructuur hebben de 4 grootste schoolbesturen in Zwolle de verschillende specialismen georganiseerd in een eigen expertisecentrum. Kleine schoolbesturen betrekken hun ondersteuning eveneens van deze expertisecentra. Daarmee is de inzet van benodigde specialismen qua onderwijsondersteuning gewaarborgd. Het college heeft op dit moment geen signalen dat passend onderwijs in Zwolle vanwege deze keuze qua organisatie niet goed zou werken.

2. Is het college bereid, voor zover noodzakelijk in onze regio, om in samenwerking met de scholen te werken aan goed kwantitatief inzicht van het aantal leerlingen met ondersteuningsbehoeften om zo de effecten van het passend onderwijs te kunnen meten?

(en daarbij rekening houden met het beperken van extra bureaucratische druk voor scholen en docenten)

Eén van de uitgangspunten voor de proeftuinen passend onderwijs en jeugdhulp (Ontwikkelagenda, deel 2) is een goede monitoring en onderzoek van resultaten voor leerlingen/jeugdigen. Dat begint met het maken van een goede 'startfoto' van de proeftuin: hoeveel jeugdigen ontvangen ondersteuning in het kader van passend onderwijs en jeugdhulp, om welke ondersteuning gaat het, wie zijn daarbij betrokken en hoeveel geld is daarmee gemoeid. We monitoren vervolgens ontwikkelingen in de proeftuinen waarbij we zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande instrumenten (b.v. rondom

Datum 14 december 2016

thuiszitters of uit de Jongerenindex) en lopend onderzoek (b.v. door de Academische Werkplaats Transformatie Jeugdhulp/Samen op School). Immers, schoolbesturen en gemeente hebben er beide belang bij te weten of ingezette activiteiten tot concrete verbeteringen voor jeugdigen, gezinnen, scholen en gemeente leiden.

3. Erkent het college het risico van generalisatiebeleid als het gaat om ondersteuning? Ziet het college winst in een mogelijke specialisatie van scholen in aparte schoolondersteuningsprofielen, bijvoorbeeld door specifieke opleiding van docenten of aanpassing van lokalen gericht op bepaalde problematiek?
De Zwolse schoolbesturen en de daar georganiseerde expertisecentra zijn groot genoeg om gespecialiseerde ondersteuning in stand te houden en die op die scholen in te zetten waar de ondersteuningsvraag zich voordoet. De ondersteuning volgt derhalve de jeugdige. Daarmee blijft het uitgangspunt van passend onderwijs (thuisnabij onderwijs in een zo regulier mogelijke onderwijsomgeving) overeind, maar ook een voldoende gedifferentieerd ondersteuningsaanbod. Tegelijk is de ondersteuning op school ook schoolspecifiek doordat een school soms ervaring heeft met specifieke groepen. Een bekend voorbeeld zijn gymnasia die niet zelden relatief veel kinderen met een stoornis in het Autismespectrum trekken. Die specialisatie komt tot uitdrukking in het School Ontwikkel Profiel (SOP) dat op de website van elke school te vinden is.

4. Ziet het college genoeg regie vanuit de samenwerkingsverbanden om afdoende variatie en specialisatie aan te bieden? Zo nee, is het college bereid hier een rol in te spelen?
Zie antwoord vraag 1.

5. Kan het college bevestigen dat bij de Ambelt er een groeiend beroep wordt gedaan op tijdelijke leerkrachten? Betekent dit dat er specialistische kennis verloren is gegaan uit de regio Zwolle? Is naar mening van het college de onderwijskwaliteit van de Ambelt door deze tendens onder druk komen te staan?

De Ambelt ziet zich geconfronteerd met een forse daling in het aantal leerlingen als gevolg van de verevening en de invoering passend onderwijs. Hierop moet geanticipeerd worden waar het gaat om de personeelsformatie. Het bestuur van de Ambelt en de vier onderwijsvakbonden hebben een sociaal plan opgesteld en streven er naar de vermindering van de personeelsformatie langs vrijwillige mobiliteit en zonder gedwongen ontslagen te laten verlopen. Dat proces gaat goed. Veel personeel van de Ambelt heeft elders werk gevonden. Op 1 augustus 2017 is het vaste personeel op sterkte in relatie met het leerlingenaantal. In de overgang naar die nieuwe situatie moet de Ambelt voor het huidige schooljaar voor één jaar een beroep doen op de nodige leraren met een tijdelijke aanstelling. Dit levert soms spanning op ten aanzien van de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. De Ambelt doet er alles aan om eventuele nadelige gevolgen hiervan voor leerlingen zo beperkt mogelijk te houden.

6. Ziet het college de introductie van passend onderwijs in Zwolle (nog steeds) als een succes?
Zoals aangegeven hebben wij geen wettelijke verantwoordelijkheid als het gaat om de invoering van Passend Onderwijs of de monitoring daarvan. Tegelijk ziet het college de ingewikkelde opdracht die de schoolbesturen hebben als het gaat om het onderwijs zo passend mogelijk te maken voor alle kinderen van onze stad. Wij hebben er vertrouwen in dat de schoolbesturen deze opdracht serieus uitvoeren en continu werken aan het bereiken van nog passender onderwijs, zoals wij er op onze beurt elke dag werken aan goede jeugdhulp voor alle kinderen en jongeren die dit nodig hebben. Daarbij zal de ontwikkelagenda versterkend werken.

Datum 14 december 2016

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

14 december 2016

Jaargang	2016
Kenmerk	31352
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen SP - Passend Onderwijs

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen GroenLinks- Wildplassen de Markte
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Ivens, Maarten (2427)
afdeling	Fysieke Leefomgeving

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de beantwoording door het college van de artikel 45 vragen van de GroenLinks fractie over wildplassen op parkeerterrein de Markte.

Informatienota voor de raad

Datum 15 december 2016

Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen wildplassen de Markte
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder drs. H.J. Meijer

Informant M.J. Ivens
Afdeling Fysieke Leefomgeving / Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 2427
Email M.Ivens@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen van de GroenLinks fractie over wildplassen op parkeerterrein de Markte.

Datum

15 december 2016

Inleiding

Op 28 november 2016 heeft de GroenLinks fractie artikel 45 vragen gesteld aan het college. In deze informatienota vindt u de beantwoording daarvan.

1. Is het college het met ons eens dat wildplassen, zeker op deze locatie, ontmoedigd zou moeten worden?

In het inleidende statement bij uw vragen staat dat *“wildplassen in Nederland is verboden en ook dusdanig wordt bestreden en bestraft”*. Dit is niet geheel correct. De aanpak van wildplassen is geen landelijke maar een gemeentelijke aangelegenheid en Zwolle heeft, net als vrijwel alle gemeenten in Nederland, ervoor gekozen om wildplassen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) slechts strafbaar te stellen binnen de bebouwde kom. De gedachte hierachter is dat juist in een bebouwde omgeving, waarvan inwoners en bezoekers intensief gebruik maken, wildplassen als hinderlijk wordt ervaren (hygiëne, stankoverlast).

Parkeerterrein de Markte dat beheerd wordt door Rijkswaterstaat bevindt zich buiten de bebouwde kom. Dit brengt met zich mee dat wildplassen daar niet is verboden. Er is ter plekke dus geen sprake van een gedoogsituatie, zoals u stelt.

Parkeerterrein de Markte beschikt niet over sanitaire voorzieningen. Op deze verzorgingsplaats bevinden zich slechts parkeerplaatsen, enkele picknicktafels en afvalbakken. Ondanks dat wildplassen ter plekke niet is verboden is het college van mening dat het wenselijker is dat weggebruikers gebruik maken van de sanitaire voorzieningen in nabijgelegen tankstations of wegrestaurants.

2. Vindt het college het dan ook wenselijk dat er een oplossing komt voor de geschetste situatie op De Markte?

Bij de gemeente zijn geen klachten of meldingen bekend die zijn ingediend door passanten van de Hermelenweg over (overlast van) wildplassen. Bij de politie zijn de afgelopen jaren evenmin meldingen hierover binnengekomen. Er is contact geweest met Rijkswaterstaat die deze parkeer- en verzorgingsplaats beheert. Ook Rijkswaterstaat geeft in haar reactie aan niet bekend te zijn met dergelijke klachten.

Rijkswaterstaat geeft tevens aan dat er voor verzorgingsplaatsen een algemeen beleid is dat Rijkswaterstaat geen sanitaire voorzieningen faciliteert. Als er een tankstation is, heeft de concessiehouder de verplichting om ter plekke sanitaire voorzieningen in stand te houden. Op De Markte is geen tankstation aanwezig en derhalve ook geen sanitaire voorziening.

Tenslotte vermeldt Rijkswaterstaat in haar reactie dat zij weliswaar mensen kunnen aanspreken op het wildplassen, maar dat zij niet altijd aanwezig zijn op deze locatie. Ook heeft het binnen het takkenpakket van de wegininspecteurs geen hoge prioriteit.

Nu uit gegevens van politie, gemeente en Rijkswaterstaat blijkt dat de omvang van de problematiek kennelijk beperkt is, de huidige gemeentelijke regelgeving wildplassen ter plekke niet verbiedt, Rijkswaterstaat gelet op landelijk beleid er geen sanitaire voorzieningen zal realiseren en er geen andere voor de hand liggende alternatieven beschikbaar zijn om de geschetste situatie op te lossen, is het college niet bereid om op dit moment hierop verder actie te ondernemen.

Datum 15 december 2016

3. Zo ja, wil het college dit bij Rijkswaterstaat aankaarten en de raad op de hoogte brengen van de reactie van RWS?

Zie beantwoording vraag 2.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2016
Kenmerk	31501
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen GroenLinks- Wildplassen de Markte

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Vragen o.b.v. art. 45 reglement van orde

Aan: College van B&W
Van: GroenLinks Zwolle, Arne Pronk
Datum: 28 november 2016
Onderwerp: **Wildplassen De Markte**

Geacht College,

Wildplassen is in Nederland verboden, en wordt ook als dusdanig bestreden en bestraft. Bij gebrek aan adequate voorzieningen op parkeerplaatsen langs de rijkssnelweg wordt dit echter gedoogd, ook langs de A28.

In Zwolle worden hierdoor dagelijks tientallen passanten, voornamelijk scholieren, zowel jongens als meisjes, op de Hermelenweg geconfronteerd met voornamelijk mannelijke wildplassers op de naastgelegen parkeerplaats De Markte. In de ogen van GroenLinks is dit niet wenselijk, en dat brengt ons tot de volgende vragen:

- Is het college het met ons eens dat wildplassen, zeker op deze locatie, ontmoedigd zou moeten worden?
- Vindt het college het dan ook wenselijk dat er een oplossing komt voor de geschetste situatie op De Markte?
- Zo ja, wil het college dit bij Rijkswaterstaat aankaarten en de raad op de hoogte brengen van de reactie van RWS?

Namens de fractie van GroenLinks,

Arne Pronk
Remko de Paus

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp Voorschoolse voorzieningen
portefeuillehouder Jan Brink
informant Kolk, Johanna (2417)
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

- De bij de meicirculaire 2016 van Het Rijk verkregen extra middelen voorschoolse voorzieningen 2016 ad € 72.341 en 2017 ad € 144.681 beschikbaar te stellen voor pilots in het kader van de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020: Spelen, leren, werken.
- De middelen 2016 ad € 72.341 in de reserve te storten, zodat deze besteed kunnen worden in 2017.

Beslisnota voor de raad

Datum 15 november 2016

Openbaar

Onderwerp Voorschoolse voorzieningen
Versienummer

Portefeuillehouder Jan Brink
Informant Johanna Kolk
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling / OWS
Telefoon (038) 498 2071
Email J.Kolk@zwolle.nl

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- De bij de meicirculaire 2016 van Het Rijk verkregen extra middelen voorschoolse voorzieningen 2016 ad € 72.341 en 2017 ad € 144.681 beschikbaar te stellen voor pilots in het kader van de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020: Spelen, leren, werken.
- De middelen 2016 ad € 72.341 in de reserve te storten, zodat deze besteed kunnen worden in 2017.

Datum 15 november 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Op 10 oktober 2016 heeft de raad ingestemd met de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020. In dit kader zijn we met scholen, kinderopvang, peuterspeelzalen, welzijn, Stadkamer, GGD en sociaal wijkteam in gesprek over de uitwerking van de eerste lijn van de onderwijsagenda: Spelen, leren, werken. Speerpunten daarin zijn het voorkomen van achterstanden, het versterken van de doorgaande ontwikkeling en het vergroten van maatschappelijke participatie van ouders en kinderen. Goede voorschoolse voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol.

Ook het Rijk ziet het belang van voorschoolse voorzieningen en heeft samen met de VNG bestuursafspraken gemaakt over de uitbreiding hiervan. Einddoel is dat alle peuters naar de opvang gaan. Het Rijk stelt hiervoor structureel geld ter beschikking aan gemeenten. Gemeenten hebben zich gecommitteerd aan het realiseren van een passend en financieel toegankelijk aanbod voor peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag. Ook hebben gemeenten beloofd zich in te spannen voor een optimaal bereik van alle peuters door ouders te stimuleren hun peuter in te schrijven voor een voorschoolse voorziening, bijvoorbeeld via consultatiebureaus.

In Zwolle hebben we al een uitgebreid aanbod aan peuterspeelzaalwerk waar ouders met en zonder kinderopvangtoeslag gebruik van kunnen maken. Hiervoor betalen ouders zonder recht op toeslag een inkomensafhankelijke bijdrage. Ouders zonder toeslag betalen in Zwolle voor kinderopvang echter nu nog het volle tarief. Met kinderopvang en peuterspeelzalen werken we toe naar een integraal beleidsplan voorschoolse voorzieningen dat in 2017 aan de raad wordt voorgelegd. Voorstel is om de extra middelen voorschoolse voorzieningen die de gemeente bij de meicirculaire heeft ontvangen voor 2016 en 2017 te besteden aan pilots in 2017 als onderdeel van het nieuwe beleid. Uitgangspunten hierbij zijn gelijke kansen, gemengde groepen, kwaliteit en vraagsturing.

Beoogd effect

De pilots moeten bijdragen aan de volgende doelen:

- Het vergroten van het bereik van het aantal peuters dat op dit moment geen voorschoolse voorziening bezoekt.
- Het bevorderen van integratie van peuters van werkende en niet-werkende ouders zodat alle peuters zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Argumenten

1a. Er is een groep peuters die in de voorschoolse periode geen peuterspeelzaal of kinderopvang bezoekt. Uit de eerste probleemanalyse blijkt dat ouders hier diverse redenen voor kunnen hebben. Dit vergt maatwerk en nauwe samenwerking tussen kinderopvang, peuterspeelzalen, welzijn, Stadkamer, GGD en SWT. Met pilots willen we de toeleiding verbeteren zodat we het aantal peuters dat geen enkele voorschoolse voorziening bezoekt, in beeld kunnen krijgen en kunnen verminderen.

1b. Het aantal kinderen met taal- en sociaal emotionele problematiek groeit in peuterspeelzalen, terwijl dit aantal in de kinderopvang afneemt. Dit heeft ermee te maken dat ouders zonder toeslag in de kinderopvang het volle tarief betalen, waardoor deze voor hen minder toegankelijk is. Met pilots willen we onderzoeken of we de integratie van deze kinderen en hun ontwikkeling kunnen bevorderen door het aanbod binnen de kinderopvang toegankelijker te maken.

Datum 15 november 2016

Risico's

Met het toegankelijk maken van het aanbod in de kinderopvang willen we het bereik vergroten van peuters die nog niet deelnemen aan een voorschoolse voorziening. Een risico is dat de bezetting van bestaande peuterspeelzalen afneemt doordat ouders andere keuzes maken. De verwachting is echter dat dit effect klein is, omdat de tevredenheid van ouders die gebruik maken van de peuterspeelzalen hoog is.

Financiën

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Extra middelen voorschoolse voorzieningen	72.341	144.681	217.022	289.362	361.703	434.044

Met de meicirculaire 2016 heeft Zwolle voor het eerst middelen ontvangen van het Rijk om het aanbod aan voorschoolse voorzieningen uit te breiden. Dit bedrag neemt jaarlijks toe tot en met 2021. In 2019 voert het Rijk een tussenevaluatie uit en in 2021 een eindevaluatie.

Communicatie

In het najaar zijn met partners uit het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, welzijn, GGD, SWT en Stadkamer meerdere bijeenkomsten gehouden voor de uitwerking van de eerste lijn van de Onderwijsagenda: Spelen, leren werken. Dit ter voorbereiding op het nieuwe beleid voor voorschoolse voorzieningen. Bij de partners is veel enthousiasme om in 2017 al aan de slag te gaan met pilots in het kader van het nieuwe beleid.

Vervolg

In 2017 ontvangt de raad een nieuw beleidsplan voorschoolse voorzieningen waarin zowel de eigen structurele middelen als de extra middelen van het Rijk voor voorschoolse voorzieningen 2018-2021 en de Rijksmiddelen voor onderwijsachterstandenbeleid zijn geïntegreerd. Begin 2017 roepen we partijen in de stad op om pilots uit te werken om in de tweede helft mee aan de slag te gaan. Effecten van de pilots worden verwacht in 2018.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2017
Kenmerk	29680
Onderwerp	Voorschoolse voorzieningen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

- De bij de meicirculaire 2016 van Het Rijk verkregen extra middelen voorschoolse voorzieningen 2016 ad € 72.341 en 2017 ad € 144.681 beschikbaar te stellen voor pilots in het kader van de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020: Spelen, leren, werken.
- De middelen 2016 ad € 72.341 in de reserve te storten, zodat deze besteed kunnen worden in 2017.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Jaargang 2017
Kenmerk 29680
Onderwerp Voorschoolse voorzieningen

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 13-12-2016

besluit:

- De bij de meicirculaire 2016 van Het Rijk verkregen extra middelen voorschoolse voorzieningen 2016 ad € 72.341 en 2017 ad € 144.681 beschikbaar te stellen voor pilots in het kader van de eerste lijn van de Strategische Onderwijsagenda 2016-2020: Spelen, leren, werken.
- De middelen 2016 ad € 72.341 in de reserve te storten, zodat deze besteed kunnen worden in 2017.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Balk, Johan (3362)
afdeling	Vastgoed

Voorgesteld besluit raad

Zie beslisnota raad

Beslisnota voor de raad

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

Onderwerp Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017
Versienummer 1

Portefeuillehouder R. de Heer

Informant J. Balk
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling / vastgoed
Telefoon 3362
Email j.balk@zwolle.nl

Bijlagen 1. Nota van Uitgangspunten 2017

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2017 te hanteren als basis voor de MPV 2017 en in te stemmen met:
 - a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
 - b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
 - c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 6;
 - d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2017.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
 - e. Het project Prinsenpoort en Kanonsteeg/ Derde Bredehoek af te sluiten;
 - f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
3. Grondprijzennota
 - g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2017;
 - h. Kennis te nemen van de analyse m.b.t. de voorziening grondprijzontwikkelingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
 - i. In te stemmen met het vrij laten vallen van de voorziening grondprijzontwikkeling;
 - j. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
4. Projecten
 - k. Ter informatie, conform de BBV richtlijnen, kennis te nemen van het voornemen tot agendering in 2017, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.
5. Project Stadshagen
 - l. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur te verlengen.
6. Kennis te nemen van de aanscherping van de herziening van de BBV richtlijnen rondom grondexploitaties;
7. Kennis te nemen van het afschaffen m.b.t. het doneren vanuit grondexploitaties aan fondsen en reserves in het kader van de aanscherping van de BBV richtlijnen en daarvoor de volgende besluiten te nemen;
 - m. De afdracht per 1-1-2016 aan de Reserve Stadsuitleg stopzetten;
 - n. De afdracht aan de Reserve nog uit te voeren werken sociaal per 1-1-2016 stopzetten;
 - o. Bij de jaarrekening / PPN met een nieuw advies te komen.
8. Kennis te nemen van de voorziening die getroffen is t.b.v. de gronden die in de materiële vaste activa (MVA) staan opgenomen;

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

9. Kennis te nemen van de reeds langjarige grondexploitaties Hessenpoort en Oude Mars en deze als zodanig te handhaven, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
10. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 13;
11. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.

Inleiding

Jaarlijks wordt, in het kader van de beleidscyclus, omstreeks mei de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) vastgesteld, waarbij inzicht wordt gegeven in de financieel-economische weerslag van het gemeentelijk grondbeleid. Evenals voorgaande jaren wordt de MPV elk voorjaar, voorafgaande aan de behandeling van de Perspectiefnota, aan de gemeenteraad voorgelegd.

Voorafgaand aan het opstellen van de “nieuwe” MPV worden de relevante uitgangspunten door het college ter instemming aan de raad voorgelegd. In vergelijking tot andere jaren is deze nota uitvoeriger. De behandeling van de besluiten en aanbevelingen uit het besluit begroting en verantwoording (BBV) geven hier dan ook aanleiding toe. Het college wil de raad dan ook uitvoerig informeren over de aangescherpte richtlijnen. In bijgaande “Nota van Uitgangspunten MPV 2017” worden de uitgangspunten uiteengezet, waarbij de aanscherping van de BBV-verslaggevingsregels voor grondexploitaties en de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen belangrijke aandachtspunten zijn waarop wordt geanticipeerd. Tevens in dit kader is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. In de nieuwe notitie rente van de BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2017 en hebben consequenties voor de grondexploitaties en de MPV 2017.

Ook de grondprijzennota is een uitgangspunt voor de MPV 2017. Conform het werkproces is er dit jaar wederom onderzoek gedaan door twee bureaus en de resultaten zijn geconfronteerd met de interne analyse. Het vaststellen hiervan is een bevoegdheid van het college. De nota met het collegebesluit wordt ter informatie separaat ter informatie aan de raad aangeboden.

Het grondvoorraadbeleid is geanalyseerd en herijkt en in een notitie vervat. Daar wordt in teruggeblikt, vooruitgekeken, scenario's in beeld gebracht en er worden aanbevelingen gedaan.

Er zijn dit jaar enige aanpassingen gedaan aan zowel de parameters als de economische risico's, dit o.a. door de veranderde regelgeving van de BBV-richtlijnen, maar zeker ook door de marktontwikkelingen. Er is onderzoek gedaan naar de richttermijn van grondexploitaties en hoe om te gaan met de afdracht aan fondsen en reserves. Ook de rentetoe rekening aan grondexploitaties is veranderd, waardoor alleen de werkelijke rente over het vreemd vermogen mag worden toegerekend. Verder heeft er een behoefteonderzoek plaatsgevonden voor het project Oude Mars, dit in relatie tot richttermijn van grondexploitaties.

Net als vorig jaar is er gekeken naar de samenhang en afhankelijkheid van de indexen.

Met deze nota anticiperen we op de uitkomsten van de onderzoeken die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden, dit om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen.

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

Beoogd effect

Het vaststellen van de uitgangspunten voor de MPV 2017 zodat dit als basis kan gelden voor het opstellen van de MPV 2017. Tevens is er een integrale doorkijk gemaakt van het verwachte bedrijfsresultaat van vastgoed over het jaar 2016.

Argumenten

1.a De uitgangspunten geven het kader waarbinnen de MPV 2017 wordt opgesteld

De vastgoedagenda's zijn bijgesteld aan de hand van de recente onderzoeken, beleidsuitgangspunten en conform het voorzichtigheidsprincipe bij grondexploitaties. Deze programma's zijn normaliter financieel-economisch en markttechnisch afzetbaar. Door een aantrekkelijke markt is het mogelijk om voor woningbouw voor het jaar 2017 circa 360 woningen (gemeentelijk aandeel op de totaal prognose van 600 woningen) op te nemen en voor bedrijventerrein 10 ha. Deze gegevens zijn gebaseerd op een reële prognose waar grotendeels al contracten tot afname onder liggen.

1.b De parameters voor de indexen zijn aan verandering onderhevig

De parameters zijn met externe onderzoeken onderbouwd en in afstemming gebracht met de interne analyses. De marktontwikkelingen geven aanleiding om in 2017 reeds rekening te houden met een opbrengstenstijging. Vorig jaar was dit nog 0% en uit voorzichtigheid wordt nu gerekend met 1% aangezien er nog wel verschillen aanwezig zijn in de indexen voor woningbouw, bedrijvigheid en (commerciële) voorzieningen. Aan de kostenkant zien we dat er in de regio Zwolle toch nog sprake is van een hongerige markt, wat de prijzen enigszins drukken. Daardoor verwachten we ook nog in 2017 een aanbestedingsvoordeel te realiseren op de nog aan te besteden werken en dat de index voor de kostenstijging in de jaren 2017 en 2018 nog enigszins een drukkend effect hebben.

Parameters	2017	2018	2019	2020 e.v.
Kostenstijging	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%
Opbrengstenstijging	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Aanbestedingsresultaat civiele werken	7,5%	-	-	-

Tabel: parameters

Een van de wijzingen waarop vanuit de BBV richtlijnen op wordt geanticipeerd is de rente. De rente over de leningenportefeuille wordt berekend en als prognose in de grondexploitaties opgevoerd, het betreft de rente over het vreemd vermogen. De rente voor 2017 en verder is vastgesteld op 2,1. De disconteringsvoet moet gelijk worden gesteld met de lange termijnrente, wat door de Europese Centrale Bank (ECB) is bepaald op 2%. Hier zal op worden geanticipeerd bij het opstellen van de MPV 2017.

1.c De variabelen van de economische risico's wijzigen

De economische risico's worden ingeschat conform de vigerende kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen en met inachtneming van de nieuwe BBV-regels. Zo wordt het renterisico weer opgevoerd omdat de rente in de grondexploitaties is verlaagd van 3,5% naar 2,1%. Het risico dat de

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

opbrengsten niet worden gerealiseerd wordt met een kwart procent lager ingeschat, dit door een aantrekkende markt. De vertraging in de planning kan nog steeds optreden, echter de kans van optreden wordt lager ingeschat (50% i.p.v. 75%), dit gezien de marktontwikkelingen op de korte termijn. Deze economische risico's zijn onderdeel van het weerstandsvermogen en hiermee kunnen tegenslagen in de projecten worden opgevangen.

Economische risico's	Risico	Kans	Gewogen risico bedrag
Planning	1 jaar	50%	€ 395.000
Rente	0,2% - 0,3% - 0,4% - 0,4% 2017 - 2018 – 2019 - 2020	25%	€ 471.000
Kostenstijging	0,50%	50%	€ 840.000
Opbrengstenstijging	-0,25%	50%	€ 1.055.000
Totaal			€ 2.761.000

Tabel: economische risico's

1.d De resultaten

De effecten van het aanpassen van de rekenparameters op de grondexploitaties, daar waar reeds een voorziening is getroffen, hebben een positief effect van € 2.589.000. Hierdoor neemt het totaalbedrag aan voorzieningen voor de vastgoedontwikkelingen af.

Het totaal gewogen economisch risico is bij de MPV 2016 vastgesteld op € 5.346.000 terwijl dit teruggebracht kan worden naar € 2.761.000, dit conform de tabel economische risico's. Derhalve is er een verlaging mogelijk van € 2.584.000, wat een positief effect heeft op de vereiste weerstandscapaciteit.

2.e Afsluiten projecten

Het project Prinsenpoort kan worden afgesloten omdat het in de afrondingsfase zit. De restwerkzaamheden worden opgenomen in het complex NUTVW. Voor Kanonsteeg / Derde Bredehoek geldt het feit dat het project is opgenomen in de versnellingsactie sociale huurwoningen.

3.g De grondprijzennota geeft voor de marktpartijen de grondprijzen weer voor het komende jaar.

Jaarlijks worden de grondprijzen herzien naar aanleiding van de marktontwikkelingen. De grondprijzennota wordt gelijktijdig met deze nota ter informatie aangeboden aan de raad.

3.h De positieve marktonwikkelingen zetten door

In 2013 is er een voorziening grondprijzontwikkelingen Stadshagen gevormd van € 5,0 miljoen, indien nodig in te zetten vanaf 2017. De afgelopen jaren hebben we de grondprijzontwikkelingen gemonitord met externe rapporten en interne analyses. Daar hebben we u op een vertrouwelijke wijze jaarlijks inzicht in gegeven. Jaarlijks laten we zowel intern als extern onderzoek doen naar de grondprijzen

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

ontwikkelingen. Voor woningbouw geldt, net als vorig jaar, dat in het gehele segment er betere resultaten zichtbaar zijn en de Zwolse makelaars zijn optimistisch over de woningmarktontwikkelingen, zeker voor de korte termijn (periode 2017-2018).

3.i Grondprijzen voor woningbouw in de grondexploitaties zijn voldoende robuust

De gevoeligheidsanalyse uit de externe rapporten geven aan dat, ook na interne analyse van de rapporten, de voorziening niet meer noodzakelijk is en dat de woningbouwprojecten zelfstandig de grondwaardes kunnen realiseren en het op de korte termijn mogelijk is om kansen te verzilveren. Voorgesteld wordt dan ook om de voorziening grondprijs ontwikkelingen van € 5,0 miljoen vrij te laten vallen.

4.k Verwachte wijzigingen in de kaderstelling van projecten

De aanscherping van de BBV richtlijnen geeft de stellige uitspraak dat planinhoudelijke wijzigingen opnieuw door de raad moeten worden vastgesteld.

Bij een aantal projecten verwachten we in 2017 enkele aanpassingen in de door de raad vastgestelde projectkaders. Voor het project Voorsterpoort worden dat nieuwe ontwikkelscenario's, bij de Oude Mars wordt een studie verricht of de resterende fasen een meer landelijk en open karakter kunnen krijgen. Voor het woningbouwgebied Stadshagen worden de mogelijkheden onderzocht om meer beleggershuurwoningen te realiseren in het segment direct aansluitend op de sociale huursector. Voor het project Dorpsplan Wijtmen zal een ontwikkelvisie voor de eerste fase worden voorgelegd en bij het project Stinspoort worden nieuwe scenario's uitgewerkt om de locatie te herontwikkelen. De deelgebieden Katwolderplein en Brandweerkazerne, onderdeel uitmakend van het project Kamperpoort, krijgen een gewijzigd programma met bijbehorende financiële vertaling. Voor deze projecten komen we separaat met een voorstel.

5.l Het verlengen van de stimuleringsregeling Stadshagen is noodzakelijk

Binnen het project Stadshagen is nog een budget beschikbaar om beleggershuurwoningen te stimuleren. Deze stimuleringsmaatregel loopt in 2016 af. Op dit moment wordt er een aantal mogelijkheden onderzocht om te komen tot de realisatie van beleggershuurwoningen in een bredere huurprijsrange. In de loop van 2017 worden voorstellen hiervoor ter besluitvorming voorgelegd. Voorgesteld wordt om dit budget nog een jaar te handhaven.

6.De consequenties van de BBV regelgeving en de Wet Vpb zijn in beeld.

De afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties zijn aangescherpt en zijn inwerking getreden per 1 januari 2016. Daarin staan een aantal stellige uitspraken genoemd die specifieke aandacht vragen, waaronder:

- De looptijd van een grondexploitatie mag maximaal 10 jaar bedragen;
- Planinhoudelijke wijzigingen moeten opnieuw door de raad worden vastgesteld;
- Alleen de kosten zoals genoemd in de Bro (art.6.2.4.) mogen aan een BIE worden toegerekend;
- Toevoeging aan een fonds / voorziening bovenwijks is niet meer toegestaan;
- Gelden uit eigen middelen (reserves) in mindering brengen op de boekwaarde van de BIE is niet toegestaan.

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

De maximale looptijd van grondexploitaties met extra beheersmaatregelen is verder uitgewerkt onder besluit nummer 10. Over de planinhoudelijke wijzigingen wordt u in hoofdstuk 14 van het rapport meegenomen. Binnen de lopende projecten is er een check gemaakt van de kosten die aan een project mogen worden toegerekend conform de Wet Bro (art. 6.2.4.). Het niet meer mogen afdragen vanuit de grondexploitaties aan fondsen en reserves komt in paragraaf 11.5 van het rapport aan de orde. Er is een overgangsregeling tot 31-12-2019 voor de NIEGG om de grondportefeuille te evalueren (marktwaarde van de gronden tegen de dan geldende boekwaarde). Daarvoor heeft er een eerste analyse plaatsgevonden.

7.m De toevoeging aan de Reserve Stadsuitleg is niet meer toegestaan

De toekomstige afdrachten (tot en met 2045) die vanuit de grondexploitaties staan opgenomen per peildatum 1-1-2016, in totaal circa € 3,3 miljoen op contante waarde voor het fonds Bovenwijken (= reserve Stadsuitleg) komen te vervallen en dat leidt tot lagere lasten in de grondexploitaties. Dit zal nader worden toegelicht bij de MPV 2017. De projecten waar een voorziening voor is getroffen wordt daardoor echter maar € 15.000 voordeliger, aangezien het vooral de winstgevende projecten Oude Mars en Hessenpoort zijn normaliter hieraan zouden doneren. Voor Stadshagen zijn er al in een eerder stadium project specifieke besluiten genomen tot afdracht (aan de financiering van de HIS).

7.n De afdracht aan de Reserve nog uit te voeren werken sociaal (beeldende kunst 1%) s niet meer toegestaan

De toekomstige afdrachten (tot en met 2045) aan de reserve die vanuit de grondexploitaties staan opgenomen met een nominale waarde van circa € 287.000 komen te vervallen per 1-1-2016, m.a.w. er wordt niet meer afgedragen conform huidig beleid. Echter, binnen de projecten wordt in overleg met cultuur bepaald op welke manier invulling wordt gegeven aan kunst binnen het project. Dit zal per project nader worden bekeken en wordt verder toegelicht bij de MPV 2017.

7.o Nadere advisering is noodzakelijk

Naar aanleiding van de wettelijke regelgeving zal er in het voorjaar een integraal advies worden voorgelegd hoe we om willen gaan met de gevolgen van deze BBV aanpassing, dit in relatie tot de reservestortingen.

8. De overgangsregeling BBV richtlijn m.b.t waardering gronden is in control

Afschaffing van de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) is een feit. Zolang gronden nog niet gekwalificeerd zijn als bouwgrond in exploitatie (BIE) worden ze gerangschikt onder de vaste materiële activa (MVA). Het toerekenen van rente en andere kosten is dan niet meer toegestaan en wordt via de begroting opgevangen. Er is een overgangsbepaling opgenomen met een looptijd van 4 jaar, waarbij er voor 31 december 2019 een toets moet plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de dan geldende bestemming versus de boekwaarde. Deze check is dit jaar uitgevoerd en de huidige voorziening van € 15,2 miljoen kan een mogelijke afboeking aan, aangezien dat het gemeentelijk beleid erop is gericht om direct een voorziening te treffen zodra de boekwaarde groter is dan de marktwaarde.

9. De gemotiveerde afwijking is voldoende onderbouwd

Reeds bij het besluit over de MPV 2016 heeft u met argumentaties besloten om de projecten Hessenpoort en Oude Mars met de huidige looptijd te handhaven. De argumentatie hebben we ook

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

extern nog eens laten toetsen, waarbij er tevens een behoefteonderzoek heeft plaatsgevonden voor de Oude Mars. Voor Hessenpoort ligt er nog een recent rapport van RIGO uit 2015. Dit alles met als doel om voldoende inzicht te krijgen in de (on)mogelijkheden van de stellige uitspraak van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en vervolgens verantwoorde keuzes voor te kunnen leggen.

9.1 Hessenpoort heeft voldoende (extra) beheersmaatregelen

- ✓ De gemiddelde gronduitgifte is voorzichtig ingeschat, het is mogelijk om tot een extra gronduitgifte van 8 ha te komen. Dit zien we al terug in de gewijzigde prognose voor 2017, wat in het resultaat tot uiting zal komen;
- ✓ Er is ruimte om de grondprijzen index voor bedrijventerreinen vanaf 2018 te laten stijgen naar 2%, we hanteren op basis van interne analyse een index van 1%;
- ✓ De boekwaarde volledig binnen het project kan blijven;
- ✓ De afdracht aan het fonds bovenwijks verdwijnt, waardoor de grondexploitatie gunstiger wordt.

Het externe rapport laat zien dat er, ondanks het meenemen van de volledige boekwaarde, het mogelijk moet zijn om de grondexploitatie Hessenpoort na 10 jaar te beëindigen (indien noodzakelijk) met een nagenoeg sluitend resultaat. Dit betekent dat de huidige projectrisico's, conform huidig beleid, binnen het project kunnen worden opgevangen.

9.2 Oude Mars heeft voldoende (extra) beheersmaatregelen

- ✓ De gronduitgifte is voorzichtig ingeschat, de uitgifte kan omhoog;
- ✓ Er is sprake van beperkte concurrentie;
- ✓ De prijzen zijn marktconform, dit op basis van marktonderzoek;
- ✓ De boekwaarde binnen het project kan blijven.
- ✓ De afdracht aan het fonds bovenwijks verdwijnt, waardoor de grondexploitatie gunstiger wordt.

Het externe rapport laat zien dat er, ondanks het meenemen van de volledige boekwaarde, het mogelijk moet zijn om de grondexploitatie Oude Mars na 10 jaar te beëindigen (indien noodzakelijk) met een nagenoeg sluitend resultaat.

Voor beide projecten geldt in dit kader hetzelfde. Na een periode van circa 10 jaar worden de projecten winstgevend, dit terwijl de volledige boekwaarde in het project aanwezig is. Met de huidige kennis en beschikbare onderzoeken is er voldoende behoefte, ook na 10 jaar, zodat de projecten snel (na 10 jaar) winstgevend gaan worden. Aangezien er nog voldoende bijsturingsmogelijkheden zijn, zijn er geen extra risico-beperkende beheersmaatregelen noodzakelijk.

Met de accountant hebben we deze denklijn besproken. Op dit moment is nog onduidelijk welke argumenten uiteindelijk wel en welke niet voldoende zijn om een termijn langer dan 10 jaar te onderbouwen. De accountants zijn hierover nog in overleg met de commissie BBV om de eisen scherper te maken, zodat deze beter te toetsen zijn en onduidelijkheid wegnemen. Wij vinden echter dat de onderbouwing van beide projecten dermate robuust zijn dat we hiermee het jaarrekening proces in willen gaan.

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

10. Vennootschapsbelasting bij grondexploitaties is onderdeel van een integraal proces

De gemeente heeft uitgebreid onderzoek verricht en zal belastingplichtig worden. Hier wordt in de meerjarenbegroting reeds op geanticipeerd. Er wordt gewerkt aan de openingsbalans voor alle grondexploitaties met bijbehorende administratieve inrichting. In hoofdstuk 13 wordt hier inhoudelijk nader op ingegaan.

Risico's

In de nota van uitgangspunten zijn variabelen opgesteld om te hanteren voor de berekening van de economische risico's. Deze zullen, samen met de projectgebonden risico's, conform het vastgestelde beleid risicomanagement en weerstandsvermogen, worden gebruikt bij de MPV 2017 en zullen leiden tot het weerstandsvermogen Vastgoed.

Financiën

Na het besluit m.b.t. de jaarrekening 2015 is er € 17,4 mln. (MPV 2016) als weerstandscapaciteit voor vastgoed beschikbaar. De nota van uitgangspunten resulteert in een voorlopig verwacht voordelig jaarresultaat bij de MPV 2017 van € 7,3 mln. Dit is gebaseerd op € 2,6 mln. aan lagere voorzieningen door het aanpassen van de parameters, een extra voorziening van € 0,3 mln. door een lagere taxatie van een te ontwikkelen kavel op Voorsterpoort en het laten vervallen van de voorziening sprong in de grondprijs, wat € 5,0 mln. aan lagere voorziening met zich meebrengt. Het aanpassen van de versnelling in de uitgifte van bouwgrond voor woningbouw en bedrijventerreinen in 2017, zoals opgenomen onder argument 1a, zal bij de MPV 2017 integraal (kosten versus opbrengsten) in beeld worden gebracht.

Het definitieve resultaat van de nota van uitgangspunten zal in de MPV 2017 tot uiting komen. Het dan berekende resultaat maakt onderdeel uit van de jaarrekening 2016. Een eventueel voor- of nadelig resultaat op de MPV wordt verrekend met de weerstandsreserve vastgoed (onderdeel van de algemene concernreserve), vervolgens wordt bij de jaarrekening de benodigde weerstandscapaciteit voor vastgoed bepaald en zal worden beoordeeld of de weerstandsreserve vastgoed toereikend is of moet worden aangevuld.

Vervolg

Na het raadsbesluit over de Nota van Uitgangspunten 2017 worden alle projecten herzien met een geactualiseerde grondexploitatie. Op basis hiervan wordt de MPV 2017 opgesteld en zal deze na besluitvorming door het college ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

drs. H.J. Meijer, burgemeester

mr I. Geveke, secretaris

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

Besluit

Jaargang 2017
Nummer
Onderwerp Nota van Uitgangspunten MPV 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. @@ november 2016

besluit:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2017 te hanteren als basis voor de MPV 2017 en in te stemmen met:
 - a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
 - b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
 - c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 6;
 - d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2017.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
 - e. Het project Prinsenpoort en Kanonsteeg/ Derde Bredehoek af te sluiten;
 - f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
3. Grondprijzennota
 - g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2017;
 - h. Kennis te nemen van de analyse m.b.t. de voorziening grondprijsontwikkelingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
 - i. In te stemmen met het vrij laten vallen van de voorziening grondprijsontwikkeling;
 - j. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
4. Projecten
 - k. Ter informatie, conform de BBV richtlijnen, kennis te nemen van het voornemen tot agendering in 2017, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.
5. Project Stadshagen
 - l. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur te verlengen.
6. Kennis te nemen van de aanscherping van de herziening van de BBV richtlijnen rondom grondexploitaties;
7. Kennis te nemen van het afschaffen m.b.t. het doneren vanuit grondexploitaties aan fondsen en reserves in het kader van de aanscherping van de BBV richtlijnen en daarvoor de volgende besluiten te nemen;

Datum 23 november 2016
Ons kenmerk OW JB 2016.11.14.1

- m. De afdracht per 1-1-2016 aan de Reserve Stadsuitleg stopzetten;
 - n. De afdracht aan de Reserve nog uit te voeren werken sociaal per 1-1-2016 stopzetten;
 - o. Bij de jaarrekening / PPN met een nieuw advies te komen.
- 8. Kennis te nemen van de voorziening die getroffen is t.b.v. de gronden die in de materiële vaste activa (MVA) staan opgenomen;
 - 9. Kennis te nemen van de reeds langjarige grondexploitaties Hessenpoort en Oude Mars en deze als zodanig te handhaven, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
 - 10. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 13;
 - 11. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

Jaargang	2016
Kenmerk	30082
Onderwerp	Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 22-11-2016

besluit:

Zie beslisnota raad

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Nota van uitgangspunten

MPV 2017

Zwolle

Ontwikkeling
Vastgoed

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 498 33 62
j.balk@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Opdrachtgever	A. N. Jager
Opdrachtnemer	J. Balk
Datum	9 november 2016

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Programmatische uitgangspunten	9
2.1	Wonen	9
2.2	Kantoren	10
2.3	Bedrijventerreinen	10
2.4	Voorzieningen	11
2.4.1	Commerciële voorzieningen	11
2.4.2	Bijzondere doeleinden (BD) voorzieningen	12
2.4.3	Woon – werk woningen	12
3	Grondprijzen	13
4	Sprong in de grondprijs	14
4.1	Monitoring en stand van zaken:	14
5	Rekenparameters	16
5.1	Kostenstijgingen	17
5.2	Aanbestedingsvoordelen	18
5.3	Opbrengststijgingen	19
5.4	Rente	20
5.5	Conclusie	21
6	Economische risico's	22
6.1	Planning:	22
6.2	Rente:	22
6.3	Kostenstijging:	23
6.4	Opbrengstenontwikkeling:	23
6.5	Conclusie	23
7	Projectgebonden risico's:	24
8	Grondvoorraad (oude Nnieg gronden)	25
8.1	Interne checks en balances	26
8.1.1	Overgangsregeling	26
9	Af te sluiten projecten	27
9.1	Complex Nog Uit Te Voeren Werken (NUTVW)	27
9.2	Project Prinsenpoort	27
9.3	Project Kanonsteeg / Derde Bredehoek	27

10	Stortingen reserve Vastgoed	28
11	Herziening BBV richtlijnen Grondexploitaties	28
11.1	Projecten langer dan 10 jaar	28
11.2	Samenvatting detailuitwerking scenario's Grexen	29
11.2.1	Hessenpoort	29
11.2.2	Oude Mars	30
11.2.3	Aanbeveling:	31
11.3	Rentetoerekening grondexploitaties	32
11.4	Aanscherping BBV-regels m.b.t. gehanteerde waarden in de NIEGG.	33
11.5	Bovenwijkse voorziening / Beeldende kunst	33
12	Grondvoorraadbeleid 2017 en verder	35
13	Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen	35
14	Specifieke informatie projecten	36
14.1	Voorsterpoort	36
14.2	Oude Mars	36
14.3	Stadshagen	36
14.4	Kamperpoort	37
14.5	Wijthmen	37
14.6	Stinspoort	37
15	Fundamentele wijzigingen	39

Inleiding

1

Inleiding

Jaarlijks leggen wij u de nota van uitgangspunten voor de meerjaren prognose vastgoed (MPV) voor. Dit jaar is het rapport uitvoeriger en met een bredere blik beschouwd dan anders. Dit heeft te maken met de aangescherpte regelgeving in het kader van het besluit begroting en verantwoording (BBV) van maart 2016. De door de raad vastgestelde uitgangspunten worden gebruikt bij het opstellen van de MPV 2017. Deze nota van uitgangspunten is gebaseerd op het meest actuele beeld van de onderliggende portefeuille. Alle voor de MPV relevante aspecten worden in deze nota toegelicht.

Gelukkig zien we na jaren van crisis de markt voor de bouw weer aantrekken. Het herstel dat in het vooruitzicht wordt gesteld, wordt in grote mate gedreven door de aantrekkende woningmarkt. Nederland krijgt te maken met een groei van één miljoen huishoudens tot 2040, waarvan een half miljoen naar verwachting in de Randstad. Daarnaast zijn er vraagstukken op het gebied van vervanging, verduurzaming (7 miljoen woningen en 7.000 scholen) en het geschikt maken van woningen voor langdurige bewoning door ouderen (2 miljoen woningen), met bijbehorende zorgbehoeften. Op middellange termijn (2021) wordt solide groei verwacht, waardoor de bouw- en vastgoedsector een belangrijke bijdrage levert aan de economische groei van Nederland. De markt komt terug op het productieniveau van voor de crisis.

Volgens het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) zal zelfs in een somber scenario sprake zijn van matige groei.

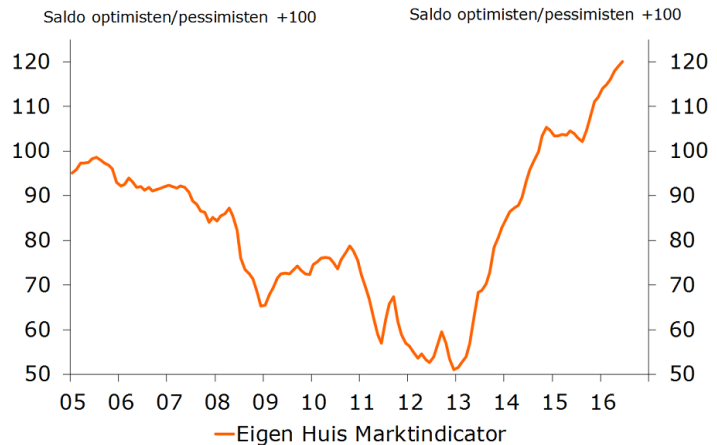
De veranderingen in de vastgoedsector gaan razendsnel en vragen van partijen in de financiële sector om andere oplossingen. Verzekeraars, beleggers en banken hebben initiatieven lopen waarmee wordt ingespeeld op de veranderende marktomstandigheden. Het is zoeken naar sterke formules, maar de markt is nu wel zover dat zowel met investeringsfondsen voor vastgoed (huisvesting gericht op senioren) als met de zorgdienstverlening (steeds vaker georganiseerd via een samenwerking met zorgorganisaties, banken en investeerders) projecten tot wasdom komen. Dit type projecten vergt specifieke competenties en door samenwerking met experts uit diverse sectoren kan het onderscheid worden gemaakt. Banken hebben een belangrijke rol (als de grote financiers) op het gebied van DBFM(O) geïntegreerde projecten. DBFMO staat voor Design, Build, Finance, Maintain en Operate., beter bekend als integrale projecten; projecten waarbij verder wordt gekeken dan alleen de bouw- of renovatiefase. Ook de exploitatie en het gebruik is terug te vinden in het ontwerpproces, waardoor levensduur kosten centraal komen te staan. Bovendien nemen nu ook de banken langzaam een nieuwe rol aan, waardoor met ondersteuning van kennis en kunde en nieuwe (financierings) vormen, de afzet van duurzame producten en diensten in de bouwketen wordt gestimuleerd.

Het herstel op specifiek de Nederlandse woningmarkt zet zich door, waarbij wordt aangenomen dat het herstel sterker zal zijn in de verstedelijkte gebieden en minder sterk in de meer perifere regio's. De woningbouw realiseerde in het afgelopen jaar een productiegroei van 17,5% en vormde hiermee de motor achter het stevige herstel. De utiliteitsbouw en de grond-, water- en wegenbouw bleven met een relatief minder sterke productiegroei van respectievelijk 1% en 2,5% hierbij achter.¹

¹ EIB, monitor bouwketen, voorjaar 2016

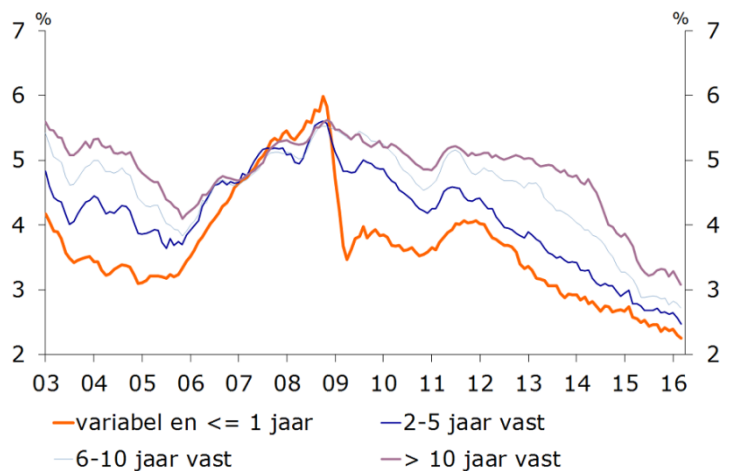
De factoren met bevorderende werking op de woningmarkt zijn:

1. Consumenten vertrouwen: het vertrouwen is gestegen en sinds april 2015 positief. Met name het vertrouwen ten aanzien van de arbeidsmarkt is toegenomen.

2. Het vertrouwen in de koopwoningmarkt neemt sinds 2013 weer toe.
3. Koopkracht: de verwachting is dat de koopkracht van de gemiddelde Nederlander toeneemt.
4. Economische groei: het CPB² verwacht in 2016 en 2017 een groei van 1,7%. Bovendien verwacht het CPB dat de werkloosheid in 2016 daalt en in 2017 stabiliseert. De verwachting is dat als gevolg daarvan de vraag naar koopwoningen toeneemt.

5. Hypotheekrente: de hypotheekrente is nog altijd historisch laag. ABN AMRO³ verwacht dat de korte hypotheekrente in ieder geval tot 2017 stabiel blijft. Tot die tijd achten zij het onwaarschijnlijk dat de ECB haar officiële rentetarief verhoogt.

6. Restschuldproblematiek: door gestegen woningprijzen loopt de restschuldproblematiek (vooral onder doorstromers) langzaam terug. Als gevolg daarvan komt de woningmarkt weer in beweging.
7. Demografie: de verdunning van huishoudens en de groei van huishoudensaantallen zet zich voort, wat leidt tot spanning tussen vraag en aanbod op de woningmarkt. Dit geldt zeker voor (sterk) verstedelijkte gebieden. De groei wordt vooral bepaald door gezinsverdunning (veelal oudere huishoudens) met gevolgen voor de woningvraag; daarnaast zien we een aanhoudende groei in de vraag naar beleggershuur.

² CPB (2016) korte termijnraming september 2016

³ ABN AMRO (2016) voorspelling ontwikkeling hypotheekrente

Ontwikkelingen en verwachtingen Nederlandse woningmarkt

Er zijn echter ook factoren die een remmende werking hebben op de woningmarkt. Dat zijn de geopolitieke spanningen (o.a. het Midden-Oosten), afnemende groei van onder meer de Chinese economie die beperkend werken voor de economische groei in Nederland en de instabiliteit van de Euro waardoor de economische onzekerheid gevoed wordt. Als gevolg van de recente stijging van de woningprijzen neemt de betaalbaarheid van koopwoningen af. Verdere stijging van de woningprijzen kan daarmee op termijn zorgen voor afremming van de groei van het aantal transacties. De aanscherping van regelgeving leidt tot beperking van de financieringscapaciteit. In 2018 is de loan-to-value maximaal 100%; woningkopers kunnen dan een hypothecaire geldlening krijgen voor maximaal 100% van de woningwaarde. Ook is het percentage van het huishoudinkomen dat maximaal aan bruto hypotheeklasten mag worden uitgegeven (het financieringslastpercentage) omlaag bijgesteld. Per juli 2016 is het maximale bedrag voor de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) € 245.000,- exclusief bijkomende kosten.

Ontwikkelingen en verwachtingen regionale markt:

Economisch gaat het goed met Zwolle. De stad heeft een centrumpositie in de regio Zwolle en ten aanzien van bedrijvigheid en economie verwachten we de komende jaren nog veel dynamiek. Een deel van deze ontwikkelingen landen in nieuwbouw op Hessenpoort en er is sprake van transformatie van bestaande bedrijventerreinen en andere werklocaties. Zwolle groeit tot 2040 naar circa 140.000 inwoners. Voor die groei moeten we nog circa 10.000 woningen realiseren. We streven daarbij naar een gebalanceerde mix van inbreiding, transformatie en uitbreiding.

De woningmarkt in Zwolle heeft in ruim een jaar tijd een forse omslag gemaakt. Het aanbod slinkt en woningen worden sneller verkocht. Doordat er veel verkocht wordt hebben kopers steeds minder keuzemogelijkheden. Allemaal ontwikkelingen die het (mediane) prijsniveau in een jaar tijd hebben doen stijgen.

Een krappe woningmarkt in Zwolle, uitgezonderd het duurdere segment, laat zien dat het mediane prijsniveau in de lift zit. De (mediane) verkoopprijzen zijn gestegen met 6,5% ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Het aantal verkopen is bij het vergelijken over de afgelopen vier kwartalen met ruim 17% gestegen ten opzichte van de vier kwartalen hier voorafgaand. Het aantal te koop staande woningen in Zwolle is wederom verder gedaald en zelfs ruim onder de 600 woningen terecht gekomen. Halverwege 2015 stonden er in Zwolle nog ruim 1.000 woningen te koop, het aanbod is derhalve in ruim een jaar tijd gehalveerd. In Zwolle kan er voor de woningmarkt overduidelijk gesproken worden over een verkopersmarkt. Met een krappe indicator (de verhouding tussen vraag en aanbod) van ruim 4 is het voor kopers steeds lastiger een geschikte woning te vinden.

Woningen stonden in de afgelopen vier kwartalen ongeveer 2,5 maand te koop voordat ze verkocht werden, terwijl dit in de vier kwartalen hier voorafgaand nog ongeveer 3,5 maand was.⁴

⁴ Ten Hag, woningmarktrapportage oktober 2016

De vernieuwde paragraaf grondbeleid zal de komende jaren verder worden ingevuld en aangescherpt. Vertrekpunt daarbij zijn het Essay Grondbeleid Nieuwe Stijl van het Watertorenberaad (2014) en de Notitie Grondbeleid Nieuwe Stijl waarin 10 strategische beleidsuitspraken zijn verwoord (mei 2016). De hoofddoelstelling van het grondbeleid blijft onveranderd: grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. De missie is om direct en indirect met inzet van financiële en juridische instrumenten bij te dragen aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van Zwolle. En daarmee een bijdrage te leveren aan een (combinatie van) maatschappelijke en financiële meerwaarde. Geld verdienen is dus geen doel op zich, maar waar dat mogelijk is zullen we dat zeker doen. Wij streven daarbij naar een zogenaamd situationeel grondbeleid. In september 2016 heeft de raad kennisgenomen van de nieuwe paragraaf voor de begroting.

De intrede van de vennootschapsbelasting voor overheden, de notitie rente 2017 en de aanscherping van de regelgeving vanuit de commissie BBV zijn externe invloeden die een belangrijke impact hebben op deze nota van uitgangspunten, dit ter voorbereiding op de jaarrekening / MPV. Intern zullen de invloed van de grondprijzennotitie, het grondvoorraadbeleid en de herijking van de parameters het (jaar)resultaat gaan beïnvloeden.

Nu vragen we om de Nota van Uitgangspunten met de daar aan gekoppelde grondprijzennota vast te stellen, dit om de MPV 2017 op te kunnen stellen. De grondprijzennota wordt gelijktijdig met deze nota separaat aan het college ter besluitvorming voorgelegd en vervolgens wordt de grondprijzennota ter informatie aan de raad aangeboden.

Deze rapportage wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Inhoud Nota van Uitgangspunten MPV 2017

In de hoofdstukken zullen de volgende aspecten aan de orde komen:

- Hoofdstuk 2: Programmatische uitgangspunten;
- Hoofdstuk 3: Grondprijzen en rekenparameters;
- Hoofdstuk 4: Sprong in de grondprijs
- Hoofdstuk 5: Rekenparameters
- Hoofdstuk 6: Economische risico's;
- Hoofdstuk 7: Projectgebonden risico's;
- Hoofdstuk 8: Grondvoorraad (oude Nnieg) gronden;
- Hoofdstuk 9: Af te sluiten projecten;
- Hoofdstuk 10: Stortingen reserve Vastgoed;
- Hoofdstuk 11: Herziening BBV regels;
- Hoofdstuk 12: Grondvoorraadbeleid 2017 en verder;
- Hoofdstuk 13: Vennootschapsbelasting;
- Hoofdstuk 14: Specifieke informatie projecten;
- Hoofdstuk 15: Fundamentele wijzigingen

2

Programmatische uitgangspunten

Voor een toekomstbestendige ontwikkeling van Zwolle blijven we ons de komende jaren richten op meer flexibiliteit, op marktgeoriënteerde aanpak en op het faciliteren van initiatieven, waardoor de potenties van de stad optimaal worden benut. Om dit te kunnen bewerkstelligen kiezen we er voor om niet meer te programmeren, maar de markt te stimuleren door middel van het hanteren van vastgoedagenda's. Om toch een financiële vertaling in de betreffende grondexploitaties te kunnen maken, is een planning noodzakelijk. Er is voor gekozen om de planning te hanteren die een mix is van de opgave zoals die is vastgesteld bij de begroting 2017, echter wel met enkele toevoegingen aan de hand van marktanalyse, de vraag in de markt en het gezonde (boeren)verstand binnen de projecten. Rapporten, zowel stedelijk als regionaal voor de programma's bedrijvigheid en woningbouw geven hierbij een steeds scherper beeld naar de toekomst. Daarbij wordt er onderscheid gemaakt door middel van de drietrap. Voor de korte termijn (1^e vier jaar) kunnen we redelijk stellingname doen over de verwachtingen. Voor de periode daarna (jaar vijf t/m tien) betreft het een prognose, waarbij we op basis van referenties, analyse en onderzoek prognoses afgeven. Na deze periode van tien jaar gaan we over op het langjarig gemiddelde, aangezien niet zover is te prognosticeren. De paragraaf grondbeleid, zoals opgenomen in de begroting, zal de komende jaren sturing moeten geven aan de in de begroting opgenomen ambities en doelstellingen. Hieronder staat de vertaling van de vastgoedagenda's naar de planningen zoals in de grondexploitaties als uitgangspunt zal worden gehanteerd.

2.1 Wonen

Zwolle blijft groeien. Prognoses geven aan dat Zwolle kan doorgroeien van 125.000 inwoners (53.853 huishoudens per 1-1-2016) naar 136.000 inwoners tot 2026: dit betekent een woningvraag van circa 6.100 extra woningen. Daarna groeit Zwolle door, maar vlakt de groei iets af, na 2026 is nog behoefte aan circa 4.000 extra woningen.

Recente PRIMOS cijfers (PRIMOS 2014), waarbij we verwijzen naar de begroting 2017, geven voor Zwolle aan dat we kwantitatief voor de periode tot en met 2026 aan kunnen haken op het aantal woningen (500-600) voor de middel lange termijn. Daarmee anticiperen we op circa 80% - 100% van de PRIMOS prognose.

Programma:

- Voor het jaar 2017 600 woningen per jaar;
- Voor de periode 2018-2026 500-600 woningen per jaar;
- Minimaal 50% van deze woningen wordt gerealiseerd in de bestaande stad en de overige in de rest van de stad.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Uitgifte woningbouw	600	500-600	500-600	500-600

Meer dan 50% van de aantallen worden door gemeentelijke grondexploitaties gerealiseerd, vooral in het groen stedelijke gebied Stadshagen.

De verwachting voor 2017 is, na gesprekken en afspraken met partijen in Stadshagen, dat circa 300 woningen in het groen stedelijk gebied worden gerealiseerd. Het overige

deel zal hoofdzakelijk door de private markt (ontwikkelaars/bouwers met eigen grond) worden opgepakt. In de grondexploitaties worden de aantallen opgenomen zoals in onderstaande tabel zijn weergegeven. Het resultaat van de versnelling in de jaren 2017 en 2018 zal na besluitvorming bij de MPV 2017 worden gepresenteerd. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat voor het aandeel sociale woningbouw dit niet via de grondexploitaties c.q. MPV loopt. Het betreft het project versnellingsactie, waarvoor een krediet beschikbaar is gesteld. Deze aantallen, circa 400 woningen, zijn dan ook niet in deze tabel opgenomen.

Type	Totaal	2017	2018	2019	2020
Goedkoop	232	25	69	71	67
Middenduur	509	176	133	99	101
Duur	327	160	73	47	47
Totaal	1.068	361	275	217	215

2.2 Kantoren

Voor kantoren uitgaan van het faciliteren van initiatieven.

2.3 Bedrijventerreinen

Op dit moment is er 1,7 ha aan bedrijventerrein reeds gerealiseerd. Op basis van de huidige kennis van het aantal leads c.q. reserveringen en de harde afname van m2, wordt verwacht dat de uitgifteplanning voor 2017 naar de 10 ha kan gaan. Wellicht kan er nog een verschuiving optreden tussen in de afname van bouwgrond tussen 2016 en 2017.

Programma:

- Voor het komende jaar uitgaan van uitgifte van 10 ha per jaar;
- Van 2018-2022 uitgaan van een uitgifte van 5 ha per jaar;
- Vanaf 2023 uitgaan van een uitgifte van gemiddeld 5 ha per jaar.

De prognose van alle bedrijventerreinen anders dan Hessenpoort schuiven een jaar door.

- In 2017 zijn in Hessenpoort harde plannen van in totaal ca. 6,2 ha die dan worden afgenomen;
- In 2017 gaan we de uitdaging aan om nog eens 2,0 ha in Hessenpoort te verkopen (= afname);
- Voor de Vrolijkheid wordt een eindvoorstel tot afname bouwgrond neergelegd bij de ontwikkelende partij, totaal 1,2 ha;
- De overige 0,6 ha is in Marslanden en Scholtensteeg opgenomen;
- De overige zachte plannen en leads zijn vervolgens in de planning opgenomen;
- Er wordt bij de vigerende kadernota aangesloten vanaf 2018 e.v., te weten 5 ha per jaar.

De einddatum exploitatie Hessenpoort bedraagt 31-12-2043

De gemeente werkt momenteel aan de vernieuwing van de structuurvisie (toekomstige omgevingsvisie) en de bredere oriëntatie op de regio voor samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen. Dit proces kan aanleiding zijn voor vernieuwde visie op de prognoses, waarover de verwachting is dat in 2017 meer onderbouwing kan worden gegeven.

Citaat besluit:

“Provinciale Staten hebben besloten om het vraagstuk van overcapaciteit op bedrijventerreinen aan te pakken. Uitgangspunt is dat gemeenten wordt gevraagd om door middel van regionale programmering zelf te komen tot herstel van de balans tussen vraag en aanbod in de regio. Dit moet leiden tot bestuursafspraken waarin ook het schrappen van capaciteit aan de orde kan zijn. Deze bestuursafspraken gaan gemeenten helpen om de onderbouwing te leveren die nodig is op grond van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking. Waar gemeenten geen afspraken willen maken of zich daar niet aan houden, moet een regeling in de toekomstige omgevingsverordening zorgen voor de mogelijkheid om regionaal programmeren af te dwingen.”⁵

Gezien de huidige resultaten en recente onderzoeken uit 2015 kunnen we de conclusie trekken dat de vigerende programmering (periode vanaf 2018) nog steeds actueel is. De versnelling in de uitgifte in 2017 zal, na besluitvorming van deze nota, in de MPV 2017 worden gepresenteerd. Indien er voor de middellange en lange termijn sprake is van een hoogconjunctuur, kan de vraag zelfs de huidige programmering overstijgen. Voorgesteld wordt om vanuit het voorzichtigheidsbeginsel de huidige uitgifteprogrammering van de vigerende kadernota vanaf 2018 te handhaven. Deze staat in onderstaande tabel weergegeven.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Uitgifte bedrijventerrein	10 ha	5 ha	5 ha	5 ha

2.4 Voorzieningen

Voor de hieronder genoemde commerciële en bijzondere doeleinden voorzieningen evenals de woon-werkwoningen is al langere tijd sprake van nagenoeg stilstand op de afname van bouwgrond. Langzaam aan komt ook hier beweging in de markt. Er is vorig jaar zowel intern als extern onderzoek gedaan naar de behoefte van voorzieningen in Stadshagen⁶. Ook voor Katwolderplein staan er nog voorzieningen opgenomen, echter deze kunnen in de fasering (nog) wijzigen. De prognose aan voorzieningen zoals in onderstaande tabellen is opgenomen betreft de inschatting van de gemeentelijke grondexploitaties.

2.4.1

Commerciële voorzieningen

Voor detailhandel en leisure wordt voorgesteld de vigerende uitgangspunten te hanteren met enige verschuiving in de planning. Voor 2017 is er afname voorzien in Stadshagen, Geert Grootestraat en Forelolk. De opname voor 2019 betreft Stadshagen uitbreiding winkelcentrum en 2020 zowel Stadshagen als Katwolderplein.

Jaar	2017	2018	2019	2020
Uitgifte commercieel	4.992m ²	250m ²	10.000m ²	4.768m ²

⁵ Regionale programmering werklocaties, besluit Provinciale Staten, 11-2-2016

⁶ Zie beslisnota Herziening Programma Voorzieningen Stadshagen

2.4.2 Bijzondere doeleinden (BD) voorzieningen

Voor de bijzondere maatschappelijke voorzieningen wordt voorgesteld onderstaand programma te hanteren. Onderstaande tabel betreft Stadshagen, de enige exploitatie met BD voorzieningen in het programma en Wipstrikkerallee (grond naast de Hospice) voor 2018.

Jaar	2017	2018	2019	2020
Uitgifte BD	1.000m ²	5.700m ²	10.000m ²	-

2.4.3 Woon – werk woningen

Voor de woon – werk woningen worden de vigerende uitgangspunten geconserveerd, echter met de toevoeging dat het voor 2017 niet lijkt te lukken om de totale oppervlakte aan bouwgrond af te zetten voor de beoogde woon-werkwoningen. Er wordt wel gestudeerd op mogelijke nieuwe ontwikkelingen. Hier wordt op geanticipeerd in de grondexploitatie. Onderstaande tabel betreft het deelgebied Scholtensteeg in Stadshagen. Het bestaande programma wordt met één jaar doorgeschoven.

Jaar	2017	2018	2019	2020
Uitgifte woonlocaties	1.464m ²	1.464m ²	1.464m ²	1.464m ²
Uitgifte werklocatie	2.875m ²	2.875m ²	2.875m ²	2.875m ²

Uit bovenstaande tabel is het gedeelte bedrijvigheid van 2.875m² per jaar reeds onderdeel van de raming van het totale programma aan bedrijventerreinen. Dit presenteren we hier als een combinatie aangezien het wonen en werken aan elkaar is gekoppeld in de uitgifte van bouwgrond en vervolgens niet gescheiden kan worden doorverkocht.

3

Grondprijzen

Grondprijzen

Jaarlijks worden de grondprijzen herijkt op basis van analyse van de marktontwikkelingen. Er hebben zich in 2016 geen noemenswaardige wijzigingen in het grondprijzbeleid voorgedaan waardoor de exploitatieresultaten bijgesteld moeten worden.⁷ In individuele exploitaties kan er echter wel sprake zijn van te treffen maatwerk zodra marktontwikkelingen hier aanleiding voor geven.

De aanbevelingen uit de rapporten van twee externe bureaus (Fakton en STEC, augustus 2016) zijn intern geanalyseerd en vertrouwelijk in de memo grondprijzenanalyse 2017 beschreven en toegevoegd aan de beslisnota over de grondprijzen. De ontwikkeling van de woningprijzen zet zich naar verwachting door, waarbij het herstel in de verstedelijkte gebieden zich sterker doorzet dan in de meer perifere regio's. In onderstaande grafiek is de prijsontwikkeling van de afgelopen vier kwartalen inzichtelijk gemaakt.

Figuur: Prijsontwikkeling woningen 2e kwartaal 2016 tov 2e kwartaal 2015 (bron: NVM)

De ontwikkeling van de grondwaardes bij bedrijventerreinen en voorzieningen maken wel een lichte stijging door, echter deze heeft wel een behoedzaam en voorzichtig karakter. Er zijn geen signalen aanwezig dat dit snel gaat veranderen.

⁷ Notitie Grondprijzen 2017

4

Sprong in de grondprijs

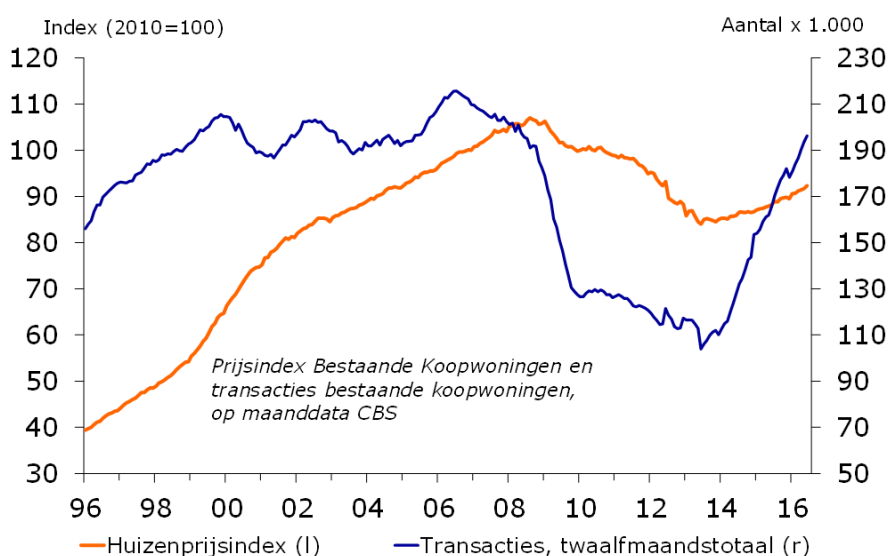
In 2013 heeft de raad ingestemd met het voorstel om een voorziening in te stellen voor grondprijsontwikkelingen t.b.v. woningbouw in Stadshagen van € 5,0 miljoen vanaf het jaar 2017. Dit bedrag is onderdeel van de Algemene Voorziening Vastgoed van € 30.229.220, zoals opgenomen in de begroting 2017 onder nummer 102.

In de MPV 2013 zijn de grondopbrengsten voor woningbouw (uitgezonderd sociale woningbouw) voor de periode van 2013 tot en met 2016 met € 30 per m² naar beneden bijgesteld. De prijsdaling was voor vier jaar (periode 2013-2016) verwerkt in de grondexploitatie Stadshagen, de uitleglocatie van Zwolle.

4.1 Monitoring en stand van zaken:

In 2017 moet de prijsstelling van de grondprijzen, conform vigerend raadsbesluit, weer op het oude niveau terecht komen. Dit hebben we de afgelopen drie jaar gemonitord en jaarlijks vertrouwelijk met de raad gedeeld. Vorig jaar gaven we voor het eerst aan dat het mogelijk was om de voorziening enigszins naar beneden bij te stellen, aangezien de gevoeligheidsanalyse zich bewoog tussen de -/- € 4,1 en -/- 4,2 miljoen, terwijl er € 5,0 miljoen als voorziening beschikbaar is. Omdat de gevoeligheid (stichtingskosten van woningen) bestaat uit meerdere aannames en het herstel in de markt nog broos was, is vorig jaar besloten om de totale voorziening nog te handhaven. Nu zijn we weer een jaar verder en, zoals in de inleiding reeds is beschreven, zien we de markt verder aantrekken. De analyse over de opwaartse beweging van de grondprijzen komt in de jaarlijkse onderzoeken tot uiting en zijn daar verder uitgelicht en weergegeven. Het komt er op neer dat sinds de voorziening in 2013 is gevormd, nu voor het derde jaar op rij de marktontwikkeling in Zwolle is verbeterd. Het lijkt erop dat de markt de licht stijgende bouwkosten ruimschoots kan compenseren door de toonbare stijging van de VON prijzen. In de VON prijzen zien we voor het derde jaar een stijgende opwaartse beweging, zodat er ruimte komt voor herstel van de grondwaarde. Onderstaande grafiek geeft een duidelijk signaal van de aantrekkende markt.

Sprong

Aan de hand van de landelijke indexen, de woningmarktrapportage van Zwolle⁸ en de analyse van de rapporten van beide externe bureaus (STEC en Fakton, augustus 2016) die onderzoek hebben gedaan naar de grondprijsontwikkelingen in Zwolle en als basis dienen voor de grondprijzennota 2017, constateren we dat er voldoende opwaartse beweging zit in de markt, zeker voor wat betreft de woningbouw.

De conclusie kan getrokken worden dat de sprong in de grondprijs vanaf 2017 teniet wordt gedaan door de positieve ontwikkelingen op de woningmarkt. De volgende argumenten liggen hieraan ten grondslag:

1. Vorig jaar was het positieve signaal in de woningmarkt ook al (pril) aanwezig, echter toen is uit voorzichtigheidsprincipe hier nog geen gevolg aan gegeven;
2. Uitgaande van de beschikbare externe rapporten is er een potentie in de markt aanwezig wat beweegt tussen € 4,1 en 5,2 miljoen, dit boven de in de grondexploitatie gehanteerde kavelprijzen;
3. Uitgaande van de interne vastgoed advisering over de kavelprijzen uit de grondprijzennota, na bestudering / analyse en beoordeling van de externe rapporten, is er een financiële potentie aanwezig van circa € 0,9 miljoen. De interne vastgoed analyse is voorzichtiger van aard dan de externe rapporten zoals genoemd onder punt 2, maar is derhalve ook positief;
4. De grondprijzen zoals genoemd onder 1, 2 en 3 zijn afgezet tegen de grondwaarden in de grondexploitatie voor het jaar 2017 en verder, dus inclusief de sprong in de grondprijs, een stijging van € 30 per m².
5. De contractwaarde voor de eigen kavels ligt in 2017 hoger dan de begroting in de grondexploitatie.

Dit geeft aanleiding om de voorziening vrij te laten vallen en het geheel binnen het project Stadshagen nader te beschrijven in kansen, risico's en het al dan niet verhogen van de grondprijs bij de herziening van de grondexploitatie.

Gevoeligheidsanalyse Bedrag * miljoen	2013	2014	2015	2016
Bandbreedte projectmatige woningen en kavels	-10,3	-6,0 tot -8,8	-1,3 tot -4,2	+4,1 tot 5,2

Tabel: gevoeligheidsanalyse woningbouw

In bovenstaande tabel is per jaar in beeld gebracht wat de bandbreedte was waarbinnen het resultaat naar verwachting zou bewegen. De monitoring hiervan heeft jaarlijks bij de behandeling van de nota van uitgangspunten plaatsgevonden.

In verband met de leesbaarheid en de bedrijfsgevoelige informatie (toekomstige onderhandelingen) zijn de detailonderzoeken niet in dit rapport opgenomen. Als naslagwerk kunnen deze uiteraard worden ingezien.

⁸ Woningmarktrapportage Ten Hag, 6 oktober 2016, derde kwartaal 2016

Parameters

5

Rekenparameters

Bij het opzetten van een meerjarige exploitatie worden kosten (investeringen) en opbrengsten (zoals verkoop grond) in de tijd uitgezet. Om deze exploitaties te kunnen doorrekenen op het eindresultaat moet rekening worden gehouden met factoren als rente en inflatie. In een markt die volop in beweging is en te maken heeft met veel macro en micro invloeden, is het onmogelijk om voor de tijdsinvloeden een prognose te doen voor een lange periode. Voor een periode van 1 t/m 4 jaar kunnen we op basis van argumentatie een stellig voorstel doen, voor de periode 5 t/m 10 jaar betreft het echt een prognose, waarbij historische cijferreeksen en benchmark ons helpen om richting te geven. Na deze periode volgen we de ECB richtlijn. Voorzichtigheid is hierbij geboden.

In deze paragraaf worden de parameters rente, kostenstijging en opbrengsten ontwikkeling uiteengezet. Tevens zal er een toelichting worden gegeven op het percentage aanbestedingsvoordeel. Ook is er een berekening toegevoegd om inzicht te krijgen in de effecten. Dit is op basis van de vigerende MPV 2016. Deze getallen kunnen derhalve nog enigszins wijzigen bij het maken van de MPV 2017.

De afgelopen jaren hebben we de gemeentelijke indexen afgezet tegen uitgevoerde benchmarks en geconstateerd dat het laat zien dat de gemeente Zwolle in het midden van de bandbreedte zit voor wat betreft de parameters kosten en opbrengstenstijging. Het sluit dus op hoofdlijnen aan bij de vigerende parameters. Uit de interne analyse m.b.t. de kostenstijging verwachten we voor de korte termijn een iets lagere indexering dan voor het langjarig gemiddelde. Dit geldt niet voor de opbrengstenstijging. Daar is de verwachting voor de woningbouw voor de 1^e jaren hoger, waarna het weer afvlakt. We blijven echter behoedzaam met deze index. Deze scherpste, in combinatie met de aanbestedingsanalyse, geeft aanleiding om deze parameters enigszins aan te passen. Zoals beschreven in de inleiding is ervoor gekozen om in de basis de uitgangspunten van 2015 en 2016 te hanteren en daar waar mogelijk de parameter iets scherper neer te zetten.

Geadviseerd wordt om voor de MPV 2017 de tabel index parameters te hanteren:

Parameters	2017	2018	2019	2020 e.v.
Kostenstijging	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%
Opbrengstenstijging	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Aanbestedingsresultaat civiele werken	-/- 7,5%	-	-	-

Tabel: index parameters

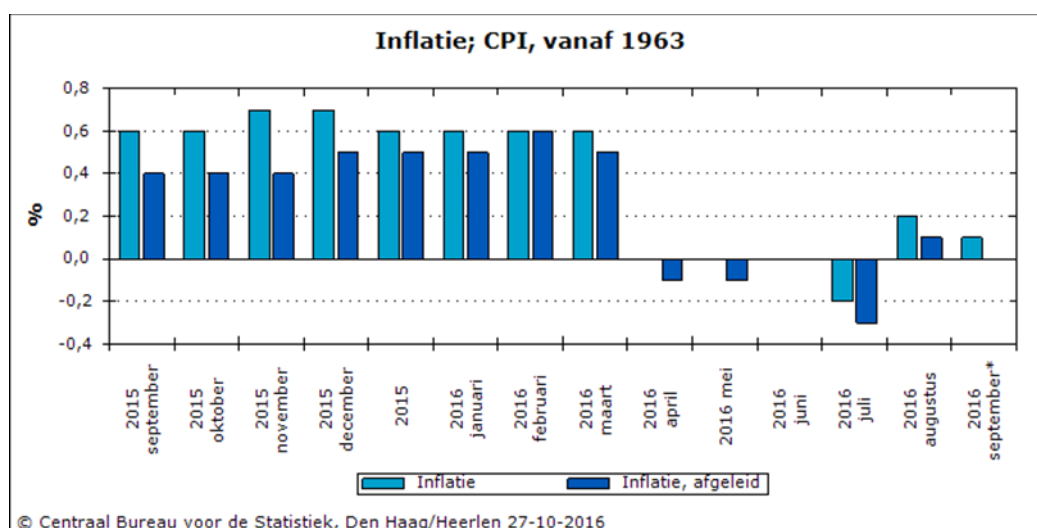
5.1 Kostenstijgingen

Het CBS⁹ verwacht voor 2016 een inflatie van onder 0,5%. Het eerste halfjaar 2016 was de inflatie slechts 0,3%. Zie de grafiek Inflatie; CPI (Consumenten Prijs Index) onderaan deze paragraaf. Voor de jaren na 2016 wordt geadviseerd de interne analyse van de civieltechnische afdeling als onderbouwing te hanteren m.b.t. de Zwolse situatie. We kiezen hiermee enerzijds voor een bestendige gedraglijn en zoeken anderzijds naar scherpste, daar waar mogelijk.

Het gemiddelde inflatiecijfer van de GWW (Grond- weg en waterbouw) van de afgelopen 10 jaar zakt onder de 2,0%, waarbij de laatste 4 jaar onder het gemiddelde. Voor de lokale en regionale markt voor de Grond- weg en waterbouw (GWW sector) zien we dat Zwolle een aantrekkende functie heeft voor de regionale bedrijven. De verwachte prijscorrectie in de markt vertraagt doordat Zwolle de regionale markt moet bedienen, er wordt m.a.w. nog steeds scherp ingeschreven op het werk.

Het economisch herstel zal zich de aankomende jaren doorzetten, waardoor vraag en aanbod in balans komen en zelfs over kan slaan naar een (lichte) overspannen markt. Zover is het echter nog niet. Deze ontwikkeling zullen we blijven monitoren en indien daar aanleiding toe is, zal dit tot uiting komen in de indexen.

Voor de kostenstijging is het gewenst, net als vorig jaar, de differentiatie aan te brengen in de fasering aangezien we de scherpe prognose kunnen hanteren voor de korte termijn (1-2 jaar) en middellange termijn (3-10 jaar). Voor de periode daarna (jaar 11 en verder) wordt de trendmatige lijn van de ECB (Europese Centrale Bank) gevolgd. Deze differentiatie, in combinatie met het aanbestedingsvoordeel, geeft een goed beeld bij de marktsituatie. Voorgesteld wordt om voor de 1^e twee jaar te kiezen voor 1,5%, daarna voor 8 jaar het huidige percentage van 2% te handhaven en voor de langlopende exploitaties het meerjarig gemiddelde van de groei en inflatieverwachtingen van de ECB te hanteren van 2,0%. Het voordelig effect van deze aanpassing is € 1.753.000. Het betreft voor € 1.517.000 een positieve correctie op exploitaties met een positief resultaat en € 236.000 t.b.v. het verlagen van een voorziening.

Bovenstaande grafiek geeft aan dat de inflatie over het afgelopen jaar zich gemiddeld rond de 0,5% beweegt.

⁹ www.cbs.nl

- Geadviseerd wordt om de kostenstijging te differentiëren voor enerzijds de korte termijn en anderzijds de middel- en lange termijn op respectievelijk 1,5% en 2%.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Kostenstijging	1,5%	1,5%	2,0%	2,0%

Tabel: index kostenstijging

De kostenstijging van 1,5% voor de korte termijn moet in samenhang worden gezien met de hieronder te verwachten aanbestedingsvoordelen die een tijdelijk karakter hebben. Deze parameters hebben een zekere afhankelijkheid van elkaar.

5.2 Aanbestedingsvoordelen

Elk jaar brengt het Expertisecentrum van de gemeente Zwolle een advies uit over het te hanteren aanbestedingsresultaat als parameter voor de Nota van Uitgangspunten MPV. Hierbij wordt voor de trendmatige ontwikkeling gekeken naar het aanbestedingsresultaat dat gehaald is van de op één na laagste inschrijver in het afgelopen jaar.

Evenals vorig jaar zien we ook dit jaar dat door de aantrekkende economie de aanbestedingsvoordelen van de gerealiseerde aanbestedingen aan het teruglopen is, echter nog wel met enig vertragend effect. De regionale markthonger is er nog steeds waardoor er nog steeds aanbestedingsvoordelen worden gehaald, echter dat neemt wel af. Voor 2016 verwachten we echter nog steeds een aanbestedingsvoordeel te behalen op de GWW werken van circa 16%. De werkhonger is er voor de korte termijn nog steeds maar de aannemersbedrijven hebben geanticipeerd op de marktontwikkelingen en hebben vraag en aanbod meer met elkaar in evenwicht gebracht. Het corrigerend effect op de prijs zal na 2017 afnemen. Verwacht wordt dat er voor het jaar 2017 nog ruimte is om tot aanbestedingsvoordelen te komen. Analyse van de civieltechnische afdeling over de behaalde resultaten en de doorkijk naar de aankomende jaren geeft voldoende aanleiding om aanpassing in 2017 van 7,5% voor te stellen.

Het positief effect van deze aanpassing is € 806.000. Het betreft voor € 225.000 een positieve correctie op exploitaties met een positief resultaat en € 581.000 t.b.v. het verlagen van een voorziening.

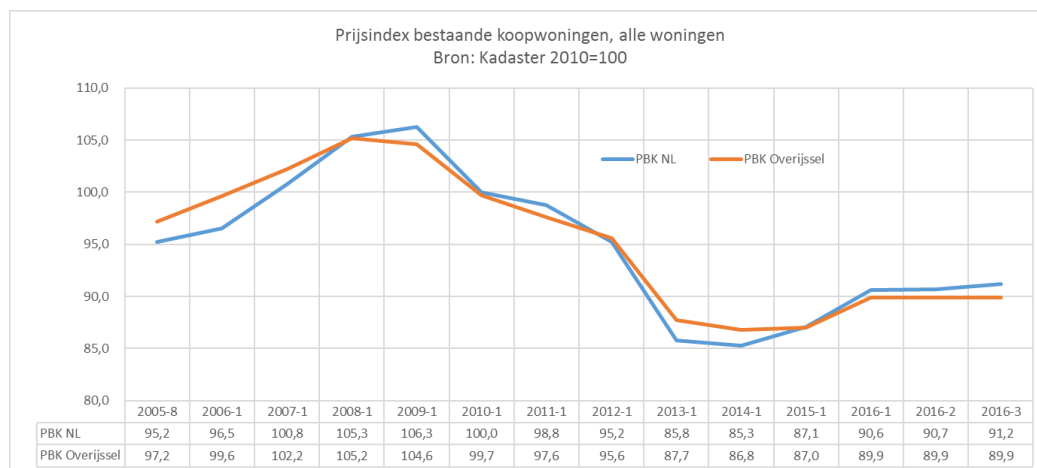
- Voor 2017 adviseren we voor de MPV uit te gaan van een aanbestedingsvoordeel van gemiddeld nog 7,5%. Vanaf 2018 wordt geen aanbestedingsvoordeel voorgesteld aangezien wordt verwacht dat vraag en aanbod dan in evenwicht zijn gebracht.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Aanbestedingspercentage civiele werken	-/- 7,5%	-	-	-

Tabel: index aanbesteding

5.3 Opbrengststijgingen

De vastgoedmarkt is het afgelopen jaar sterk verbeterd, wat zich uit in een grotere afname van bouwgrond maar ook voor een betere prijsstelling. De toekomstige grondprijsontwikkelingen komen tot uiting met de index voor opbrengstenstijging.

Figuur: Ontwikkeling prijsindex Nederland en provincie Overijssel (bron: Kadaster PBK)

Deze index heeft grote invloed op het (toekomstig) resultaat. Vanaf 2017 gaat de index naar 1%, terwijl dat vorig jaar pas in 2018 de verwachting was, een jaar eerder dus. De ontwikkelingen binnen de vastgoedmarkt hebben nog wel te maken met verschillen in de indexen voor woningbouw, bedrijventerreinen en voorzieningen. Dit komt naar voren uit meerdere onderzoeken¹⁰ die gedurende de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden. Er is intern een analyse gemaakt van het totale opbrengstvolume aan grondverkoop. De indexen bewegen zich volgens de in onderstaande tabel genoemde bandbreedtes.

	Bandbreedte index 2017	Omzet 10 jaar * miljoen	Omzet in percentage	Op te voeren in nota
Woningbouw	1,0 – 4,0%	84	53%	
Bedrijventerrein	0,0 – 0,9%	70	45%	
Voorzieningen	0,9 – 1,0%	4	2%	
Totaal		158	100%	1,0%

Tabel: index versus omzet

Uitgaande van een bestendige gedragslijn, waarbij we werken met één parameter voor de opbrengsten, is aan de hand van het midden van de bandbreedte in combinatie met de omzet gekeken naar het gewogen gemiddelde. De analyse van de bureaus geven ook aan dat er voor de jaren 2018 tot en met 2020 in de woningbouw sprake kan zijn van enige afvlakking van het prijsherstel, zodat de bovenkant van de bandbreedte bij de woningbouw geleidelijk aan zal zakken naar 1 tot 2% (t.o.v. de in 2017 gehanteerde 4%).

¹⁰ Fakton, notitie indices 102399/N82/1,0 d.d. 9 september 2016
STEC 16.207 d.d. 30 augustus 2016

Met een gewogen gemiddelde voor het jaar 2017 van circa 1,5% over de totale omzet adviseren we om met enige voorzichtigheid de index op 1,0% vast te zetten voor de periode jaar 1 tot en met 10. Door de aanscherping van de BBV richtlijnen¹¹ is het niet meer mogelijk om bij exploitaties met een langere looptijd dan 10 jaar te rekenen met een index voor opbrengstenstijging. Deze index staat sinds vorig jaar dan ook op 0%. Door de toenemende onzekerheid ten aanzien van de haalbaarheid van de opbrengsten is dit als een stellige uitspraak opgenomen in de BBV richtlijnen.

Gezien de huidige marktsituatie en de bestendige gedragslijn, wordt geadviseerd om bij de MPV 2017 geen grote aanpassing voor de opbrengstenstijging te hanteren. Scherpe analyse van referentieprojecten blijft noodzakelijk om veranderingen in de markt goed te kunnen volgen. Voor de middellange termijn hanteren we een opbrengsten stijgingspercentage van 1%. Met dit percentage wordt voorkomen dat er een jaarlijkse opbrengstendaling is ter grootte van de inflatie. Het economisch instituut voor de bouw (EIB)¹² heeft enkele jaren geleden een benchmark gehouden onder circa 30 gemeenten, waarbij de uitkomst was dat de gemiddelde opbrengststijging die de gemeenten hanteren voor de jaren 2017-2023 zich beweegt tussen de 0,5% en 1,5%. Met een gemiddelde stijging van 1% beweegt onze parameter zich in het midden van de bandbreedte. Bij de gemeente Zwolle worden de indexen jaarlijks geanalyseerd en herzien naar een marktconform niveau, zoals opgenomen in dit rapport. Het voordelig effect van deze aanpassing is € 2.394.000. Het betreft voor € 1.653.000 een positieve correctie op exploitaties met een positief resultaat en € 741.000 t.b.v. het verlagen van een voorziening.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Opbrengsten stijging	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Tabel: index opbrengsten

5.4 Rente

De commissie BBV heeft in maart 2016 de notitie rente vastgesteld. Met het verschijnen van de notitie wordt de nieuwe werking voorgesteld.

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er derhalve toe geleid dat in het wijzigingsbesluit Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen, dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moet worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag.

De rente die mag worden toegerekend aan grondexploitaties is vanaf 2016 beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen en sluit daarmee als uitgangspunt in belangrijke mate aan bij de fiscale regelgeving.

Daar komt bij dat de disconteringsvoet vastgesteld is door de ECB op 2%. Hierdoor ontstaat een eenduidige rentetoerekening, waardoor één berekening volstaat voor zowel de BBV (bedrijfseconomisch) als voor de fiscale winstbepaling/balans. Hier is in

¹¹ Commissie BBV, besluit van 5 maart 2016 met nr. 101, Staatsblad

¹² EIB 24 september 2014

de begroting 2017 op geanticipeerd. Voor de grondexploitaties gelden de volgende renteparameters.

- **Rekenrente 2,1%**

Uitgaande van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille, naar verhouding van het vreemd vermogen ten opzichte van het totaal vermogen.

Het positief effect van deze aanpassing neemt toe met een bedrag van € 24.914.000. Het betreft voor € 23.890.000 een correctie op exploitaties met een positief resultaat en een daling van de voorzieningen met € 1.024.000.

- **Disconteringsvoet 2,0%**

De disconteringsvoet is met ingang van 2016 gekoppeld aan het streefpercentage van de ECB voor de inflatie, zijnde 2%.

Jaar	2017	2018	2019	2020 e.v.
Rekenrente	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Tabel: renteparameters

5.5 Conclusie

Het aanpassen van de parameters heeft zowel invloed op de grondexploitaties met een positief- als met een negatief resultaat. Het effect op de getroffen voorziening is interessant in het bepalen van de financiële claim vanuit de vastgoedportefeuille. Met toekomstige geprognostiseerde winsten mag, conform huidige regelgeving, niets worden ondernomen, deze zijn dan ook buiten beschouwing gebleven en krijgen de toelichting in de MPV 2017.

Jaar	Correctie bedrag op voorziening
Rekenrente	€ 1.031.000
Kostenstijging	€ 236.000
Opbrengstenstijging	€ 741.000
Aanbestedingsvoordeel	€ 581.000
Afdracht Bovenwijks	€ 15.000
Totaal	€ 2.604.000

6

Economische risico's

Economische risico's

Sinds de MPV 2012 is de "Geactualiseerde kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2011-2014" van kracht. De risicosystematiek van de Ruimtelijke Projecten sluit aan op de systematiek zoals deze al jaren wordt gehanteerd voor de gemeente brede financiën. Uitgangspunt hierbij is dat elk grondexploitatieproject projectgebonden risico's signaleert en kwantificeert voor de aankomende vier jaar. Daarnaast worden de algemene economische risico's binnen de MPV bepaald. Gezamenlijk is dit het totale risicobedrag, ook wel de vereiste weerstandscapaciteit. Deze vereiste capaciteit wordt afgezet tegen de aanwezige capaciteit. Dit levert het weerstandsvermogen op.

Net als in 2016 wordt voorgesteld om op MPV niveau een gevoeligheidsanalyse te maken waarbij gekozen wordt voor de volgende variabelen.

Economische risico's	Risico	Kans	Gewogen risico bedrag
Planning	1 jaar	50%	€ 395.000
Rente	0,2% - 0,3% - 0,4% - 0,4% 2017 - 2018 – 2019 - 2020	25%	€ 471.000
Kostenstijging	0,50%	50%	€ 840.000
Opbrengstenstijging	-0,25%	50%	€ 1.055.000
Totaal			€ 2.761.000

Tabel: index economische risico's

Als basis voor de MPV 2017 wordt er rekening mee gehouden dat, conform eerdere besluitvorming, de risico's van de exploitatie Hessenpoort binnen het projectresultaat wordt opgevangen.

Toelichting bovenstaande tabel:

6.1 Planning:

De planningen voor de MPV 2017 zijn zowel vanuit de begroting, projectinformatie als op basis van recente onderzoeken naar de agenda's voor (commerciële) voorzieningen en bedrijventerreinen opgenomen.

Het programma risico blijft als economisch risico als variabele aanwezig, dit conform het vigerende nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Dit betekent dat een jaar vertraging van de opbrengsten met een gemiddeld risicoprofiel van 50%, een gewogen risico met zich meebrengt van € 395.000.

6.2 Rente:

In de lopende meerjarenraming wordt voor de grondexploitaties voor vier jaar een rekenrente gehanteerd van 2,1%, conform de bij de begroting 2017 voorgestelde

rekenrente. Het betreft de werkelijke rente over het vreemd vermogen. Daarna wordt de langlopende rente, in overleg met treasury, vastgeklemd op 2,1%. Omdat de onderliggende berekening van de rekenrente jaarlijks wordt gemonitord, is rekening gehouden met een risicoprofiel voor vier jaar, waarbij de inschatting van de mogelijke renteontwikkeling is weergegeven. Indien de rente met 1% stijgt dan heeft dit een opwaartse rentedruk op de grondexploitaties van 0,2% voor het jaar 2017, 0,3% in 2018 en dit oplopend naar 0,4% voor de jaren 2019 en 2020.

Dit betekent dat de renteprognose met een laag risicoprofiel van 25%, een gewogen risico inhoudt van € 471.000.

6.3 Kostenstijging:

Binnen de grondexploitaties houden we rekening met een opgebouwde gefaseerde kostenstijging van 1,5% (korte termijn) en 2% voor de periode vanaf 2019. Deloitte gaf vorig jaar in haar analyse reeds aan dat circa 2% het historisch gemiddelde over het afgelopen decennium is. Het is dan ook langjarig een stabiel en betrouwbaar percentage voor de middellange termijn. Ook de Europese Centrale Bank (ECB) hanteert een percentage van 2% voor de langere termijn. Een langjarig historisch gemiddelde van de GWW-sector over de laatste 10 jaar ligt zelfs iets onder de 2%.

Echter, gezien de ontwikkelingen in de markt, maar ook omdat de gemeente vaker aanbesteed op EMVI (Economisch Meest Gunstige Inschrijving) waarin naast prijs ook, kwaliteit en duurzaamheid gunningfactoren zijn, stellen we voor om in de risicoberekening van de grondexploitaties daarnaast rekening houden met gemiddeld 0,5% extra kostenstijging. Er zijn verschillende bewegingen ten aanzien van de ontwikkeling van de prijzen en het bijzondere tijdsgewricht.

Noodzakelijk blijft een zorgvuldige monitoring van de kostenstijging, wat er de komende jaren toe zou kunnen leiden dat aanpassing van de kostenstijging nodig is.

De kans dat dit zich de komende vier jaar gaat voordoen wordt geschat op (gemiddeld) 50%. Dit betekent dat de kostenstijging met een gewogen risico is van € 840.000.

6.4 Opbrengstenontwikkeling:

Binnen de grondexploitaties wordt voorgesteld de opbrengstenontwikkeling voor de komende jaren (periode 2017 – 2026) op 1% te zetten. Dat is vrij conservatief, maar de vastgoedmarkt bestaat uit diverse producten met een verschillend toekomstperspectief. Voor de komende vier jaar wordt voorgesteld een gemiddeld risico te hanteren van -0,25%, ofwel een verdere opbrengstendaling. Dit is een lagere aanname dan vorig jaar, wat te maken heeft met de conservatieve index. De kans wordt als gemiddeld ingeschat (50%). Dit betekent dat de opbrengstenstijging met een gemiddeld risicoprofiel van 50%, een gewogen risico is van € 1.055.000.

6.5 Conclusie

In de vigerende MPV 2016 wordt rekening gehouden met een totaalbedrag van € 5.346.000 aan projectgebonden risico's. Dit bedrag is nu afgenomen naar € 2.762.000, een afname van € 2.584.000.

Het economisch risico van Hessenpoort neemt af met € 788.000 (dit project vangt zelf zijn risico's op), dit conform eerdere besluitvorming.

Project risico's

7

Projectgebonden risico's:

Bij de begroting 2015 is besloten om de projectgebonden en economische risico's door het project Hessenpoort zelf te laten dragen (het betreft een stevige positieve exploitatie) en derhalve niet mee te laten lopen bij het bepalen van het risicoprofiel t.b.v. de weerstandscapaciteit. Het betreft een uitzonderingssituatie. Hier heeft in dit kader nog geen actualisatie over plaatsgevonden, dit gebeurd bij de MPV 2017.

Grondvoorraad

8

Grondvoorraad (oude Nnieg gronden)

De definitie voor bouwgronden is in de nieuwe BBV-regels veranderd. Dit heeft tot gevolg dat dat we de niet in exploitatie genomen gronden moeten herrubriceren naar terreinen en gronden bij de materiele vaste activa (MVA). Deze omzetting heeft gevolgen voor de waardering van deze gronden op de balans. Om gemeenten de mogelijkheid te geven de grondportefeuille te evalueren en duidelijkheid te krijgen/creëren over de bestemming van de grond, is in het Wijzigingsbesluit een overgangsbepaling opgenomen. Deze overgangsbepaling betekent het volgende: huidige NIEGG's en BIE's die per 1 januari 2016 uit exploitatie worden genomen, worden zonder afwaardering omgezet tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangsdatum Wijzigingsbesluit). Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van 4 jaar. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. Het is toegestaan om deze toets gedurende de overgangsperiode van 4 jaar voor de betreffende grondportefeuille uit te voeren, de boekwaarde te toetsen en zo nodig bij te stellen (af te waarderen). Afwaardering van een individueel perceel grond/complex kan hierbij niet over een aantal jaren worden gespreid.

Over grond als materiële vaste activa kan worden gesteld, dat deze grond een vaste bestemming heeft en niet in een transformatieproces zit. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatie-begroting. Veelal zal er sprake zijn van ondergrond van gebouwen, wegen, parken, pleinen of van land-/bosbouwgronden. Er is dus geen sprake van een vervaardigingsprijs maar van een verkrijgingsprijs. Op de boekwaarde van deze grond mogen daarom ook geen kosten, zoals rente, worden bijgeschreven. De activering van alle soorten grond geschiedt in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingprijs (artikel 63.1 BBV) en bijkomende kosten. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde (artikelen 65.1 en 65.2 BBV).

Tot slot dient de rekenrente conform de disconteringsvoet te zijn (marktrente). Aangezien de marktrente laag is, zullen de rentekosten voor het aanhouden van de grondvoorraad dalen.

8.1 Interne checks en balances

In totaal bezitten we iets meer dan 730 ha aan grond. Voor een nadere analyse wordt verwezen naar de notitie grondvoorraad beleid. De taxatiewaarde van onze gronden is hoger dan de boekwaarde, maar het betreft slechts een mogelijk toekomstig resultaat.

	Oppervlakte	Boekwaarde per 31-12-2015	Taxatiewaarde per 31-12-2015
Totaal gronden	7.306.417	€ 63.173.768	€ 74.600.854

Tabel: voorraad grond

Belangrijker dan het afzetten van de totale boekwaarde tegenover de taxatiewaarde is analyseren wat de situatie is na de overgangsregeling op 31-12-2019, zoals in de BBV staat aangegeven.

8.1.1 Overgangsregeling

Er is een overgangsregeling aanwezig, waarbij er voor 31-12-2019 een toets moet plaatsvinden tussen de marktwaarde en de bestemming.

Deze actie heeft reeds plaatsgevonden en de gevolgen zijn middels een voorziening reeds getroffen. Alle beschikbare gronden zijn kadastraal voorzien van een boekwaarde en een marktwaarde. In de situatie dat de verkrijgingswaarde hoger is dan de huidige bestemming, is hiervoor een voorziening getroffen. Er is een voorziening getroffen van € 15.222.182 per 31-12-2015. Daarmee is de waarde van alle gronden (verkrijgingsprijs + exploitatiekosten tot en met 1-1-2016) in overeenstemming gebracht met de marktwaarde (op basis van de huidige bestemming).

In de praktijk kunnen er op drie onderdelen mutaties optreden van de voorziening:

1. De waardeontwikkeling van de grond kan muteren door wijzigingen in de markt;
2. Door het uitnemen van grond (b.v. verkoop of BIE);
3. Per 31-12-2019 door het afboeken van de boekwaarde (bestemmingswaarde).

De inhoud van deze paragraaf wordt verder uitgewerkt in de notitie grondvoorraad beleid. De jaarlijkse exploitatiekosten worden sinds 2016 niet meer opgenomen in het resultaat van Vastgoed. De exploitatiekosten van de MVA en de Voorraad gronden staan in de begroting als baten en lasten opgenomen onder het programma Toekomstgerichte stad, onder doel 6.1.5.

Mogelijke kosten van MVA gronden (bv. sloop van een gebouw) moeten via de BERAP worden voorzien van financiering.

Af te sluiten projecten

De afgelopen jaren is in de MPV een aantal projecten opgenomen in de categorie BATSC (Binnenkort Af Te Sluiten Complexen). Dit zijn projecten die zich in de laatste fase van de ontwikkeling bevinden, wachtend op afnemers van de laatste nog uit te geven gronden. Om de MPV-processen efficiënt en overzichtelijk te houden worden de betreffende grondexploitaties administratief afgesloten en de resterende werkzaamheden in een afzonderlijk gezamenlijk complex ondergebracht, het complex Nog uit te voeren werkzaamheden (NUTVW).

9.1 Complex Nog Uit Te Voeren Werken (NUTVW)

Dit betreft een complex waarin alleen maar kosten en resterende opbrengsten zijn opgenomen. Om deze nog te maken kosten af te dekken, is een storting in het complex gedaan ter grootte van deze kosten. Jaarlijks zal worden getoetst of het bedrag om het complex NUTVW budgettair neutraal te laten zijn, voldoende is. In 2016 hebben hier weinig ontwikkelingen plaatsgevonden.

9.2 Project Prinsenpoort

De werkzaamheden voor de grondexploitatie met nummer 245 Prinsenpoort lopen tot een einde. De komende jaren zal de uitvoering van het plan worden gemonitord en daar waar nodig worden bijgestuurd. Hiervoor hoeft geen aparte grondexploitatie te worden open gehouden. Conform beleid wordt de raad gevraagd te besluiten om de grondexploitatie Prinsenpoort af te sluiten en de restant werkzaamheden op te nemen in het complex NUTVW. De financiële gevolgen van deze handeling worden nader verklaard in de komende MPV.

9.3 Project Kanonsteeg / Derde Bredehoek

De locatie Kanonsteeg/Derde brede Hoek is inmiddels opgenomen in het project versnellingsactie sociale huurwoningen waarvoor een krediet ter beschikking is gesteld. Het voorbereidingskrediet van project 53271 Kanonsteeg/Derde Brede Hoek kan daarom worden afgesloten en de getroffen voorziening, kan na aftrek van de reeds gemaakte kosten, vrijvallen. Het vrij te vallen bedrag is circa € 34.000. Door het afsluiten van het voorbereidingskrediet wordt het verschil bij de MPV 2017 t.g.v. de Reserve Vastgoed gebracht.

10

Stortingen reserve Vastgoed

Er is geen sprake van tussentijdse winstneming vanuit de lopende grondexploitaties. Er wordt dit jaar vooralsnog geen additionele storting noodzakelijk geacht in de reserve Vastgoed.

11

Herziening BBV richtlijnen Grondexploitaties

Op 5 maart 2016 is besluit 101 in het Staatsblad gepubliceerd, betreffende wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in verband met de invoering van een aantal wijzigingen die moeten gaan bijdragen aan de interne sturing door de raad alsmede aan een betere vergelijkbaarheid tussen gemeenten.

Naar aanleiding van het wijzigingsbesluit heeft de Commissie BBV een aantal geactualiseerde richtinggevende notities gepubliceerd over de volgende onderwerpen:

- Grondexploitatie (ingangsdatum 1-1-2016);
- Faciliterend grondbeleid (ingangsdatum 1-1-2016);
- Rente (ingangsdatum 1-1-2017);
- Overhead (ingangsdatum 1-1-2017).

De richtlijnen van de commissie zijn onderverdeeld naar stellige uitspraken en aanbevelingen. Met de stellige uitspraak geeft de Commissie een interpretatie van de regelgeving die leidend is. Afwijkingen hierop zal de gemeente expliciet moeten motiveren en kenbaar moeten maken in begroting en jaarstukken.

De volgende stellige uitspraken uit de notitie Grondexploitatie willen we in het bijzonder benoemen en toelichten.

- De looptijd van een grondexploitatie mag maximaal 10 jaar bedragen;
- Planinhoudelijke wijzigingen moeten opnieuw door de raad worden vastgesteld;
- Alleen de kosten zoals genoemd in de Bro (art.6.2.4.) mogen aan een BIE worden toegerekend;
- Toevoeging aan een fonds / voorziening bovenwijks is niet meer toegestaan;
- Gelden uit eigen middelen (reserves) in mindering brengen op de boekwaarde van de BIE is niet toegestaan.

In aanvulling hierop zijn er dit jaar een aantal onderzoeken verricht die zich specifiek richten op onderdelen uit de notitie Grondexploitatie.

11.1 Projecten langer dan 10 jaar

De richtlijnen van de commissie BBV zijn in maart 2016 aangescherpt. Het betreft de notities Grondexploitaties, faciliterend Grondbeleid en Rente.

Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken mag de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar bedragen.

Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden gezien en waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren.

Deze richtlijn hebben we voor de projecten Oude Mars en Hessenpoort onderzocht en geanalyseerd, zowel intern als extern. Het adviesbureau PAS b.v. heeft het externe onderzoek voor zijn rekening genomen, waarbij er tevens marktonderzoek is gedaan voor het woningbouwgebied Oude Mars door het bureau BSP (Bureau Stedelijke Planning). Het onderzoek is met projectnummer R.153050-1306-03 d.d. oktober door PAS b.v. opgeleverd.

Doelstelling: Inzicht te krijgen in de consequenties en (on)mogelijkheden van de stellige uitspraak van de commissie BBV en diepgang in de argumentatie m.b.t. de deugdelijke onderbouwing van de huidige looptijd.

In het raadsvoorstel van de MPV 2016, als onderdeel van de jaarrekening 2015¹³, zijn de langjarige grondexploitaties Oude Mars en Hessenpoort beargumenteerd.

Samenvattend zijn hieronder de argumenten opgesomd voor de projecten Hessenpoort en Oude Mars:

a. Hessenpoort

- Flexibiliteit over een lange reeks van jaren, verschillende soorten kavels aan kunnen bieden, de klant heeft dus wat te kiezen;
- Hoofdinfrastructuur is (grotendeels) reeds aangelegd, dit kan alleen gefinancierd worden door een grote grondexploitatie;
- Zekerheid kunnen bieden voor nieuwe klanten, omgeving is op de markt om bebouwd te worden;
- Er is geen concurrerende locatie elders in de stad die aan dezelfde randvoorwaarden voldoet.

b. Oude Mars

- Kavels in het topsegment zijn noodzakelijk voor de kwalitatieve ontwikkeling van de stad en voor de vestiging van bedrijven;
- Locatie moet een hoge kwaliteit uitstralen en een afrondend beeld schetsen m.b.t. de eindsituatie;
- Flexibiliteit is gewenst, belangstellenden moeten keuze hebben;
- Toekomstige kopers willen zekerheid dat in de nabije omgeving gelijksoortige kavels worden gerealiseerd;
- Er is geen concurrerende locatie elders in de stad.

11.2 Samenvatting detailuitwerking scenario's Grexen

11.2.1

Hessenpoort

Argumenten:

1. Uit het onderzoek van RIGO (onderzoek 2015) komt naar voren dat de gemiddelde gronduitgifte in de grondexploitatie voorzichtig is ingeschat. Tot 2026 is er ruimte om tot extra gronduitgifte van 8 ha te komen t.o.v. het basisscenario (de huidige grondexploitatie). Het betreft paragraaf 2.4.2. uit het rapport van PAS b.v.
2. In 2015 is er door zowel PAS als STEC advies uitgebracht over de hoogte van de te hanteren grondprijzen. In het rapport van PAS wordt aangegeven dat er

¹³ Raadsbesluit 4 juli 2016

ruimte is om de index voor de grondprijzen m.i.v. 2018 te laten stijgen van 1% naar 2%. (zie paragraaf 2.4.3 uit het rapport van PAS b.v.)

Daarmee krijgt deze exploitatie een nagenoeg sluitend karakter na 10 jaar (2025), waarbij de boekwaarde volledig in de grondexploitatie blijft.

Dat is vijf jaar sneller dan de vigerende grondexploitatie, die nu winstgevend wordt vanaf 2030.

In paragraaf 2.5 van het rapport zijn de conclusies getrokken.

“Het laat zien dat het, ondanks het meenemen van de volledige boekwaarde, in theorie mogelijk is de grondexploitatie Hessenpoort na 10 jaar af te sluiten met een nagenoeg sluitend resultaat. Kortom (extra) beheersmaatregelen zijn dan ook niet noodzakelijk.”

Mogelijke Risico Scenario's:

- a. Het risicoprofiel is nagenoeg nihil, aangezien de grondexploitatie in zijn geheel (tot 2045) een stevig positief resultaat genereert en de risico's eenvoudig binnen het project zijn op kan vangen.
- b. Uit extra voorzichtigheid kan er voor gekozen worden om het risicoprofiel van € 4,4, miljoen (zowel projectgebonden als economisch) op te nemen en af te dekken met het weerstandsvermogen (huidige algemene gedragslijn, geen uitzonderingen meer).

Binnen het project Hessenport worden de uitkomsten van het advies van PAS b.v. verder beoordeeld.

11.2.2

Oude Mars

Het marktonderzoek van het Bureau Stedelijke Planning (BSP) van juli 2016 is opgebouwd uit een analyse op zowel de locatie, de doelgroepen, de markt en een concurrentieanalyse. Dit alles met als doel de afzetsnelheid van het huidige beschikbare programma in kaart te brengen. Uitgaande van de historische transacties in de (crisis)jaren, kan worden aangenomen dat een afzet van 5 kavels per jaar een reële prognose is voor de eerste vijf jaar en dit vervolgens door te zetten naar gemiddeld 4 kavels per jaar.

Argumenten:

1. Er is in de crisisjaren begonnen met de uitgifte, waarbij er jaarlijks gemiddeld 3 kavels zijn verkocht;
2. Het huidige prijsniveau is marktconform;
3. De locatiekwaliteiten zijn goed;
4. Er is sprake van een beperkte concurrentie i.v.m. de gebiedskwaliteiten;
5. De huidige afzetsnelheid is lager i.v.m. het niet doorlopen van een volledige conjunctuurcyclus;
6. Demografische prognose geeft geen aanleiding tot verlaging van de raming.

Uitgangspunten:

- a) Aantal kavels per jaar 2016-2021, 5 stuks
- b) Aantal kavels per jaar 2022-2035, 4 stuks
- c) Einde looptijd grondexploitatie neemt af met 5 jaar, dus 2035 alles verkocht
- d) De boekwaarde volledig in de grondexploitatie blijft
- e) Het huidige prijsniveau is marktconform, geen wijzigingen doorgevoerd

Daarmee krijgt deze exploitatie een nagenoeg sluitend karakter na 10 jaar (2025), waarbij de boekwaarde volledig in de grondexploitatie blijft (zie bijlage).

Dat is vijf jaar sneller dan de vigerende Grondexploitatie, die nu winstgevend wordt vanaf 2030

In paragraaf 3.5 van het rapport zijn de conclusies getrokken.

“Het laat zien dat het, ondanks het meenemen van de volledige boekwaarde, in theorie mogelijk is de grondexploitatie Oude Mars na 10 jaar af te sluiten met een nagenoeg sluitend resultaat. Kortom (extra) beheersmaatregelen zijn dan ook niet noodzakelijk.”

Conclusie:

- De argumenten in het Raadsbesluit van de MPV d.d. 27 juni 2016 kunnen op basis van het marktonderzoek van BSP worden bevestigd;
- De kavels kunnen in de huidige vorm in 2035 zijn uitgegeven;
- Berekeningen van de scenario's tonen aan dat de grondexploitatie na 10 jaar nagenoeg sluitend is;
- De gewenste beheersmaatregel, uitgaande van een fasering zoals in de uitgangspunten is opgenomen, bij een knip na 10 jaar uitvoerbaar is;
- Na 10 jaar de overige gronden “risicoloos” in de exploitatie zitten.

Binnen het project Oude Mars worden de uitkomsten van het advies van PAS b.v. en Bureau Stedelijke Planning verder beoordeeld.

11.2.3

Aanbeveling:

De argumenten en conclusies zoals getrokken in het rapport van PAS b.v. d.d. oktober 2016 en het overleg met de betreffende planeconomen van de projecten hebben we gedeeld met de accountant. Vervolgens hebben we integraal gekeken i.r.t. de bedrijfsvoering. We stellen het volgende voor te doen als basis voor de Nota van Uitgangspunten 2017:

1. De grondexploitaties op de huidige wijze handhaven;
2. Het onderzoek als basis gebruiken, waarbij we laten zien aan de accountant dat bij beide projecten er een voldoende onderbouwde en sluitende grondexploitatie realiseerbaar is binnen een termijn van 10 jaar;
3. De motivatie en de kaders van de beheersmaatregelen benoemen en vastleggen in jaarrekening en begroting;
4. De boekwaarde volledig in de grondexploitatie laten zitten;
5. Het risicoprofiel voor Hessenpoort, zowel economisch als projectgebonden, op de huidige wijze te handhaven;

6. In het kader van de beginbalans voor de Vennootschapsbelasting (VpB) zal er afstemming plaatsvinden met de fiscalist, zodat de uitgangspunten en argumentatie voor de BBV en VpB helder beschreven en gedocumenteerd worden;
7. Hierover in gesprek te blijven met de accountant en de raad inhoudelijk mee te nemen bij de stellingname van de accountant.

Hiermee wordt naar onze mening voldaan aan de eis vanuit de BBV dat de motivatie om af te wijken van de richttermijn van 10 jaar voorzien moet zijn van risico-beperkende beheersmaatregelen, dit om onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren. Verder zal door de besluitvorming over de parameters de grondexploitaties nog robuuster worden.

De accountant PwC heeft op dit dossier inhoudelijk het volgende gemeld;

“Naar aanleiding van ons gesprek van afgelopen maandag (24 oktober), heb ik overleg gehad met Sytse Jan Dul (PwC) over jullie standpunt/visie m.b.t. de 10-jaarstermijn voor Oude Mars en Hessenpoort. Zoals tijdens het gesprek aangegeven, is de onderbouwing van de opbrengsten het belangrijkste voor het BBV. Hoe hard zijn de opbrengsten? Zijn er contracten? Indien die er niet zijn, biedt het BBV nog andere mogelijkheden en de laatste optie is 'andere beheersingsmaatregelen'.

In het land zien we dat veel gemeenten met argumenten aan komen die onder het kopje 'andere beheersingsmaatregelen' vallen. De verwachting is dat het niet de bedoeling van de commissie BBV is dat massaal gebruik wordt gemaakt van deze optie. Op dit moment is daarom onduidelijk welke argumenten uiteindelijk wel en welke niet voldoende zijn om een termijn langer dan 10 jaar te onderbouwen. Tevens worden nog vragen gesteld aan de commissie BBV. Er is overleg met het BBV om de eisen harder te maken, zodat deze beter te toetsen te zijn en onduidelijkheid weg nemen. Wanneer hier duidelijkheid over komt, is op dit moment niet bekend.

Conclusie: op korte termijn kunnen we geen uitspraak doen of jullie huidige onderbouwing toereikend is, met name doordat de opbrengsten die nu ingerekend zijn (nog) niet met contracten of overeenkomsten onderbouwd zijn. Daarbij is het de vraag hoe breed 'andere beheersingsmaatregelen' geïnterpreteerd gaan worden.”

11.3 Rentetoerekening grondexploitaties

In de huidige situatie wordt in de grondexploitaties rekening gehouden met een rentetoerekening op basis van het gemeentelijk omslagpercentage.

De rente die mag worden toegerekend aan grondexploitatie is vanaf 2017 beperkt tot de werkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen en sluit daarmee als uitgangspunt in belangrijke mate aan bij de fiscale regelgeving. Het rentepercentage voor de BIE (grondexploitatie) valt niet onder het (algemeen) omslagpercentage, hiervoor geldt een afzonderlijke berekening op basis van notitie grondbeleid van de BBV. Ook de disconteringsvoet (rente) voor de contante waarde berekening van grondexploitatie is bepaald door de BBV¹⁴. De disconteringsvoet bij de DCF-methode (discounted cash flow/contante waarde) voor de waardering op de fiscale openingsbalans wordt gebaseerd op de rentevergoeding op het vreemd vermogen alsmede een rendement op

¹⁴ Notitie Rente 2017 BBV van maart 2016

het eigen vermogen. De disconteringsvoet speelt binnen het BBV feitelijk alleen een rol ingeval de verliesvoorziening voor negatieve grondexploitatie niet op nominale waarde wordt bepaald maar op de contante waarde. De daarbij te hanteren disconteringsvoet is daarom met ingang van 2016 gekoppeld aan het streefpercentage van de ECB voor de inflatie, zijnde 2%.

De rente aan BIE wordt toegerekend over de boekwaarde van de BIE per 1 januari van het betreffende boekjaar. Dit wordt per grondexploitatiecomplex berekend. Deze voorgeschreven wijze van berekening van het rentepercentage voor de toe te rekenen rente aan grondexploitaties sluit aan op de fiscale systematiek. Dit leidt ertoe dat zowel in het BBV als ten behoeve van de fiscale winstbepaling wordt gerekend met hetzelfde rentepercentage.

Voor de MPV 2017 en verder voor de grexen worden de volgende percentages gehanteerd:

- Grondexploitaties (BIE) 2,1% voor 2017 en verder
- Disconteringsvoet grexen 2,0% voor 2017 en verder

Het economische risico van 0,2% in 2017 is gebaseerd op een inschatting van de mogelijke ontwikkeling van het rentepercentage. In de periode 2018 – 2019 (totaal 2 jaar) zal dit percentage nog jaarlijks met 0,1% stijgen en daarna afvlakken.

11.4 Aanscherping BBV-regels m.b.t. gehanteerde waarden in de NIEGG.

NIEGG komt per 1-1-2017 te vervallen en wordt óf in exploitatie genomen gronden (BIE) óf voorraad gronden (MVA). Er komt een overgangsregeling tot 31-12-2019 om de grondportefeuille te evalueren (de marktwaarde van de gronden tegen de dan geldende bestemming af te zetten tegen de dan geldende boekwaarde). Deze omzetting kan gevolgen hebben voor de waardering van deze gronden op de balans van de gemeente. Een eerste analyse geeft aan dat we de huidige grondvoorraad per perceel hebben gewaardeerd en daar waar de verkrijgingsprijs/boekwaarde hoger is dan de huidige marktwaarde, er een voorziening voor is getroffen. De totaal getroffen voorziening is per 31-12-2015 € 15,2 miljoen. Afhankelijk van de toekomstige keuzes die worden gemaakt vanuit de omgevingsvisie en het grondvoorraad beleid kan dit bedrag en de bijbehorende risico's nog fluctueren.

11.5 Bovenwijkse voorziening / Beeldende kunst

Op basis van de Bro-kostensoortenlijst kunnen ook bovenwijkse voorzieningen nog steeds worden toegerekend aan de grondexploitatie. Voor de omvang van de toerekening van deze kosten zijn de volgende criteria van belang:

- a. Er is profijt of nut van de kosten voor de locatie;
- b. Er bestaat een causaal verband tussen kosten en de grondexploitatie;
- c. Als meerdere locaties profijt hebben van bepaalde kosten, worden deze kosten naar rato verdeeld over de betrokken locaties.

Stellige uitspraak commissie BBV:

“Het is vanaf 2016, conform de BBV richtlijnen, niet meer toegestaan om toevoegingen te doen aan een voorziening voor bovenwijkse voorzieningen en andere fondsen/reserves. Bestaande voorzieningen per ultimo 2015 mogen worden gehandhaafd en kunnen volgens planning worden afgewikkeld. Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie zullen worden aangelegd, is nog wel mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve. Toevoegingen aan deze bestemmingsreserve kunnen alleen plaatsvinden via resultaatsbestemming.”

De afdrachten vanuit de grondexploitaties aan de reserve Stadsuitleg komen per 1-1-2016 te vervallen. Volgens de vigerende MPV zou er in de periode tot en met 2045 (einde looptijd Hessenpoort) nog voor een bedrag van circa € 4,0 miljoen nominaal gedoteerd worden aan de bestemmingsreserve Stadsuitleg. Het positief effect van deze aanpassing is € 3.298.000 op contante waarde. Het betreft voor € 3.283.000 een positieve correctie op exploitaties met een positief resultaat en € 15.000 t.b.v. het verlagen van een voorziening.

	Totaal	2016	2017	2018	2019 e.v.
Afdracht Bovenwijkse voorziening	3.978.270	91.390	137.945	142.570	3.606.365

Tabel: Bovenwijken

Geadviseerd wordt om de geraamde onttrekkingen t.g.v. het exploitatieresultaat van de betreffende projecten te laten komen en bij de MPV 2017 toe te lichten. De reserve Stadsuitleg niet meer vanuit de grondexploitaties voeden met een afdracht per m2 verkochte grond maar met een advies te komen hoe hier mee om te gaan.

Hieronder is in een tabel de totale prognose van alle grondexploitaties weergegeven voor de afdracht aan de reserve Beeldende kunst 1%.

	Totaal	2016	2017	2018	2019 e.v.
Afdracht aan reserve Beeldende kunst 1%	287.257	24.454	15.386	16.767	230.650

Tabel: afdracht 1% kunst

Geadviseerd wordt om de volgende acties uit te voeren en bij de jaarrekening / PPN nader toe te lichten:

- Binnen het project zal, in overleg met de beleidsafdeling Cultuur, bepaald worden op welke manier invulling wordt gegeven aan kunst binnen het project;
- De verordening percentage regeling Kunstwerken 1% zal worden aangepast op basis van de aangepaste richtlijnen uit de BBV, (actie beleidsafdeling Cultuur);
- De afdracht t.g.v. fonds Bovenwijken vervalt per 1-1-2016.

12

Grondvoorraadbeleid 2017 en verder

Voor een inhoudelijke terugblik, de relevante ontwikkelingen en scenario's verwijzen we u naar de notitie Grondvoorraadbeleid die in een afrondende fase zit en die binnenkort ter besluitvorming aan de raad wordt aangeboden.

13

Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen

De gemeente heeft een uitgebreid onderzoek verricht in hoeverre de grondportefeuille uit de MPV gekwalificeerd wordt als een vennootschapsbelastingplichtige onderneming. Uit dit onderzoek is gebleken dat de gemeente Zwolle, op basis van de huidige feiten en omstandigheden, belastingplichtig wordt. Dit is met name het gevolg door de verwachte resultaten van de grondexploitatie Hessenpoort. Deze constatering heeft een significante impact, waar we na de quick-scan in het voorjaar, reeds bij de begroting op hebben geanticipeerd.

Het eerste gevolg nu is dat de gemeente een openingsbalans moet opstellen en jaarlijks de fiscale winst moet gaan berekenen. Uitgangspunt is dat alle grondexploitaties per 1 januari 2016 worden gewaardeerd tegen de waarde in het economisch verkeer. Dit uitgangspunt leidt ertoe dat de balanswaardes fiscaal afwijken van de gewone jaarcijfers en het MPV, die uitgaan van het BBV (Besluit Bestuurlijke Verantwoording). De openingsbalans en fiscale jaarcijfers zijn slechts een hulpmiddel om te komen tot een correcte aangifte vennootschapsbelasting. Men kent hier verder geen bestuurlijke of sturingstechnische waarde aan toe.

De gemeente zal volgend jaar een aangifte vennootschapsbelasting moeten indienen. De geschatte totale vennootschapsbelastinglast van het huidige complex van grondexploitaties bedraagt ca. € 10 miljoen voor de periode 2017 - 2045. Deze last is grotendeels (ca. € 9 miljoen) toerekenbaar aan Hessenpoort. De gemeente zal jaarlijks een stuk van deze winst fiscaal moeten nemen en hierover vennootschapsbelasting betalen. Verwachting is dat het grootste deel van deze vennootschapsbelastinglast tot uiting zal komen als de verkopen van Hessenpoort worden gerealiseerd. Zoals u reeds over bent geïnformeerd is de verwachting dat de eerste jaren de lasten relatief beperkt blijven.

De timing en omvang van de jaarlijks verwachte vennootschapsbelastinglast is sterk afhankelijk van de feitelijke verkoopresultaten, de systematiek van winstberekening die met de belastingdienst kan worden overeengekomen, nieuwe grondexploitaties en de snelheid van verkoop. De geschatte vennootschapsbelastinglast volgt primair de begrote kasstromen van de grondexploitaties. Bij mutatie van deze kasstromen, planwijzigingen of realisatie zal ook de vennootschapsbelastinglast muteren. Jaarlijks zal de aan dat jaar toerekenbare vennootschapsbelastinglast in de begroting moeten worden opgenomen.

Op dit moment wordt gewerkt aan een correcte opstelling van de fiscale openingsbalans. Prognose is dat in de loop van december kan worden aangevangen met de administratieve inrichting van de fiscale jaarwinstberekening. Tijdens de afrondende fase van het jaarrekeningproces kan een eerste concrete berekening worden gemaakt van de vennootschapsbelastinglast over 2016.

14

Specifieke informatie projecten

In dit hoofdstuk worden de projecten benoemd, waarvan wordt verwacht dat deze in 2017 te maken krijgen met mogelijke wijzigingen in de kaderstelling.

14.1 Voorsterpoort

Op 23 mei 2016 is de raad geïnformeerd over het beëindigen van de onderhandelingen om te komen tot herontwikkeling van de bestaande woonboulevard op Voorsterpoort. In dezelfde nota is aangegeven dat nieuwe ontwikkelscenario's voor Voorsterpoort worden opgesteld en zullen in de loop van 2017 aan de raad worden aangeboden.

Daarbij wordt ingegaan op:

- hoe verder te gaan met de ontwikkeling van een woonboulevard in Zwolle op deze plek of elders in Zwolle.
- hoe verder te gaan met de ontwikkeling van Voorsterpoort.
- hierbij zullen ook de eventuele neveneffecten in beeld worden gebracht.

De kosten behorend bij het beëindigen van de onderhandeling en het opstellen van ontwikkelscenario's bedragen ca. € 70.000 en komt in 2016 ten laste van het jaarresultaat van vastgoed. In het afgelopen jaar is het risicoprofiel van Voorsterpoort niet toonbaar gewijzigd.

De boekwaarde van een kavel is hoger dan de onderliggende taxatie, waardoor een aanvullende voorziening nodig is van € 267.707.

In de begroting is onder de bestemmingsplanreserve Voorsterpoort het volgende opgenomen, het betreft het resultaat van het afgesloten project Spoolderwerk:

Nummer	Project	Reserve bedrag
H13	Voorsterpoort	€ 5.719.633

Tabel: reserve Voorsterpoort

Deze reserve wordt integraal meegenomen bij de nieuwe ontwikkelscenario's Voorsterpoort die in 2017 zelfstandig aan de Raad wordt aangeboden.

14.2 Oude Mars

Binnenkort wordt een studie verricht om te bezien of de resterende fasen van Oude Mars (fase 4 t/m 7) een meer landelijk en open karakter kunnen krijgen. De resultaten hiervan worden verwacht in de eerste helft van 2017, na het maken van de MPV doch hoogstwaarschijnlijk voor het vaststellen van de MPV. Voor deze hernieuwde kaders volgt Oude Mars een zelfstandig traject naar het bestuur.

14.3 Stadshagen

In 2013 heeft de raad besloten om in de grondexploitatie Stadshagen de beleggershuurwoningen voor de periode van 3 jaar te stimuleren. Dit om de woningmarkt in dit segment, met name in het midden dure huur segment een extra stimulans te geven. Hiervoor is in de grondexploitatie een budget beschikbaar gesteld.

Voor dit jaar (2016) is deze stimuleringsmaatregel ook nog voorhanden, maar komt normaliter aan het einde van het jaar 2016 te vervallen. In 2015 en 2016 is er gebruik gemaakt van deze stimulering.

In het prioritair gebied van Stadshagen worden nog een aantal mogelijkheden onderzocht om te komen tot de realisatie van beleggers huurwoningen.

Daarbij is het de bestuurlijke wens om, naast woningen met een huurniveau van € 850 - 950, ook woningen in het segment direct aansluitend op de sociale huursector (€ 710 per maand) tot een huurniveau van € 800 / per maand aan te kunnen bieden. In overleg met de bouwpartners wordt nog bekeken waar dit kan (Breezicht Zuid of wonen op uitbreiding winkelcentrum). Tevens wordt bekeken welk product daarbij hoort en of een dergelijk product de grondwaarde kan opbrengen die vanuit het grondprijsbeleid in de grondexploitatie zijn opgenomen.

Het voorstel is om deze voorziening nog een jaar te handhaven.

Dan is duidelijk of en onder welke condities aan bovenstaande de wens tot realisatie van woningen met de genoemde huurniveaus kan worden voldaan en welke effecten dat heeft op de grondwaarde.

14.4 Kamperpoort

De deelgebieden Katwolderplein en Brandweerkazerne maken deel uit van de grondexploitatie Kamperpoort. Recentelijk is duidelijk geworden dat voor deze deelgebieden de programmering en financiële vertaling hiervan fundamenteel wijzigen. Dit vergt een actualisatie van de grondexploitatie welke opnieuw ter vaststelling aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van deze vooraankondiging willen wij de raad informeren dat de actualisatie van deze grondexploitatie medio 2017 ter vaststelling zal worden aangeboden. Omdat de grondexploitatie deel uit maakt van de MPV-cyclus, is er voor gekozen om deze vooraankondiging op te nemen in de voorliggende Nota van Uitgangspunten MPV 2017.

14.5 Wijthmen

Voor het Dorpsplan Wijthmen zal naar verwachting in het voorjaar van 2017 een ontwikkelvisie voor de eerste fase worden voorgelegd. Daarin zijn in overleg met de beoogde ontwikkelaar kaders vastgesteld waarbinnen het gebied ontwikkeld wordt. Deze vast te stellen ontwikkelvisie zal uiteindelijk worden gevolgd door een anterieure overeenkomst met de beoogde ontwikkelaar. In deze anterieure overeenkomst zal het kostenverhaal worden geregeld. Dit houdt in dat de gemeente de gebiedsontwikkeling niet zelf zal oppakken. Aan de hand van de nieuwe ontwikkelvisie en de nieuwe financiële afspraken zal ook de grondexploitatie worden aangepast

14.6 Stinspoort

De grondexploitatie Stinspoort is bijna gereed. Er resteert nog een aantal kavels alsmede een terrein waar een Bedrijfsverzamelgebouw zou moeten komen.

De ontwikkelaar van het bedrijfsverzamelgebouw inclusief één vrije sector kavel heeft de kavels teruggegeven. Alle overige ontwikkelaars die meegedaan hebben met de loting voor het bedrijfsverzamelgebouw zijn eveneens benaderd, maar hebben allen

aangegeven dat zij het bedrijfsverzamelgebouw niet volgens het selectieprotocol kunnen ontwikkelen.

Aangrenzend aan de kavel van het bedrijfsverzamelgebouw liggen 4 kavels geschikt voor het realiseren van woon-werk woningen. Deze kavels zijn nog niet verkocht.

Het gaat in totaal om ca. 7000 m² uitgeefbare grond. In het najaar van 2016 worden scenario's uitgewerkt om de locatie te herontwikkelen met de bijbehorende voor- en nadelen. Nadat de scenario's bestuurlijk zijn voorgelegd zal overwogen worden hoe en op welke termijn de kavel herontwikkeld gaat worden. Indien nodig zal het college en/of raad hier een besluit over nemen.

De uitwerking van de scenario's en eventuele besluitvorming door het college/raad zal in het eerste kwartaal van 2017 verwacht worden, hoogstwaarschijnlijk voor het vaststellen van de MPV.

15

Fundamentele wijzigingen

Fundamentele wijzigingen

Een van de stellige uitspraken van de commissie BBV zoals opgenomen in paragraaf 4.2.2. van de notitie Grondexploitaties is het volgende:

Als de herziening van een grondexploitatie betrekking heeft op ondergeschikte punten, kan volstaan worden met een aanpassing van de grondexploitatiebegroting als normaal onderdeel van de jaarlijkse begroting- en verslagleggingprocedures, in de MPV dus. Voorbeeld is de vervanging van een raming van kosten door werkelijk gemaakte kosten. Ook voor herzieningen die het gevolg zijn van autonome ontwikkelingen (zoals de prijsontwikkeling van civieltechnisch werk) met beperkt financieel gevolg kan worden volstaan met aanpassing van de grondexploitatiebegroting in het reguliere begrotings- en verslaggevingsproces. Als herzieningen betrekking hebben op belangrijke punten zoals planinhoudelijke wijzigingen (programmering, planning, etc.), dan wel materiële financiële gevolgen hebben, dan zal de raad uitgebreider moeten worden geïnformeerd in het kader van de gevraagde besluitvorming.

Citaat stellige uitspraak:

“Jaarlijks zal een herziening van de grondexploitatiebegroting moeten plaatsvinden. Een actualisatie van het grondexploitatiecomplex en de grondexploitatiebegroting met planinhoudelijke wijzigingen, danwel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen, moet opnieuw door de raad worden vastgesteld.”

Om helderheid te verschaffen over de afweging wanneer (autonome) wijzigingen een materieel financieel gevolg hebben, kunnen afspraken met de raad omtrent de te hanteren financiële marges worden vastgelegd in de financiële verordening.

De Raad heeft de volgende afspraak¹⁵ gemaakt met het college omtrent het kader van de fundamentele wijziging. In de nota is de manier van informeren van de gemeenteraad over afwijkingen in het resultaat van de grondexploitaties met een bedrag groter dan € 250.000 toegelicht.

Bij fundamentele wijzigingen wijkt het project af van het bestuurlijk vastgesteld plan op in ieder geval één van de onderdelen:

- een negatieve afwijking die groter is dan € 250.000 in de kosten/opbrengsten;
- een negatieve afwijking die groter is dan € 250.000 en/of 10% van het projectresultaat;
- een negatieve afwijking die groter is dan 5% van het vastgoedprogramma.

Afwijkingen in de kwaliteit van het plan resulteren meestal in een verandering van kosten. Wanneer de afwijking groter is dan € 250.000, dan wordt de afwijking gezien als een fundamentele wijziging en wordt hierover gerapporteerd.

In bovenstaande gevallen geldt dat het om een negatieve afwijking gaat, dus een afwijking, waardoor het resultaat op het projectresultaat verslechtert. Positieve afwijkingen worden via de VPP of de MPV gerapporteerd.

Advies: De huidige werkwijze handhaven.

¹⁵ Besluit OW1111-0144 d.d. 09-01-2012

Korte terugblik Raadsplein debatronde 19-12-2016

Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017

Ieder jaar wordt in het voorjaar de Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) door de raad vastgesteld. De MPV is de financieel-economische weerslag van het gemeentelijk grondbeleid. Voordat deze prognose kan worden opgesteld dienen de uitgangspunten te worden bepaald. Met de voorliggende nota wordt de raad gevraagd in te stemmen met de relevante uitgangspunten. Alle woordvoerders geven namens hun fractie in hun bijdrage aan dat ze kunnen instemmen met de voorgestelde uitgangspunten. Wel worden er een aantal opmerkingen gemaakt en vragen gesteld. In verschillende bewoordingen laat nagenoeg iedere woordvoerder weten blij te zijn met het herstel van de vastgoedmarkt. Het tij is gekeerd, het ziet er rooskleurig uit, de risico's zijn afgenomen en de tijd van afboeken is voorbij. Wel wordt gewaarschuwd voor al te veel optimisme en pleit men voor behoedzaamheid. Ook wordt positief gesproken over de voorzetting van de stimuleringsregeling voor beleggershuurwoningen in Stadshagen. Een aantal fracties vraagt aandacht voor specifieke projecten zoals Voorsterpoort, Hessenpoort en de Oude Mars.

In zijn reactie op het debat dankt wethouder De Heer de woordvoerders voor de complimenten over het behoedzame grondbeleid van afgelopen jaren, dat heeft bijgedragen aan het huidige herstel. Hij geeft aan dat het grondbedrijf in control is. Hij geeft nadere uitleg over de verlengde termijn van de grondexploitatie Hessenpoort en de Oude Mars.

De wethouder laat weten dat begin volgend jaar de nota Grondvoorraadbeleid naar de raad zal worden gezonden. Hierin wordt nader ingegaan op het faciliteren van maatschappelijke initiatieven en het tijdelijk anders gebruiken van gronden. Met betrekking tot de ontwikkelingen in Wijkthmen geeft de wethouder aan dat zijn collega Anker binnenkort met een notitie komt. Naar aanleiding van de vraag van de woordvoerder van de VVD zegt de wethouder toe dat hij de raad via een memo informeert over de mogelijkheid van het toepassen van overdrachtsbelasting in plaats van BTW. Tot slot laat hij weten dat bij de Oude Mars niet zo zeer wordt gedacht aan kleinere kavels, maar aan een andere manier van uitgifte. Hij zegt toe dat hij de huidige bewoners zal betrekken bij dit proces.

Aan het eind van de bespreking stemmen alle fracties in met het voorstel om de beslisnota te agenderen voor de besluitvormingsronde op 9 januari 2017.

Besluit

Jaargang 2017
Kenmerk 11141
Onderwerp Nota van Uitgangspunten Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2017

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-11-2016

besluit:

1. De voorgelegde Nota van Uitgangspunten MPV 2017 te hanteren als basis voor de MPV 2017 en in te stemmen met:
 - a. De planningen voor woningbouw, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen, zoals opgenomen in hoofdstuk 2;
 - b. Het hanteren van de rekenparameters, zoals opgenomen in hoofdstuk 5;
 - c. De variabelen voor het berekenen van de economische risico's, zoals opgenomen in hoofdstuk 6;
 - d. De financiële consequenties hiervan te verwerken in de MPV 2017.
2. In te stemmen met het afsluiten van de projecten en daarvoor de volgende besluiten te nemen:
 - e. Het project Prinsenpoort en Kanonsteeg/ Derde Bredehoek af te sluiten;
 - f. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
3. Grondprijzennota
 - g. Ter informatie kennis te nemen van de door het college vastgestelde grondprijzennota 2017;
 - h. Kennis te nemen van de analyse m.b.t. de voorziening grondprijzontwikkelingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
 - i. In te stemmen met het vrij laten vallen van de voorziening grondprijzontwikkeling;
 - j. De financiële consequentie hiervan te verwerken in de MPV 2017.
4. Projecten
 - k. Ter informatie, conform de BBV richtlijnen, kennis te nemen van het voornemen tot agendering in 2017, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.
5. Project Stadshagen
 - l. In te stemmen om de stimuleringsregeling beleggershuur te verlengen.
6. Kennis te nemen van de aanscherping van de herziening van de BBV richtlijnen rondom grondexploitaties;
7. Kennis te nemen van het afschaffen m.b.t. het doneren vanuit grondexploitaties aan fondsen en reserves in het kader van de aanscherping van de BBV richtlijnen en daarvoor de volgende besluiten te nemen;
 - m. De afdracht per 1-1-2016 aan de Reserve Stadsuitleg stopzetten;
 - n. De afdracht aan de Reserve nog uit te voeren werken sociaal per 1-1-2016 stopzetten;
 - o. Bij de jaarrekening / PPN met een nieuw advies te komen.
8. Kennis te nemen van de voorziening die getroffen is t.b.v. de gronden die in de materiële vaste activa (MVA) staan opgenomen;
9. Kennis te nemen van de reeds langjarige grondexploitaties Hessenpoort en Oude Mars en deze als zodanig te handhaven, zoals opgenomen in hoofdstuk 11;
10. Kennis te nemen van de stand van zaken en voortgang m.b.t. de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, zoals opgenomen in hoofdstuk 13;
11. Kennis te nemen van de project specifieke informatie, zoals opgenomen in hoofdstuk 14.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 januari 2017

onderwerp	Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente Zwolle
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Heersink, Wim (2419)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

De deelverordening Subsidiëring Culturele Activiteiten (hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle) in te trekken per direct 2. De in de Cultuurnota 2016-2020 daartoe vastgestelde budgetten ter beschikking te stellen voor de nieuw in te stellen subsidieregeling voor vernieuwende culturele activiteiten

Beslisnota voor de raad

Datum 12 december 2016

Openbaar

Onderwerp Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle

Versienummer 003

Portefeuillehouder J.E. Brink
Informant W. Heersink
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OWS
Telefoon (038) 498 2419
Email w.heersink@zwolle.nl

Bijlagen 1. Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle, Hoofdstuk 3

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De deelverordening Subsidiëring Culturele Activiteiten (hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle) in te trekken per direct
2. De in de Cultuurnota 2016-2020 daartoe vastgestelde budgetten ter beschikking te stellen voor de nieuw in te stellen subsidieregeling voor vernieuwende culturele activiteiten

Datum 12 december 2016

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Er wordt voorgesteld om de huidige regeling Culturele Activiteiten in te trekken per direct. Aanleiding is de vaststelling van de “Cultuurnota Zwolle 2016-2020” door de gemeenteraad op 4 juli 2016.

Hiermee is tevens besloten tot de instelling van een nieuwe subsidieregeling voor nieuwe en vernieuwende culturele initiatieven, speciaal gericht op innovatie en experiment. Wij willen met de nieuwe regeling nadrukkelijk meer innovatieve initiatieven uitlokken, dan tot dusver gebeurt. Tevens willen wij uitvoering geven aan de motie “Ruimte voor vernieuwende culturele initiatieven met een nieuw productiefonds” (gemeenteraad van 4 juli 2016). Deze motie roept op om ruimte te bieden aan professionals om een beroep te doen op het productiefonds en dit fonds zichtbaar te maken bij de doelgroep.

De oude regelingen maken daarmee plaats voor een nieuw sturingsinstrumentarium, gekoppeld aan de nieuwe ambities en doelen zoals vastgesteld in de Cultuurnota. De ontwikkeling van de nieuwe regeling is in volle gang. Uitgangspunten zijn a) het met behulp van de nieuwe regeling versterken van de Zwolse infrastructuur richting de volgende landelijke subsidieperiode en b) de nieuwe regeling versterkend te laten zijn ten opzichte van provinciale subsidies en niet belemmerend. Het streven is om de nieuwe regeling in het eerste kwartaal van 2017 in werking te laten treden.

De voor de huidige regeling beschikbare budgetten komen eveneens ter beschikking van de nieuwe regeling. Zij worden daarmee nadrukkelijk ingezet voor de realisatie van de nieuwe doelstellingen.

Aan de nieuwe regeling wordt het budget van de bestaande subsidieregeling Culturele Activiteiten toegevoegd. Om ook dit budget zoveel en zo snel mogelijk ten goede te laten komen aan de doelstellingen van de nieuwe regeling, wordt voorgesteld om Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle in te trekken. Wij streven naar een soepele overgang. Voor het kalenderjaar 2016 zijn de subsidierondes gesloten. De eerste aanvraagtermijn voor 2017 (deadline 1 november 2016) is gesloten en de afwikkeling van de aanvragen is nagenoeg afgerond.

Beoogd effect

Intrekken per direct van de deelverordening “Culturele Activiteiten” (Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle).

Argumenten

- 1.1 *De huidige regeling moet plaatsmaken voor een nieuwe regeling.* Om de instelling van een nieuwe subsidieregeling voor nieuwe en vernieuwende culturele initiatieven mogelijk te maken, dient de huidige regeling op enig moment te worden ingetrokken.
- 1.2 *Het huidige budget dient zoveel mogelijk beschikbaar te komen voor de nieuwe regeling.* De regeling wordt per direct ingetrokken om het resterend budget van de huidige regeling in het kalenderjaar 2017 zoveel mogelijk te kunnen inzetten voor de nieuwe doelstellingen van de nieuwe regeling/cultuurnota.
2. *De nieuwe regeling leidt tot bundeling van budgetten.* Met vaststelling van de cultuurnota is besloten tot de bundeling van enkele beschikbare budgetten, teneinde de nieuwe doelstellingen van de cultuurnota te kunnen realiseren.

Risico's

Door het intrekken van de bestaande regeling ontstaat een overgangsperiode tot de inwerkingtreding van de nieuwe subsidieregeling. Deze periode wordt dusdanig kort gehouden dat het naar verwachting niet tot problemen leidt bij subsidieaanvragers.

Financiën

Datum 12 december 2016

In de cultuurnota is reeds budget vrijgemaakt voor de nieuwe subsidieregeling voor vernieuwende culturele initiatieven. Er is een totaalbudget van €79.200 bijeengebracht. Hieraan wordt toegevoegd het budget van de huidige subsidieregeling Culturele Activiteiten (€ 80.000). Van het totaalbudget is € 25.000 bestemd voor de regeling Zaalhuur en €30.000 voor een première productie tijdens het Stadsfestival.

Communicatie

De intrekking van de deelverordeningen wordt na vaststelling gepubliceerd in de daartoe bestemde media, waaronder publicatie op de gemeentelijke website www.zwolle.nl.

Vervolg

In 2017 wordt aan de raad een nieuwe subsidieregeling voor vernieuwende culturele initiatieven ter besluitvorming voorgelegd, conform de uitgangspunten in de cultuurnota 2016-2020.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang	2017
Kenmerk	29562
Onderwerp Zwolle	Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

1. De deelverordening Subsidiëring Culturele Activiteiten (hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle) in te trekken per direct
2. De in de Cultuurnota 2016-2020 daartoe vastgestelde budgetten ter beschikking te stellen voor de nieuw in te stellen subsidieregeling voor vernieuwende culturele activiteiten

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

ALGEMENE SUBSIDIEVERORDENING ZWOLLE

HOOFDSTUK 3 CULTURELE ACTIVITEITEN

Artikel 3:1 Begripsomschrijving

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1. *organisatie*: een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid, die volgens haar statuten tot doel heeft het beoefenen van kunst en daarbij gericht is op het organiseren en tonen van een voorstelling, project of manifestatie;
2. *podiumkunsten*: kunsten op het gebied van muziek, muziektheater, dans, toneel, mime, jeugdtheater, poppentheater en combinaties van deze disciplines;
3. *professionele kunstenaars*: kunstenaars die een beroepsopleiding in een der podiumkunstrichtingen hebben gevolgd en/of die beroepsmatig actief zijn met het podiumkunstvak;
4. *amateurs*: niet beroepsmatige werkzame podiumkunstenaars;
5. *openbare voorstelling*: openbaar toegankelijke uitvoering, in de pers aangekondigd, waarbij een toegangsprijs wordt geheven;
6. *culturele activiteit*: openbare activiteit, voorstelling of manifestatie, gedurende een afgeronde periode en over het algemeen thematisch opgezet, waarin cultuur als doelstelling voorop staat;
7. *commissie*: de Commissie Culturele Activiteiten.

Artikel 3:2 Subsidiedoel

Doel van de subsidieregeling is het bevorderen van bijzondere culturele activiteiten die het culturele klimaat en -imago van Zwolle versterken en een bijdrage leveren aan de doelstellingen in de cultuurnota. Ook voor de uitgave van een boekwerk kan onder bepaalde voorwaarden subsidie worden verleend (artikel 3:6).

Artikel 3:3 Subsidiecriteria

Een subsidie kan slechts verleend worden indien aan de volgende subsidiecriteria wordt voldaan:

1. de activiteit is origineel óf vernieuwend en heeft voldoende artistiek - inhoudelijke kwaliteit;
2. de activiteit voegt iets bijzonders toe aan het culturele aanbod in Zwolle en voldoet minimaal aan een van de volgende voorwaarden:
 - a. experimenteel van aard;
 - b. geeft een nieuwe invulling aan het reguliere aanbod;
 - c. pakt braakliggend cultureel terrein aan;
 - d. draagt bij aan een goed cultureel imago van Zwolle;
 - e. spreekt een groot en/of breed publiek aan;
3. de activiteit is openbaar toegankelijk;
4. de activiteit vindt in Zwolle plaats.

Artikel 3:4 Niet subsidiabel

Niet subsidiabel zijn:

1. activiteiten in het kader van uitwisselingen en jubilea, tenzij deze nadrukkelijk vallen onder de criteria van artikel 3:3;
2. activiteiten met het karakter van een receptie of feest;
3. activiteiten geheel of gedeeltelijk ondernomen door studenten of scholieren in het kader van hun opleiding of studie;
4. cursussen, workshops en andere vormen van educatie, tenzij ze onderdeel uitmaken van openbare culturele activiteiten en voldoen aan de criteria van artikel 3:3;
5. activiteiten waarmee een politiek, godsdienstig of levensbeschouwelijk doel wordt nagestreefd;
5. activiteiten met winstoogmerk;
6. uitgaven voor consumpties, reis- en verblijfkosten en prijzen/prijsuitreikingen.

Artikel 3:5 Subsidiemethodiek

1. Subsidie wordt verleend als bijdrage in de organisatiekosten van de activiteit. De organisatie dient in redelijke mate, ten minste 60%, zelf bij te dragen in de organisatiekosten van de activiteit, bijvoorbeeld door inkomsten uit entree, sponsoring, fondsen en dergelijke.
2. Een organisatie die een structurele subsidie ontvangt, komt slechts in aanmerking voor subsidie indien de activiteit buiten het gebruikelijke jaarlijkse gesubsidieerde activiteitenprogramma van de organisatie valt.

3. Een subsidie kan ten hoogste driemaal voor dezelfde activiteit verleend worden. In uitzonderlijke gevallen kan de commissie besluiten hierop een uitzondering te maken en kan een activiteit voor een vierde keer worden gesubsidieerd, mits er duidelijk vernieuwende aspecten in voorkomen.

Artikel 3:6 Subsidie voor de uitgave van een boekwerk

Naast de in artikel 3:3, lid 1 en 2 genoemde criteria gelden voor een subsidie in de uitgave van een boekwerk de volgende voorwaarden:

1. het onderwerp heeft nadrukkelijk betrekking op de cultuur (historie) van Zwolle en er is sprake van een origineel onderwerp;
2. de auteur, de aanpak en de opzet hebben voldoende kwaliteit;
3. een commerciële uitgave is aantoonbaar niet realiseerbaar omdat er, gezien het onderwerp, slechts van een beperkte oplage sprake kan zijn;
4. het onderwerp en de behandeling ervan zijn gericht op een breed publiek;
5. literaire werken en registers [msocom 7](#) komen niet in aanmerking voor subsidie.

Artikel 3:7 Subsidieplafond

Het college stelt jaarlijks het bedrag vast dat ten hoogste beschikbaar is voor de subsidieverlening krachtens dit hoofdstuk.

Artikel 3:8 Subsidieaanvraag

1. Subsidie moet aangevraagd worden uiterlijk twee maanden voor aanvang van het kwartaal waarin de culturele activiteit plaatsvindt.
2. De organisatie dient een aanvraagformulier met bijbehorend activiteiten- en publiciteitsplan in.

Artikel 3:9 Subsidieverlening en -vaststelling

1. De commissie neemt binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag een besluit.
2. Bij een subsidieverlening tot € 4.000,-- vindt direct subsidievaststelling plaats.
3. Bij een subsidieverlening vanaf € 4.000,-- dient de organisatie binnen 4 maanden na afloop van de culturele activiteit een aanvraag in tot subsidievaststelling in vorm van een inhoudelijk en financieel verslag van de culturele activiteit.
4. De commissie kan aan de subsidieverlening en -vaststelling nadere voorschriften verbinden.

Jaargang 2017
Kenmerk 29562
Onderwerp Intrekken Hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidie Verordening Gemeente Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 20-12-2016

besluit:

1. De deelverordening Subsiëring Culturele Activiteiten (hoofdstuk 3 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Zwolle) in te trekken per direct
2. De in de Cultuurnota 2016-2020 daartoe vastgestelde budgetten ter beschikking te stellen voor de nieuw in te stellen subsidieregeling voor vernieuwende culturele activiteiten

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 januari 2017,

de voorzitter,

de griffier,

Swollwacht

Motie vreemd aan de orde van de dag: verbetering kwaliteit aanbieder(s) hulpmiddelen WMO

Overwegende dat

- Een belangrijke bedoeling van de wmo is om te kunnen participeren
- Hulpmiddelen een middel zijn voor inwoners met een beperking om mee te kunnen blijven doen
- Er op dit moment maar 1 aanbieder is die namens de gemeente hulpmiddelen verschaft aan inwoners die gebruik maken van de WMO
- Er veel klachten zijn over de service en dienstverlening van deze aanbieder, Welzorg
- Het contract met deze aanbieder eind 2017 afloopt.
- de keuze om het contract met Welzorg nog 1 jaar te verlengen in het eerste kwartaal van 2017 wordt gemaakt.

Van mening dat

- Mensen die afhankelijk zijn van hulpmiddelen zo goed en snel mogelijk bediend moeten worden.
- Inwoners zouden moeten kunnen kiezen voor een andere aanbieder als zij ontevreden zijn over de dienstverlening van een aanbieder
- Een markt met meer aanbieders zorgt voor een goede prikkel om de dienstverlening te verbeteren

Roept het college op om:

- Concrete stappen te zetten om de dienstverlening van Welzorg op korte termijn te doen verbeteren
- Bij de eerstvolgende contractering van aanbieders de optie om meerdere partijen toe te laten serieus te overwegen

En gaat over tot de orde van de dag

ChristenUnie
Wietse de Boer

VVD
Aly van der Vegte

D66
Henk Schippers

CDA
Leo Elfers

Swollwacht
William Dogger

Met algemene stemmen
aangenomen 9-01-2017